Євангелія та Діяння апостолів

Зміст

Євангеліє від Матвія	1
Євангеліє від Марка	22
Євангеліє від Луки	36
Євангеліє від Івана	59
Діяння апостолів	76

Матвій

РОЗДІЛ 1

1 Книга роду Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового.
2 Авраам породив Ісака; а Ісак породив Якова; а Яків породив Юду та братів його;
3 А Юда породив Фареса та Зару від Тамари; а Фарес породив Есрома; а Есром породив Арама;
4 А Арам породив Амінадава; а Амінадав породив Наассона; а Наассон породив Салмона;
5 А Салмон породив Буза від Рахави; а Буз породив Оведа від Рут; а Овед породив Єссея;
6 А Єссей породив Давида царя; а цар Давид породив Соломона від неї, що була дружиною Урія;
7 А Соломон породив Ровоама; а Ровоам породив Авію; а Авія породив Асу;
8 Аса породив Йосафата; а Йосафат породив Йорама; а Йорам породив Озію;
9 А Озія породив Йоатама; а Йоатам породив Ахаза; а Ахаз породив Єзекію;
10 А Єзекія породив Манасію; а Манасія породив Амона; а Амон породив Йосію;
11 А Йосія породив Єхонію та його братів, коли вони були переселені до Вавилону.
12 І після того, як вони були приведені до Вавилону, Єхонія породив Салатіїля; а Салатіїл породив Зоровавеля;
13 А Зоровавель породив Авіуда; а Авіуд породив Еліякима; а Еліяким породив Азора;
14 А Азор породив Садока; а Садок породив Ахіма; а Ахім породив Еліуда;
15 А Еліуд породив Елеазара; а Елеазар породив Матфана; а Маттан породив Якова;
16 А Яків породив Йосипа, чоловіка Марії, від якої народився Ісус, що зветься Христос.
17 Усіх поколінь від Авраама до Давида чотирнадцять поколінь; а від Давида до Вавилонського переселення чотирнадцять поколінь; і від переселення до Вавилону до Христа чотирнадцять поколінь.
18 Народження Ісуса Христа відбулося таким чином: коли Його мати Марія була заручена з Йосипом, перш ніж вони зійшлися, виявилося, що вона вагітна від Святого Духа.
19 Тоді Йосиф, її чоловік, будучи людиною справедливою і не бажаючи пригадувати її, захотів таємно відпустити її.
20 Але коли він думав про це, ось ангел Господній з'явився йому уві сні, кажучи: Йосипе, сину Давидів, не бійся взяти до себе Марію, дружину твою, бо те, що в ній зачалося, є Святого Духа.
21 І вона породить сина, і ти даси йому ім'я Ісус, бо він спасе людей своїх від їхніх гріхів.
22 Усе це сталось, щоб справдилось сказане Господом через пророка, який каже:
23 Ось Діва завагітніє, і Сина породить, і дадуть Йому ймення Еммануїл, що в перекладі означає: З нами Бог.
24 Тоді Йосип, прокинувшись зі сну, зробив, як звелів йому ангел Господній, і взяв до себе жінку свою.
25 І не знав її, аж поки вона не породила свого первістка, і він назвав йому ім'я Ісус.

РОЗДІЛ 2

1 Коли Ісус народився у Віфлеємі Юдейському за днів царя Ірода, ось прийшли мудреці зі сходу до Єрусалиму,
2 кажучи: Де народжений Цар Юдейський? бо ми бачили його зорю на сході, і прийшли поклонитися йому.
3 Почувши це цар Ірод, стривожився, а з ним увесь Єрусалим.
4 І, зібравши всіх первосвящеників і книжників народу, запитав у них, де має народитися Христос.
5 Вони ж сказали йому: У Віфлеємі Юдейському, бо так написано через пророка:
6 І ти, Віфлеєме, в землі Юди, не найменший серед князів Юди, бо з тебе вийде Намісник, який буде правити народом Моїм Ізраїлем.
7 Тоді Ірод, таємно покликавши мудреців, ретельно випитав у них, о котрій годині з'явилася зірка.
8 І він послав їх до Віфлеєму і сказав: Ідіть і розвідайте пильно про дитятко; і коли ви знайдете його, повідомте мені, щоб я також міг прийти й поклонитися йому.
9 Вислухавши царя, вони пішли; І ось зірка, яку вони бачили на сході, йшла перед ними, аж поки прийшла та й не стала над місцем, де було Дитя.
10 Побачивши зірку, вони зраділи великою радістю.
11 І коли вони ввійшли в дім, вони побачили Дитятко з Марією, Його матір'ю, і, впавши, поклонилися Йому; золото, і ладан, і смирну.
12 І, отримавши уві сні попередження від Бога, щоб вони не поверталися до Ірода, вони іншою дорогою пішли до своєї країни.
13 І коли вони відійшли, ось Ангол Господній з'явився Йосипові уві сні, кажучи: Устань, візьми Дитятко та матір Його, і втікай до Єгипту, і будь там, доки я не скажу тобі, бо Ірод шукатиме дитину, щоб знищити її.
14 Уставши, він узяв уночі Дитятко й матір Його та й пішов до Єгипту.
15 І був там аж до смерті Ірода, щоб справдилось сказане Господом через пророка, який каже: З Єгипту покликав Я сина Свого.
16 Тоді Ірод, побачивши, що мудреці висміюють його, дуже розгнівався, і послав повбивати всіх дітей, що були у Віфлеємі та в усіх його околицях, від двох років і менше, згідно з час, про який він старанно запитував у мудреців.
17 Тоді збулося те, що сказав пророк Єремія, який каже:
18 У Рамі був чутний голос, голосіння, і плач, і велика скорбота; Рахіль плаче за своїми дітьми, і не хоче втішитися, бо їх немає.
19 Коли ж Ірод помер, ось Ангол Господній з'явився уві сні Йосипові в Єгипті,
20 кажучи: Устань, візьми Дитятко та Його матір, та йди до Ізраїлевої землі, бо померли ті, що шукали життя Дитятка.
21 І він устав, і взяв Дитятко й матір Його, і прийшов у землю Ізраїлеву.
22 Коли ж він почув, що Архелай справді царював у Юдеї на місці свого батька Ірода, то побоявся туди піти;

але, отримавши уві сні попередження від Бога, він звернув убік у сторони Галілеї.
23 І, прийшовши, оселився в місті, що зветься Назарет, щоб справдилось сказане через пророків: Назарянином Він назветься.

РОЗДІЛ 3

1 Тими днями прийшов Іван Хреститель, проповідуючи в пустині Юдейській,
2 І кажуть: Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне.
3 Бо це той, про кого говорив пророк Ісая, кажучи: Голос того, хто волає в пустині: Приготуйте дорогу Господеві, вирівняйте стежки Йому!
4 І той же Іван мав одежу з верблюжого волосу та шкіряний пояс на стегнах своїх; а м'ясо його була сарана та дикий мед.
5 Тоді вийшов до нього Єрусалим, і вся Юдея, і вся околиця Йорданська,
6 І хрестилися від нього в Йордані, сповідуючи свої гріхи.
7 Але коли він побачив багатьох фарисеїв і садукеїв, що приходили до нього на хрещення, він сказав їм: О роде зміїне, хто наказав вам утікати від майбутнього гніву?
8 Отож, учиніть гідні плоди покаяння:
9 І не думайте говорити в собі: Ми маємо батька Авраама, бо я кажу вам, що Бог може з цього каміння підняти дітей Авраамові.
10 А тепер і сокира при корені дерев: тому кожне дерево, що не приносить доброго плоду, буде зрубане та вкинуте у вогонь.
11 Я справді хрещу вас водою на покаяння, але Той, Хто прийде за мною, сильніший від мене, і я недостойний нести Його взуття: Він хреститиме вас Духом Святим і вогнем.
12 Його віяло в його руці, і він повністю очистить своє гумно, і збере свою пшеницю до комори; а полову спалить вогнем невгасимим.
13 Тоді приходить Ісус із Галилеї на Йордан до Івана, щоб хреститися від нього.
14 Йоан же заборонив йому, кажучи: Мені треба хреститися від тебе, а ти приходиш до мене?
15 Ісус же сказав йому у відповідь: Залиш тепер, бо так належить нам виконати всю правду. Тоді він терпів його.
16 І охрестившись, Ісус зараз же вийшов із води, і ось небо відкрилося перед Ним, і побачив Він Духа Божого, Який сходив, як голуб, і спустився на Нього.
17 І ось голос із неба промовив: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав.

РОЗДІЛ 4

1 Тоді Ісуса Дух повів у пустелю, щоб диявол спокушав Його.
2 І коли він постив сорок днів і сорок ночей, він зголоднів.
3 І коли спокусник приступив до Нього, він сказав: Якщо Ти Син Божий, скажи, щоб це каміння стало хлібом.
4 Він же відповів і сказав: Написано: Не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом, що виходить із уст Божих.
5 Тоді диявол бере його до святого міста, і ставить його на верхівці храму,
6 І каже до Нього: Якщо Ти Син Божий, кинься додолу, бо написано: Анголам Своїм Він накаже про Тебе, і на руках понесуть Тебе, щоб ти не вдарив ногу свою. проти каменю.
7 Ісус сказав йому: Знову написано: Не спокушай Господа, Бога твого.
8 Знову диявол бере Його на дуже високу гору, і показує Йому всі царства світу та їхню славу;
9 І каже до нього: Усе це я дам тобі, якщо ти впадеш і поклонишся мені.
10 Тоді Ісус каже до нього: Відійди, сатано, бо написано: Господеві Богові твоєму поклоняйся і Йому одному служи.
11 Тоді диявол покинув Його, і ось Анголи прийшли й служили Йому.
12 Почувши Ісус, що Іоанн укинутий у в'язницю, пішов у Галілею.
13 І покинувши Назарет, він прийшов і оселився в Капернаумі, що на березі моря, в межах Завулона та Нефталіма.
14 Щоб збулося те, що сказав пророк Ісая, який каже:
15 Край Завулоновий і край Нефталімовий, на березі моря, за Йорданом, Галілея поган;
16 Народ, що сидів у темряві, побачив велике світло; і для тих, що сиділи в області й тіні смерті, світло засяяло.
17 З того часу почав Ісус проповідувати й казати: Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне.
18 І, проходячи біля моря Галілейського, Ісус побачив двох братів, Симона, що звався Петром, та Андрія, брата його, що закидали невода в море, бо були рибалки.
19 І він каже до них: Ідіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей.
20 І вони зараз же, покинувши сіті, пішли за Ним.
21 І, відійшовши звідти, побачив двох інших братів, Якова, сина Зеведеєвого, та Івана, брата його, у човні з батьком їхнім Зеведеєм, що лагодили сіті; і він покликав їх.
22 І вони негайно покинули корабель і свого батька, та й пішли за ним.
23 І ходив Ісус по всій Галілеї, навчаючи в їхніх синагогах, і проповідуючи Євангеліє Царства, і зціляючи всяку недугу та всяку недугу в людях.
24 І слава про нього пішла по всій Сирії, і вони приводили до нього всіх хворих, які були охоплені різними хворобами та муками, і тих, що були одержимі дияволами, і тих, які були божевільними, і тих, що мали паралізовані; і він зцілив їх.
25 І йшло за Ним безліч народу з Галілеї, і з Десятимістя, і з Єрусалиму, і з Юдеї, і з-за Йордану.

РОЗДІЛ 5

1 І, побачивши натовп, Він зійшов на гору; і коли Він сів, підійшли до Нього учні Його.
2 І відкрив він уста свої, і навчав їх, кажучи:

3 Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.
4 Блаженні плачучі, бо вони будуть утішені.
5 Блаженні лагідні, бо вони успадкують землю.
6 Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони наситяться.
7 Блаженні милосердні, бо вони помилувані будуть.
8 Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога.
9 Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.
10 Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне.
11 Блаженні ви, коли ганьбити вас будуть, і переслідуватимуть, і неправдиво будуть говорити на вас усяке лихе через Мене.
12 Радійте та веселіться, бо велика ваша нагорода на небі, бо так гнали пророків, що були перед вами.
13 Ви — сіль землі, але якщо сіль втратить смак, то чим її посолити? відтепер воно ні на що не годиться, як тільки бути вигнаним геть, і бути топтаним людьми.
14 Ви світло для світу. Місто, що стоїть на горі, не сховається.
15 І не запалюють свічку та не ставлять її під посудину, але на свічник; і воно дає світло всім, хто в домі.
16 Так ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла та прославляли Отця вашого, що на небі.
17 Не думайте, що Я прийшов порушити Закон чи Пророків: Я не прийшов порушити, але виконати.
18 Істинно кажу вам: доки не перейде небо й земля, ані одна йота, ані одна черта не перейде із Закону, доки все не збудеться.
19 Отже, хто порушить одну з цих найменших заповідей і навчить так людей, той найменшим назветься в Царстві Небесному; а хто виконає та навчить їх, той великим назветься в Царстві Небесному.
20 Бо я кажу вам, що якщо ваша праведність не перевищить праведності книжників і фарисеїв, ви не ввійдете в Царство Небесне.
21 Ви чули, що сказано стародавніми: Не вбий; а хто вб'є, підлягатиме суду.
22 А Я кажу вам, що кожен, хто гнівається на свого брата без причини, підлягає суду; і кожен, хто скаже братові своєму: Рака, підпадає під раду; а хто скаже: Нерозумний , буде під загрозою пекельного вогню.
23 Отже, якщо ти принесеш дар свій до жертівника, і там згадаєш, що брат твій має щось проти тебе,
24 Залиш там свій дар перед жертівником та йди; перше помирися з братом своїм, а потім прийди і принеси свій дар.
25 Погодься швидко з противником твоїм, поки ти на дорозі з ним; щоб противник не віддав тебе судді, а суддя не віддав тебе слугі, і щоб ти не був укинутий до в'язниці.
26 Істинно кажу тобі: ти не вийдеш звідти, доки не заплатиш останнього фартингу.
27 Ви чули, що сказано стародавніми: Не чини перелюбу!
28 А Я кажу вам, що кожен, хто дивиться на жінку з пожадливістю, той уже вчинив із нею перелюб у своєму серці.
29 І коли праве око твоє спокушає тебе, вирви його та й кинь від себе, бо краще тобі, щоб загинув один із членів твоїх, а не все тіло твоє було вкинуто до пекла.
30 І коли правиця твоя спокушає тебе, відітни її й кинь від себе, бо краще тобі, щоб загинув один із членів твоїх, а не все тіло твоє було вкинуте до пекла.
31 Сказано: «Хто відпустить свою жінку, нехай дасть їй розвідного листа».
32 А Я кажу вам, що кожен, хто відпускає свою жінку, крім причини перелюбу, спонукає її до перелюбу; і хто одружується з розведеною, той чинить перелюб.
33 Знову ви чули, що було сказано стародавніми: Не присягай неправдиво, але виконуй перед Господом клятви свої.
34 А Я кажу вам: не кляніться зовсім; ні небом; бо це престол Божий:
35 Ні землею; бо це підніжок Його ногам: ані через Єрусалим; бо це місто великого короля.
36 І не клянись своєю головою, бо ти не можеш жодної волосини зробити білою або чорною.
37 Але нехай ваша розмова буде: так, так; Ні, ні, бо все, що більше цього, походить від зла.
38 Ви чули, що сказано: Око за око, зуб за зуб.
39 А Я кажу вам: Не противіться злу, але хто вдарить вас по правій щоці твоїй, підстав йому й другу.
40 І коли хто захоче судитись з тобою та забрати твій плащ, віддай йому й твій плащ.
41 І хто змусить тебе пройти милю, іди з ним дві.
42 Дай тому, хто просить у тебе, і не відвертайся від того, хто хоче позичити в тебе.
43 Ви чули, що сказано: Люби свого ближнього і ненавидь свого ворога.
44 Але Я кажу вам: любіть своїх ворогів, благословляйте тих, хто проклинає вас, робіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто знущається над вами та переслідує вас;
45 Щоб ви були дітьми вашого Отця, що на небі, бо Він велить Своєму сонцю сходити над злими й добрими, і посилає дощ на праведних і на неправедних.
46 Бо коли ви любите тих, хто любить вас, яка вам нагорода? хіба й митарі не однакові?
47 І якщо ви вітаєте лише своїх братів, що ви робите більше за інших? хіба навіть митарі не так?
48 Тож будьте досконалі, як досконалий Отець ваш Небесний.

РОЗДІЛ 6

1 Стережіться, щоб милостині вашої не чинили перед людьми, щоб вони вас бачили; інакше не матимете нагороди від Отця вашого, що на небі.
2 Тому, коли чиниш милостиню, не сурми перед собою, як роблять лицеміри в синагогах і на вулицях, щоб їх славили люди. Істинно кажу вам: вони мають свою нагороду.
3 А коли ти чиниш милостиню, нехай не знає ліва рука твоя, що робить правиця твоя.
4 Щоб милостиня твоя була в таємниці, а Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.
5 І коли ти молишся, не будь, як лицеміри, бо вони люблять молитися, стоячи в синагогах і на розі вулиць,

щоб їх бачили люди. Істинно кажу вам: вони мають свою нагороду.
6 А ти, коли молишся, увійди до своєї комірчини, і, зачинивши двері свої, помолися до Отця свого, що в таїні; і Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.
7 А коли молитеся, не повторюйте марно, як погани, бо вони думають, що будуть почуті за багатословіння своє.
8 Тож не будьте подібними до них, бо знає Отець ваш, чого ви потребуєте, перш ніж ви попросите в Нього.
9 Тож моліться ви так: Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє!
10 Нехай прийде Царство Твоє. Хай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі.
11 Хліб наш насущний дай нам сьогодні.
12 І прости нам довги наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим.
13 І не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого, бо Твоє є Царство, і сила, і слава навіки. Амінь.
14 Бо коли ви прощатимете людям провини їхні, то й Отець ваш Небесний простить вам:
15 Коли ж ви не прощатимете людям їхніх провин, то й Отець ваш не простить вам провин ваших.
16 Крім того, коли постите, не будьте сумними, як лицеміри, бо вони спотворюють обличчя свої, щоб показувати людям, що постять. Істинно кажу вам: вони мають свою нагороду.
17 А ти, коли постиш, намасти свою голову й умий своє лице;
18 щоб ти не людям показувався, що постиш, а Отцеві твоєму, що в таємниці, і Отець твій, що бачить таємне, віддасть тобі явно.
19 Не збирайте собі скарбів на землі, де міль та іржа нищить, і де злодії підкопуються й крадуть.
20 Збирайте ж собі скарби на небі, де ні міль, ні іржа не нищить, і де злодії не підкопуються й не крадуть.
21 Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше.
22 Світило для тіла — око: коли твоє око буде чисте, то все тіло твоє буде світле.
23 Якщо ж око твоє буде лихе, то все тіло твоє буде темне. Отже, коли світло, що в тобі, темрява, то яка ж ця темрява!
24 Ніхто двом панам служити не може: бо або одного буде ненавидіти, а другого любити; інакше він буде триматися одного, а зневажатиме іншого. Не можете служити Богові й мамоні.
25 Тому Я кажу вам: Не турбуйтеся про своє життя, що ви будете їсти чи пити; ані для тіла вашого, у що ви зодягнетесь. Хіба життя не більше від їжі, а тіло від одежі?
26 Подивіться на птаство небесне: воно не сіє, не жне, не збирає в комори; але Отець ваш Небесний годує їх. Хіба ви не набагато кращі за них?
27 Хто з вас, потурбувавшись, може додати до свого зросту один лікоть?
28 І чому ви дбаєте про одяг? Погляньте на польові лілеї, як вони ростуть; не трудяться, не прядуть,
29 Але я кажу вам, що навіть Соломон у всій своїй славі не одягався так, як одна з них.
30 Отже, якщо Бог так зодягає польову траву, яка сьогодні є, а завтра буде вкинута в піч, то чи не більше Він зодягне вас, маловірні?
31 Тому не турбуйтеся, кажучи: Що будемо їсти? або Що будемо пити? або: У що ми зодягнемося?
32 (Бо всього цього шукають погани), бо знає Отець ваш Небесний, що ви потребуєте всього цього.
33 Шукайте ж найперше Царства Божого та правди Його; і все це буде додано вам.
34 Тож не дбайте про завтрашній день, бо завтрашній день сам по собі подбає. Досить на день зла його.

РОЗДІЛ 7

1 Не судіть, щоб вас не судили.
2 Бо яким судом судите, таким судитимуть і вас, і якою мірою міряєте, такою відміряють вам.
3 І чого ти дивишся на скалку в оці брата свого, а колоди в оці власному не зважаєш?
4 Або як ти скажеш братові своєму: Дай я вийму заслінку з ока твого? і ось колода в твоєму власному оці?
5 Лицеміре, вийми перше колоду з власного ока; і тоді побачиш, як вийняти заслінку з ока брата свого.
6 Не віддавайте святого псам і не кидайте перлів своїх перед свинями, щоб вони не потоптали їх своїми ногами, і, обернувшись, не роздерли вас.
7 Просіть, і буде вам дано; шукайте і знайдете; стукайте, і відчинять вам:
8 Бо кожен, хто просить, отримує; і той, хто шукає, знаходить; і тому, хто стукає, відчинять.
9 Чи є серед вас такий чоловік, що син його, коли попросить хліба, дасть йому камінь?
10 Або коли він попросить риби, чи дасть йому змія?
11 Отож, коли ви, будучи злими, вмієте добрі дари давати своїм дітям, то тим більше Отець ваш, що на небі, дасть добра тим, хто просить у Нього?
12 Отже, усе, що бажаєте, щоб люди чинили вам, так і ви робіть їм, бо це Закон і Пророки.
13 Увійдіть тісними воротьми, бо широкі ті ворота й широка дорога, що веде до погибелі, і багато нею ходять.
14 Бо тісні ті ворота й тісна дорога, що веде до життя, і мало таких, що знаходять її.
15 Стережіться лжепророків, що приходять до вас в овечій шкурі, а всередині вони вовки хижі.
16 По їхніх плодах пізнаєте їх. Чи збирають виноград із терну, чи фіги з будяків?
17 Так кожне добре дерево родить добрий плід; а погане дерево родить злі плоди.
18 Не може добре дерево родити злих плодів, ані зле дерево родити добрих плодів.
19 Кожне дерево, що доброго плоду не родить, буде зрубане й у вогонь кинуте.
20 Отже, по їхніх плодах ви пізнаєте їх.
21 Не кожен, хто каже до Мене: Господи, Господи, увійде в Царство Небесне; але той, хто виконує волю Мого Отця, що на небі.
22 Багато-хто скажуть мені того дня: Господи, Господи, хіба ми не Ім'ям Твоїм пророкували? і Твоїм іменем демонів виганяли? і ім'ям Твоїм творив багато чудес?
23 І тоді я скажу їм: Я ніколи не знав вас; відійдіть від мене, ви, що чините беззаконня!

24 Тому кожного, хто слухає ці мої слова та виконує їх, я уподібню до чоловіка мудрого, що збудував свій дім на скелі.
25 І пішов дощ, і прийшли повені, і подули вітри, і налетіли на той дім; і не впав, бо був заснований на скелі.
26 І кожен, хто слухає цих моїх слів і не виконує їх, буде подібний до нерозумного чоловіка, який збудував свій дім на піску.
27 І пішов дощ, і прийшли повені, і подули вітри, і налетіли на той дім; і воно впало, і велике було його падіння.
28 І сталося, коли Ісус закінчив ці слова, люди були здивовані Його наукою:
29 Він навчав їх як той, хто має владу, а не як книжники.

РОЗДІЛ 8

1 Коли Він зійшов з гори, за Ним пішов великий натовп.
2 І ось підійшов прокажений і вклонився йому, кажучи: Господи, коли хочеш, можеш мене очистити.
3 І простяг Ісус руку, доторкнувся до нього й сказав: Хочу! будь чистим. І негайно очистилася його проказа.
4 І каже йому Ісус: Дивись, нікому не кажи; але йди, покажися священикові, і принеси дар, що наказав був Мойсей, на свідчення їм.
5 Коли Ісус увійшов до Капернауму, підійшов до Нього сотник і благав Його:
6 І кажучи: Господи, слуга мій лежить удома розслаблений і тяжко мучиться.
7 І каже йому Ісус: Я прийду й зцілю його.
8 Сотник відповів і сказав: Господи, я недостойний, щоб Ти увійшов під дах мій, але скажи лише слово, і одужає слуга мій.
9 Бо я людина підвладна, маю під собою воїнів. І кажу цьому чоловікові: Іди, і він іде; а іншому: Прийди, і приходить; а моєму слузі: Зроби це, і він робить.
10 Почувши це, Ісус здивувався і сказав тим, що йшли за ним: Істинно кажу вам: ні в Ізраїлі Я не знайшов такої великої віри.
11 І Я кажу вам, що багато хто прийде зі сходу та заходу, і сяде з Авраамом, і Ісаком, і Яковом у Царстві Небесному.
12 А діти царства будуть вигнані геть у темряву зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів.
13 І сказав Ісус до сотника: Іди; і як ти увірував, так нехай буде тобі. І слуга його тієї ж години зцілився.
14 І коли Ісус увійшов до дому Петра, то побачив матір його лежачу, хвору на гарячку.
15 І Він доторкнувся до її руки, і гарячка покинула її, і вона, вставши, прислуговувала їм.
16 Коли настав вечір, привели до Нього багатьох біснуватих, і Він словом своїм вигнав духів і зцілив усіх недужих.
17 Щоб збулося сказане через пророка Ісаю, який каже: Він узяв наші немочі й поніс наші хвороби.
18 Коли Ісус побачив навколо Себе багато народу, то звелів переплисти на той бік.
19 І підійшов один писар і сказав йому: Учителю, я піду за тобою, куди б ти не пішов.
20 І каже йому Ісус: Лисиці мають нори, а птахи небесні — гнізда; а Син Людський не має, де голови прихилити.
21 Інший із Його учнів сказав Йому: Господи, дозволь мені спочатку піти й поховати мого батька.
22 Ісус же сказав йому: Йди за Мною; і нехай мертві ховають своїх мертвих.
23 І коли Він увійшов у човен, за Ним пішли Його учні.
24 І ось здійнялася велика буря на морі, так що хвилі покривали корабель, а Він спав.
25 І підійшли до Нього учні Його, і розбудили Його, кажучи: Спаси нас, Господи, гинемо!
26 І каже до них: Чого ви лякливі, маловірні? Тоді він устав і заборонив вітрам і морю; і настав великий спокій.
27 Люди ж дивувалися, кажучи: Хто це такий, що навіть вітри й море слухаються його?
28 І коли він перейшов на той бік, у країну Гергесенську, зустріли його двоє одержимих бісами, що виходили з гробниць, дуже люті, так що ніхто не міг пройти тією дорогою.
29 І ось вони закричали, кажучи: Що Тобі до нас, Ісусе, Сину Божий? Ти прийшов сюди мучити нас раніше часу?
30 А там далеко від них паслося велике стадо свиней.
31 Тож біси благали Його, кажучи: Якщо Ти нас виженеш, то дозволь нам піти в стадо свиней.
32 І сказав їм: Ідіть. І, вийшовши, вони ввійшли в стадо свиней, і ось увесь стад свиней кинувся з кручі в море, і загинув у воді.
33 А пастухи повтікали, і пішли в місто, і розповіли про все, і про те, що сталося з одержимими демонами.
34 І ось усе місто вийшло назустріч Ісусу, і, побачивши Його, благали Його, щоб пішов із їхніх країв.

РОЗДІЛ 9

1 І він увійшов у човен, і переплив, і прибув у своє місто.
2 І ось принесли до Нього розслабленого, що лежав на ложі. І Ісус, побачивши їхню віру, сказав розслабленому: Сину, будь бадьорим; прощаються тобі гріхи твої.
3 І ось деякі з книжників сказали в собі: Він богохульствує.
4 І Ісус, знаючи їхні думки, сказав: для чого ви думаєте лихе в серцях своїх?
5 Бо чи легше сказати: Прощаються тобі гріхи твої? чи сказати: встань і ходи?
6 Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, (потім каже до розслабленого:) Устань, візьми ложе своє та йди до дому свого.
7 І встав він, і пішов до свого дому.
8 А народ, побачивши це, здивувався і прославив Бога, що дав таку владу людям.
9 І коли Ісус виходив звідти, побачив чоловіка, на ймення Матвій, що сидів на митниці, і каже йому: Йди за мною. І він устав, і пішов за ним.
10 І сталося, коли Ісус сидів за столом у домі, ось прийшло багато митарів і грішників, і сіли з Ним та Його учнями.

11 Фарисеї, побачивши це, сказали Його учням: Чому ваш Учитель їсть із митниками та грішниками?
12 Почувши це, Ісус сказав їм: Лікаря потребують не здорові, а хворі.
13 А ви підіть і навчіться, що значить: Милосердя хочу, а не жертви, бо Я прийшов закликати не праведних, а грішників до покаяння.
14 Тоді підійшли до Нього учні Івана й сказали: Чому ми й фарисеї постимо часто, а Твої учні не постять?
15 І сказав їм Ісус: чи можуть весільні діти сумувати, доки з ними молодий? але прийдуть дні, коли від них візьмуть молодого, і тоді будуть постити.
16 Ніхто не прикладає шматка нової тканини до старої одежі, бо те, що кладеться, щоб наповнити її, відривається від одежі, і дірка стає ще гіршою.
17 І не вливають молодого вина в старі бурдюки, інакше бурдюки розіб'ються, і вино витече, і бурдюки пропадуть; але вливають нове вино в нові бурдюки, і зберігається те й інше.
18 Коли він говорив це до них, ось один начальник підійшов і, вклонившись йому, сказав: Дочка моя вже вмерла, але прийди й поклади на неї руку твою, і вона оживе.
19 І встав Ісус, і пішов слідом за ним, і його учні.
20 І ось жінка, що дванадцять років хворіла на кровотік, підійшла ззаду й доторкнулася до краю одежі Його.
21 Бо вона сказала в собі: Коли я тільки доторкнуся до його одежі, я буду здорова.
22 А Ісус обернувся й, побачивши її, сказав: Дочко, потішся! віра твоя спасла тебе. І жінка тієї години одужала.
23 І коли Ісус увійшов до дому правителя, і побачив співаків і народ, що шумів,
24 Він же сказав їм: Відступіться, бо служниця не вмерла, а спить. І вони насміхалися з нього.
25 Коли ж народ вигнали, він увійшов і взяв її за руку, і служниця встала.
26 І розійшлася слава про це по всій тій землі.
27 І коли Ісус пішов звідти, двоє сліпців ішли за Ним, кричачи та кажучи: Сину Давидів, помилуй нас!
28 І коли він увійшов до дому, підійшли до нього сліпці, і Ісус сказав їм: Вірите ви, що я можу це зробити? Вони сказали Йому: Так, Господи!
29 Тоді Він доторкнувся до їхніх очей і сказав: Нехай буде вам по вірі вашій!
30 І відкрилися їм очі; І суворо наказував їм Ісус, кажучи: Глядіть, щоб ніхто не довідався!
31 А вони, відійшовши, рознесли про нього славу по всій тій країні.
32 Коли вони виходили, ось привели до Нього німого, одержимого демоном.
33 І коли диявол був вигнаний, німий заговорив, і натовп дивувався, кажучи: Ніколи такого в Ізраїлі не було.
34 А фарисеї казали: Він виганяє демонів силою князя бісівського.
35 І ходив Ісус по всіх містах і селах, навчаючи в їхніх синагогах, і проповідуючи Євангелію Царства, і зцілюючи всяку хворобу та всяку недугу в людях.
36 Побачивши ж натовпи, змилосердився над ними, бо вони знесилились і розпорошилися, як вівці, що не мають пастуха.
37 Тоді Він каже до учнів Своїх: Жнив справді багато, а робітників мало;
38 Тож благайте Господаря жнив, щоб вислав робітників на жнива Своє.

РОЗДІЛ 10

1 І, покликавши Своїх дванадцятьох учнів, Він дав їм владу проти нечистих духів, щоб виганяти їх і зціляти всяку недугу та всяку хворобу.
2 Ось імена дванадцятьох апостолів; Перший Симон, що зветься Петро, та Андрій, брат його; Яків, син Зеведеїв, і Іван, брат його;
3 Пилип і Варфоломій; Фома і митар Матвій; Якова, сина Алфея, і Леббея, що звався Тадей;
4 Симон Кананіт та Юда Іскаріот, який також зрадив Його.
5 Цих дванадцятьох Ісус послав і наказав їм, кажучи: Не йдіть на дорогу до поган, і в жодне місто самарійське не входьте.
6 Але йдіть краще до загублених овець дому Ізраїля.
7 Ідучи, проповідуйте, кажучи: Наблизилось Царство Небесне.
8 Недужих зцілюйте, прокажених очищуйте, мертвих воскрешайте, демонів виганяйте: дармо отримали, даром давайте.
9 Не кладіть ні золота, ні срібла, ні міді у ваші гаманці,
10 Ані торби на дорогу, ані двох одеж, ані взуття, ані палиці, бо вартий робітник своєї їжі.
11 І в будь-яке місто чи містечко, до якого б ви не прийшли, розпитуйте, хто в ньому гідний; і сидіть там, поки не підете звідти.
12 І коли ви входите в дім, вітайте його.
13 І якщо дім буде гідний, нехай ваш мир зійде на нього, а якщо він не буде гідний, нехай ваш мир повернеться до вас.
14 І хто не прийме вас і не послухає ваших слів, то, виходячи з дому чи міста того, обтрусіть порох із ніг ваших.
15 Істинно кажу вам: Краю Содому й Гоморри буде легше в день суду, ніж тому місту.
16 Ось Я посилаю вас, як овець серед вовків: отже, будьте мудрі, як змії, і невинні, як голуби.
17 Але стережіться людей, бо вони віддадуть вас судам і бичуватимуть вас у своїх синагогах.
18 І приведуть вас до правителів і царів за Мене, на свідчення проти них і поган.
19 Коли ж видадуть вас, не думайте, як і що говорити, бо тієї ж години дано буде вам, що говорити.
20 Бо не ви говорите, але Дух Отця вашого говорить у вас.
21 І видасть брат брата на смерть, а батько дитину, і повстануть діти на своїх батьків, і вб'ють їх.
22 І вас будуть ненавидіти всі за ім'я Моє, але хто витерпить до кінця, той спасеться.
23 Коли ж будуть вас переслідувати в цьому місті, то втікайте в інше, бо істинно кажу вам: не обійдете ви Ізраїлевих міст, доки не прийде Син Людський.
24 Учень не вище свого вчителя, ані слуга не вище свого пана.

25 Досить учневі бути, як його вчитель, а слузі, як його пан. Якщо господаря дому назвали Вельзевулом, то тим більше його домашніх зватимуть?
26 Тому не бійтеся їх, бо немає нічого закритого, що не було б відкрито; і сховався, що не стане відомо.
27 Що Я вам говорю в темряві, те говоріть при світлі, і що на вухо почуєте, те проповідуйте на дахах.
28 І не бійтеся тих, хто вбиває тіло, а душі вбити не може, а більше бійтеся того, хто може і душу, і тіло погубити в пеклі.
29 Хіба не два горобці продаються за грошик? і жодна з них не впаде на землю без Отця вашого.
30 А вам і волосся на голові все пораховано.
31 Тож не бійтеся, ви дорожчі від багатьох горобців.
32 Отже, кожного, хто визнає мене перед людьми, того визнаю й я перед Отцем моїм, що на небі.
33 А хто відречеться Мене перед людьми, того відречусь і Я перед Отцем Моїм, що на небі.
34 Не думайте, що я прийшов мир принести на землю: не мир прийшов я принести, але меча.
35 Бо Я прийшов розділити чоловіка з його батьком, і дочку з її матір'ю, і невістку з її свекрухою.
36 І вороги людині будуть її домашні.
37 Хто любить батька чи матір більше, ніж Мене, той Мене недостойний; і хто любить сина чи дочку більш, ніж Мене, той Мене недостойний.
38 І хто не бере свого хреста та не йде за мною, той не гідний мене.
39 Хто збереже душу свою, той погубить її, а хто погубить душу свою заради Мене, той знайде її.
40 Хто вас приймає, мене приймає, а хто мене приймає, приймає Того, хто послав мене.
41 Хто приймає пророка в ім'я пророка, отримає нагороду пророчу; і хто приймає праведника в ім'я праведника, той отримає нагороду праведницьку.
42 І кожен, хто напоїть одного з цих малих тільки чашкою холодної води в ім’я учня, істинно кажу вам, він жодним чином не втратить своєї нагороди.

РОЗДІЛ 11

1 І сталося, коли Ісус закінчив наказувати своїм дванадцятьом учням, він пішов звідти навчати та проповідувати в їхніх містах.
2 Коли Іван почув у в'язниці про діла Христа, то послав двох із своїх учнів,
3 І сказав до нього: Чи ти той, хто має прийти, чи іншого нам чекати?
4 Ісус відповів і сказав їм: Ідіть і розкажіть Іванові знову те, що ви чуєте й бачите.
5 Сліпі прозрівають, криві ходять, прокажені очищаються, глухі чують, мертві воскресають, а бідним проповідується Євангеліє.
6 І блаженний, хто не спокуситься через мене.
7 І коли вони відійшли, Ісус почав говорити до народу про Івана: Що дивитися ходили ви в пустиню? Очерет, розхитаний вітром?
8 Але що ви вийшли подивитися? Чоловік, одягнений у м'який одяг? ось ті, що носять м’який одяг, у царських палатах.
9 Але що ви вийшли подивитися? Пророк? так, кажу вам, і більше, ніж пророк.
10 Бо це той, про кого написано: Ось Я посилаю Свого посланця перед лицем Твоїм, який приготує Твою дорогу перед Тобою.
11 Поправді кажу вам: між народженими жінками не було більшого від Івана Хрестителя, хоча найменший у Царстві Небесному більший від нього.
12 І від днів Івана Хрестителя аж донині Царство Небесне терпить насильство, і насильники здобувають його силою.
13 Бо всі пророки й закон пророкували до Івана.
14 І якщо ви приймете це, це Ілля, який мав прийти.
15 Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!
16 Але до кого уподібню цей рід? Це подібне до дітей, які сидять на базарах і кличуть своїх товаришів,
17 І кажучи: Ми грали вам на сопілці, а ви не танцювали; ми оплакували вас, а ви не ридали.
18 Бо прийшов Іван, що не їсть і не п’є, а вони кажуть, що в ньому демон.
19 Прийшов Син людський, який їсть і п’є, а вони кажуть: ось людина ненажера й п’яниця, друг митарів і грішників. Але мудрість виправдовується дітьми її.
20 Тоді він почав докоряти містам, у яких було здійснено більшість Його могутніх справ, за те, що вони не покаялися:
21 Горе тобі, Хоразіне! горе тобі, Віфсаїдо! бо якби в Тирі й Сидоні вчинилися чудеса, що в вас чинилися, то вони давно б уже покаялися у вереті та в попелі.
22 Але кажу вам: Тиру та Сидону легше буде в день суду, ніж вам.
23 А ти, Капернауме, що аж до неба піднісся, до пекла зійдеш; бо якби в Содомі вчинилися чуда, що в тобі вчинилися, то він стояв би аж до цього дня.
24 Але я кажу тобі, що землі Содомській буде легше в день суду, ніж тобі.
25 Того часу Ісус відповів і сказав: Дякую Тобі, Отче, Господи неба і землі, що Ти сховав це від мудрих і розумних, а відкрив немовлятам.
26 Так, Отче, бо так було вгодно Тобі.
27 Усе передане мені від Отця мого, і ніхто не знає Сина, крім Отця; і ніхто не знає Отця, крім Сина, і того, кому Син хоче відкрити.
28 Прийдіть до Мене, усі струджені та обтяжені, і Я вас заспокою.
29 Візьміть ярмо Моє на себе, і навчіться від Мене; бо я тихий і смиренний серцем, і знайдете спокій душам своїм.
30 Бо ярмо моє любе, і тягар мій легкий.

РОЗДІЛ 12

1 У той час Ісус проходив у суботу через збіжжя; а учні Його зголодніли, почали зривати колосся та їсти.
2 Фарисеї, побачивши це, сказали Йому: Ось учні Твої роблять те, чого не годиться робити в суботу.
3 Він же сказав їм: Хіба ви не читали, що зробив Давид, коли зголоднів він та ті, що були з ним?
4 Як він увійшов у дім Божий і їв хліби показні, яких не можна було їсти ні йому, ні тим, що були з ним, а тільки священикам?
5 Або чи ви не читали в законі, що в суботу священики в храмі порушують суботу, і вони бездоганні?
6 Але кажу вам, що на цьому місці більший за храм.

7 Якби ж ви знали, що значить: Милосердя хочу, а не жертви, то не засудили б невинних.
8 Бо Син Людський Господь і суботнього дня.
9 І, вийшовши звідти, Він увійшов до їхньої синагоги.
10 І ось був чоловік із сухою рукою. І спитали Його, кажучи: Чи годиться лікувати в суботу? щоб вони могли звинуватити його.
11 І сказав він до них: Хто буде серед вас, що матиме одну вівцю, і якщо вона впаде в яму суботнього дня, він не схопить її та не витягне?
12 Наскільки ж людина краща від вівці? Тому це законно робити добре в суботні дні.
13 Тоді він каже до чоловіка: простягни свою руку. І він простягнув його; і він був відновлений цілим, як і інший.
14 Тоді фарисеї, вийшовши, зробили нараду проти Нього, як Його погубити.
15 Та Ісус, довідавшись про це, відійшов звідти. І за Ним пішов великий натовп, і Він усіх уздоровив.
16 І заборонив їм не виявляти Його:
17 Щоб збулося те, що сказав пророк Ісая, який каже:
18 Ось Мій слуга, якого Я вибрав; мій коханий, що в ньому вподобав душу мою, Я покладу на нього духа мій, і він явить суд поганам.
19 Він не буде сваритись і не кричати; і ніхто не почує Його голосу на вулицях.
20 Надломленої очеретини Він не зламатиме, і льону, що димить, не погасить, аж поки не пошле суду на перемогу.
21 І на ім'я Його будуть надіятися погани.
22 Тоді привели до Нього біснуватого, сліпого й німого, і Він зцілив його, так що сліпий і німий заговорив і прозрів.
23 І ввесь народ дивувався й говорив: Чи це не син Давидів?
24 Фарисеї ж, почувши це, сказали: Він не виганяє демонів, як тільки силою Вельзевула, князя бісівського.
25 І Ісус, знаючи їхні думки, сказав їм: Кожне царство, розділене в собі, спустошить; і кожне місто чи дім, розділений сам у собі, не встоїть,
26 І якщо сатана виганяє сатану, він розділився сам у собі; як тоді встоїть його царство?
27 І якщо Я силою Вельзевула виганяю демонів, то чиєю силою виганяють їх діти ваші? тому вони будуть вашими суддями.
28 Коли ж Я Духом Божим виганяю демонів, то прийшло до вас Царство Боже.
29 Або як може хтось увійти в дім сильного та пограбувати його майно, якщо спершу не зв'яже сильного? а потім він зіпсує його будинок.
30 Хто не зі мною, той проти мене; а хто не збирає зі мною, той розсипається.
31 Тому я кажу вам: усякий гріх і богохульство буде прощено людям, але хула проти Святого Духа не буде прощена людям.
32 І коли хто скаже слово проти Сина Людського, йому проститься; а коли хто скаже проти Духа Святого, не проститься йому ні в цьому світі, ні в майбутньому.
33 Або зробіть дерево добрим і плід його добрим; або зробіть так, щоб дерево було поганим і плід його поганим, бо дерево пізнається по плоду його.
34 Роде зміїне, як можете ви, будучи злими, говорити добре? бо те, чим повно серце, говорять уста.
35 Добра людина з доброї скарбниці серця виносить добре, а зла людина з лихої виносить лихе.
36 Але Я кажу вам, що за кожне марне слово, яке скажуть люди, вони дадуть відповідь у день суду.
37 Бо через слова свої ти будеш виправданий, і через слова свої ти будеш засуджений.
38 Тоді деякі з книжників та фарисеїв відповіли, кажучи: Учителю, бажаємо знак від тебе побачити.
39 Він же сказав їм у відповідь: Рід лукавий і перелюбний шукає ознаки; і не буде дано йому ознаки, крім ознаки пророка Йони.
40 Бо як Йона був три дні і три ночі в череві кита; так буде Син Людський три дні й три ночі в серці землі.
41 Мужі Ніневії постануть на суд із цим поколінням і засудять його, бо вони покаялися через проповідь Йони; і ось тут більший від Йони.
42 Південна цариця постане на суді з родом цим і засудить його, бо вона прийшла з краю землі, щоб послухати мудрість Соломона; і ось тут більший від Соломона.
43 Коли нечистий дух вийде з людини, то блукає безводними місцями, шукаючи відпочинку, та не знаходить.
44 Тоді він каже: Я вернусь до свого дому, звідки я вийшов; і коли він приходить, то знаходить його порожнім, виметеним і прикрашеним.
45 Тоді він іде, і бере з собою сім інших духів, лютіших за себе, і вони входять і живуть там, і останнє тому чоловікові гірше за перше. Так само буде і з цим лукавим поколінням.
46 Коли Він ще промовляв до народу, ось мати Його та брати Його стояли надворі, бажаючи поговорити з Ним.
47 Тоді хтось сказав Йому: Ось мати Твоя і брати Твої стоять надворі, бажаючи поговорити з Тобою.
48 Він же відповів і сказав тому, хто йому сказав: Хто моя мати? а хто мої брати?
49 І, простягнувши руку Свою на учнів Своїх, сказав: Ось мати Моя і брати Мої!
50 Бо хто буде виконувати волю Отця Мого, що на небі, той Мені брат, і сестра, і мати.

РОЗДІЛ 13

1 Того ж дня Ісус вийшов із дому й сів на березі моря.
2 І зібралося до нього багато народу, так що він увійшов у човен і сів; і вся юрба стояла на березі.
3 І Він багато говорив їм у притчах, кажучи: Ось вийшов сіяч сіяти;
4 І коли він сіяв, деякі зерна впали при дорозі, і налетіли птахи та й поласували їх.
5 Деякі впали на кам'янисті місця, де не було багато землі, і зараз же виросли, бо земля не була глибока.
6 І коли зійшло сонце, вони обгоріли; і через те, що не мали кореня, вони засохли.
7 А інші впали між терен; і терен виріс, і заглушив їх.
8 Інші ж упали на добру землю і принесли плід: одні в сто разів, інші в шістдесят, а інші в тридцять разів.
9 Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.
10 І підійшли учні й сказали Йому: Чого говориш до них притчами?

11 Він відповів і сказав їм: Бо вам дано пізнати таємниці Царства Небесного, а їм не дано.
12 Бо хто має, тому дасться, і він помножиться, а хто не має, від того забереться й те, що він має.
13 Тому говорю до них притчами: бо вони, бачачи, не бачать; і, слухаючи, не чують і не розуміють.
14 І в них сповнюється пророцтво Ісаї, яке говорить: Слухом почуєте, і не зрозумієте; і очима ви побачите, і не побачите.
15 Бо загрубіло серце цього народу, і вуха його не чують, і очі свої вони заплющили; щоб колись вони не побачили своїми очима, і не почули своїми вухами, і не зрозуміли своїм серцем, і не навернулися, і Я зцілив їх.
16 А очі ваші блаженні, бо бачать, і вуха ваші, бо чують.
17 Бо істинно Я кажу вам, що багато пророків і праведних бажали побачити те, що ви бачите, і не бачили; і почути те, що ви чуєте, але не чули.
18 Тож послухайте притчу про сіяча.
19 Коли хтось слухає слово царства та не розуміє його, тоді приходить нечестивий і забирає посіяне в його серці. Це той, що посіяв при дорозі.
20 Але той, хто посіяний на кам'янистих місцях, це той, хто слухає слово і відразу з радістю приймає його;
21 Та він не має кореня в собі, але довго стоїть, бо коли настає утиск чи переслідування через слово, він спокушається.
22 Посіяне в тернині це той, хто слухає слово; і турбота про цей світ, і оманливість багатства заглушають слово, і воно стає безплідним.
23 А посіяне в добру землю це той, хто слухає слово і розуміє його; яка також приносить плід і приносить: одне в сто раз, інше в шістдесят, інше в тридцятеро.
24 Іншу притчу подав Він їм, кажучи: Царство Небесне подібне до чоловіка, який посіяв добре насіння на полі своєму.
25 Але коли люди спали, прийшов його ворог і посіяв кукіль між пшеницею, та й пішов.
26 Але коли лезо виросло і дало плід, тоді з'явився також кукіль.
27 Тоді прийшли слуги господаря та й сказали йому: Пане, чи не добре насіння ти посіяв на полі своєму? звідки ж у нього кукіль?
28 Він сказав їм: це зробив ворог. Слуги сказали йому: Тож хочеш, щоб ми пішли й позбирали їх?
29 Але він сказав: Ні; Щоб, вибираючи кукіль, ви не виривали з ним і пшениці.
30 Нехай росте те й інше разом аж до жнив, а в час жнив я скажу женцям: Зберіть перше кукіль і зв'яжіть їх у снопи, щоб спалити їх, а пшеницю зберіть до моєї комори.
31 Іншу притчу подав Він їм, кажучи: Царство Небесне подібне до гірчичного зерна, яке взяв чоловік і посіяв на полі своєму.
32 Воно, справді, найменше з усіх насіння, але коли воно виростає, воно стає найбільшим серед трав, і стає деревом, так що птахи небесні прилітають і ночують на його гілках.
33 Іншу притчу сказав Він їм; Царство Небесне подібне до закваски, яку жінка взяла та й поклала в три міри муки, аж поки все не вкисло.
34 Усе це промовляв Ісус до народу притчами; і без притчі Він не говорив до них:
35 Щоб збулося сказане пророком, який каже: Відкрию уста Свої в притчах; Я скажу те, що було втаємнене від закладин світу.
36 Тоді Ісус, відпустивши натовп, увійшов до дому, і підійшли до Нього учні Його, кажучи: Роз'ясни нам притчу про кукіль на полі.
37 Він відповів і сказав їм: Сіяч добре зерно є Син Людський;
38 Поле — світ; добре насіння — діти царства; а кукіль — діти лукавого;
39 Ворог, що їх посіяв, це диявол; жнива — кінець світу; а женці - це ангели.
40 Тому що кукіль збирають і спалюють у вогні; так буде й наприкінці цього світу.
41 Син людський пошле своїх ангелів, і вони зберуть із його царства все, що ображає, і тих, хто чинить беззаконня;
42 І вкине їх у вогненну піч: там буде плач і скрегіт зубів.
43 Тоді праведні засяють, як сонце, у царстві свого Отця. Хто має вуха слухати, нехай слухає.
44 Знову Царство Небесне подібне до скарбу, захованого в полі; яку людина, знайшовши, ховає, і з радості йде, і продає все, що має, і купує те поле.
45 Знову Царство Небесне подібне до купця, що шукає гарних перлів.
46 Він, знайшовши одну дорогоцінну перлину, пішов і продав усе, що мав, і купив її.
47 Знову Царство Небесне подібне до сіті, закинутої в море, і зібраного всякого роду.
48 Коли він наповнився, вони витягли на берег, і сіли, і зібрали хороші в посудини, а погані викинули.
49 Так буде наприкінці світу: вийдуть ангели й відділять нечестивих із-поміж праведних,
50 І вкине їх у вогняну піч: там буде плач і скрегіт зубів.
51 Каже їм Ісус: Чи зрозуміли ви все це? Кажуть Йому: Так, Господи!
52 Тоді Він сказав їм: Тому кожен книжник, навчений про Царство Небесне, подібний до господаря, що виносить зі своєї скарбниці нове й старе.
53 І сталося, коли Ісус закінчив ці притчі, Він пішов звідти.
54 І коли Він прибув у Батьківщину Свою, навчав їх у їхній синагозі, так що вони дивувалися й казали: Звідки в Нього така мудрість і ці могутності?
55 Хіба це не син теслі? хіба його мати не зветься Марія? і його брати, Яків, і Йосія, і Симон, і Юда?
56 А сестри його чи не всі з нами? Звідки ж у цього чоловіка все це?
57 І спокусилися на нього. Але Ісус сказав їм: Не буває пророка без пошани, хіба що в своїй батьківщині та в своєму домі.
58 І він не вчинив там багатьох чудес через їхню невіру.

РОЗДІЛ 14

1 У той час Ірод тетрарх почув про Ісусову славу,

2 І сказав своїм слугам: Це Іван Хреститель; він воскрес із мертвих; і тому могутні діла виявляються в ньому.
3 Бо Ірод схопив Івана, зв'язав його та посадив у в'язницю за Іродіаду, жінку свого брата Пилипа.
4 Бо Іван сказав йому: Не годиться тобі мати її.
5 І хотів убити його, але боявся народу, бо вважали його за пророка.
6 Коли ж був день народження Ірода, дочка Іродіади танцювала перед ними, і сподобалася Іроду.
7 Після чого він із клятвою пообіцяв дати їй усе, чого вона попросить.
8 А вона, навчена матір'ю своєю, сказала: Дай мені сюди голову Івана Хрестителя на блюді.
9 І засмутився цар, але заради присяги та тих, що сиділи з ним за столом, він звелів віддати їй.
10 І послав він, і відтяв Іванові голову у в'язниці.
11 І принесли голову його на мисці, і дали дівчині, а вона принесла її своїй матері.
12 І прийшли його учні, і взяли тіло, і поховали його, і пішли, і сповістили Ісуса.
13 Почувши про це, Ісус відплив звідти човном у безлюдне місце на самоті; а люди, почувши про це, пішли за Ним пішки з міст.
14 І Ісус, вийшовши, побачив безліч людей, і змилосердився над ними, і зцілив їхніх хворих.
15 Коли ж настав вечір, приступили до Нього учні Його, кажучи: Тут пустельне місце, і час уже минулий; відпусти натовп, щоб вони пішли по селах і купили собі їжі.
16 Але Ісус сказав їм: Не треба їм іти; дайте їм їсти.
17 А вони кажуть Йому: Маємо тут тільки п'ять хлібів і дві рибини.
18 Він сказав: Принесіть їх мені сюди.
19 І він звелів людям сісти на траві, і взяв п’ять хлібів, і дві рибини, і, поглянувши на небо, поблагословив, поламав і дав хліби своїм учням, а учні — народові. .
20 І всі вони їли, і наситилися, і набрали залишків дванадцять повних кошиків.
21 А тих, що їли, було близько п'яти тисяч чоловіків, крім жінок та дітей.
22 І зараз же Ісус змусив Своїх учнів сісти в човен і випередити Його на той бік, поки Він відпустить натовп.
23 І, відпустивши народ, Він зійшов на гору помолитися на самоті; а коли настав вечір, Він був там сам.
24 А човен був уже посеред моря, його кидали хвилі, бо вітер був супротивний.
25 А о четвертій сторожі ночі Ісус пішов до них, ідучи по морю.
26 Учні ж, побачивши, що він іде по морю, злякалися й сказали: Це дух; і вони кричали від страху.
27 Ісус же негайно промовив до них, кажучи: Будьте бадьорі! це я; не бійся.
28 Петро ж сказав Йому у відповідь: Коли це Ти, Господи, скажи мені прийти до Тебе по воді.
29 І він сказав: Ходи. І коли Петро вийшов із човна, він пішов по воді, щоб піти до Ісуса.
30 Але коли він побачив сильний вітер, то злякався; і, почавши тонути, закричав, кажучи: Господи, спаси мене!
31 І зараз же Ісус простяг руку, схопив його і сказав йому: Маловірний, чому ти засумнівався?
32 І коли вони ввійшли в човен, вітер ущух.
33 Тоді ті, що були в човні, підійшли і вклонилися Йому, кажучи: Ти справді Син Божий.
34 І, перепливши, прийшли в землю Генісаретську.
35 І коли люди того місця дізналися про нього, вони розіслали по всій тій країні навколо, і принесли до нього всіх хворих;
36 І благали Його, щоб тільки доторкнулися до краю одежі Його, і всі, хто торкнувся, одужали.

РОЗДІЛ 15

1 Тоді прийшли до Ісуса книжники та фарисеї, що були з Єрусалиму, кажучи:
2 Чому Твої учні переступають передання старших? бо вони не миють рук, коли їдять хліб.
3 Він же відповів і сказав їм: Чому й ви порушуєте заповідь Божу своїм переданням?
4 Бо Бог наказав, кажучи: Шануй свого батька та матір, і: Хто проклинає батька чи матір, нехай смертю помре.
5 А ви кажете: Хто скаже своєму батькові або своїй матері: Це дар, чим би я тобі послужив.
6 І не шануй свого батька чи своєї матері, він буде вільний. Таким чином ви зробили заповідь Божу недійсною своєю традицією.
7 Лицеміри, добре пророкував про вас Ісая, кажучи:
8 Цей народ наближається до мене своїми устами, і шанує мене своїми устами; але їхнє серце далеко від мене.
9 Та марно шанують мене, навчаючи наук, заповідей людських.
10 І Він покликав народ і сказав їм: Слухайте й розумійте!
11 Не те, що входить в уста, сквернить людину; але те, що виходить із уст, оскверняє людину.
12 Тоді підійшли Його учні й сказали Йому: Чи знаєш Ти, що фарисеї, почувши це слово, спокусилися?
13 Він же відповів і сказав: Кожна рослина, яку посадив не Отець мій небесний, буде викорінена.
14 Залиште їх: вони сліпі вожді сліпих. А якщо сліпий сліпого веде, обидва впадуть у яму.
15 Тоді Петро відповів і сказав Йому: Поясни нам цю притчу.
16 І сказав Ісус: Чи й ви ще не розумієте?
17 Хіба ви ще не розумієте, що все, що входить до вуст, іде в черево й викидається назовні?
18 Але те, що виходить із уст, виходить із серця; і вони оскверняють людину.
19 Бо із серця виходять злі думки, убивства, перелюби, розпуста, крадіжки, неправдиві свідчення, богозневаги,
20 Це те, що опоганює людину, але їсти немитими руками не опоганює людину.
21 Тоді Ісус пішов звідти й відійшов до околиць Тиру й Сидону.
22 І ось жінка з Ханаану вийшла з тих самих країв і кликала до Нього, кажучи: Помилуй мене, Господи, Сину Давидів! мою доньку тяжко мучить диявол.
23 Але він не відповів їй ні слова. І підійшли учні Його, і благали Його, кажучи: Відпусти її! бо вона плаче за нами.

24 Він же відповів і сказав: Я посланий тільки до загиблих овець дому Ізраїля.
25 Тоді вона підійшла і вклонилася Йому, кажучи: Господи, допоможи мені!
26 Він же відповів і сказав: Не личить відібрати хліб у дітей і кинути псам.
27 А вона сказала: Правду, Господи, але пси їдять крихти, що падають зі столу їхніх господарів.
28 Тоді Ісус відповів і сказав їй: О жінко, велика віра твоя, нехай буде тобі, як хочеш. І оздоровилася донька її тієї самої години.
29 І пішов Ісус звідти, і наблизився до моря Галілейського; і зійшов на гору, і сів там.
30 І прийшло до Нього багато народу, маючи з собою кульгавих, сліпих, німих, калік та багатьох інших, і кидали їх до ніг Ісуса; і він зцілив їх:
31 Так дивувався натовп, бачачи, що німі говорять, каліки здорові, криві ходять і сліпі бачать, і прославляли Бога Ізраїля.
32 Тоді Ісус покликав Своїх учнів і сказав: Шкода Мені людей, бо вони вже три дні перебувають при Мені, і не мають чого їсти, і не відпущу їх голодними, щоб не знесилились у дорозі.
33 Учні ж сказали йому: звідки нам у пустині стільки хліба, щоб нагодувати стільки народу?
34 І каже їм Ісус: Скільки маєте хлібів? А вони сказали: Сім і кілька рибок.
35 І звелів людям сісти на землю.
36 І, взявши сім хлібів і риби, віддав подяку, поламав і дав учням, а учні народові.
37 І всі вони їли, і наситилися, і набрали зламаного м'яса, що залишилося, сім повних кошиків.
38 А тих, що їли, було чотири тисячі чоловіків, крім жінок та дітей.
39 І він, відпустивши натовп, сів у човен і прибув у межі Магдалини.

РОЗДІЛ 16

1 Прийшли також фарисеї з саддукеями, і, спокушаючи, просили Його, щоб Він показав їм знамення з неба.
2 Він же сказав їм у відповідь: коли настане вечір, ви кажете: буде погода, бо небо червоне.
3 А вранці: Сьогодні буде негода, бо небо червоне та сповільнене. О ви, лицеміри, ви можете розпізнати обличчя неба; але чи не можете ви розрізнити ознаки часу?
4 Рід лукавий і перелюбний шукає ознаки; і не буде дано йому ознаки, крім ознаки пророка Йони. І він залишив їх, і пішов.
5 Коли учні Його перейшли на той бік, то забули взяти хліба.
6 Тоді Ісус сказав їм: Стережіться закваски фарисейської та саддукейської.
7 І вони міркували між собою, кажучи: Це тому, що ми не взяли хліба.
8 Ісус, збагнувши це, сказав їм: « Маловіри, чому міркуєте між собою, що хліба не взяли?»
9 Хіба ви ще не розумієте й не пам'ятаєте про п'ять хлібів на п'ять тисяч, і скільки кошиків ви зібрали?
10 Ані про сім хлібів на чотири тисячі, а скільки кошиків ви зібрали?
11 Як же ви не розумієте, що Я не про хліб казав вам, щоб ви остерігалися фарисейської та саддукейської закваски?
12 Тоді вони зрозуміли, що Він наказав їм остерігатися не хлібної закваски, але науки фарисейської та саддукейської.
13 Коли Ісус прибув у межі Кесарії Филипової, Він запитав Своїх учнів, кажучи: За кого люди вважають Мене, Сина Людського?
14 А вони сказали: Одні кажуть, що ти Іван Хреститель, інші — Ілля; і інші, Єремія, або один із пророків.
15 Він каже до них: А ви за кого Мене маєте?
16 А Симон Петро відповів і сказав: Ти Христос, Син Бога Живого.
17 А Ісус відповів і сказав йому: Благословенний ти, Симоне, сине Йонин, бо не плоть і кров відкрили тобі це, але Мій Отець, що на небі.
18 І Я також кажу тобі, що ти Петро, і на цій скелі Я збудую Свою Церкву; і пекельні ворота не подолають його.
19 І дам тобі ключі від царства небесного, і що ти зв'яжеш на землі, те буде зв'язане на небі; і що ти розв'яжеш на землі, те розв'язане буде на небі.
20 Тоді Він наказав Своїм учням, щоб нікому не казали, що Він Ісус Христос.
21 З того часу Ісус почав показувати Своїм учням, що Йому належить піти до Єрусалиму, і багато постраждати від старших, і первосвящеників, і книжників, і бути вбитим, і третього дня воскреснути.
22 Тоді Петро, взявши Його, почав докоряти Йому, кажучи: Нехай не буде Тобі, Господи!
23 Він же, обернувшись, сказав Петру: Відійди від мене, сатано!
24 Тоді Ісус сказав своїм учням: коли хто хоче йти за мною, нехай зречеться самого себе, візьме свій хрест і йде за мною.
25 Бо хто хоче своє життя зберегти, той його погубить, а хто за Мене погубить своє життя, той знайде його.
26 Бо яка користь людині, коли вона здобуде весь світ, а душі своїй занапастить? або що дасть людина взамін за душу свою?
27 Бо Син Людський прийде у славі Отця Свого з Анголами Своїми; і тоді він віддасть кожному згідно з його вчинками.
28 Істинно кажу вам: Є деякі з тих, хто тут стоїть, що не зазнають смерті, аж поки не побачать Сина Людського, що йде в Царстві Своїм.

РОЗДІЛ 17

1 А через шість днів бере Ісус Петра, Якова та Івана, брата його, і веде їх на високу гору наодинці,
2 І преобразився перед ними, і обличчя Його засяяло, як сонце, а одежа Його стала білою, як світло.
3 І ось з'явилися їм Мойсей та Ілля, що розмовляли з ним.
4 Тоді Петро відповів і сказав до Ісуса: Господи, добре нам тут бути; коли хочеш, зробимо тут три намети; один для тебе, і один для Мойсея, і один для Іллі.
5 Коли він ще говорив, ось хмара ясна їх отінила, і ось голос із хмари почувся, що сказав: Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав; послухайте його.

6 Почувши це, учні впали на обличчя свої та дуже злякалися.
7 І підійшов Ісус, доторкнувся до них і сказав: Устань і не бійтеся!
8 І піднявши очі свої, вони нікого не побачили, крім одного Ісуса.
9 І коли вони сходили з гори, Ісус наказав їм, кажучи: Нікому не розповідайте про це видіння, аж поки Син Людський не воскресне з мертвих.
10 І спитали Його учні, кажучи: Чому ж книжники кажуть, що Ілля має прийти першим?
11 І Ісус відповів і сказав їм: Ілля справді прийде першим і відновить усе.
12 Але кажу вам, що Ілля вже прийшов, і вони не впізнали його, але зробили з ним, що хотіли. Так само й Син Людський постраждає від них.
13 Тоді учні зрозуміли, що Він говорив їм про Івана Хрестителя.
14 І коли вони прийшли до народу, підійшов до нього один чоловік, упав перед ним навколішки та й сказав:
15 Господи, змилуйся над моїм сином, бо він божевільний і дуже засмучений, бо часто в огонь падає, а часто у воду.
16 І я привів його до твоїх учнів, і вони не змогли його вилікувати.
17 Тоді Ісус відповів і сказав: О роде невірний і розбещений, доки Я буду з вами? доки терпітиму тебе? приведіть його до мене сюди.
18 І Ісус заборонив дияволу; і він вийшов із нього, і одужала дитина тієї ж години.
19 Тоді учні підійшли до Ісуса наодинці й сказали: чому ми не могли його вигнати?
20 І сказав їм Ісус: Через вашу невіру, бо істинно кажу вам: якщо ви матимете віру, як гірчичне зерно, ви скажете цій горі: Перенесись звідси туди; і воно буде видалено; і для вас не буде нічого неможливого.
21 Але цей рід не виходить, як тільки молитвою та постом.
22 І коли вони перебували в Галілеї, Ісус сказав їм: Син Людський буде виданий у руки людей.
23 І вб'ють Його, і третього дня Він воскресне. І їм було надзвичайно шкода.
24 І коли вони прибули до Капернауму, підійшли до Петра ті, що отримували данину, і сказали: Чи ваш учитель не платить данини?
25 Він каже: Так. І коли він увійшов до дому, Ісус перешкодив йому, кажучи: Як тобі здається, Симоне? З кого земні царі беруть мито чи данину? власних дітей чи чужих?
26 Каже Йому Петро: З чужих. Каже йому Ісус: Тоді діти вільні.
27 Але, щоб ми не образили їх, піди ти до моря, закинь гачка, і візьми першу рибу, яка впаде; і коли ти відкриєш його уста, ти знайдеш шматок грошей: візьми та й дай їм за мене і за себе.

РОЗДІЛ 18

1 Того ж часу підійшли учні до Ісуса, кажучи: Хто найбільший у Царстві Небесному?
2 І покликав Ісус малу дитину, і поставив її посеред них,
3 І сказав: Істинно кажу вам: якщо не навернетесь і не станете, як діти, не ввійдете в Царство Небесне.
4 Отже, хто впокориться, як ця дитина, той найбільший у Царстві Небесному.
5 І хто прийме одну таку малу дитину в моє ім'я, той приймає мене.
6 А хто спокусить одного з малих цих, що вірують у Мене, тому краще було б, щоб повісили йому на шию жорна й утопили його в морській глибині.
7 Горе світові через спокуси! бо повинно бути так, щоб спокуси прийшли; але горе тому чоловікові, від якого спокуса приходить!
8 Тому, якщо твоя рука або твоя нога спокушає тебе, відітни їх і відкинь від себе: краще тобі увійти в життя недолугим або каліченим, ніж мати дві руки чи дві ноги бути вкиненим у вічний вогонь.
9 І коли твоє око спокушає тебе, вирви його та й кинь від себе: краще тобі з одним оком увійти в життя, ніж із двома очима бути вкиненим у пекло вогняне.
10 Стережіться, щоб ви не погордували жодним із цих малих; бо Я кажу вам, що на небі їхні ангели завжди бачать обличчя Мого Отця, що на небі.
11 Бо Син Людський прийшов спасти те, що загинуло.
12 Як ви думаєте? Якщо хтось матиме сотню овець, і одна з них заблукає, то чи не залишить він дев'яносто дев'ять і не піде в гори, і не шукатиме ту, що заблукала?
13 І якщо він знайде її, істинно кажу вам, він тішиться тією вівцею більше, ніж дев'яносто дев'ятьма, що не заблукали.
14 Так і Отця вашого, що на небі, немає волі, щоб загинув один із малих цих.
15 А якщо згрішить проти тебе брат твій, то піди й скажи йому провину між собою й ним самим: якщо він послухає тебе, то ти придбав брата свого.
16 Коли ж він тебе не послухає, то візьми з собою ще одного або двох, щоб устами двох чи трьох свідків утвердилося кожне слово.
17 І якщо він занедбає послухати їх, скажи це церкві; але якщо він занехтує послухати церкву, нехай буде він тобі, як поганин і митар.
18 Істинно кажу вам: усе, що зв'яжете на землі, буде зв'язане на небі; і що розв'яжете на землі, буде розв'язане на небі.
19 Знову кажу вам, що якщо двоє з вас погодяться на землі про будь-яку річ, про яку вони проситимуть, то буде їм від Мого Отця, що на небі.
20 Бо де двоє чи троє зібрані в моє ім'я, там я серед них.
21 Тоді Петро підійшов до Нього й сказав: Господи, скільки разів мій брат згрішить проти мене, і я прощу йому? до семи разів?
22 Каже йому Ісус: Не кажу тобі до семи разів, а до сімдесяти раз по семи.
23 Тому Царство Небесне подібне до одного царя, який хоче зважати на своїх слуг.
24 І коли він почав рахуватися, привели до нього одного, що винен був йому десять тисяч талантів.
25 Але оскільки він не мав платити, його пан наказав продати його, і жінку його, і дітей, і все, що він мав, і заплатити.
26 Тоді слуга впав і вклонився йому, кажучи: Потерпи мені, Господи, і я тобі все віддам.

27 Тоді пан змилосердився над тим рабом, і відпустив його, і простив йому борг.
28 Але той самий слуга, вийшовши, знайшов одного зі своїх товаришів, що був винен йому сто пенсів, і наклав на нього руки, і взяв його за горло, кажучи: Віддай мені, що винен!
29 І впав товариш його до ніг його, і благав його, кажучи: Потерпи мені, і я тобі все віддам.
30 Але він не захотів, а пішов і посадив його до в'язниці, аж поки не віддасть борг.
31 Тож коли його товариші-слуги побачили, що сталося, вони дуже засмутилися, і прийшли та розповіли своєму панові про все, що сталося.
32 Тоді його пан, після того як він покликав його, сказав йому: О ти, лукавий рабе, я простив тобі весь той борг, бо ти жадав мене.
33 Чи ж і тобі не слід було змилосердитися над своїм товаришем, як я змилосердився над тобою?
34 І розгнівався його пан, і віддав його мучителям, аж поки він не віддасть усього, що належало йому.
35 Так само й Отець мій небесний учинить вам, якщо не простите кожен братові своєму від серця свого.

РОЗДІЛ 19

1 І сталося, коли Ісус скінчив ці слова, Він вийшов із Галілеї та прибув у межі Юдеї за Йордан;
2 І йшов за ним великий натовп; і він зцілив їх там.
3 Приступили до Нього й фарисеї, спокушаючи Його, і казали Йому: Чи дозволено чоловікові з усякої причини розлучатися з жінкою своєю?
4 Він же сказав їм у відповідь: Хіба ви не читали, що Той, Хто створив їх спочатку, створив їх чоловіком і жінкою,
5 І сказав: Покине тому чоловік батька й матір і пристане до жінки своєї, і стануть двоє одним тілом?
6 Тому вони вже не двоє, але одне тіло. Отже, що Бог з'єднав, людина нехай не розлучає.
7 Вони кажуть Йому: Чому ж Мойсей звелів дати розводовий лист і відпустити її?
8 Він каже до них: Мойсей через закам'янілість ваших сердець дозволив вам розлучитися з вашими жінками, але спочатку не було так.
9 А Я вам кажу: кожен, хто розведеться з дружиною своєю, хіба за блуд, і одружиться з іншою, той чинить перелюб; і хто одружиться з розведеною, той чинить перелюб.
10 Кажуть Йому учні Його: Коли така справа чоловіка з жінкою, то не добре одружуватися.
11 Він же сказав їм: Не всі сприймають цього слова, крім тих, кому воно дано.
12 Бо є деякі скопці, що так народилися з утроби матері своєї; і є деякі скопці, яких люди зробили скопцями; і є скопці, що самі себе зробили скопцями для Царства Небесного. Хто може прийняти, нехай прийме.
13 Тоді привели до Нього дітей, щоб Він поклав на них руки й помолився, а учні забороняли їм.
14 Ісус же сказав: Пустіть дітей і не забороняйте їм приходити до Мене, бо таких Царство Небесне.
15 І Він, поклавши на них руки, пішов звідти.
16 І ось хтось підійшов і сказав Йому: Учителю добрий, що мені зробити доброго, щоб мати життя вічне?
17 І сказав йому: Чого ти називаєш мене добрим? нема благого, крім одного, себто Бога; але коли хочеш увійти в життя, дотримуйся заповідей.
18 Каже йому: Яке? Ісус сказав: Не вбивай, Не чини перелюбу, Не кради, Не свідчи неправдиво,
19 Шануй свого батька й матір свою, і люби ближнього свого, як самого себе.
20 Каже до нього юнак: Усе це я зберіг змолоду, чого мені ще бракує?
21 Ісус сказав йому: « Коли хочеш бути досконалим, піди, продай маєток свій і роздай убогим, і матимеш скарб на небі; і приходь і йди за Мною».
22 Почувши це слово, юнак відійшов засмучений, бо мав великі маєтки.
23 Тоді Ісус сказав своїм учням: Істинно кажу вам, що важко багатому ввійти в Царство Небесне.
24 І знову кажу вам: легше верблюду пройти крізь голчине вушко, ніж багатому ввійти в Царство Боже.
25 Почувши це, учні Його дуже здивувалися, кажучи: Хто ж може спастися?
26 Ісус же, глянувши на них, промовив до них: Для людей це неможливо; але з Богом все можливо.
27 Тоді Петро відповів і сказав йому: Ось ми покинули все й пішли за Тобою; що ми тоді матимемо?
28 І сказав їм Ісус: Поправді кажу вам, що ви, які пішли за Мною, під час відродження, коли Син Людський сяде на престолі Своєї слави, ви також сидітимете на дванадцяти престолах, судячи дванадцять племен Божих. Ізраїль.
29 І кожен, хто залишив доми, або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або землі, заради імені Мого, отримає сторицею і успадкує вічне життя.
30 Але багато перших будуть останніми; і останні будуть першими.

РОЗДІЛ 20

1 Бо Царство Небесне подібне до господаря, що вийшов рано-вранці найняти робітників до свого виноградника.
2 І, домовившись із робітниками по динарію на день, послав їх у свій виноградник.
3 І вийшов він близько третьої години, і побачив інших, що стояли без діла на ринку,
4 І сказав їм: Ідіть і ви у виноградник, і все, що добре, я вам дам. І вони пішли своєю дорогою.
5 Знову він вийшов близько шостої та дев'ятої години, і зробив те саме.
6 А близько одинадцятої години він вийшов, і знайшов інших, що стояли без діла, і каже до них: Чого ви стоїте тут увесь день без діла?
7 Кажуть йому: Бо ніхто нас не найняв. Каже їм: Ідіть і ви у виноградник; і все, що є правильним, ви отримаєте.
8 Коли ж настав вечір, каже пан виноградника до свого управителя: Поклич робітників і дай їм плату, починаючи від останніх до перших.
9 І коли прийшли ті, що були наймані, близько одинадцятої години, вони отримали кожен по динарію.

10 Коли ж прийшли перші, вони думали, що більше отримають; і вони також отримали кожен пенній.
11 І, отримавши це, вони нарікали на господаря дому,
12 кажучи: Ці останні працювали лише одну годину, і Ти зрівняв їх із нами, що знесли тягар і спеку дня.
13 Він же відповів одному з них і сказав: «Друже, я не роблю тобі нічого поганого, чи не за копійку ти погодився зі мною?
14 Візьми те, що маєш, і йди, я дам цьому останньому, як і тобі.
15 Чи не дозволено мені робити зі своїм, що хочу? Чи твоє око лихе, бо я добрий?
16 Так будуть останні першими, а перші останніми, бо багато покликаних, але мало вибраних.
17 І піднявшись до Єрусалиму, Ісус дорогою розділив дванадцятьох учнів і сказав їм:
18 Ось ми йдемо в Єрусалим; і Син Людський буде виданий первосвященикам і книжникам, і вони засудять Його на смерть,
19 І видадуть Його поганам на глум, і на бичування, і на розп'яття, і третього дня Він воскресне.
20 Тоді приступила до Нього мати Зеведеєвих дітей із своїми синами, вклоняючись Йому й просячи чогось у Нього.
21 І сказав він до неї: Чого ти хочеш? Вона каже до нього: Дай, щоб ці два мої сини сиділи, один праворуч від тебе, а другий ліворуч у царстві твоєму.
22 А Ісус відповів і сказав: Не знаєте, чого просите. Чи можете ви пити чашу, яку Я буду пити, і христитися хрищенням, яким Я хрищуся? Вони кажуть йому: Можемо.
23 І він каже до них: Ви справді будете пити Мою чашу і охриститесь хрещенням, яким Я хрищуся, але сидіти праворуч і ліворуч Мене не від мене, але це буде дано тим, для кого це приготовлено від Мого Отця.
24 І коли десятеро почули це, вони обурилися на обох братів.
25 Ісус же покликав їх і сказав: Ви знаєте, що князі народів панують над ними, а вельможі панують над ними.
26 Але між вами нехай не буде так, але хто хоче бути більшим між вами, нехай буде вам слугою;
27 І хто хоче бути першим між вами, нехай буде вам слугою.
28 Так само й Син Людський прийшов не на те, щоб Йому служили, а щоб послужити, і віддати життя Свої як викуп за багатьох.
29 І коли вони виходили з Єрихону, за ним йшов великий натовп.
30 І ось двоє сліпих, що сиділи при дорозі, почувши, що Ісус проходить, закричали, кажучи: Помилуй нас, Господи, Сину Давидів!
31 І народ докоряв їм, щоб вони мовчали, але вони ще дужче кричали, кажучи: Помилуй нас, Господи, Сину Давидів!
32 А Ісус зупинився, покликав їх і сказав: Що хочете, щоб Я вам зробив?
33 Кажуть Йому: Господи, нехай відкриються наші очі.
34 Тоді Ісус змилосердився над ними, і доторкнувся до їхніх очей, і зараз прозріли їхні очі, і вони пішли за Ним.

РОЗДІЛ 21

1 І коли вони наблизилися до Єрусалиму і прийшли до Віффагії, до гори Оливної, тоді Ісус послав двох учнів,
2 і сказав їм: Ідіть у село, що навпроти вас, і зараз знайдете прив'язану ослицю та осля з нею; відв'яжіть їх і приведіть до мене.
3 І коли хто скаже вам щось, ви скажете: вони потрібні Господу; і зараз же відправить їх.
4 Усе це сталося, щоб справдилось сказане пророком, який каже:
5 Скажіть доньці Сіону: Ось Цар твій іде до тебе, лагідний, і сидить на ослі та осляті, ослячому.
6 І пішли учні та зробили, як звелів їм Ісус,
7 І привели осла й осля, і поклали на них свій одяг, і посадили його на них.
8 І дуже великий натовп стелив свій одяг на дорозі; інші зрізали гілки з дерев і стелили дорогу.
9 А народ, що йшов попереду та позаду, вигукував, кажучи: Осанна Сину Давидовому! Благословенний, Хто йде в ім'я Господнє! Осанна в вишніх.
10 І коли він прибув до Єрусалиму, усе місто здригнулося, кажучи: Хто це?
11 А народ сказав: Це Ісус, пророк із Назарету Галілейського.
12 І ввійшов Ісус до храму Божого, і вигнав усіх, хто продавав і купував у храмі, і перекинув столи міняльників і сидіння продавців голубів,
13 І сказав їм: Написано: Дім мій домом молитви назветься; а ви зробили з нього печеру розбійників.
14 І приступили до Нього в храмі сліпі та криві; і він зцілив їх.
15 І коли первосвященики та книжники побачили чуда, які Він учинив, і дітей, що волають у храмі та кажуть: Осанна Сину Давидовому! вони були дуже незадоволені,
16 І сказав йому: Чуєш, що вони говорять? І Ісус сказав їм: Так; хіба ви ніколи не читали: З уст немовлят і немовлят Ти вчинив хвалу?
17 І він, покинувши їх, вийшов із міста до Віфанії; і він заночував там.
18 А вранці, повертаючись до міста, він зголоднів.
19 І, побачивши при дорозі смоковницю, він підійшов до неї, і нічого не знайшов на ній, окрім тільки листя, і сказав до неї: Нехай відтепер на тобі не буде плоду навіки. І зараз фігове дерево всохло.
20 Учні ж, побачивши це, здивувалися й сказали: Як скоро фігове дерево всохло!
21 Ісус відповів і сказав їм: Поправді кажу вам: якщо ви матимете віру й не сумніватиметеся, ви не тільки зробите те, що зроблено з фіговим деревом, але й якщо скажете цій горі: Зіймися і будь кинутий у море; це буде зроблено.
22 І все, чого тільки попросите в молитві з вірою, отримаєте.
23 І коли Він увійшов до храму, підійшли до Нього первосвященики та старші народу, коли Він навчав, і сказали: Якою владою Ти це робиш? і хто тобі дав цю владу?
24 І Ісус відповів і сказав їм: Я також спитаю вас одну річ, яку, якщо ви мені скажете, я так само скажу вам, якою владою я це роблю.

25 Іоанове хрещення звідки було? з неба чи від людей? І міркували вони між собою, кажучи: Якщо скажемо: з неба, він скаже нам: чому ж ви йому не повірили?
26 Але якщо ми скажемо: Від людей; боїмося народу; бо всі вважають Івана за пророка.
27 І відповіли Ісусові та сказали: Не знаємо. А Він сказав їм: І Я вам не скажу, якою владою це чиню.
28 Але що ви думаєте? В одного чоловіка було двоє синів; і він прийшов до першого й сказав: Сину, іди сьогодні працювати в моєму винограднику.
29 Він відповів і сказав: Не хочу, але потім розкаявся і пішов.
30 І він підійшов до другого, і сказав так само. А він відповів і сказав: Я йду, пане! І не пішов.
31 Хто з них двох виконав волю свого батька? Вони кажуть йому: Перший. Каже їм Ісус: Поправді кажу вам, що митарі та розпусниці випереджають вас у Царство Боже.
32 Бо Іван прийшов до вас дорогою праведності, і ви не повірили йому, а митники та блудниці повірили йому, і ви, побачивши це, не покаялися потім, щоб повірити йому.
33 Послухайте іншу притчу: Був один господар, який посадив виноградник, і обгородив його навколо, і викопав у ньому чавило, і збудував вежу, і віддав його виноградарям, і пішов у далекий край.
34 І коли наблизився час плодів, він послав своїх слуг до виноградарів, щоб вони взяли плоди.
35 І виноградарі, схопивши його слуг, побили одного, а іншого вбили, а іншого побили камінням.
36 Знову послав він інших рабів більше, ніж перших, і вони вчинили з ними так само.
37 Але нарешті він послав до них свого сина, кажучи: Поклоняться сина мого.
38 Але виноградарі, побачивши сина, сказали між собою: Це спадкоємець; ходімо, уб'ємо його та заволодіємо його спадщиною.
39 І схопили його, і вигнали з виноградника, і вбили.
40 Коли ж прийде пан виноградника, що він зробить тим виноградарям?
41 Вони кажуть йому: Він жалюгідно знищить тих нечестивих людей і віддасть свій виноградник іншим виноградарям, які будуть віддавати йому плоди у свій час.
42 Каже їм Ісус: Хіба ви ніколи не читали в Писанні: Камінь, який відкинули будівничі, той став головою наріжного: це від Господа, і воно дивне в очах наших?
43 Тому кажу вам: Царство Боже відбереться від вас і буде дано народу, який приносить плоди його.
44 І кожен, хто впаде на цей камінь, розіб'ється, а на кого він упаде, того розітріть.
45 А первосвященики та фарисеї, почувши його притчі, зрозуміли, що він про них говорить.
46 Коли ж намагалися накласти на нього руки, то боялися народу, бо вважали його за пророка.

РОЗДІЛ 22

1 Ісус відповів і знову промовив до них притчами, і сказав:
2 Царство Небесне подібне до одного царя, що вінчав свого сина,
3 І послав своїх слуг покликати запрошених на весілля, та вони не хотіли прийти.
4 Знову послав він інших слуг, кажучи: Скажіть запрошеним: Ось я приготував свій обід: бики мої й відгодовані мої забиті, і все готове: приходьте на весілля.
5 Але вони не зважили на це й пішли, один на ферму свою, а інший до торгівлі.
6 А решта схопила його слуг, образила їх і вбила.
7 Але коли цар почув про це, він розгнівався, і він послав свої війська, і знищив тих убивць, і спалив їхнє місто.
8 Тоді він каже до своїх слуг: Весілля готове, але запрошені не були гідні.
9 Тож ідіть на дороги, і, кого знайдете, кличте на весілля.
10 І вийшли ті слуги на дороги, і зібрали всіх, кого знайшли, і злих, і добрих, і весілля було наповнене гостями.
11 І коли цар увійшов подивитися на гостей, то побачив там чоловіка, що не був у весільній одежі.
12 І каже йому: Як ти, друже, увійшов сюди, не маючи весільного вбрання? І він онімів.
13 Тоді цар сказав до слуг: Зв'яжіть йому руки й ноги, і візьміть його геть, і киньте його в темряву крайню; там буде плач і скрегіт зубів.
14 Бо багато покликаних, але мало вибраних.
15 Тоді фарисеї пішли й радилися, як би вплутати Його в слово.
16 І послали до Нього своїх учнів з іродіанами, кажучи: Учителю, ми знаємо, що Ти правдивий і правдиво навчаєш шляху Божого, і ні до кого не зважаєш, бо Ти не зважаєш на обличчя людей.
17 Тож скажи нам: як тобі здається? Чи годиться давати данину кесарю, чи ні?
18 Але Ісус, побачивши їхню злочестивість, сказав: Чого ви, лицеміри, Мене спокушаєте?
19 Покажіть мені данину. І вони принесли йому динарій.
20 І каже до них: Чий це образ і напис?
21 Кажуть Йому: Кесареве. Тоді він каже до них: Тож віддайте кесареве кесареве; і для Бога те, що є Божим.
22 Почувши ці слова, вони здивувалися, залишили Його та й пішли.
23 Того ж дня прийшли до Нього садукеї, які кажуть, що нема воскресіння, і запитали Його:
24 Сказавши: Учителю, Мойсей сказав: якщо хтось помре, не маючи дітей, то його брат одружиться з його жінкою і відродить потомство братові своєму.
25 Було ж у нас семеро братів: і перший, одружившись, помер і, не маючи дітей, залишив жінку свою братові своєму.
26 Так само й другий, і третій аж до сьомого.
27 А нарешті померла й жінка.
28 Отож, у воскресінні кому з семи вона буде дружиною? бо всі вони мали її.
29 Ісус відповів і сказав їм: Ви помиляєтеся, не знаючи Писання, ані сили Божої.
30 Бо у воскресінні ні женяться, ні заміж виходять, а перебувають, як ангели Божі на небі.
31 А про воскресіння мертвих хіба ви не читали сказаного вам Богом:

32 Я Бог Авраама, і Бог Ісака, і Бог Якова? Бог не є Богом мертвих, а Богом живих.
33 Почувши це, народ дивувався науці Його.
34 Фарисеї ж, почувши, що він змусив саддукеїв замовкнути, зібралися разом.
35 Тоді один із них, який був законником, запитав Його, спокушаючи Його, і сказав:
36 Учителю, яка найбільша заповідь у законі?
37 Ісус сказав йому: « Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім своїм розумом».
38 Це перша і велика заповідь.
39 А друга подібна до неї: Люби ближнього свого, як самого себе.
40 На цих двох заповідях тримається весь закон і пророки.
41 Коли фарисеї зібралися, Ісус запитав їх:
42 Кажучи: Що ви думаєте про Христа? чий він син? Вони кажуть йому: Син Давидів.
43 Каже до них: Як же Давид у дусі називає Його Господом, кажучи:
44 Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч Мене, доки Я не покладу Твоїх ворогів підніжком ніг Твоїх?
45 Отже, якщо Давид називає Його Господом, то як Він йому син?
46 І ніхто не міг відповісти йому ні слова, і ніхто не наважувався з того дня запитувати його більше.

РОЗДІЛ 23

1 Тоді Ісус сказав до народу та до учнів Своїх,
2 кажучи: Книжники та фарисеї сидять на сидінні Мойсея:
3 Отже, усе, що вони скажуть вам зберігати, виконуйте й виконуйте. але не робіть за їхніми ділами, бо вони говорять та не роблять.
4 Бо вони зв'язують тягарі важкі й нестерпні, і покладають їх на плечі людей; але самі вони й пальцем не поворухнуть.
5 Але всі свої діла вони роблять для того, щоб їх бачили люди: вони розширюють свої філактерії та розширюють краї свого одягу,
6 І любіть горішні кімнати на бенкетах, і перші місця в синагогах,
7 І вітання на ринках, і щоб люди називали його: Учителю, Учителю!
8 Але ви не називайтеся вчителями, бо один у вас Учитель, Христос; і всі ви брати.
9 І батьком не називайте нікого на землі, бо один у вас Отець, що на небі.
10 І не називайтеся вчителями, бо один у вас Учитель – Христос.
11 А найбільший між вами нехай буде вам слугою.
12 І кожен, хто підноситься, буде принижений; і той, хто впокориться, буде піднесений.
13 Але горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! Бо ви зачиняєте Царство Небесне перед людьми, ані самі не входите, ані тим, хто входить, не дозволяєте.
14 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви поїдаєте доми вдовиць і на вигляд довго молитеся, тому приймете більший осуд.
15 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви обходите море й сушу, щоб зробити одного прозеліта, а коли він стане, ви робите його вдвічі більшою дитиною пекла, ніж ви.
16 Горе вам, проводирі сліпі, що говорите: «Коли хто поклянеться храмом, то нічого; а хто клянеться золотом храму, той боржник!
17 Нерозумні та сліпі, бо що більше: золото чи храм, що золото освячує?
18 І коли хто поклянеться жертівником, це нічого; а хто поклянеться даром, що на ньому, той винний.
19 Нерозумні та сліпі, бо що більше: дар чи жертівник, що дар освячує?
20 Отже, хто клянеться жертівником, клянеться ним і всім, що на ньому.
21 І хто клянеться храмом, клянеться ним і Тим, Хто в ньому живе.
22 І хто клянеться небом, клянеться престолом Божим і Тим, Хто сидить на ньому.
23 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви платите десятину з м’яти, анісу та кмину, і опустили важливіші речі закону, правосуддя, милосердя та віру: це ви повинні були робити, і не залишати іншого невиконаним.
24 Провідники сліпі, що комара відціджуєте, а верблюда ковтаєте!
25 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви очищаєте зовнішність чаші та миски, а всередині вони повні здирства та надмірностей.
26 Фарисею сліпий, очисти перше те, що всередині чаші й блюда, щоб і ззовні вони були чисті.
27 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви подібні до побілених гробів, які справді здаються гарними ззовні, але всередині повні кісток мертвих і всякої нечистоти.
28 Так і ви зовні здаєтеся людям праведними, а всередині повні лицемірства та беззаконня.
29 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви будуєте гробниці пророкам і прикрашаєте гробниці праведних,
30 І скажи: Якби ми жили за днів наших батьків, ми не були б спільниками їхніми в крові пророків.
31 Отже, ви самі собі свідки, що ви сини тих, хто вбивав пророків.
32 Тож доповніть міру ваших батьків.
33 О, змії, ви, покоління гадюки, як ви можете уникнути прокляття пекла?
34 Тому, ось, Я посилаю до вас пророків, і мудрих, і книжників; і деяких із них ви вб’єте та розіпнете; і деяких із них ви будете бичувати в синагогах своїх, і переслідувати їх від міста до міста.
35 Щоб зійшла на вас уся праведна кров, пролита на землі, від крові праведного Авеля до крові Захарії, сина Варахії, якого ви вбили між храмом і жертовником.
36 Істинно кажу вам: усе це прийде на це покоління.
37 Єрусалиме, Єрусалиме, ти, що вбиваєш пророків і побиваєш камінням посланих до тебе! Скільки разів Я хотів зібрати твоїх дітей, як квочка збирає курчат своїх під крила, та ви не хотіли!
38 Ось ваш дім залишився вам порожнім.
39 Кажу бо вам: ви не побачите мене віднині, аж поки не скажете: благословенний, хто йде в ім'я Господнє!

РОЗДІЛ 24

1 І вийшов Ісус, і пішов із храму, а учні Його підійшли до Нього, щоб показати Йому будівлі храму.
2 І сказав їм Ісус: Чи не бачите ви все це? Істинно кажу вам: Не залишиться тут камінь на камені, який не буде зруйнований.
3 І коли Він сидів на горі Оливній, учні підійшли до Нього наодинці й сказали: Скажи нам, коли це буде? і яка буде ознака Твого приходу та кінця світу?
4 А Ісус відповів і сказав їм: Стережіться, щоб хто вас не звів.
5 Бо багато хто прийде в моє ім'я, говорячи: Я Христос; і обдурить багатьох.
6 І ви почуєте про війни та про воєнні чутки: дивіться, щоб не тривожитися, бо все це мусить статися, але ще не кінець.
7 Бо повстане народ на народ, і царство на царство, і будуть голод, і моровиці, і землетруси в різних місцях.
8 Усе це початок скорбот.
9 Тоді віддадуть вас на муки, і вб'ють вас, і будете ненавидіти вас усіма народами за Ймення Моє.
10 І тоді багато хто спокуситься, і один одного зрадять, і один одного зненавидять.
11 І постане багато фальшивих пророків, і зведуть багатьох.
12 І тому, що беззаконня розмножиться, любов багатьох охолоне.
13 Але той, хто витерпить до кінця, буде спасенний.
14 І ця євангелія царства буде проповідувана по всьому світу на свідчення всім народам; і тоді прийде кінець.
15 Отже, коли ви побачите гидоту спустошення, про яку говорив пророк Даниїл, стояти на святому місці (хто читає, нехай розуміє):
16 Тоді ті, хто в Юдеї, нехай утікають у гори.
17 Хто на даху, нехай не спускається взяти щось із дому свого.
18 І хто на полі, нехай не повертається назад взяти свій одяг.
19 І горе вагітним і тим, що годують грудьми в ті дні!
20 Моліться ж, щоб ваша втеча не була взимку, ані в суботу,
21 Бо тоді буде велика скорбота, якої не було від початку світу аж до цього часу, і не буде.
22 І якщо ті дні не будуть скорочені, жодне тіло не буде врятовано, але заради вибраних ті дні будуть скорочені.
23 Тоді коли хтось скаже вам: Ось Христос тут, або там; не вірте.
24 Бо постануть лжехристи та лжепророки, і будуть чинити великі ознаки та чуда; настільки, щоб вони, якби це було можливо, обманювали самих обраних.
25 Ось, я сказав вам раніше.
26 Отже, якщо вони скажуть вам: Ось Він у пустелі; не виходь: ось він у таємних кімнатах; не вірте.
27 Бо як блискавка виходить зі сходу й світить аж до заходу, так буде й прихід Сина людського.
28 Бо скрізь, де буде труп, там зберуться орли.
29 Негайно по скорботі тих днів сонце затьмариться, і місяць не дасть світла свого, і зорі спадуть з неба, і сили небесні похитнуться.
30 І тоді з'явиться знак Сина Людського на небі, і тоді заплачуть усі племена землі, і побачать Сина Людського, що йде на хмарах небесних із силою та великою славою.
31 І він пошле Своїх ангелів із гучним звуком сурми, і вони зберуть Його вибраних із чотирьох вітрів, від одного кінця неба до іншого.
32 Тепер вивчіть притчу про фігове дерево; Коли його гілка ще ніжна й пускає листя, ви знаєте, що літо близько.
33 Так само й ви, коли побачите все це, знайте, що вже близько, при дверях.
34 Істинно кажу вам: це покоління не мине, доки все це не збудеться.
35 Небо й земля минуться, але слова Мої не минуться.
36 А про день той і годину ніхто не знає, ані ангели небесні, а тільки мій Отець.
37 Але як було за днів Ноя, так буде і прихід Сина людського.
38 Бо як за днів перед потопом вони їли та пили, женилися та виходили заміж, аж до дня, коли Ной увійшов у ковчег,
39 І не знали, аж поки не прийшов потоп і не забрав їх усіх; так буде й прихід Сина людського.
40 Тоді двоє будуть у полі; один візьметься, а другий залишиться.
41 Дві жінки будуть молоти на жорнах; один візьметься, а другий залишиться.
42 Тож пильнуйте, бо не знаєте, о котрій годині прийде ваш Господь.
43 Знай же те, що якби господар дому знав, о котрій сторожі прийде злодій, то пильнував би й не дав би підкопати свого дому.
44 Тому й ви будьте готові, бо Син Людський прийде в годину, про яку не думаєте.
45 Хто ж такий вірний і мудрий слуга, якого його пан поставив над домом своїм, щоб давати їм м'ясо своєчасно?
46 Блаженний той слуга, якого пан, прийшовши, знайде так.
47 Істинно кажу вам, що він поставить його над усім своїм маєтком.
48 Але якщо той злий слуга скаже в серці своєму: Мій пан затримує свій прихід;
49 І почне бити своїх товаришів, і їсти та пити з п'яними;
50 Пан того слуги прийде в день, коли він не чекає його, і в годину, якої він не знає,
51 І розсіче його, і дасть йому частку з лицемірами: там буде плач і скрегіт зубів.

РОЗДІЛ 25

1 Тоді Царство Небесне буде подібне до десяти дів, що взяли світильники свої та й вийшли назустріч нареченому.
2 І п'ятеро з них були мудрі, а п'ятеро нерозумні.
3 Нерозумні взяли свої світильники, а оливи не взяли з собою.
4 А мудрі разом зі своїми світильниками взяли оливи в свої посудини.
5 Поки молодий забарився, усі задрімали й поснули.

6 А опівночі почувся крик: Ось молодий іде! виходьте йому назустріч.
7 Тоді встали всі ті діви і полагодили свої світильники.
8 І сказали нерозумні до мудрих: Дайте нам своєї оливи; бо наші світильники погасли.
9 А мудрі відповіли, кажучи: Ні; щоб не вистачило і нам, і вам, а краще підіть до продавців і купіть собі.
10 І коли вони пішли купувати, прийшов молодий; і готові ввійшли з ним на весілля, і двері були зачинені.
11 Після цього прийшли й інші діви, кажучи: Господи, Господи, відчини нам!
12 Він же відповів і сказав: Істинно кажу вам, не знаю вас.
13 Тож пильнуйте, бо ви не знаєте ні дня, ні години, коли прийде Син Людський.
14 Бо Царство Небесне таке, як чоловік, подорожуючи в далеку країну, покликав своїх слуг і передав їм своє майно.
15 І одному дав п'ять талантів, другому два, а іншому один; кожному відповідно до його здібностей; і негайно вирушив у подорож.
16 Тоді той, хто отримав п'ять талантів, пішов і торгував ними, і зробив їм інші п'ять талантів.
17 Так само й той, хто одержав два, здобув ще два.
18 А той, що одержав один, пішов і закопав землю, і сховав гроші пана свого.
19 По довгому часі приходить пан тих слуг і розраховується з ними.
20 І ось той, що отримав п'ять талантів, підійшов і приніс інші п'ять талантів, кажучи: Господи, ти дав мені п'ять талантів, ось я здобув крім них ще п'ять талантів.
21 Сказав йому пан його: Гаразд, рабе добрий і вірний, у малому ти був вірний, над багатьом тебе поставлю; увійди в радість пана свого.
22 Підійшов і той, що отримав два таланти, і сказав: Господи, ти дав мені два таланти, ось я здобув ще два таланти.
23 Сказав йому пан його: Добре, рабе добрий і вірний! у малому ти був вірний, над багатьма поставлю тебе, увійди в радість пана свого.
24 Тоді підійшов той, що отримав один талант, і сказав: Господи, я знав тебе, що ти людина жорстока: жнеш, де не сіяв, і збираєш, де не сіяв.
25 І я злякався, і пішов, і сховав твій талант у землю.
26 Пан його відповів і сказав йому: рабе лукавий і ледачий, ти знав, що я жну, де не сіяв, і збираю, де не сіяв.
27 Тож тобі слід було віддати мої гроші міняльникам, і тоді я, прийшовши, отримав би свої з лихвою.
28 Тож візьміть у нього талант і дайте тому, хто має десять талантів.
29 Бо кожному, хто має, дасться, і він матиме надлишок, а хто не має, забереться й те, що він має.
30 А нікчемного слугу викиньте в темряву зовнішню: там буде плач і скрегіт зубів.
31 Коли прийде Син людський у славі своїй, і всі святі ангели з ним, тоді сяде на престолі слави своєї,
32 І зберуться перед Ним усі народи, і Він відділить їх одного від одного, як пастух відділяє овець від козлів.
33 І поставить овець праворуч, а кіз ліворуч.
34 Тоді Цар скаже тим, хто праворуч Його: Прийдіть, благословенні Мого Отця, успадкуйте Царство, уготоване вам від заснування світу.
35 Бо Я голодував, і ви нагодували Мене, мав спрагу, і ви напоїли Мене, був мандрівником, і ви прийняли Мене.
36 Нагий був, і ви зодягли Мене, хворів Я, і ви відвідали Мене, у в'язниці Я був, і ви прийшли до Мене.
37 Тоді відповідатимуть Йому праведні, кажучи: Господи, коли ми Тебе бачили голодним і нагодували? чи спраглий, і напоїв тебе?
38 Коли ми бачили тебе чужим і прийняли? чи нагий, і зодягнув тебе?
39 Або коли ми бачили Тебе недужим, або у в'язниці, і прийшли до Тебе?
40 І Цар відповість і скаже їм: Істинно кажу вам: усе, що ви зробили одному з цих Моїх братів найменших, ви зробили це Мені.
41 Тоді скаже й тим, що ліворуч: Ідіть від Мене, прокляті, у вогонь вічний, приготований для диявола та його ангелів!
42 Бо я голодував, і ви не дали мені їсти, мав спрагу, і ви не напоїли мене.
43 Я був мандрівником, і ви не прийняли Мене, нагим, і ви не зодягли Мене, хворим і у в'язниці, і ви не відвідали Мене.
44 Тоді й вони скажуть Йому в відповідь: Господи, коли ми бачили Тебе голодним, або спраглим, або мандрівником, або нагим, або хворим, або у в'язниці, і не послужили Тобі?
45 Тоді Він відповість їм, кажучи: Поправді кажу вам: що ви не зробили цього одному з найменших цих, того не зробили Мені.
46 І підуть ці на вічну муку, а праведні в життя вічне.

РОЗДІЛ 26

1 І сталося, коли Ісус закінчив усі ці слова, Він сказав Своїм учням:
2 Ви знаєте, що через два дні свято Пасхи, і Син Людський буде виданий на розп'яття.
3 Тоді первосвященики, і книжники, і старші народу зібралися до палацу первосвященика, якого звали Кайяфа,
4 І радилися, щоб Ісуса взяти підступом і вбити.
5 Але вони сказали: Не в свято, щоб не було заколоту в народі.
6 Коли Ісус був у Віфанії, у домі Симона прокаженого,
7 Підійшла до нього жінка, яка мала алебастрову посудину з дорогоцінним миром, і вилила його на голову, коли він сидів за столом.
8 Побачивши це, учні Його обурилися й сказали: Навіщо це марнотратство?
9 Бо це миро можна було б продати за велику суму та роздати бідним.
10 Зрозумівши це, Ісус сказав їм: Чого ви турбуєте жінку? бо вона вчинила мені добре діло.
11 Бо вбогих завжди маєте з собою; але мене ти маєш не завжди.
12 Бо виливши це миро на моє тіло, вона зробила це для мого поховання.

13 Істинно кажу вам: де б ця Євангелія не була проповідувана в цілому світі, там буде сказано й про те, що зробила ця жінка, на пам'ять про неї.
14 Тоді один із дванадцятьох, на ім'я Юда Іскаріот, пішов до первосвящеників,
15 І сказав до них: Що ви дасте мені, і я видам його вам? І вони уклали з ним угоду на тридцять срібняків.
16 І з того часу він шукав нагоди, щоб зрадити його.
17 У перший же день свята Опрісноків учні підійшли до Ісуса, кажучи Йому: Де хочеш, щоб ми приготували Тобі їсти пасху?
18 І він сказав: Ідіть у місто до такого чоловіка і скажіть йому: Учитель каже: Мій час близько; Я справлю пасху в домі твоїм з учнями моїми.
19 І учні зробили так, як звелів їм Ісус. і вони приготували пасху.
20 Коли ж настав вечір, Він сів із дванадцятьма.
21 І коли вони їли, він сказав: Істинно кажу вам, що один із вас видасть мене.
22 І вони дуже засмутилися, і почали кожен із них говорити Йому: Чи не я, Господи?
23 А він відповів і сказав: Хто вмочить руку зі мною в миску, той видасть мене.
24 Син Людський іде, як написано про Нього, але горе тій людині, що Сина Людського видасть! добре було б тому чоловікові, якби він не народився.
25 Тоді Юда, що зрадив Його, відповів і сказав: Чи не я, Учителю? Він сказав йому: Ти сказав.
26 І коли вони їли, Ісус взяв хліб, поблагословив, поламав і дав учням, і сказав: Прийміть, споживайте; це моє тіло.
27 І, взявши чашу, віддав подяку, і дав їм, кажучи: Пийте з неї всі!
28 Бо це кров Моя Нового Завіту, що за багатьох проливається на відпущення гріхів.
29 Але кажу вам, що відтепер не буду пити від цього плоду виноградної лози аж до того дня, коли буду пити його новим з вами в Царстві Отця мого.
30 І, заспівавши гімн, вийшли на гору Оливну.
31 Тоді Ісус каже до них: Усі ви спокуситеся про Мене цієї ночі, бо написано: Уражу пастиря, і розпорошаться вівці отари.
32 А як воскресну, Я випереджу вас у Галілею.
33 Петро сказав Йому у відповідь: хоч і всі спокусяться про Тебе, я ніколи не спокусюся.
34 Ісус сказав йому: Істинно кажу тобі, що цієї ночі, перш ніж заспіває півень, ти тричі відречешся від Мене.
35 Петро сказав Йому: Хоч би й померти з Тобою, не відречусь від Тебе. Так само сказали й усі учні.
36 Тоді Ісус приходить з ними на місце, що зветься Гефсиманія, і каже до учнів: Посидьте тут, а Я піду там і помолюся.
37 І, взявши з собою Петра і обох синів Зеведеєвих, почав сумувати й сумувати.
38 Тоді Він каже до них: Душа Моя сумує аж до смерті; залишайтеся тут і пильнуйте зі Мною.
39 І, відійшовши трохи далі, упав на обличчя Своє і молився, кажучи: Отче Мій, коли можливо, нехай обмине Мене ця чаша, але не як Я хочу, але як Ти.
40 І приходить до учнів, і знаходить їх сплячими, і каже до Петра: що, не могли ви одну годину не попильнувати зі мною?
41 Пильнуйте й моліться, щоб не впасти в спокусу: бо дух бадьорий, але тіло немічне.
42 І знову відійшов удруге, і молився, кажучи: Отче мій, якщо ця чаша не обмине Мене, щоб Я не випив її, нехай буде воля Твоя.
43 І, прийшовши, знайшов їх знову сплячими, бо їхні очі були важкі.
44 І, залишивши їх, він знову відійшов і помолився втретє, промовивши ті самі слова.
45 Тоді Він приходить до Своїх учнів і каже їм: Спіть і відпочивайте; ось година наближається, і Син Людський видається в руки грішників.
46 Уставай, ходімо: ось наближається той, хто мене зраджує.
47 І коли він ще говорив, ось прийшов Юда, один із дванадцятьох, а з ним багато народу з мечами та киями від первосвящеників і старших народу.
48 А той, хто зрадив Його, дав їм знак, кажучи: Кого я поцілую, той і є: тримайте його міцно.
49 І негайно підійшов до Ісуса та й сказав: Радій, Учителю! і поцілував його.
50 І сказав йому Ісус: Друже, чого ти прийшов? Тоді вони підійшли, наклали руки на Ісуса і схопили Його.
51 І ось один із тих, що були з Ісусом, простягнувши руку, вихопив меча, і вдарив слугу первосвященика, і відтяв йому вухо.
52 Тоді Ісус сказав йому: Верни свого меча на його місце, бо всі, хто візьметься за меч, від меча загинуть.
53 Ти думаєш, що я не можу зараз молитися до мого Батька, і він незабаром дасть мені більше, ніж дванадцять легіонів ангелів?
54 Але як же сповняться писання, що так повинно бути?
55 Тієї ж години сказав Ісус до народу: Немов на розбійника ви вийшли з мечами та киями, щоб узяти Мене? Щодня сидів я з вами, навчаючи в храмі, і ви не взяли мене.
56 Але все це сталося, щоб сповнились писання пророків. Тоді всі учні покинули його й повтікали.
57 А ті, що схопили Ісуса, відвели Його до первосвященика Кайяфи, де зібралися книжники та старші.
58 Петро ж здалеку йшов за Ним аж до палацу первосвященика, і, ввійшовши, сів із слугами, щоб побачити кінець.
59 А первосвященики, і старші, і весь синедріон шукали неправдивого свідчення проти Ісуса, щоб убити Його;
60 Але не знайшли; так, хоч і приходило багато лжесвідків, але не знайшли жодного. Нарешті прийшли двоє лжесвідків,
61 І сказав: Цей сказав: Я можу зруйнувати храм Божий і збудувати його за три дні.
62 І встав первосвященик і сказав йому: Ти нічого не відповідаєш? що вони проти тебе свідчать?
63 Але Ісус мовчав. А первосвященик сказав Йому у відповідь: Заклинаю Тебе Богом Живим, щоб Ти сказав нам, чи Ти Христос, Син Божий?
64 Каже йому Ісус: Ти казав, але кажу тобі: віднині ви побачите Сина Людського, що сидить праворуч сили і йде на хмарах небесних.

65 Тоді первосвященик роздер одежу свою, кажучи: Він богохульство сказав! нащо нам ще потрібні свідки? ось тепер ви почули його богохульство.
66 Що ви думаєте? Вони відповіли й сказали: Він винний у смерті.
67 Потім вони плювали йому в обличчя і били його; а інші били його долонями,
68 кажучи: Пророкуй нам, Христе, хто вдарив Тебе?
69 Петро ж сидів надворі в палаці, і підійшла до нього дівчина, кажучи: і ти був з Ісусом Галілейським.
70 Але він відрікся перед усіма, кажучи: Не знаю, що ти кажеш.
71 І коли він вийшов на ґанок, інша служниця побачила його і сказала тим, що були там: Цей також був з Ісусом Назарянином.
72 І знову відрікся він із присягою: Не знаю цього чоловіка.
73 Через деякий час підійшли до нього ті, що стояли, і сказали Петрові: справді й ти з них; бо мова твоя видає тебе.
74 Тоді він почав проклинати й клястися, кажучи: Не знаю цього чоловіка. І зараз же заспівав півень.
75 І згадав Петро слово Ісуса, яке сказав йому: Перш ніж заспіває півень, ти тричі відречешся від Мене. І він, вийшовши, гірко заплакав.

РОЗДІЛ 27

1 Коли настав ранок, усі первосвященики та старші народу змовилися проти Ісуса, щоб убити Його:
2 І, зв'язавши його, повели й віддали намісникові Понтію Пилату.
3 Тоді Юда, що зрадив Його, побачивши, що його засуджено, розкаявся і повернув тридцять срібняків первосвященикам і старшим,
4 кажучи: Згрішив я тим, що зрадив невинну кров. А вони сказали: Що нам до цього? подивись на це.
5 І, кинувши срібняки в храмі, пішов, пішов і повісився.
6 А первосвященики, взявши срібняки, сказали: Не годиться класти їх до скарбниці, бо це ціна крові.
7 І вони порадилися, і купили за них поле гончаря, щоб поховати на ньому чужинців.
8 Тому те поле зветься полем крові аж до цього дня.
9 Тоді збулося сказане через пророка Єремію, який каже: І взяли тридцять срібняків, ціну Оціненого, Кого оцінили сини Ізраїля;
10 І дав їх на поле гончаря, як Господь наказав мені.
11 І став Ісус перед намісником, і намісник запитав Його, кажучи: Чи Ти Цар Юдейський? А Ісус сказав йому: Ти кажеш.
12 І коли Його звинувачували первосвященики та старші, Він нічого не відповідав.
13 Тоді Пилат сказав Йому: Чи не чуєш, скільки проти Тебе свідчать?
14 І він не відповів йому ні на одне слово; настільки, що губернатор дуже здивувався.
15 На тому святі намісник мав звичай відпускати людям в'язня, якого вони хотіли.
16 І був у них знатний в'язень, на ім'я Варава.
17 Коли ж вони зібралися, Пилат сказав їм: Кого хочете, щоб я вам відпустив? Варава чи Ісус, що зветься Христос?
18 Бо він знав, що через заздрість його видали.
19 Коли він сів на судилище, послала до нього його жінка, говорячи: Не роби нічого цьому Праведникові, бо я сьогодні уві сні багато постраждала через нього.
20 Але первосвященики та старші переконали натовп, щоб просити Варавву, а Ісуса знищити.
21 Правитель відповів і сказав їм: кого з двох хочете, щоб я вам відпустив? Вони сказали: Варава.
22 Каже їм Пилат: Що ж мені робити з Ісусом, що зветься Христос? Кажуть йому всі: нехай буде розіп'ятий!
23 І сказав намісник: Яке зло вчинив він? Але вони кричали ще дужче, кажучи: Нехай буде розп'ятий!
24 Коли Пилат побачив, що він нічого не допомагає, але що більший бунт здійнявся, він взяв води, і умив руки перед натовпом, кажучи: Я невинний у крові цього Праведника; подивіться ви.
25 Тоді ввесь народ відповів і сказав: Кров Його на нас і на наших дітях!
26 Тоді відпустив їм Варавву, а Ісуса, бичуючи, віддав на розп'яття.
27 Тоді воїни намісника відвели Ісуса в преторію і зібрали до Нього всю дружину.
28 І роздягли Його, і зодягли на Нього багряницю.
29 І, сплівши вінець із тернини, поклали Йому на голову, а в правицю Йому тростину, і, впавши перед Ним на коліна, насміхалися з Нього, кажучи: Радій, Царю Юдейський!
30 І плювали на Нього, і брали тростину, і били Його по голові.
31 І після того, як насміхалися з Нього, зняли з Нього одежу, і одягли Його в Його одежу, і повели Його, щоб розіп'яти Його.
32 І коли вони виходили, то знайшли чоловіка з Киринеї, на ймення Симон: його змусили нести хрест Його.
33 І коли вони прийшли на місце, що зветься Голгофа, цебто Лобне місце,
34 Давали йому пити оцет, змішаний із жовчю, і, скуштувавши, не хотів пити.
35 І розіп'яли Його, і поділили одежу Його, кидаючи жереб, щоб справдилось сказане через пророка: Поділили між собою одежу Мою, а про одежу Мою кинули жереб.
36 І, сидячи, вони дивилися на нього там;
37 І помістили над його головою напис його провини: ЦЕ ІСУС, ЦАР ЮДЕЇСЬКИЙ.
38 Тоді були розіп'яті з Ним два розбійники, один праворуч, а другий ліворуч.
39 А ті, що проходили повз, лаяли його, хитаючи головами своїми,
40 і кажучи: Ти, що руйнуєш храм і за три дні відбудовуєш його, спаси самого себе. Якщо Ти Син Божий, зійди з хреста.
41 Так само й первосвященики з книжниками та старшими, насміхаючись із Нього, казали:
42 Він рятував інших; себе він не може врятувати. Якщо Він Цар Ізраїля, нехай зараз зійде з хреста, і ми повіримо Йому.
43 Він уповав на Бога; нехай визволить його тепер, коли хоче, бо сказав: Я Син Божий.
44 І розбійники, розіп'яті з Ним, кинули його в зуби.

45 А від шостої години настала темрява по всій землі аж до години дев'ятої.
46 А близько дев'ятої години Ісус скрикнув гучним голосом, кажучи: Елі, Елі, лама савахтані? тобто: Боже мій, Боже мій, чому Ти мене покинув?
47 Деякі з тих, що там стояли, почувши це, казали: Цей чоловік Іллю кличе.
48 І зараз один із них побіг, і взяв губку, і, наповнивши її оцтом, насадив на тростину і давав Йому пити.
49 Інші сказали: Залиш, побачимо, чи прийде Ілля його врятувати.
50 Ісус, знову скрикнувши гучним голосом, віддав духа.
51 І ось завіса в храмі роздерлася надвоє від верху до низу; і земля затряслася, і скелі розкололися;
52 І могили були відкриті; і багато тіл святих уснулих воскресли,
53 І вийшов із гробів після Його воскресіння, і ввійшов у святе місто, і явився багатьом.
54 Коли ж сотник і ті, що з ним стерегли Ісуса, побачивши землетрус і те, що сталося, вони дуже налякалися, кажучи: Справді, це був Син Божий.
55 Було там і здалека дивилися багато жінок, що йшли за Ісусом із Галілеї, прислуговуючи Йому.
56 Серед них була Марія Магдалина, і Марія, мати Якова та Йосії, і мати дітей Зеведеєвих.
57 Коли настав вечір, прийшов багатий чоловік з Ариматеї, на ймення Йосиф, який також був учнем Ісуса.
58 Він пішов до Пилата й благав тіла Ісусового. Тоді Пилат звелів віддати тіло.
59 І взявши Йосип тіло, він загорнув його в чисте полотно,
60 І поклав його у власну нову гробницю, яку висік у скелі; і прикотив великий камінь до дверей гробу, та й пішов.
61 І була там Марія Магдалина та друга Марія, що сиділи навпроти гробу.
62 А наступного дня після дня приготування зібралися первосвященики та фарисеї до Пилата,
63 Сказавши: Пане, ми пам’ятаємо, що той обманщик, ще живий, сказав: Через три дні я воскресну.
64 Накажи, отже, стежити за гробом аж до третього дня, щоб учні Його не прийшли вночі, не вкрали Його й не сказали людям: Він воскрес із мертвих, тому остання помилка буде гіршою за першу.
65 Пилат сказав їм: Маєте сторожу; ідіть, упевніться, як можете.
66 Тож вони пішли й убезпечили гріб, запечатавши камінь і поставивши сторожу.

РОЗДІЛ 28

1 Наприкінці суботи, як розвиднялося на перший день тижня, прийшла Марія Магдалина та друга Марія побачити гріб.
2 І ось стався великий землетрус, бо Ангол Господній зійшов із неба, прийшов і відвалив камінь від дверей, і сів на ньому.
3 Його обличчя було, як блискавка, а одежа його біла, як сніг.
4 І від страху перед ним сторожі затремтіли і стали, як мертві.
5 І ангел відповів і сказав жінкам: Не бійтеся, бо я знаю, що ви шукаєте Ісуса розп'ятого.
6 Нема Його тут, бо Він воскрес, як сказав. Ходіть, подивіться місце, де лежав Господь.
7 І підіть швидше, і скажіть Його учням, що Він воскрес із мертвих; і ось Він випереджає вас у Галілею; там ви побачите його; ось я вам сказав.
8 І вони швидко відійшли від гробу зі страхом і великою радістю; і побіг повідомити своїм учням.
9 І коли вони йшли сповістити Його учням, ось Ісус зустрів їх і промовив: Радуйтеся! І вони, підійшовши, взяли Його за ноги й поклонилися Йому.
10 Тоді Ісус сказав їм: Не бійтеся, ідіть, скажіть моїм братам, щоб вони йшли в Галілею, і там вони побачать мене.
11 Коли ж вони йшли, ось деякі зі сторожі прийшли в місто, і розповіли первосвященикам про все, що сталось.
12 І коли вони зібралися зі старійшинами та порадилися, вони дали великі гроші воїнам,
13 кажучи: Кажіть, учні Його прийшли вночі, і вкрали Його, коли ми спали.
14 І якщо про це дійде до вух намісника, ми переконаємо його і захистимо вас.
15 І взяли вони гроші, і зробили, як їх було навчено, і це слово поширене серед юдеїв аж до цього дня.
16 Тоді одинадцять учнів пішли в Галілею, на гору, куди наказав їм Ісус.
17 І, побачивши Його, вони вклонилися Йому, але деякі сумнівалися.
18 І підійшов Ісус і промовив до них, кажучи: Дана мені всяка влада на небі й на землі.
19 Тож ідіть, і навчіть усі народи, хрестячи їх в ім’я Отця, і Сина, і Святого Духа:
20 Навчаючи їх зберігати все, що Я вам заповідав, і ось Я з вами по всі дні аж до кінця віку. Амінь.

Євангеліє від Марка

РОЗДІЛ 1

1 Початок Євангелія Ісуса Христа, Сина Божого;
2 Як написано в пророків: Ось Я посилаю Свого посланця перед лицем Твоїм, який приготує Твою дорогу перед Тобою.
3 Голос волаючого в пустині: Приготуйте дорогу для Господа, вирівняйте стежки Йому!
4 Іван хрестив у пустелі і проповідував хрещення покаяння для відпущення гріхів.
5 І виходила до нього вся земля Юдеї та єрусалимляни, і всі вони христилися від нього в річці Йордані, сповідуючи свої гріхи.
6 А Іван був одягнений у верблюжу шерсть і мав шкіряний пояс на стегнах своїх; і він їв сарану та дикий мед;
7 І проповідував, кажучи: За мною йде сильніший за мене, що я недостойний, нахилившись, розв'язати ремінець із взуття Його.
8 Я хрестив вас водою, а він хреститиме вас Святим Духом.
9 І сталося в ті дні, прийшов Ісус із Назарету Галілейського, і хрестився від Івана в Йордані.
10 І зараз, виходячи з води, він побачив небо відкрите, і Духа, як голуба, що спускався на нього.
11 І почувся голос із неба: Ти Син Мій Улюблений, що в Ньому Я вподобав.
12 І негайно Дух веде його в пустелю.
13 І був Він там у пустелі сорок днів, спокушуваний сатаною; і був із дикими звірами; і ангели служили йому.
14 Після того, як Іван був ув'язнений, Ісус прийшов у Галілею, проповідуючи Євангелію Царства Божого,
15 І кажучи: Сповнився час і наблизилось Царство Боже: покайтеся та віруйте в Євангелію.
16 І, проходячи біля моря Галілейського, побачив Симона та Андрія, брата його, що закидали сіті в море, бо вони були рибалками.
17 І сказав їм Ісус: Ідіть за Мною, і Я зроблю вас ловцями людей.
18 І вони зараз же покинули свої сіті та й пішли за Ним.
19 І, відпливши трохи звідти, побачив Якова, сина Зеведеєвого, та Івана, брата його, які також були в човні й лагодили сіті.
20 І зараз покликав їх, і вони, залишивши свого батька Зеведея в човні з наймитами, пішли за ним.
21 І вони пішли в Капернаум; і зараз же в суботу ввійшов до синагоги й навчав.
22 І дивувалися вони науці його, бо навчав він їх як той, хто має владу, а не як книжники.
23 І був у їхній синагозі чоловік, що мав духа нечистого; і він закричав,
24 кажучи: Залиште нас! що тобі до нас, Ісусе Назарянин? ти прийшов знищити нас? Я знаю Тебе, хто Ти, Святий Божий.
25 Ісус заборонив йому, кажучи: Замовкни та вийди з нього.
26 І, розтерзавши його, нечистий дух закричав гучним голосом і вийшов із нього.
27 І всі були здивовані, так що питали один одного, кажучи: Що це таке? що це за нова доктрина? бо з владою Він наказує навіть нечистим духам, і вони слухаються Його.
28 І зараз про нього розійшлася слава по всій околиці Галілеї.
29 І зараз, вийшовши із синагоги, вони ввійшли в дім Симона та Андрія з Яковом та Іваном.
30 А мати Симона лежала хвора на гарячку, і йому зараз розповіли про неї.
31 І він підійшов і взяв її за руку, і підняв її; і гарячка негайно покинула її, і вона служила їм.
32 А ввечері, коли сонце зайшло, принесли до Нього всіх недужих і одержимих бісами.
33 І все місто зібралося до дверей.
34 І він зцілив багатьох хворих на різні хвороби, і вигнав багатьох демонів; і не дозволяв демонам говорити, бо вони знали Його.
35 А вранці, ще напередодні, вставши, він вийшов і пішов у самотнє місце, і там молився.
36 Симон і ті, що були з ним, пішли за ним.
37 І, знайшовши його, сказали йому: Усі шукають тебе.
38 Він же сказав їм: Ходімо в найближчі міста, щоб і там проповідувати, бо я на те прийшов.
39 І Він проповідував у їхніх синагогах по всій Галілеї, і виганяв демонів.
40 І підійшов до нього прокажений, благаючи його і впавши перед ним на коліна, кажучи йому: якщо хочеш, можеш мене очистити.
41 І Ісус, змилосердившись, простяг руку, доторкнувся до нього та й сказав йому: Хочу; будь чистим.
42 І як тільки він промовив, зараз проказа зійшла з нього, і він очистився.
43 І він суворо наказав йому, і негайно відіслав його;
44 І каже до нього: Дивись, нікому нічого не кажи, але йди, покажися священику, і принеси за своє очищення те, що наказав Мойсей, на свідчення їм.
45 Але він, вийшовши, почав багато оповідати та розповсюджувати про це, так що Ісус уже не міг явно увійти в місто, а перебував назовні в пустинних місцях. І приходили до Нього звідусіль.

РОЗДІЛ 2

1 І через кілька днів він знову увійшов до Капернауму; і було чути, що він у хаті.
2 І відразу зібралося багато, так що не було місця, щоб їх прийняти, ані біля дверей, і Він проповідував їм слово.
3 І приходять до Нього, несучи розслабленого, якого носили четверо.
4 І коли вони не могли підійти до нього через натовп, вони розкрили дах, де він був, і, розбивши його, спустили ліжко, на якому лежав розслаблений.
5 Побачивши їхню віру, Ісус сказав до розслабленого: Сину, прощаються тобі гріхи твої!
6 Були ж там деякі книжники, які сиділи й міркували в серцях своїх,

7 Чому цей чоловік так богохульствує? хто може прощати гріхи, крім одного Бога?
8 І зараз же, коли Ісус відчув своїм духом, що вони так міркують у собі, Він сказав їм: Що ви таке міркуєте в серцях своїх?
9 Чи легше сказати розслабленому: Прощаються тобі гріхи твої? чи сказати: встань, візьми ложе своє та й ходи?
10 Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи (каже до розслабленого):
11 Кажу тобі: встань, візьми ложе своє та йди до дому свого.
12 І зараз він устав, узяв постіль і вийшов перед усіма; так, що всі дивувалися, і славили Бога, кажучи: Ми ніколи не бачили такого.
13 І він знову вийшов на берег моря; і ввесь народ прибіг до нього, і він навчав їх.
14 І коли він проходив, побачив Левія, сина Алфеєвого, що сидів на митниці, і сказав йому: Йди за мною. І він устав, і пішов за ним.
15 І сталося, коли Ісус сидів за столом у Його домі, багато митарів і грішників сиділи разом з Ісусом та Його учнями, бо їх було багато, і вони йшли за Ним.
16 А книжники та фарисеї, побачивши, що Він їсть із митниками та грішниками, сказали Його учням: Як це Він їсть та п'є з митниками та грішниками?
17 Почувши це, Ісус промовив до них: Лікаря потребують не здорові, а хворі: Я прийшов кликати не праведних, а грішників до покаяння.
18 А учні Йоана та фарисеїв постили, і приходять і кажуть йому: Чому учні Івана та фарисеїв постять, а Твої учні не постять?
19 І сказав їм Ісус: чи можуть весільні постити, коли з ними молодий? доки з ними є наречений, вони не можуть постити.
20 Але прийдуть дні, коли заберуть від них молодого, і тоді будуть постити в ті дні.
21 Ніхто також не пришиває шматка нового полотна до старого одягу, інакше новий шматок, яким він був уповнений, відривається від старого, і дірка стає гіршою.
22 І ніхто не наливає молодого вина в старі бурдюки; інакше молоде вино розірве бурдюки, і вино розіллється, і бурдюки зіпсуються; але нове вино треба наливати в нові бурдюки.
23 І сталося, що він проходив зерновими полями суботнього дня; а учні Його почали ходою зривати колоски.
24 Фарисеї ж сказали Йому: Ось чому вони роблять у суботу те, чого не можна?
25 І сказав він до них: Хіба ви ніколи не читали, що зробив Давид, коли мав потребу і зголоднів він та ті, що були з ним?
26 Як він увійшов до Божого дому за днів Евіятара, первосвященика, і їв хліби показні, які не дозволено їсти, крім священиків, і дав також тим, що були з ним?
27 Він же сказав їм: Субота створена для людини, а не людина для суботи.
28 Тому Син Людський є Господом і суботи.

РОЗДІЛ 3

1 І знову ввійшов до синагоги; і був там чоловік із сухою рукою.
2 І спостерігали за Ним, чи не зцілить його в суботу. щоб вони могли звинуватити його.
3 І він каже до чоловіка, який мав суху руку: Встань.
4 І каже до них: Чи годиться робити добро в суботу, чи робити зло? врятувати життя чи вбити? Але вони мовчали.
5 І, поглянувши на них із гнівом, засмучений закам'янілістю їхніх сердець, він каже до чоловіка: Простягни свою руку! І він простяг її, і рука його стала здоровою, як друга.
6 Фарисеї ж, вийшовши, негайно зрадилися з іродіанами проти Нього, як Його погубити.
7 Але Ісус із Своїми учнями відійшов до моря, і за Ним пішов великий натовп із Галілеї та з Юдеї,
8 І з Єрусалиму, і з Ідумеї, і з-за Йордану; І тих, що були в Тирі та Сидоні, натовп великий, почувши, які великі речі Він зробив, прийшов до Нього.
9 І Він сказав Своїм учням, щоб малий човен чекав на Нього через натовп, щоб вони не тиснули Його.
10 Бо багатьох Він зцілив; настільки, що вони тиснули на нього, щоб доторкнутися до нього, усі, хто мав хвороби.
11 І духи нечисті, бачивши Його, падали перед Ним і кричали, кажучи: Ти Син Божий!
12 І він суворо заборонив їм, щоб не виявляли Його.
13 І він зійшов на гору, і покликав до себе, кого хотів, і вони прийшли до нього.
14 І він призначив дванадцятьох, щоб вони були з ним, і щоб він міг послати їх проповідувати,
15 і мати владу зцілювати недуги та виганяти демонів,
16 А Симона назвав Петром;
17 І Якова, сина Зеведея, і Івана, брата Якова; і він назвав їх Боанергес, що означає «Сини грому».
18 і Андрій, і Филип, і Варфоломій, і Матвій, і Фома, і Яків, син Алфеїв, і Тадей, і Симон Кананіт,
19 І Юду Іскаріота, який також зрадив Його, і вони ввійшли в дім.
20 І знову збирається натовп, так що не могли навіть хліба їсти.
21 Як почули про це друзі його, то вийшли схопити його, бо казали, що він не в собі.
22 І сказали книжники, що прийшли з Єрусалиму, Він має Вельзевула, і силою князя демонів Він виганяє демонів.
23 І Він покликав їх до себе, і сказав їм у притчах: Як може сатана вигнати сатану?
24 І коли царство розділиться саме в собі, не може встояти те царство.
25 І коли дім розділиться сам у собі, той дім не встоїть.
26 І якщо сатана повстане проти себе і розділиться, він не зможе встояти, але йому буде кінець.
27 Ніхто не може ввійти в дім сильного і пограбувати його майно, якщо він не зв'яже сильного; а потім він зіпсує його будинок.
28 Істинно кажу вам: Усі гріхи будуть прощені синам людським, і богозневаги, якими б вони не хулили:

29 А той, хто буде хулити Святого Духа, не матиме прощення ніколи, але знаходиться під загрозою вічного осуду.
30 Бо казали: Він має духа нечистого.
31 Тоді прийшли його брати та мати його, і, стоячи надворі, послали до нього, кликаючи його.
32 І натовп сів навколо Нього, і вони сказали Йому: Ось мати Твоя і брати Твої на вулиці шукають Тебе.
33 І Він відповів їм, кажучи: Хто моя мати чи брати мої?
34 І озирнувся на тих, що сиділи навколо Нього, і сказав: Ось мати Моя та брати Мої!
35 Бо хто волю Божу виконує, той Мені брат, і сестра, і мати.

РОЗДІЛ 4

1 І він знову почав навчати біля моря; і зібралася до нього велика кількість народу, так що він увійшов у човен і сів у морі; а вся громада була при морі на землі.
2 І він багато чого навчав їх притчами, і говорив їм у своїй науці:
3 Прислухайся; Ось вийшов сіяч сіяти:
4 І сталося, коли він сіяв, одне впало при дорозі, і птаство небесне налетіло та й попожирало його.
5 А деякі впали на кам'янистий ґрунт, де не було багато землі; і зараз воно виросло, бо земля не була глибока.
6 А як зійшло сонце, воно припекло; і тому, що не було кореня, воно засохло.
7 А інше впало між терен, і терен виріс, і заглушив його, і він не приніс плоду.
8 А інше впало на добру землю і дало плід, який виріс і виріс; і вродив один тридцять, а той шістдесят, а той сто.
9 І сказав їм: Хто має вуха слухати, нехай слухає!
10 І коли він залишився сам, ті, що були навколо нього з дванадцятьма, спитали в нього притчу.
11 І сказав Він до них: Вам дано пізнати таємницю Царства Божого, а тим, хто назовні, усе це дається в притчах.
12 Щоб бачили, дивлячись, і не бачили; і слухаючи, можуть почути та не зрозуміти; щоб колись вони не навернулися, і щоб їхні гріхи не були їм прощені.
13 Він же сказав їм: Хіба ви не знаєте цієї притчі? і як же ви пізнаєте всі притчі?
14 Сіяч сіє слово.
15 А це вони край дороги, де сіється слово; але коли вони почують, сатана негайно приходить і забирає слово, посіяне в їхніх серцях.
16 І це також ті, що посіяні на кам'янистому ґрунті; які, почувши слово, одразу приймають його з радістю;
17 І не мають кореня в собі, і тому терплять лише до певного часу; а потім, як настане утиск або переслідування за слово, вони зараз спокушаються.
18 І це ті, що посіяні між теренами; наприклад почути слово,
19 І турботи цього світу, і оманливість багатства, і інші пожадливості, що входять, заглушують слово, і воно стає безплідним.
20 А це ті, що посіяні на добрій землі; такі, що слухають слово, і приймають його, і приносять плід, одні в тридцятеро, інші в шістдесят, а інші в сто.
21 І сказав він до них: Чи приноситься свічка, щоб поставити її під посудину чи під ліжко? а не бути встановленим на свічнику?
22 Бо нема нічого таємного, що не стало б явним; також нічого не було таємно, але щоб воно вийшло за кордон.
23 Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.
24 Він же сказав їм: « Зважайте на те, що ви чуєте: якою мірою міряєте, такою вам відміряють, і тому, хто слухає, дасться».
25 Бо хто має, тому дасться, а хто не має, від нього заберуть і те, що він має.
26 І сказав: Царство Боже так, як людина кидає насіння в землю;
27 І спати, і вставати вночі та вдень, і зерно має проростати та рости, він не знає, як.
28 Бо земля сама плід родить; спочатку лезо, потім колос, потім повне зерно в колосі.
29 Коли ж плід зійде, зараз же посилає серпа, бо жнива настали.
30 І сказав: До чого уподібнимо Царство Боже? або з яким порівнянням порівняємо?
31 Воно схоже на зерно гірчичне, що, посіяне в землю, менше від усіх зерен, що на землі.
32 Коли ж її посіяти, то вона росте, і стає більшою за всі зілля, і пускає великі галузки; так що птаство небесне може ночувати в тіні його.
33 І багатьма такими притчами Він проповідував їм слово, наскільки вони могли його чути.
34 Але без притчі Він не говорив до них, а коли вони були наодинці, Він пояснював усе своїм учням.
35 І того ж дня, як настав вечір, він каже до них: Перейдемо на той бік.
36 І, відпустивши натовп, взяли Його, як Він був у човні. А з ним були й інші кораблики.
37 І знялася сильна буря, і хвилі вдарили в човен, так що він уже був повний.
38 І був він на кормі корабля, спав на подушці; і вони розбудили його та й сказали йому: Учителю, чи тобі байдуже, що ми загинемо?
39 І встав він, заборонив вітру і сказав морю: Замовкни! І стих вітер, і настала тиша велика.
40 І сказав він до них: Чого ви такі страшні? як це ви не маєте віри?
41 І налякалися вони великим страхом, і казали один до одного: Хто це такий, що навіть вітер і море слухаються його?

РОЗДІЛ 5

1 І перепливли вони на той бік моря, в Гадаринський край.
2 І коли він вийшов із човна, зараз же зустрів його з гробів чоловік, опанований нечистим духом,
3 Який мав оселю серед гробів; і ніхто не міг зв'язати його, ні, ні ланцюгами:
4 Тому що він часто був зв’язаний кайданами та ланцюгами, і він розривав ланцюги, а кайдани розбивав, і ніхто не міг приборкати його.
5 І завжди, вночі та вдень, він перебував у горах і в гробах, плачучи та розбиваючи себе камінням.

6 Але коли він здалека побачив Ісуса, то побіг і вклонився Йому,
7 І скрикнув гучним голосом, і сказав: Що тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Заклинаю тебе Богом, щоб ти не мучив мене.
8 Бо він сказав йому: Вийди, душе нечистий, із чоловіка!
9 І він запитав його: Як твоє ім'я? І він відповів: Легіон ім'я мені, бо нас багато.
10 І він дуже благав його, щоб не висилав їх із краю.
11 А там, біля гір, паслося велике стадо свиней.
12 І благали Його всі демони, кажучи: Пошли нас у свиней, щоб ми ввійшли в них.
13 І Ісус негайно відпустив їх. І вийшли нечисті духи, і ввійшли в свиней, і кинувся стадо з кручі в море, (було їх близько двох тисяч), і потопилися в морі.
14 А ті, що пасли свиней, повтікали, і розповіли в місті та в селі. І вони вийшли подивитися, що це робиться.
15 І приходять вони до Ісуса, і бачать, що біснуватий, що мав легіон, сидить, і одягнений, і при здоровому розумі, і злякалися.
16 І ті, що бачили, розповіли їм, як це сталося з одержимим дияволом, а також про свиней.
17 І почали вони благати його, щоб пішов із їхніх країв.
18 І коли він увійшов у човен, той, що був одержимий дияволом, благав його, щоб був із ним.
19 Але Ісус не допустив його, а сказав йому: Іди додому до друзів своїх і розкажи їм, які великі речі вчинив тобі Господь і як змилувався над тобою.
20 І він пішов, і почав звіщати в Десятимісті, які великі речі Ісус зробив для нього, і всі люди дивувалися.
21 І коли Ісус знову переплив човном на той берег, зібралося до Нього багато народу, і Він був близько моря.
22 І ось приходить один із начальників синагоги, на ім'я Яір; і, побачивши його, впав до ніг його,
23 І дуже благав Його, кажучи: Моя маленька дочка лежить при смерті. і вона буде жити.
24 І Ісус пішов із ним; і багато народу йшло за Ним, і товпилися Його.
25 І одна жінка, яка дванадцять років мала кровотечу,
26 І багато вистраждала від багатьох лікарів, і витратила все, що мала, і нічого не покращилося, а стало гірше,
27 Почувши про Ісуса, підійшла позаду серед народу й доторкнулася до одежі Його.
28 Бо вона сказала: якщо я доторкнусь хоч до одежі Його, я буду здорова.
29 І зараз джерело її крові висохло; і відчула вона тілом своїм, що зцілилася від тієї пошесті.
30 І Ісус, відразу відчувши в собі, що сила вийшла з Нього, обернувся до народу й сказав: Хто доторкнувся до Мого одягу?
31 Учні ж сказали Йому: Ти бачиш, що натовп тисне Тебе, і кажеш: Хто доторкнувся до Мене?
32 І він озирнувся навколо, щоб побачити ту, що це зробила.
33 Жінка ж, злякавшись і тремтячи, знаючи, що з нею сталося, підійшла і впала перед ним, і сказала йому всю правду.
34 І він сказав їй: Дочко, віра твоя спасла тебе; іди з миром і будь здорова від твоєї хвороби.
35 Коли він ще говорив, прийшли від старшини синагоги і сказали: Дочка твоя померла, чого ти ще більше турбуєш Учителя?
36 Коли Ісус почув сказане слово, то каже до начальника синагоги: Не бійся, тільки віруй!
37 І нікому не дозволив іти за Собою, крім Петра та Якова та Івана, брата Якова.
38 І приходить до дому начальника синагоги, і бачить метушню, і тих, що плачуть і ридають дуже.
39 І коли він увійшов, він каже до них: Чого ви так галасуєте та плачете? дівчина не вмерла, а спить.
40 І насміхалися з Нього. Але, випустивши всіх, він бере батька та матір дівчини та тих, що були з ним, і входить туди, де дівчина лежала.
41 І взяв дівчину за руку, і сказав їй: Таліта кумі; що в перекладі означає: дівчино, кажу тобі, встань.
42 І зараз дівчина встала й ходила; бо їй було дванадцять років. І вони були здивовані великим подивом.
43 І він суворо наказав їм, щоб ніхто не знав цього; і звелів дати їй їсти.

РОЗДІЛ 6

1 І вийшов він звідти, і прибув у свій край; і його учні слідують за ним.
2 А коли настала субота, Він почав навчати в синагозі, і багато-хто, слухаючи Його, дивувалися й казали: Звідки в Нього це? і що це за мудрість, дана йому, що навіть такі могутні діла творяться його руками?
3 Хіба це не тесля, син Марії, брат Якова, і Йосії, і Юди, і Симона? а чи не сестри його тут з нами? І образилися на нього.
4 Ісус же сказав їм: Не буває пророк без пошани, хіба що в своїй батьківщині, і в своїй родині, і в своєму домі.
5 І він не міг там зробити жодної великої справи, окрім того, що поклав руки на кількох хворих і зцілив їх.
6 І він дивувався їхньому невірству. І ходив він по селах, навчаючи.
7 І він покликав дванадцятьох і почав посилати їх по двоє; і дав їм владу над нечистими духами;
8 І наказав їм, щоб вони нічого не брали в дорогу, крім лише палиці; ні торби, ні хліба, ні грошей у гаманці:
9 Але взуйся в сандалі; і не надягати два пальто.
10 І сказав він до них: де б ви не ввійшли в дім, залишайтеся там, поки не підете з того місця.
11 А хто вас не прийме й не послухає, то, виходячи звідти, обтрусіть порох із ніг ваших на свідчення проти них. Поправді кажу вам: Легше буде Содому й Гоморрі в день суду, ніж тому місту.
12 І вони вийшли, і проповідували, щоб люди покаялися.
13 І вони виганяли багатьох бісів, і багатьох недужих намащували оливою та зціляли.
14 І почув про нього цар Ірод; (бо ім'я його розповсюдилося:) і він сказав, що Іван Хреститель воскрес із мертвих, і тому могутні діла виявляються в ньому.
15 Інші казали, що це Ілля. А інші казали, що це пророк, або як один із пророків.
16 Ірод, почувши про це, сказав: Це Іван, якому я відтяв голову, він воскрес із мертвих.

17 Бо сам Ірод послав був і схопив Івана, і зв’язав його у в’язниці за Іродіаду, жінку свого брата Пилипа, бо він одружився з нею.
18 Бо Іван сказав Іроду: Не годиться тобі мати жінку брата свого.
19 Тому Іродіада посварилася на нього і хотіла його вбити; але вона не могла:
20 Бо Ірод боявся Івана, знаючи, що він праведний і святий чоловік, і стежив за ним; і, слухаючи його, багато робив і радо слухав його.
21 І коли настав зручний день, коли Ірод у свій день народження влаштував вечерю для своїх сеньйорів, верховних сотників і старших маєтків Галілеї;
22 І коли дочка згаданої Іродіади увійшла, і танцювала, і сподобалася Іроду та тим, що сиділи з ним, цар сказав дівчині: Проси в мене, чого хочеш, і я дам тобі.
23 І він поклявся їй: Чого б ти не попросила в мене, я дам тобі це до половини мого королівства.
24 І вона вийшла та й сказала своїй матері: Чого мені просити? А вона сказала: Голова Івана Хрестителя.
25 І вона негайно прийшла поспішно до царя, і просила, кажучи: Я хочу, щоб ти дав мені зараз же на миді голову Івана Хрестителя.
26 І цар дуже засмутився; але заради клятви своєї та заради тих, що сиділи з ним, він не відкинув її.
27 І негайно послав цар ката, і звелів принести його голову, і він пішов і відтяв йому голову у в'язниці,
28 І приніс голову його на мисці, і дав дівчині, а дівчина віддала її своїй матері.
29 І коли учні Його почули про це, вони прийшли, взяли його тіло і поклали його в гріб.
30 І зібралися апостоли до Ісуса, і розповіли йому все, і те, що вони зробили, і чого вони навчали.
31 І сказав він до них: Ходіть самі на самотнє місце, і відпочиньте трохи;
32 І відпливли човном наодинці в безлюдне місце.
33 І народ побачив, як вони відходили, і багато хто пізнав його, і побігли туди пішки з усіх міст, і випередили їх, і зійшлися до нього.
34 І, вийшовши, Ісус побачив багато людей, і змилосердився над ними, бо вони були, як вівці, що не мають пастуха, і почав їх багато навчати.
35 Коли ж день уже скінчився, підійшли до Нього учні Його й сказали: Тут пустельне місце, і час уже давно минулий.
36 Відпусти їх, нехай вони розійдуться по околицях і по селах, і купять собі хліба, бо не мають що їсти.
37 Він відповів і сказав їм: Дайте ви їм їсти. А вони йому кажуть: Чи піти нам, купити хліба на двісті динаріїв і дати їм їсти?
38 Каже їм: скільки маєте хлібів? підіть і подивіться. А дізнавшись, кажуть: П’ять і дві рибини.
39 І він звелів їм розсадити всіх групами на зеленій траві.
40 І сіли рядами по сотні та по п'ятдесят.
41 І, взявши п’ять хлібів і дві рибини, Він поглянув на небо, і поблагословив, і поламав хліби, і дав учням Своїм, щоб поклали перед ними; і дві рибини розділив між усіма.
42 І всі вони їли, і наситилися.
43 І вони набрали дванадцять повних кошиків уламків та риби.
44 А тих, що їли хліби, було близько п'яти тисяч чоловіка.
45 І негайно змусив Своїх учнів сісти в човен і переплисти на той бік раніше до Віфсаїди, поки він відпустить людей.
46 І, відпустивши їх, пішов на гору помолитися.
47 А як настав вечір, човен був посеред моря, а він один на землі.
48 І він побачив, як вони трудяться у веслуванні; бо вітер був проти них, і близько четвертої сторожі ночі він приходить до них, ідучи по морю, і хотів би пройти повз них.
49 Але коли вони побачили, що він іде по морю, то подумали, що це дух, і закричали:
50 Бо всі бачили Його й стривожилися. І зараз він заговорив до них, і сказав їм: Будьте бадьорі, це я; не бійся.
51 І він увійшов до них у човен; і вітер ущух, і вони були дуже вражені самі собою та дивувалися.
52 Бо вони не подумали про чудо хлібів, бо їхнє серце було закам'янілим.
53 І, перепливши, вони прийшли в землю Генісаретську і причалили до берега.
54 І коли вони вийшли з корабля, вони відразу впізнали Його,
55 І побіг по всій тій околиці, і почав розносити на ліжках хворих, куди, як чули, Він був.
56 І куди б він не входив, у села, чи міста, чи села, вони клали хворих на вулицях і благали Його, щоб їм дозволити доторкнутися бодай до краю Його одежі; і всі, хто торкався Його, одужали.

РОЗДІЛ 7

1 Тоді зібралися до Нього фарисеї та дехто з книжників, що прибули з Єрусалиму.
2 І коли вони побачили, що деякі з Його учнів їдять хліб нечистими, цебто немитими руками, вони знайшли провину.
3 Бо фарисеї та всі юдеї, дотримуючись передання старійшин, не їдять, не миючи добре рук.
4 І коли вони приходять з ринку, вони не їдять, не вмиваючись. І багато іншого є, що вони отримали, щоб тримати, як миття чаш, і горщиків, мідних посудин і столів.
5 Тоді фарисеї та книжники спитали Його: Чому учні Твої не ходять за переданням старших, а їдять хліб немитими руками?
6 Він відповів і сказав їм: Добре пророкував Ісая про вас, лицемірів, як написано: Цей народ шанує Мене устами, а серце їхнє далеко від Мене.
7 Але марно шанують мене, навчаючи наук, заповідей людських.
8 Бо відкинувши Божу заповідь, ви держитесь людської традиції, як-от миття горщиків та чаш, і багато іншого подібного робите.
9 І він сказав їм: Добре, що ви відкидаєте заповідь Божу, щоб зберегти свою традицію.
10 Бо Мойсей сказав: Шануй свого батька й матір свою; і: Хто проклинає батька чи матір, нехай смертю помре!

11 Але ви кажете: Якщо хтось скаже своєму батькові чи матері: Це Корбан, тобто подарунок, будь-яка користь від мене тобі; він буде вільний.
12 І ви більше не дозволяєте йому робити нічого для свого батька чи своєї матері;
13 Ви руйнуєте слово Боже вашим переданням, яке ви передали, і багато подібного ви робите.
14 І, покликавши весь народ, він сказав їм: Послухайте мене кожен і зрозумійте.
15 Немає нічого, що входить у людину ззовні, що могло б її осквернити, але те, що з неї виходить, людину сквернить.
16 Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.
17 І коли Він увійшов до дому від народу, Його учні спитали Його про цю притчу.
18 І каже до них: Чи й ви такі нерозумні? Хіба ви не розумієте, що все, що ззовні входить у людину, не може осквернити її?
19 Бо не в серце його входить, але в черево, і виходить назовні, очищаючи всяку їжу?
20 І сказав він: Що виходить із людини, те людину сквернить.
21 Бо зсередини, із людського серця виходять злі думки, перелюби, розпуста, убивства,
22 Крадіжки, зажерливість, лукавство, обман, розпуста, лихе око, богохульство, гординя, глупота:
23 Усе це зло виходить із середини й оскверняє людину.
24 І звідти він устав, і пішов у границі Тиру та Сидону, і ввійшов до дому, і не хотів, щоб ніхто про це знав, але він не міг сховатися.
25 Одна бо жінка, що мала її дочка мала нечистого духа, почула про Нього, і, прийшовши, упала до ніг Його.
26 Жінка була грекиня, за походженням сирофінікіянка; і вона благала його, щоб він вигнав диявола з її дочки.
27 Ісус же сказав їй: нехай перше наситяться діти, бо не годиться взяти хліб у дітей і кинути псам.
28 А вона відповіла й сказала Йому: Так, Господи, але пси під столом їдять крихти від дітей.
29 І сказав він до неї: За це слово йди; диявол вийшов із твоєї дочки.
30 І коли вона прийшла до свого дому, то побачила, що диявол вийшов, а дочка її лежала на ліжку.
31 І знову, відійшовши від берегів Тіру та Сидону, він прийшов до моря Галілейського, через береги Десятимістя.
32 І привели до Нього глухого й слабомовного; і благають його, щоб поклав на нього руку.
33 І, взявши його вбік від народу, вклав пальці свої у вуха йому, і, плюнувши, доторкнувся до язика його;
34 І, поглянувши на небо, зітхнув і промовив до нього: Ефата, тобто відкрийся!
35 І зараз відкрилися його вуха, і зв'язка його язика розв'язалася, і він заговорив ясно.
36 І він наказав їм, щоб вони нікому не розповідали; але чим більше він наказував їм, тим більше вони оприлюднювали це;
37 І дуже дивувалися, кажучи: Він усе добре зробив: і глухим дає чути, і німим говорити.

РОЗДІЛ 8

1 У ті дні, коли було багато людей і не було чого їсти, Ісус покликав Своїх учнів і сказав їм:
2 Мені шкода народу, бо вони вже три дні при мені, і не мають чого їсти.
3 І коли я відпущу їх голодними до їхніх домів, вони знепритомнять дорогою, бо деякі з них прибули здалека.
4 І відповіли Йому учні Його: Звідки хто зможе наситити цих людей хлібом тут, у пустелі?
5 І Він запитав їх: Скільки маєте хлібів? А вони сказали: Сім.
6 І звелів людям сісти на землю, і, взявши сім хлібів, віддав подяку, поламав і дав учням своїм, щоб розклали перед ними; і вони поставили їх перед народом.
7 І мали вони кілька рибок, і Він поблагословив, і звелів покласти й їх перед ними.
8 І вони їли, і наситилися, і набрали зламаного м'яса, що залишилося, сім кошиків.
9 А тих, що їли, було близько чотирьох тисяч, і він відпустив їх.
10 І зараз він увійшов у човен зі своїми учнями, і прибув до країв Далманути.
11 І вийшли фарисеї, і почали сперечатися з ним, вимагаючи від нього ознаки з неба, спокушаючи його.
12 І він глибоко зітхнув у своєму дусі та й сказав: Чому цей рід шукає ознаки? Істинно кажу вам: не буде дано ознаки цьому поколінню.
13 І покинув їх, і, увійшовши знову в човен, відплив на той бік.
14 А учні забули взяти хліба, і в човні не мали з собою більше одного хліба.
15 І Він наказав їм, кажучи: Стережіться розчини фарисейської та розчини Іродової.
16 І вони міркували між собою, кажучи: Це тому, що не маємо хліба.
17 Ісус, довідавшись про це, каже до них: Чого міркуєте, що не маєте хліба? Ви ще не розумієте й не розумієте? Чи твоє серце ще закам'яніло?
18 Маючи очі, ви не бачите? і маючи вуха, ви не чуєте? а ти не пам'ятаєш?
19 Коли Я п'ять хлібів розламав на п'ять тисяч, скільки повних кошиків кусків ви набрали? Кажуть Йому: Дванадцять.
20 А коли семеро на чотири тисячі, скільки повних кошиків кусків ви набрали? А вони сказали: Сім.
21 Він же сказав їм: як це ви не розумієте?
22 І приходить він до Віфсаїди; і привели до нього сліпого, і благали його доторкнутися до нього.
23 І взяв він сліпого за руку, і вивів його за місто; і коли він плюнув йому на очі, і поклав на нього руки, він запитав його, чи бачить він щось.
24 І він підняв очі й сказав: Я бачу людей, як дерева, що ходять.
25 Після цього він знову поклав свої руки на його очі, і змусив його дивитися вгору; і він одужав, і бачив кожного чоловіка ясно.
26 І відіслав його до свого дому, сказавши: Не йди до села й нікому в селі не кажи.

27 І вийшов Ісус з учнями Своїми в села Кесарії Пилипової, і дорогою запитав Своїх учнів, кажучи їм: За кого Мене люди вважають?
28 Вони ж відповіли: Йоана Хрестителя, а інші кажуть, що Іллі; та інші, Один із пророків.
29 І каже їм: А ви за кого Мене маєте? А Петро відповів і сказав Йому: Ти Христос.
30 І наказав їм, щоб нікому не казали про Нього.
31 І Він почав їх навчати, що Син Людський має багато постраждати, і бути відкинутим старшими, і первосвящениками, і книжниками, і бути вбитим, і через три дні воскреснути.
32 І сказав він це слово відкрито. І взяв його Петро, і почав докоряти йому.
33 Але, обернувшись і поглянувши на Своїх учнів, Він докорив Петру, кажучи: Відійди від Мене, сатано, бо ти відчуваєш не те, що Боже, але те, що людське.
34 І, покликавши людей з учениками Своїми, Він сказав їм: Хто хоче йти за Мною, нехай зречеться себе самого, і візьме хрест свій, і йде за Мною.
35 Бо хто хоче життя своє зберегти, той погубить його; а хто погубить життя своє за Мене та за Євангеліє, той його збереже.
36 Бо яка користь людині, якщо вона здобуде весь світ, а душі своїй занапастить?
37 Або який обмін дасть людина за душу свою?
38 Хто ж посоромиться Мене та Моїх слів у цьому перелюбному та грішному роді, Його й Син Людський буде посоромлений, коли прийде у славі Отця Свого з Анголами святими.

РОЗДІЛ 9

1 І сказав він до них: Поправді кажу вам, що є деякі з тих, що тут стоять, які не зазнають смерті, доки не побачать Царства Божого, що прийшло в силі.
2 А через шість днів Ісус бере з собою Петра, і Якова, і Івана, і веде їх на високу гору наодинці, і преобразився перед ними.
3 І одежа Його засяяла, дуже біла, як сніг; так що жоден повніший на землі не може їх вибілити.
4 І явився їм Ілля з Мойсеєм, і вони розмовляли з Ісусом.
5 А Петро відповів і сказав до Ісуса: Учителю, добре нам тут бути, і зробимо три намети; один для тебе, і один для Мойсея, і один для Іллі.
6 Бо він не знав, що сказати; бо вони були дуже налякані.
7 І сталася хмара, що їх отінила, і з хмари почувся голос, що говорив: Це Син Мій Улюблений, Його слухайте!
8 І раптом, озирнувшись навколо, вони більше нікого не побачили, окрім Ісуса.
9 І коли вони сходили з гори, Він наказав їм, щоб нікому не розповідали про те, що бачили, аж поки Син Людський не воскресне з мертвих.
10 І вони зберегли це слово при собі, питаючи один одного, що означає воскресіння з мертвих.
11 І запитали його, кажучи: Чому книжники кажуть, що Ілля має прийти першим?
12 І він відповів і сказав їм: Ілля справді прийде першим і відновить усе; і як написано про Сина Людського, що Йому належить багато постраждати і бути зневаженим.
13 Але я кажу вам, що Ілля справді прийшов, і вони зробили з ним усе, що хотіли, як написано про нього.
14 І коли Він прийшов до Своїх учнів, то побачив навколо них багато людей і книжників, які сперечалися з ними.
15 І одразу ввесь народ, побачивши його, дуже здивувався, і підбігши до нього, привітав його.
16 І запитав Він книжників: Про що ви з ними сперечаєтеся?
17 А один із народу відповів і сказав: Учителю, я привів до тебе мого сина, що має німого духа;
18 І куди б він не взяв його, він роздирає його, і він дає піну, і скрегоче зубами своїми, і гніє. І я сказав учням твоїм, щоб вигнали його; і не змогли.
19 Він йому у відповідь каже: О роде невірний, доки я буду з вами? доки терпітиму тебе? приведи його до мене.
20 І вони привели його до нього, і як він побачив його, зараз дух розтерзав його; і він упав на землю та й валявся з піною.
21 І запитав він свого батька: скільки часу минуло, як це сталося з ним? А він сказав: Дитячий.
22 І часто воно кидало його у вогонь і у воду, щоб погубити його; але якщо ти можеш щось зробити, змилосердися над нами і допоможи нам.
23 Ісус сказав йому: якщо можеш вірувати, то все можливе тому, хто вірує.
24 І зараз батько дитини скрикнув і сказав зі сльозами: Вірую, Господи! допоможи моєму невірству.
25 Коли Ісус побачив, що народ збігається, то заборонив духу нечистому, кажучи йому: Душе німий і глухий, Я тобі наказую, вийди з нього, і більше не входь у нього!
26 І закричав дух, і сильно розірвав його, і вийшов із нього, і він був як мертвий; настільки, що багато хто казав: Він помер.
27 Але Ісус, взявши його за руку, підняв; і він підвівся.
28 І коли він увійшов до дому, учні спитали його наодинці: Чому ми не могли його вигнати?
29 Він же сказав їм: цей рід нічим не виходить, як тільки молитвою та постом.
30 І, вийшовши звідти, проходили через Галілею; і він не хотів, щоб хтось знав це.
31 Бо Він навчав Своїх учнів і казав їм: Син Людський виданий буде в руки людей, і вони Його вб'ють; і після того, як він буде вбитий, він воскресне третього дня.
32 Але вони не зрозуміли цього слова, і боялися його запитати.
33 І прибув до Капернауму, і, перебуваючи в домі, запитав їх: Про що ви дорогою сперечалися між собою?
34 Але вони мовчали, бо дорогою сперечалися між собою, хто більший.
35 І, сівши, покликав дванадцятьох і промовив до них: Хто хоче бути першим, нехай буде з усіх останнім і всім слугою.
36 І взяв він дитину, і поставив її посеред них, і, взявши її на руки, сказав до них:
37 Хто прийме одне з таких дітей в ім'я Моє, той Мене приймає; а хто прийме Мене, не Мене приймає, але Того, Хто послав Мене.

38 І Йоан відповів Йому, кажучи: Учителю, ми бачили одного, що Ім'ям Твоїм виганяє демонів, і він не йде за нами, і ми заборонили йому, бо він не йде за нами.
39 Але Ісус сказав: Не забороняйте йому, бо немає людини, яка зробить чудо в ім'я Моїм, яка б легко зневажала Мене.
40 Бо хто не проти нас, той з нами.
41 Бо кожен, хто напоїть вас чашею води в моє ім'я, тому що ви належите Христові, істинно кажу вам, він не втратить своєї нагороди.
42 А хто спокусить одного з малих цих, що вірують у Мене, тому краще було б, щоб повісили йому на шию жорна й кинули його в море.
43 І коли рука твоя спокушає тебе, відсічи її: краще тобі каліці ввійти в життя, ніж з обома руками піти в пекло, у вогонь невгасимий.
44 Де їхній черв'як не вмирає, і вогонь не гасне.
45 І коли нога твоя спокушає тебе, відсічи її: ліпше тобі ввійти в життя бездумним, ніж з обома ногами бути вкиненим до пекла, до вогню невгасимого.
46 Де їхній черв'як не вмирає, і вогонь не гасне.
47 І коли твоє око спокушає тебе, вирви його: краще тобі з одним оком увійти в Царство Боже, ніж із двома очима бути вкиненим у пекло вогняне.
48 Де їхній черв'як не вмирає, і вогонь не гасне.
49 Бо кожен вогнем посолиться, і кожна жертва сіллю посолиться.
50 Сіль — це добре, але якщо сіль втратила солоність, то чим ви її приправите? Майте в собі сіль і майте мир між собою.

РОЗДІЛ 10

1 І він піднявся звідти, і прийшов до берегів Юдеї по той бік Йордану; і люди знову прибігли до нього; і, за звичаєм, знову навчав їх.
2 І підійшли до Нього фарисеї та й запитали Його: Чи дозволено чоловікові розлучитися з жінкою своєю? спокушаючи його.
3 І він відповів і сказав їм: Що заповів вам Мойсей?
4 І сказали вони: Мойсей дозволив написати розлучний лист і відпустити її.
5 А Ісус відповів і сказав їм: За закам'янілість вашого серця він написав вам цю заповідь.
6 Але від початку створення Бог створив їх чоловіком і жінкою.
7 Тому покине чоловік свого батька й матір і пристане до своєї жінки;
8 І стануть двоє одним тілом, і тоді вже не двоє, але одне тіло.
9 Отже, що Бог з'єднав, людина нехай не розлучає.
10 І вдома його учні знову спитали його про те саме.
11 І каже до них: Хто розведеться з дружиною своєю та одружиться з іншою, той чинить перелюб проти неї.
12 І коли жінка розлучиться з чоловіком своїм і вийде заміж за іншого, вона чинить перелюб.
13 І приносили до Нього дітей, щоб Він доторкнувся до них, а учні Його докоряли тим, що приводили їх.
14 Побачивши це, Ісус обурився і сказав їм: Пустіть дітей приходити до Мене і не бороніть їм, бо таких Царство Боже.
15 Істинно кажу вам: хто не прийме Царства Божого, як дитина, той не ввійде в нього.
16 І він обійняв їх, поклав на них руки і поблагословив їх.
17 І коли він вийшов у дорогу, прибіг один, і впав перед ним на коліна, і запитав його: Учителю добрий, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?
18 І сказав йому Ісус: Чому ти називаєш Мене добрим? нема доброго, крім одного, тобто Бога.
19 Ти знаєш заповіді: Не чини перелюбу, Не вбивай, Не кради, Не свідкуй неправдиво, Не обманюй, Шануй батька й матір.
20 Він же сказав йому у відповідь: Учителю, всього цього я дотримувався змолоду.
21 Тоді Ісус, поглянувши на нього, полюбив його і сказав йому: Одного тобі бракує: піди, продай усе, що маєш, і роздай убогим, і будеш мати скарб на небі; і прийди, візьми хрест і іди за мною
22 І засмутився він цим словом, і пішов засмучений, бо мав великі маєтки.
23 І, озирнувшись, Ісус сказав своїм учням: Як важко тим, хто має багатство, увійти в Царство Боже!
24 І учні були здивовані його словами. Але Ісус знову відповів і промовив до них: Діти, як важко тим, хто надіється на багатство, увійти в Царство Боже!
25 Легше верблюду пройти крізь вушко голки, ніж багатому ввійти в Царство Боже.
26 І дуже дивувалися вони, кажучи між собою: Хто ж може спастися?
27 А Ісус, поглянувши на них, каже: « У людей це неможливо, але не в Бога, бо в Бога все можливо».
28 Тоді Петро почав говорити Йому: Ось ми покинули все й пішли за Тобою.
29 І відповів Ісус і сказав: Істинно кажу вам: немає жодної людини, яка б залишила дім, або братів, або сестер, або батька, або матір, або жінку, або дітей, або землі заради Мене та Євангелії ,
30 Але він отримає сторицею тепер у цей час, будинки, і братів, і сестер, і матерів, і дітей, і землі з переслідуваннями; а в світі прийдешньому життя вічне.
31 Але багато перших будуть останніми; і останній перший.
32 І були вони в дорозі, що підіймалася до Єрусалиму; а Ісус ішов перед ними, і вони дивувалися; і, йдучи слідом, боялися. І він знову взяв дванадцятьох, і почав їм розповідати, що має статися з ним,
33 кажучи: Ось ми йдемо в Єрусалим; і Син Людський буде виданий первосвященикам і книжникам; і засудять Його на смерть, і видадуть Його поганам.
34 І насміхаються з Нього, і бичуватимуть Його, і плюватимуть на Нього, і вб'ють Його, і третього дня Він воскресне.
35 І підійшли до Нього Яків та Іван, сини Зеведеєві, кажучи: Учителю, ми б хотіли, щоб Ти зробив нам усе, чого ми бажаємо.
36 І сказав він до них: Чого хочете, щоб я зробив для вас?
37 Вони сказали Йому: Дай нам сісти одному праворуч, а другому ліворуч у Твоїй славі.
38 Ісус же сказав їм: Не знаєте, чого просите; чи можете ви пити чашу, яку Я п'ю? і христитися хрещенням, яким я хрещуся?

39 Вони ж сказали йому: Можемо. І сказав їм Ісус: чашу, яку Я п'ю, справді вип'єте; і хрищенням, яким Я хрещуся, охриститесь ви.
40 Але сидіти праворуч і ліворуч Мене не від мене; але буде дано тим, для кого воно приготовлено.
41 Почувши це десять, почали обурюватися на Якова та Івана.
42 Ісус же покликав їх і каже їм: Ви знаєте, що ті, котрі вважаються панами над поганами, панують над ними; і їхні вельможі мають владу над ними.
43 Але не так буде між вами, але хто хоче бути більшим між вами, нехай буде вам слугою.
44 І хто хоче з вас бути першим, нехай буде всім слугою.
45 Бо навіть Син Людський прийшов не для того, щоб Йому служили, але щоб послужити та віддати своє життя як викуп за багатьох.
46 І прийшли вони до Єрихону: і коли він виходив із Єрихону з учнями своїми та великою кількістю людей, сліпий Вартимей, син Тімея, сидів біля дороги й жебрав милість.
47 І почувши, що то Ісус Назарянин, він почав кричати й казати: Ісусе, Сину Давидів, помилуй мене!
48 І багато хто наказував йому, щоб він мовчав, але він ще дужче кричав: Сину Давидів, помилуй мене!
49 Ісус же, зупинившись, звелів покликати його. І покликали сліпого, кажучи йому: Будь здоров, вставай! він кличе тебе.
50 І він, скинувши одежу свою, підвівся і прийшов до Ісуса.
51 А Ісус відповів і сказав йому: Що ти хочеш, щоб я зробив тобі? Сліпий сказав Йому: Господи, щоб я прозрів.
52 І сказав йому Ісус: Іди; віра твоя спасла тебе. І зараз він прозрів, і пішов за Ісусом дорогою.

РОЗДІЛ 11

1 І коли вони наблизилися до Єрусалиму, до Віффагії та Віфанії, на горі Оливній, він посилає двох із своїх учнів,
2 І каже до них: Ідіть у село, що навпроти вас, і як увійдете в нього, то знайдете прив’язане осля, на яке ніхто не сідав. відв'яжіть його та приведіть його.
3 І коли хтось скаже вам: Чому ви це робите? скажіть, що Господь потребує його; і він негайно відправить його сюди.
4 І вони пішли своєю дорогою, і знайшли осля прив'язане біля дверей назовні на місці, де сходилися дві дороги; і вони звільняють його.
5 І сказали їм деякі з тих, що там стояли: Що ви робите, відв'язуючи осля?
6 І сказали їм, як звелів Ісус, і відпустили їх.
7 І привели осля до Ісуса, і поклали на нього свою одежу; і він сів на нього.
8 Багато хто стелив свій одяг на дорозі, а інші рубали гілки з дерев і стелили дорогу.
9 І ті, що йшли попереду, і ті, що слідом, вигукували, кажучи: Осанна! Благословен, Хто йде в ім’я Господнє:
10 Благословенне Царство Отця нашого Давида, що гряде в Ім'я Господнє: Осанна на висоті.
11 І ввійшов Ісус до Єрусалиму та до храму, і, оглянувши все, і вже настав вечір, вийшов до Віфанії з дванадцятьма.
12 А на другий день, коли вони прийшли з Віфанії, він зголоднів.
13 І побачивши здалека фігове дерево, що вкрилося листям, він підійшов, чи не знайде на ньому щось; і, підійшовши до нього, не знайшов нічого, крім листя; бо часу інжирів ще не було.
14 А Ісус відповів і сказав до нього: Ніхто не буде їсти плоду з тебе навіки. І почули його учні.
15 І прийшли вони до Єрусалиму: і Ісус увійшов до храму, і почав виганяти тих, хто продавав і купував у храмі, і перевернув столи міняйлів і сидіння тих, хто продавав голубів;
16 І не дозволив, щоб хтось проніс якусь посудину через храм.
17 І Він навчав їх, кажучи: Чи не написано: Дім Мій домом молитви назветься для всіх народів? а ви зробили з нього печеру розбійників.
18 І почули це книжники та первосвященики, і шукали, як би Його погубити, бо боялися Його, бо ввесь народ дивувався Його науці.
19 Коли ж настав вечір, він вийшов за місто.
20 А вранці, проходячи повз, побачили, що смоковниця всохла з корінням.
21 Петро ж, згадавши, каже йому: Учителю, ось смоковниця, яку ти прокляв, усохла.
22 Ісус же сказав їм у відповідь: Майте віру в Бога.
23 Бо істинно кажу вам, що кожен, хто скаже цій горі: Підіймись і кинься в море! і не буде сумніватися в своєму серці, але віритиме, що те, що він говорить, збудеться; він отримає все, що він скаже.
24 Тому я кажу вам: усе, чого ви бажаєте, коли молитеся, вірте, що отримаєте, і буде вам.
25 І коли стоїте на молитві, прощайте, якщо маєте що проти когось, щоб і Отець ваш Небесний простив вам провини ваші.
26 Коли ж ви не прощаєте, то й Отець ваш, що на небі, не простить вам провин ваших.
27 І знову приходять до Єрусалиму, і коли Він ходив у храмі, приступили до Нього первосвященики, і книжники, і старші,
28 І скажи йому: якою владою ти це робиш? і хто дав тобі цю владу робити це?
29 А Ісус відповів і сказав їм: Я також запитаю вас одне, і дайте мені відповідь, і я скажу вам, якою владою Я це роблю.
30 Хрещення Іванове з неба було, чи від людей? відповідай мені.
31 І міркували вони між собою, кажучи: Якщо скажемо: З неба, він скаже: чому ж ви йому не повірили?
32 Але якщо ми скажемо: Від людей; боялися народу, бо всі люди вважали Івана, що він справді пророк.
33 І вони відповіли й сказали Ісусові: Не можемо знати. Ісус же сказав їм у відповідь: і Я вам не скажу, якою владою це чиню.

РОЗДІЛ 12

1 І Він почав промовляти до них притчами. Один чоловік посадив виноградник, і обгородив його, і

викопав місце для ліварника, і збудував вежу, і віддав його виноградарям, і пішов у далекий край.
2 І на час послав він до виноградарів слугу, щоб той узяв від виноградарів плоди виноградника.
3 І схопили його, і побили, і відіслали ні з чим.
4 І знову послав до них іншого слугу; і вони кинули в нього каміння, і поранили його в голову, і відіслали його з ганьбою.
5 І знову послав іншого; і його вони вбили, і багатьох інших; одних бити, а деяких вбивати.
6 Маючи ще одного сина, свого улюбленого, він також послав до них наостанок, кажучи: Поклоняться сина мого.
7 Але ті виноградарі сказали між собою: Це спадкоємець; ходімо, уб'ємо його, і спадок буде наш.
8 І взяли його, і вбили, і викинули геть із виноградника.
9 Що ж зробить пан виноградника? він прийде і вигубить виноградарів, а виноградник віддасть іншим.
10 І хіба ви не читали цього Писання? Камінь, який відкинули будівничі, став головою кута:
11 Це від Господа, і воно дивне в очах наших?
12 І шукали вони схопити Його, але боялися народу, бо знали, що Він сказав цю притчу про них, і покинули Його, і пішли.
13 І посилають до Нього декого з фарисеїв та іродіан, щоб зловити Його на слові.
14 І коли вони прийшли, вони сказали Йому: Учителю, ми знаємо, що Ти правдивий і не дбаєш про нікого, бо Ти не дивишся на обличчя людей, але навчаєш шляху Божого в правді. Чи дозволено давати данина кесарю чи ні?
15 Чи дамо, чи не дамо? Але Він, знаючи їхнє лицемірство, сказав їм: Чого ви Мене спокушаєте? принесіть мені пенні, щоб я побачив.
16 І принесли. І каже до них: Чий це образ і напис? А вони сказали Йому: Кесареве.
17 Ісус же сказав їм у відповідь: віддайте кесареве кесареві, а Боже Богові. І дивувалися йому.
18 Тоді прийшли до нього садукеї, які кажуть, що немає воскресіння; і запитали його, кажучи:
19 Учителю, Мойсей писав нам: «Якщо в когось брат помре і залишить свою жінку, а дітей не залишить, то нехай його брат візьме його жінку і відродить насіння своєму братові».
20 Було ж семеро братів: і перший узяв жінку, і померши не залишив потомства.
21 І взяв її другий, та й помер, і не залишив потомства; також і третій.
22 І взяли її семеро, і не залишили потомства; аж до всіх померла й жінка.
23 Тож у воскресінні, коли вони воскреснуть, кому з них вона буде дружиною? бо семеро мали її за жінку.
24 Ісус же сказав їм у відповідь: Чи не тому ви помиляєтеся, що не знаєте писання, ані сили Божої?
25 Бо як воскреснуть із мертвих, то не женяться й не виходять заміж; але вони, як ангели, що на небі.
26 А щодо мертвих, що вони воскресають, хіба ви не читали в книзі Мойсея, як у купині Бог промовляв до нього, кажучи: Я Бог Авраама, і Бог Ісака, і Бог Якова ?
27 Він не Бог мертвих, але Бог живих, тому ви дуже помиляєтеся.
28 І підійшов один із книжників і, почувши їхню суперечку, і побачивши, що він добре їм відповів, запитав його: Яка заповідь перша з усіх?
29 І відповів йому Ісус: Перша з усіх заповідей: Слухай, Ізраїлю! Господь Бог наш Господь єдиний:
30 І люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всім розумом своїм, і всією силою своєю: це перша заповідь.
31 А друга подібна до неї, а саме: Люби ближнього свого, як самого себе. Немає іншої заповіді, більшої за ці.
32 І сказав йому книжник: Добре, Учителю, правду ти сказав, бо один Бог; і немає нікого, крім нього:
33 І любити Його всім серцем, і всім розумом, і всією душею, і всією силою, і любити свого ближнього, як самого себе, це більше від усіх цілопалень і жертв.
34 І коли Ісус побачив, що він розсудливо відповів, то сказав йому: Ти недалеко від Царства Божого. І ніхто після цього не наважувався запитати його.
35 А Ісус відповів і сказав, навчаючи в храмі: Як книжники говорять, що Христос є Син Давидів?
36 Бо сам Давид сказав Духом Святим: Сказав Господь Господеві моєму: Сиди праворуч Мене, доки не покладу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх.
37 Тому сам Давид називає Його Господом; а звідки він тоді його син? І простий народ слухав його радо.
38 І він сказав їм у своїй науці: стережіться книжників, які люблять ходити в довгому вбранні та люблять привітання на ринках,
39 І перші місця в синагогах, і горішні місця на бенкетах,
40 Що пожирають доми вдовиць і на вигляд довго моляться: вони зазнають більшого осуду.
41 І сів Ісус навпроти скарбниці, і дивився, як люди кидають гроші до скарбниці, і багато багатих кидають багато.
42 І прийшла одна бідна вдова, і вона кинула дві лепти, що становить один фартинг.
43 І Він покликав Своїх учнів і сказав їм: Поправді кажу вам, що ця бідна вдова вклала більше, ніж усі, хто клав до скарбниці.
44 Бо всі вони кинули з надлишку свого; але вона зі своєї нестачі поклала все, що мала, навіть увесь свій прожиток.

РОЗДІЛ 13

1 І коли він виходив із храму, один із його учнів каже до нього: Учителю, подивися, яке тут каміння і які будівлі!
2 Ісус же сказав йому у відповідь: Чи бачиш ці великі будівлі? не залишиться камінь на камені, що не буде зруйнований.
3 І коли Він сидів на Оливній горі навпроти храму, Петро, і Яків, і Іван, і Андрій запитали Його наодинці:
4 Скажи нам, коли це буде? і який буде знак, коли все це виповниться?
5 А Ісус, відповідаючи їм, почав говорити: Стережіться, щоб хто вас не звів.
6 Бо багато хто прийде в ім'я моє, говорячи: Я Христос; і обдурить багатьох.

7 І коли ви почуєте про війни та про воєнні чутки, не тривожтеся: бо такі речі повинні бути; але ще не кінець.
8 Бо повстане народ на народ, і царство на царство, і будуть землетруси в різних місцях, і будуть голод і біди: це початок скорбот.
9 Стережіться ж себе, бо вас видадуть на ради; і в синагогах вас битимуть, і до правителів та царів вас поведуть за Мене, на свідчення проти них.
10 І Євангеліє спочатку має бути проголошено серед усіх народів.
11 Коли ж вас поведуть і видадуть, не думайте наперед про те, що будете говорити, і не обмірковуйте; але говоріть усе, що буде дано вам тієї години, бо не ви говорите, а Святий Дух.
12 І видасть брат брата на смерть, а батько сина; і повстануть діти на своїх батьків, і вб'ють їх.
13 І вас будуть ненавидіти всі за ім'я Моє, але хто витерпить до кінця, той буде спасенний.
14 Коли ж ви побачите гидоту спустошення, про яку говорив пророк Даниїл, що стоїть там, де не слід, (хто читає, нехай розуміє), тоді ті, хто в Юдеї, нехай утікають у гори.
15 А хто на даху, нехай не спускається в дім і не входить туди, щоб взяти щось із дому свого.
16 І хто на полі, нехай не повертається назад узяти одежу свою.
17 Горе ж вагітним і тим, що годують грудьми в ті дні!
18 І моліться, щоб ваша втеча не була взимку.
19 Бо в ті дні буде страждання, якого не було від початку творіння, яке Бог створив, аж до цього часу, і не буде.
20 І коли б Господь не вкоротив тих днів, жодне тіло не спаслося б, але заради вибраних, яких Він вибрав, Він скоротив дні.
21 І коли тоді хто скаже вам: Ось Христос тут! або ось він там; не вір йому:
22 Бо повстануть лжехристи й лжепророки, і будуть чинити ознаки й чуда, щоб спокусити, якщо можливо, навіть обраних.
23 Але будьте уважні: ось, Я передрік вам усе.
24 Але в ті дні, після тієї скорботи, сонце померкне, і місяць не дасть світла свого,
25 І зірки з неба впадуть, і сили, що на небі, захитаються.
26 І тоді вони побачать Сина людського, що йде на хмарах із великою силою та славою.
27 І тоді Він пошле Своїх ангелів, і збере разом Своїх вибраних від чотирьох вітрів, від краю землі аж до краю неба.
28 Тепер навчіться притчі про фігове дерево; Коли гілка її ще ніжна й пускає листя, ви знаєте, що літо близько.
29 Так само й ви, коли побачите, що це відбувається, знайте, що вже близько, навіть за дверима.
30 Істинно Я кажу вам, що це покоління не мине, доки все це не станеться.
31 Небо й земля проминуться, а слова Мої не пройдуть.
32 А про день той і годину не знає ніхто, ані ангели, що на небі, ані Син, а тільки Отець.
33 Стережіться, пильнуйте й моліться, бо не знаєте, коли настане час.
34 Бо Син Людський подібний до чоловіка, що вирушає в далеку дорогу, і покинув свій дім, і дав владу своїм рабам, і кожному свою роботу, і звелів придверному пильнувати.
35 Тож ви пильнуйте, бо не знаєте, коли прийде господар дому: чи ввечері, чи опівночі, чи під час співу півнів, чи вранці.
36 Щоб він, прийшовши зненацька, не застав вас сплячими.
37 І те, що Я кажу вам, Я кажу всім: Пильнуйте.

РОЗДІЛ 14

1 Через два дні було свято Пасхи й Опрісноків, і первосвященики та книжники шукали, як би підступом схопити Його й убити.
2 Але вони сказали: Не в свято, щоб не було бунту в народі.
3 І коли він був у Віфанії в домі Симона прокаженого, коли він сидів за столом, прийшла жінка, маючи алебастрову посудину миро з нарду дуже дорогого; і вона розбила ящик, і вилила йому на голову.
4 І були деякі, що обурювалися в собі й казали: Навіщо ця марна трата миро?
5 Бо його можна було б продати за понад триста пенсів і роздати бідним. І вони нарікали на неї.
6 І сказав Ісус: Залиште її! чому ти її турбуєш? вона добре вчинила для мене.
7 Бо вбогих завжди маєте з собою, і, коли захочете, можете робити їм добро, а Мене не завжди маєте.
8 Вона зробила, що могла: вона прийшла наперед помазати моє тіло на поховання.
9 Істинно кажу вам: де б не проповідувалась ця Євангеліє по цілому світі, говоритимуть і про те, що вона зробила, на пам’ять про неї.
10 І пішов Юда Іскаріот, один із дванадцятьох, до первосвящеників, щоб видати Його їм.
11 Почувши це, вони зраділи й обіцяли дати йому грошей. І він шукав, як би зручно його зрадити.
12 І першого дня Опрісноків, коли заколювали пасху, Його учні сказали Йому: Де хочеш, щоб ми пішли й приготували Тобі їсти пасху?
13 І посилає двох із учнів Своїх і каже їм: Ідіть до міста, і зустрінеться вам чоловік, що несе глечик води; ідіть за ним.
14 І куди б він не ввійшов, скажіть господареві: Учитель каже: Де кімната для гостей, де я буду споживати пасху з учнями своїми?
15 І він покаже вам велику горницю, мебльовану та приготовану: там приготуйте для нас.
16 І пішли учні Його, і прийшли в місто, і знайшли, як Він їм сказав, і приготували Пасху.
17 А ввечері він приходить із дванадцятьма.
18 І коли вони сиділи та їли, Ісус сказав: Істинно кажу вам: один із вас, хто їсть зі Мною, видасть Мене.
19 І почали вони засмучуватись і один за одним казати Йому: Чи не я? а інший сказав: Чи це я?
20 Він же сказав їм у відповідь: Це один із дванадцятьох, що вмочає зі мною в миску.
21 Син Людський справді йде, як про Нього написано; але горе тій людині, що Сина Людського видасть!

добре було б тому чоловікові, якби він ніколи не народжувався.
22 І коли вони їли, Ісус узяв хліб, поблагословив, поламав і дав їм, і сказав: Прийміть, їжте, це тіло Моє.
23 І, взявши чашу, віддав подяку, подав їм, і всі пили з неї.
24 І сказав їм: Це кров Моя Нового Заповіту, що за багатьох проливається.
25 Істинно кажу вам: Я більше не буду пити плоду виноградної лози до того дня, коли буду пити його новим у Царстві Божому.
26 І, заспівавши гімн, вийшли на гору Оливну.
27 І каже їм Ісус: Усі ви спокуситеся про Мене цієї ночі, бо написано: Уражу пастиря, і розбіжаться вівці.
28 А як воскресну, Я випереджу вас у Галілею.
29 Петро ж сказав йому: Хоч усі спокусяться, але не я.
30 І каже йому Ісус: Поправді кажу тобі, що сьогодні, у цю ніч, перш ніж двічі заспіває півень, ти тричі відречешся від Мене.
31 Але він говорив ще рішучіше: Якби мені довелося вмерти з тобою, я не відречуся від тебе. Те саме сказали вони всі.
32 І прийшли вони до місця, яке зветься Гефсиманія, і Він каже до своїх учнів: Посидьте тут, поки Я помолюся.
33 І взяв із собою Петра, і Якова, і Івана, і почав жахуватись і сумувати;
34 І каже до них: Душа Моя сумує аж до смерті; залишайтеся тут і пильнуйте.
35 І він відійшов трохи вперед, і впав на землю, і молився, щоб, якщо можливо, ця година обминула його.
36 І сказав: Авва, Отче, все тобі можливо; віднеси цю чашу від мене: але не те, що я хочу, а те, що Ти.
37 І приходить, і знаходить їх сплячими, і каже до Петра: Симоне, ти спиш? чи не міг би ти поспостерігати одну годину?
38 Пильнуйте й моліться, щоб не впасти в спокусу. Дух справді готовий, але тіло немічне.
39 І знову відійшов, і молився, і промовляв ті самі слова.
40 І коли він повернувся, то знову знайшов їх сплячими, бо очі їхні були важкі, і вони не знали, що йому відповісти.
41 І приходить втретє та й каже до них: Спіть і відпочивайте, досить, година настала; ось Син людський видається в руки грішників.
42 Встаньте, підемо; ось той, хто мене зраджує, наблизився.
43 І зараз же, поки він ще говорив, приходить Юда, один із дванадцятьох, а з ним багато народу з мечами та киями від первосвящеників, і книжників, і старших.
44 І той, хто зрадив його, дав їм знак, кажучи: Кого я поцілую, той і є; візьміть його та відведіть безпечно.
45 І, прийшовши, зараз же підійшов до нього та й каже: Учителю, учителю! і поцілував його.
46 І вони наклали на нього руки, і схопили його.
47 І один із тих, що стояли поруч, вихопив меча, і вдарив слугу первосвященика, і відтяв йому вухо.
48 А Ісус відповів і сказав їм: Немов на розбійника ви вийшли з мечами та киями, щоб узяти Мене?
49 Щодня був Я з вами в храмі, навчаючи, і ви не взяли Мене, але Писання має справдитись.
50 І всі покинули його, і повтікали.
51 І йшов за Ним один юнак, який мав наголе тіло своїм полотном; і юнаки схопили його:
52 І покинув він полотно, і втік від них нагий.
53 І повели Ісуса до первосвященика, а з Ним зібралися всі первосвященики, і старші, і книжники.
54 Петро ж ішов за Ним здалека аж до палацу первосвященика, і сидів із слугами, і грівся біля вогню.
55 А первосвященики й увесь синедріон шукали свідків проти Ісуса, щоб убити Його; і не знайшов жодного.
56 Бо багато хто неправдиво свідчив проти Нього, але їхні свідчення не збігалися.
57 І встали деякі, і неправдиво свідчили проти нього, кажучи:
58 Ми чули, як він говорив: Я зруйную цей рукотворний храм і за три дні збудую інший, нерукотворний.
59 Але й їхні свідчення не погоджувалися.
60 І встав первосвященик посередині і запитав Ісуса, кажучи: Ти нічого не відповідаєш? що вони проти тебе свідчать?
61 Але він мовчав і нічого не відповідав. Знову запитав Його первосвященик і сказав Йому: Чи Ти Христос, Син Благословенного?
62 І сказав Ісус: Я, і ви побачите Сина Людського, що сидить праворуч сили і йде на хмарах небесних.
63 Тоді первосвященик роздер одежу свою та й каже: Нащо нам ще свідків?
64 Ви чули блюзнірство: що вам здається? І всі засудили його на смерть.
65 І деякі почали плювати на нього, і закривати йому обличчя, і бити його, і казати йому: Пророкуй! І слуги били його долонями.
66 І коли Петро був унизу в палаці, приходить одна із служниць первосвященика.
67 І, побачивши Петра, що гріється, глянула на нього та й сказала: І ти був з Ісусом Назарянином.
68 Але він відрікся, кажучи: Не знаю, і не розумію, що ти кажеш. І він вийшов на ґанок; і співає півень.
69 І одна служниця знову побачила його, і почала говорити тим, що стояли поруч: Це один із них.
70 І він знову відрікся. А трохи згодом ті, що стояли поруч, знову сказали Петрові: Справді, ти з них, бо ти галілеянин, і мова твоя з цим збігається.
71 Але він почав проклинати й клястися, кажучи: Не знаю цього чоловіка, про якого ви говорите.
72 І заспівав півень вдруге. І пригадав Петро слово, яке сказав йому Ісус: Перш ніж двічі заспіває півень, ти тричі відречешся від Мене. І коли він подумав про це, він заплакав.

РОЗДІЛ 15

1 І зараз же вранці первосвященики нарадилися зі старшими, і книжниками, і з цілим синедріоном, і, зв'язавши Ісуса, повели і передали Пилатові.
2 І запитав Його Пилат: Чи Ти Цар Юдейський? Він же сказав йому у відповідь: ти кажеш.
3 І багато в чому звинувачували Його первосвященики, але Він нічого не відповідав.

4 І Пилат запитав його знову, кажучи: Ти нічого не відповідаєш? Подивіться, скільки вони свідчать проти вас.
5 Ісус же нічого не відповів; так що Пилат дивувався.
6 На тому святі він відпустив їм одного в'язня, якого вони хотіли.
7 І був один, на ймення Варава, який лежав у в'язниці з тими, що повстали з ним, які вчинили вбивство під час повстання.
8 І натовп почав голосно кричати, щоб він зробив те, що він завжди робив з ними.
9 А Пилат відповів їм, кажучи: Хочете, я відпущу вам Царя Юдейського?
10 Бо він знав, що первосвященики видали його через заздрість.
11 Але первосвященики спонукали народ, щоб краще відпустив їм Варавву.
12 І Пилат знову сказав їм у відповідь: Що ж ви хочете, щоб я зробив тому, кого ви називаєте Царем Юдейським?
13 І знову закричали: Розіпни Його!
14 Тоді Пилат сказав їм: Яке ж зло вчинив Він? І вони кричали ще дужче: Розіпни Його!
15 І тому Пилат, бажаючи задовольнити людей, відпустив їм Варавву, а Ісуса, бичуючи, віддав на розп’яття.
16 І воїни відвели його до зали, що зветься преторією; і вони скликають увесь гурт.
17 І зодягли Його в багряницю, і спліли вінка з терну, і поклали Йому на голову,
18 І почали вітати його: Радій, Царю Юдейський!
19 І били Його тростиною по голові, і плювали на Нього, і, впавши на коліна, вклонялися Йому.
20 І коли вони насміялися з Нього, зняли з Нього багряницю, і одягли Його в Його одежу, і повели Його, щоб розіп'яти Його.
21 І примушують якогось Симона Кірінеянина, що проходив повз, ішов із поля, батька Олександра й Руфа, нести його хрест.
22 І привели його на місце Голгофа, що в перекладі означає: місце черепа.
23 І дали йому пити вино, змішане зі смирною, але він не прийняв.
24 І, розіп'явши Його, розділили одежу Його, кинувши жереб, що хто візьме.
25 Була ж третя година, і розп'яли Його.
26 І надпис його звинувачення був написаний: Цар Юдейський.
27 І з ним розіп'яли двох розбійників; той праворуч, а другий ліворуч.
28 І сповнилось Писання, що каже: І Він був зарахований до грішників.
29 А ті, що проходили повз, зневажали Його, хитаючи головами своїми та кажучи: О, ти, що руйнуєш храм і за три дні відбудовуєш його,
30 Спаси самого себе і зійди з хреста.
31 Так само й первосвященики з книжниками, насміхаючись, казали між собою: Він інших спасав. себе він не може врятувати.
32 Христос, Цар Ізраїлів, нехай тепер зійде з хреста, щоб ми побачили й увірували. І ті, що були з Ним розіп'яті, зневажали Його.
33 А коли настала шоста година, настала темрява по всій землі аж до години дев'ятої.
34 А о дев'ятій годині Ісус скрикнув гучним голосом, кажучи: Елої, Елої, лама савахтані? що в перекладі означає: Боже мій, Боже мій, чому Ти мене покинув?
35 А деякі з тих, що стояли, почувши це, казали: Ось Іллю кличе.
36 І побіг один, і, наповнивши губку оцтом, настромивши на тростину, давав Йому пити, кажучи: Нехай! Побачимо, чи прийде Еліас його зняти.
37 І скрикнув Ісус гучним голосом, і віддав духа.
38 І завіса в храмі роздерлася надвоє від верху до низу.
39 І коли сотник, що стояв навпроти нього, побачивши, що він так скрикнув і віддав духа, сказав: Воістину цей чоловік був Син Божий.
40 Були також жінки, що дивилися здалека: серед них Марія Магдалина, і Марія, мати Якова Малого та Йосії, і Саломія;
41 (Коли Він був у Галілеї, вони йшли за Ним і служили Йому), і багато інших жінок, що прийшли з Ним до Єрусалиму.
42 І тепер, коли настав вечір, бо це була підготовка, тобто день перед суботою,
43 Йосиф з Ариматеї, поважний радник, який також чекав Царства Божого, прийшов і сміливо ввійшов до Пилата, і просив тіла Ісусового.
44 І Пилат здивувався, чи він уже помер, і, покликавши сотника, запитав його, чи він давно помер.
45 І, довідавшись про сотника, віддав тіло Йосипові.
46 І він купив полотно, і зняв його, і загорнув його в полотно, і поклав його в гробі, який був висічений у скелі, і прикотив камінь до дверей гробу.
47 Марія Магдалина та Марія, мати Йосіїна, дивилися, де його поклали.

РОЗДІЛ 16

1 Коли ж минула субота, Марія Магдалина, і Марія, мати Якова, і Саломія купили пахощів, щоб прийти й помазати Його.
2 І дуже рано вранці першого дня тижня прийшли вони до гробу на сході сонця.
3 І сказали між собою: Хто нам відвалить камінь від дверей гробу?
4 І коли вони поглянули, то побачили, що камінь відвалений, бо він був дуже великий.
5 І ввійшовши до гробу, вони побачили юнака, який сидів праворуч, одягнений у довгу білу одежу; і вони злякалися.
6 І каже до них: Не лякайтеся, ви шукаєте Ісуса Назарянина, розп'ятого, Він воскрес; нема його тут: ось місце, де його поклали.
7 Ідіть же, скажіть Його учням і Петру, що Він випередить вас у Галілею; там побачите Його, як Він вам сказав.
8 І вони швидко вийшли, і повтікали від гробу; бо вони тремтіли та дивувалися, і нікому нічого не сказали; бо вони боялися.
9 Коли ж Ісус воскрес рано в перший день тижня, то з'явився він першим Марії Магдалині, з якої вигнав сім бісів.

10 І пішла вона й розповіла тим, що були з ним, коли вони сумували та плакали.
11 Вони ж, почувши, що він живий і що вона його бачила, не повірили.
12 Після того він з'явився в іншому образі двом із них, коли вони йшли, і вирушили в село.
13 І вони пішли та розповіли це іншим, і вони не повірили їм.
14 Після цього він з’явився одинадцятьом, коли вони сиділи за столом, і докоряв їм за їхнє невір’я та закам’янілість серця, бо вони не повірили тим, хто бачив його після того, як він воскрес.
15 І Він сказав їм: Ідіть по всьому світу та проповідуйте Євангеліє всьому створінню.
16 Хто увірує й охриститься, той спасеться; а хто не вірує, буде осуджений.
17 І ці ознаки будуть супроводжувати тих, хто увірує; Ім'ям Моїм будуть виганяти демонів; вони будуть говорити новими мовами;
18 Братимуть зміїв; і якщо вони вип'ють щось смертельне, це їм не зашкодить; вони покладуть руки на хворих, і вони одужають.
19 Отже, після того, як Господь промовив до них, Він вознісся на небо і сів праворуч Бога.
20 І вони пішли, і проповідували скрізь, а Господь працював з ними та стверджував слово ознаками, що йшли. Амінь.

Євангеліє від Луки

РОЗДІЛ 1

1 Оскільки багато хто взявся викладати в порядку те, у що ми віримо,
2 Так само, як вони передали їх нам, які від початку були очевидцями та служителями слова;
3 Також мені здалося добре, маючи досконале розуміння всього від самого початку, написати тобі по порядку, преподобний Теофіле,
4 Щоб ти міг пізнати певність того, чого ти був навчений.
5 Був за днів Ірода, царя Юдеї, один священик, на ім'я Захарія, з роду Авія; і жінка його була з дочок Аарона, а ім'я їй Єлисавета.
6 І обидва вони були праведні перед Богом, бездоганно ходили за всіма заповідями та постановами Господніми.
7 І не було в них дитини, тому що Єлисавета була неплідна, і обидва вони вже були в похилому віці.
8 І сталося, що коли він виконував обов'язки священика перед Богом у порядку свого чергування,
9 За звичаєм священства йому було кадити, коли він входив у храм Господній.
10 І ввесь натовп молився надворі під час кадіння.
11 І явився йому ангел Господній, що стояв праворуч від жертовника кадила.
12 І коли Захарія побачив його, він стривожився, і страх огорнув його.
13 Але ангел сказав йому: Не бійся, Захаріє, бо твоя молитва почута; а жінка твоя Єлисавета породить тобі сина, і ти даси йому ім'я Іван.
14 І буде тобі радість та веселість; і багато хто буде радіти його народженню.
15 Бо він буде великий в очах Господа, і не буде пити ні вина, ні п'янкого напою; і він буде сповнений Святим Духом ще з утроби своєї матері.
16 І багатьох Ізраїлевих синів він наверне до Господа, їхнього Бога.
17 І він піде перед Ним у дусі та силі Іллі, щоб повернути серця батьків до дітей і непокірних до мудрості праведних; щоб підготувати народ готовий для Господа.
18 І сказав Захарія до ангела: По чому я це впізнаю? Бо я старий, а моя жінка в похилому віці.
19 І ангел відповів йому: Я Гавриїл, що стою перед Богом; і мене послано, щоб поговорити з тобою та повідомити тобі цю радісну новину.
20 І ось, ти будеш німим і не зможеш говорити до того дня, коли ці речі будуть виконані, тому що ти не віриш Моїм словам, які виповняться у свій час.
21 І люди чекали на Захарія, і дивувалися, що він так довго пробув у храмі.
22 І коли він вийшов, не міг говорити до них, і вони зрозуміли, що він бачив видіння в храмі, бо він махнув їм і залишився безмовний.
23 І сталося, що, як тільки закінчилися дні його служіння, він пішов до свого дому.
24 По тих днях завагітніла його жінка Єлисавета, і ховалася п'ять місяців, кажучи:
25 Так учинив Господь зі мною в ті дні, коли Він споглянув на мене, щоб зняти мою ганьбу серед людей.
26 А в шостому місяці ангел Гавриїл був посланий від Бога до міста Галілеї, на ім'я Назарет,
27 Діві, зарученій з чоловіком, на ім'я Йосиф, із дому Давидового; а ім'я діві було Марія.
28 І ввійшов до неї ангел і сказав: Радуйся, благодатна, Господь з тобою, благословенна ти між жонами!
29 І, побачивши його, вона збентежилася словами його, і подумала, що б це було за вітання.
30 І сказав до неї ангел: Не бійся, Маріє, бо ти знайшла милість у Бога.
31 І ось ти в утробі зачнеш, і Сина породиш, і даси Йому ймення Ісус.
32 Він буде великий і Сином Всевишнього назветься, і Господь Бог дасть Йому престол Давида, батька Його.
33 І він царюватиме над домом Якова навіки; і його царству не буде кінця.
34 Тоді Марія сказала до ангела: Як це станеться, коли я не знаю чоловіка?
35 І ангел відповів і сказав їй: Дух Святий зійде на тебе, і сила Всевишнього осінить тебе; тому й те святе, що народиться від тебе, назветься Сином Божим.
36 І ось, твоя двоюрідна сестра Єлисавета, вона також зачала сина в своїй старості, і це вже шостий місяць для неї, яку звуть неплідною.
37 Бо для Бога немає нічого неможливого.
38 І сказала Марія: Ось раба Господня; нехай буде мені за словом твоїм. І ангел відійшов від неї.
39 І встала Марія в ті дні, і поспішно пішла на гору, до міста Юдиного;
40 І ввійшов у дім Захаріїв, і привітав Єлисавету.
41 І сталося, що, коли Єлисавета почула привітання Марії, немовля здригнулося в її лоні; і Єлисавета сповнилася Святим Духом:
42 І вона вигукнула гучним голосом і сказала: Благословенна ти між жінками, і благословенний плід утроби твоєї.
43 І звідки це мені, що мати Господа мого прийшла до мене?
44 Бо ось, як тільки голос вітання Твого прозвучав у вухах моїх, затріпотіла дитина від радості в утробі моїй.
45 І блаженна та, що увірувала, бо сповниться те, що було сказано їй від Господа.
46 І сказала Марія: Величає душа моя Господа,
47 І зрадів дух мій у Бозі, Спасі моїм.
48 Бо Він зглянув на низький стан Своєї слугині, бо ось відтепер усі покоління благословлятимуть Мене.
49 Бо Сильний учинив мені велике; і свято його ім'я.
50 І милість Його з роду в рід на тих, хто боїться Його.
51 Він показав силу своїм раменом; Він розпорошив гордих у своїх серцях.
52 Він скинув могутніх із їхніх престолів і підніс тих, хто покірливий.
53 Він наситив голодних благами; а багатих відпустив з пустими.
54 Він підтримав Свого раба Ізраїля, пам'ятаючи про Свою милість;
55 Як Він промовляв до наших батьків, до Авраама та до насіння його навіки.
56 І пробула Марія з нею близько трьох місяців, і повернулася до свого дому.

57 Тепер для Єлисавети настав повний час, щоб вона народилася; і вона народила сина.
58 І почули її сусіди та двоюрідні брати, як Господь виявив над нею велику милість; і вони раділи з нею.
59 І сталося, що восьмого дня вони прийшли обрізати дитину; і назвали його Захарією, на ім'я батька його.
60 А мати його відповіла та й сказала: Ні; але він буде називатися Іваном.
61 І сказали їй: Немає нікого з роду твого, хто б називався цим ім'ям.
62 І дали знаки батькові його, як би він хотів його назвати.
63 І він попросив письмовий стіл і написав, кажучи: Йоан ім’я йому. І дивувалися всі.
64 І уста його негайно відкрилися, і язик його розв’язався, і він заговорив, і славив Бога.
65 І страх обгорнув усіх, хто мешкав навколо них, і всі ці слова рознеслися по всій горі Юдеї.
66 І всі, хто чув, поклали це в серцях своїх, кажучи: Яке це буде дитя? І рука Господня була з ним.
67 І його батько Захарія сповнився Святим Духом і пророкував, кажучи:
68 Благословенний Господь, Бог Ізраїлів! бо він відвідав і викупив свій народ,
69 І підняв для нас ріг спасіння в домі Давида, раба Свого;
70 Як Він промовляв устами Своїх святих пророків, які були від віку:
71 Щоб ми були врятовані від наших ворогів і від руки всіх, хто ненавидить нас;
72 Виконати милість, обіцяну нашим батькам, і пам’ятати Його святий заповіт;
73 Клятва, якою Він присягнув нашому батькові Авраамові,
74 Щоб він дав нам, щоб ми, визволені з рук наших ворогів, могли служити йому без страху,
75 У святості й праведності перед Ним по всі дні життя нашого.
76 І ти, дитино, будеш називатися пророком Всевишнього, бо ти підеш перед обличчям Господа, щоб приготувати Йому дороги;
77 Щоб дати знання про спасіння своєму народу через відпущення їхніх гріхів,
78 Через ніжне милосердя нашого Бога; через що весна з висоти нас відвідала,
79 Щоб просвітити тих, що сидять у темряві та в тіні смертній, щоб направити ноги наші на дорогу миру.
80 І дитя росло, і зміцнювалося духом, і було в пустелях до дня свого явлення Ізраїлю.

РОЗДІЛ 2

1 І сталося в ті дні, що вийшов указ від кесаря Августа, щоб весь світ був переписаний.
2 (І це оподаткування було вперше зроблено, коли Киреній був правителем Сирії.)
3 І всі пішли на перепис, кожен у своє місто.
4 Пішов також і Йосип із Галілеї, з міста Назарету, до Юдеї, до міста Давидового, що зветься Вифлеєм; (бо він був із дому та роду Давидового:)
5 Щоб бути обкладеним з Марією, зарученою його жінкою, будучи вагітною.
6 І сталося, коли вони були там, настав час, щоб вона народилася.
7 І вона породила свого первістка, і сповила його, і поклала в ясла; бо не було для них місця в корчмі.
8 І були в тім краї пастухи, що сиділи в полі, стерегли свою отару вночі.
9 І ось ангел Господній з’явився перед ними, і слава Господня осяяла їх, і вони дуже налякалися.
10 І сказав їм ангел: Не бійтеся, бо ось я благовіщу вам велику радість, яка буде для всіх людей.
11 Бо сьогодні народився вам у місті Давидовому Спаситель, Який є Христос Господь.
12 І це буде вам знаком; Ви знайдете Немовля сповите, що в яслах лежить.
13 І раптом з'явилося з ангелом безліч небесного війська, яке хвалило Бога й говорило:
14 Слава на висоті Богу, і на землі мир, у людях добра воля.
15 І сталося, коли ангели відійшли від них на небо, пастухи сказали один одному: Ходімо тепер аж до Віфлеєму та побачимо те, що сталося, про що Господь сповістив нас.
16 І прийшли поспішно, і знайшли Марію, і Йосипа, і Немовля, що лежало в яслах.
17 І, побачивши це, вони розповіли про те, що їм було сказано про цю дитину.
18 І всі, хто це чув, дивувалися тому, що їм розповідали пастухи.
19 Марія ж зберігала все це й розважала про це в серці своїм.
20 І повернулися пастухи, прославляючи і вихваляючи Бога за все, що вони чули і бачили, як їм було сказано.
21 І коли минуло вісім днів для обрізання дитини, названо ім’я йому: Ісус, як названо ангелом перед тим, як він зачався в утробі.
22 І коли сповнилися дні її очищення за законом Мойсея, принесли його до Єрусалиму, щоб поставити його перед Господом;
23 (Як написано в Законі Господньому: «Кожен чоловічої статі, що розкриває утробу, буде посвячений для Господа»).
24 І щоб принести жертву, як сказано в Законі Господньому, пару горлиць або двох голубенят.
25 І ось був чоловік в Єрусалимі на ім'я Симеон; і цей чоловік був праведний і благочестивий, що чекав на потіху Ізраїля, і Дух Святий був на ньому.
26 І було йому відкрито Духом Святим, що він не побачить смерті, доки не побачить Христа Господнього.
27 І він увійшов від Духа до храму; і коли батьки внесли Дитятко Ісуса, щоб зробити з Ним за звичаєм Закону,
28 Тоді він підняв його на руки, поблагословив Бога і сказав:
29 Тепер відпускаєш раба Свого, Господи, за словом Своїм з миром.
30 Бо очі мої бачили спасіння Твоє,
31 Яке Ти приготував перед усіма людьми;
32 Світло для освітлення поган і слава народу Твого Ізраїля.
33 І Йосип і мати його дивувалися тому, що говорилося про нього.

34 І поблагословив їх Симеон, і сказав до Марії, Його матері: Ось ця дитина поставлена на падіння і воскресіння багатьох в Ізраїлі; і як знак, якому будуть сперечатися;
35 (Так, меч проб'є твою власну душу також), щоб розкрити думки багатьох сердець.
36 І була одна Анна, пророчиця, дочка Фануїла, з племени Асера;
37 Була ж вона вдовою приблизно вісімдесяти чотирьох років, що не відходила від храму, але постами й молитвами служила Богові день і ніч.
38 І вона, прийшовши тієї хвилини, подякувала також Господу, і говорила про Нього всім, хто чекав визволення в Єрусалимі.
39 І коли вони виконали все згідно з законом Господнім, вони повернулися в Галілею, до свого міста Назарета.
40 Дитя ж росло й міцніло духом, наповнюючись мудрістю, і благодать Божа була на ньому.
41 Його батьки щороку ходили до Єрусалиму на свято Пасхи.
42 І коли йому було дванадцять років, вони пішли до Єрусалиму за звичаєм свята.
43 І як минули ті дні, як вони вернулися, Дитя Ісус залишилося в Єрусалимі; а Йосип і мати його не знали про це.
44 Вони ж, гадаючи, що він із товариством, пройшли день дороги; і вони шукали його серед своїх родичів і знайомих.
45 І, не знайшовши Його, повернулися до Єрусалиму, шукаючи Його.
46 І сталося, що через три дні вони знайшли його в храмі, сидячи посеред лікарів, і слухаючи їх, і запитуючи їх.
47 І всі, хто слухав його, дивувалися розуму та відповідям його.
48 І, побачивши Його, вони здивувалися, і Його мати сказала Йому: Сину, чому Ти так учинив нам? ось батько твій і я з жалем шукали тебе.
49 І сказав він до них: Як це ви шукали Мене? Чи не знаєте ви, що Мені треба займатися справами Отця Мого?
50 І вони не зрозуміли слова, яке Він їм сказав.
51 І пішов Він із ними, і прибув до Назарету, і був їм у покорі, а мати Його зберігала всі ці слова в серці своїм.
52 І зростав Ісус у мудрості та зрості та в ласці в Бога та людей.

РОЗДІЛ 3

1 А на п’ятнадцятому році правління Тиберія Цезаря, Понтій Пілат був намісником Юдеї, а Ірод був тетрархом Галілеї, а його брат Філіп тетрархом Ітуреї та області Трахонітиди, а Лісаній тетрархом Авіліни,
2 Коли Анна та Кайяфа були первосвящениками, слово Боже було до Івана, сина Захарії, у пустелі.
3 І прибув він по всій землі навколо Йордану, проповідуючи хрещення покаяння для відпущення гріхів;
4 Як написано в книзі слів пророка Ісаї, що говорить: Голос того, хто волає в пустині: Приготуйте дорогу Господеві, вирівняйте стежки Йому!
5 Кожна долина наповниться, і кожна гора та пагорб понизяться; і криве стане випрямленим, і нерівні стануть гладкими;
6 І кожне тіло побачить спасіння Боже.
7 Тоді він сказав до натовпу, який прийшов, щоб христитися від нього: О роде зміїне, хто попередив вас утікати від майбутнього гніву?
8 Отож, принесіть плоди, гідні покаяння, і не починайте говорити в собі: Маємо батька Авраама, бо кажу вам, що Бог може з цього каміння підняти дітей Авраамові.
9 А тепер і сокира при корені дерев: кожне ж дерево, що доброго плоду не родить, буде зрубане й у вогонь кинуте.
10 І запитали його люди, кажучи: Що ж нам робити?
11 Він відповів і сказав їм: Хто має дві одежі, нехай дасть тому, хто не має; і хто має їжу, нехай робить так само.
12 Тоді прийшли й митники хреститись і сказали Йому: Учителю, що нам робити?
13 Він же сказав їм: Не вимагайте більше від того, що вам призначено.
14 Питали його й вояки, кажучи: А нам що робити? І сказав їм: Нікого не гвалтуйте, і нікого не звинувачуйте; і будьте задоволені своєю зарплатою.
15 І коли люди були в очікуванні, і всі люди міркували в серцях своїх про Івана, чи він Христос, чи ні;
16 Іоанн відповів, кажучи до всіх: Я справді хрещу вас водою; але прийде сильніший від мене, що я недостойний розв’язати ремінця від взуття Його: Він хреститиме вас Духом Святим і вогнем.
17 Його віяло в його руці, і він повністю очистить гумно своє, і збере пшеницю до комори своєї; а полову спалить огнем невгасимим.
18 І багато іншого він проповідував людям у своїх закликах.
19 А тетрарх Ірод, докорений ним за Іродіаду, жінку свого брата Пилипа, та за все зло, що зробив Ірод,
20 До всього додав ще й те, що він замкнув Івана у в'язниці.
21 Коли ж увесь народ хрестився, то й Ісус, коли хрестився й молився, відкрилось небо,
22 І зійшов на Нього Дух Святий у тілесному образі, як голуб, і почувся голос із неба, що сказав: Ти Син Мій Улюблений; в тобі я дуже задоволений.
23 А самому Ісусові було близько тридцяти років, будучи (як передбачалося) сином Йосипа, який був сином Гелія,
24 Який був сином Маттата, який був сином Левія, який був сином Мелхі, який був сином Янни, який був сином Йосипа,
25 Це був син Маттатії, який був сином Амоса, який був сином Наума, який був сином Еслі, який був сином Нагге,
26 Це був син Маата, який був сином Маттатії, який був сином Семея, який був сином Йосипа, який був сином Юди,
27 Який був сином Йоанни, який був сином Рези, який був сином Зоровавеля, який був сином Салатіїля, який був сином Нері,

28 Який був сином Мелхі, який був сином Адді, який був сином Косама, який був сином Елмодама, який був сином Ера,
29 Це був син Хосе, який був сином Еліезера, який був сином Йоріма, який був сином Маттата, який був сином Левія,
30 Це був син Симеона, який був сином Юди, який був сином Йосипа, який був сином Йонана, який був сином Еліякима,
31 Це був син Мелеї, який був сином Менана, який був сином Маттати, який був сином Натана, який був сином Давида,
32 Який був сином Єссея, який був сином Обеда, який був сином Буза, який був сином Салмона, який був сином Наассона,
33 Який був сином Амінадава, який був сином Арама, який був сином Есрома, який був сином Фареса, який був сином Юди,
34 Це був син Якова, який був сином Ісаака, який був сином Авраама, який був сином Тари, який був сином Нахора,
35 Який був сином Саруча, який був сином Рагау, який був сином Фалека, який був сином Гебера, який був сином Сали,
36 Який був сином Каїнана, який був сином Арфаксада, який був сином Сема, який був сином Ноя, який був сином Ламеха,
37 Який був сином Матусала, який був сином Еноха, який був сином Яреда, який був сином Малелеїла, який був сином Кайнана,
38 Який був сином Еноса, який був сином Сета, який був сином Адама, який був сином Бога.

РОЗДІЛ 4

1 І Ісус, сповнений Духа Святого, повернувся з Йордану, і Дух повів його в пустелю,
2 Сорок днів спокушаний дияволом. І в ті дні він нічого не їв, а коли вони закінчилися, він зголоднів.
3 І сказав йому диявол: Якщо Ти Син Божий, скажи цьому каменю, щоб він став хлібом.
4 І відповів йому Ісус, кажучи: Написано, що не хлібом самим буде жити людина, але кожним словом Божим.
5 І диявол, узявши його на високу гору, показав йому всі царства світу в мить часу.
6 І диявол сказав йому: Я дам тобі всю цю владу і їхню славу, бо вона передана мені; і кому хочу, я віддам його.
7 Отже, якщо ти поклонишся мені, усе буде твоє.
8 А Ісус відповів і сказав йому: Відійди від Мене, сатано, бо написано: Господеві Богові твоєму поклоняйся і Йому одному служи.
9 І Він привів Його до Єрусалиму, і поставив Його на верхівці храму, і сказав Йому: Якщо Ти Син Божий, кинься звідси додолу!
10 Бо написано: Анголам Своїм накаже про тебе, щоб тебе стерегли.
11 І на руках понесуть тебе, щоб ти не спіткнувся об камінь своєю ногою.
12 Ісус же сказав йому у відповідь: сказано: не спокушай Господа Бога твого.
13 І коли диявол закінчив усі спокуси, то відійшов від нього на час.
14 І вернувся Ісус у силі Духа до Галілеї, і розійшлася чутка про Нього по всій околиці.
15 І Він навчав у їхніх синагогах, прославляючи Його всі.
16 І прибув він до Назарету, де був вихований, і, за звичаєм своїм, увійшов суботнього дня до синагоги, і встав, щоб читати.
17 І була подана йому книга пророка Ісаї. І, розгорнувши книгу, він знайшов місце, де було написано,
18 Дух Господній на мені, бо Він помазав мене звіщати Євангелію вбогим; Він послав мене зцілити розбитих серцем, проповідувати полоненим визволення, сліпим прозріння, відпустити на волю убитих,
19 Проповідувати благодатний рік Господній.
20 І він закрив книгу, і знову віддав її служителю, і сів. І очі всіх, хто був у синагозі, були звернені на нього.
21 І Він почав їм говорити: Сьогодні сповнилося це Писання, яке ви чуєте.
22 І всі свідчили йому, і дивувалися словам благодаті, що виходили з уст його. І сказали вони: Чи це не Йосипів син?
23 І сказав він до них: Ви напевно скажете мені цю приказку: Лікарю, зціли самого себе! Усе, що ми чули, що було в Капернаумі, зроби й тут, у твоїй батьківщині.
24 І він сказав: Істинно кажу вам: Жоден пророк не приймається у своїй батьківщині.
25 Але правду кажу вам: багато вдів було в Ізраїлі за днів Іллі, коли небо було закрите на три роки й шість місяців, коли був великий голод по всій землі;
26 Але до жодної з них Ілля не був посланий, тільки до Сарепти, міста Сидонського, до вдови.
27 І багато прокажених було в Ізраїлі за часів пророка Єлисея; і ніхто з них не очистився, рятуючи сиріянина Наамана.
28 І всі в синагозі, почувши це, сповнилися гніву,
29 І встав, і вигнав його з міста, і привів його до краю пагорба, на якому було побудоване їхнє місто, щоб вони могли скинути його додолу.
30 Він же, пройшовши між ними, пішов своєю дорогою,
31 І зійшов у Капернаум, місто Галілейське, і навчав їх у суботні дні.
32 І дивувалися вони науці Його, бо слово Його було сильне.
33 І був у синагозі чоловік, що мав духа нечистого диявола, і він скрикнув гучним голосом:
34 кажучи: Залиште нас! що нам до Тебе, Ісусе Назарянин? ти прийшов знищити нас? Я знаю тебе, хто ти; Святий Божий.
35 Ісус заборонив йому, кажучи: Замовкни та вийди з нього. І диявол, кинувши його на середину, вийшов із нього, не завдавши йому шкоди.
36 І здивувалися всі, і говорили між собою, кажучи: Що це за слово? бо з владою та силою він наказує нечистим духам, і вони виходять.
37 І слава про Нього пішла по всіх околицях.
38 І, вийшовши із синагоги, він увійшов у дім Симона. А мати Симона була охоплена сильною гарячкою; і вони благали Його за неї.

39 І став над нею, і заборонив гарячці; І воно покинуло її, і вона негайно встала, і служила їм.
40 Коли ж сонце заходило, усі, хто мав хворих на різні хвороби, приводили їх до Нього; і Він поклав руки на кожного з них, і зцілив їх.
41 Виходили також демони з багатьох, кричачи та кажучи: Ти Христос, Син Божий! А Він заборонив їм говорити, бо вони знали, що Він Христос.
42 А як настав день, він пішов і пішов у пусте місце; і люди шукали його, і, прийшовши до нього, затримали його, щоб він не відходив від них.
43 І сказав він до них: Я повинен проповідувати Царство Боже й іншим містам, бо на те я посланий.
44 І він проповідував у синагогах Галилеї.

РОЗДІЛ 5

1 І сталося, коли народ тиснувся на нього, щоб почути слово Боже, він став біля Генісаретського озера,
2 І побачив два кораблі, що стояли біля озера, а рибалки вийшли з них і промивали сіті.
3 І він увійшов до одного з кораблів, що належав Симону, і благав його, щоб він трохи відплив від берега. І він, сівши, навчав людей із корабля.
4 Коли ж він перестав говорити, то сказав Симону: Відпливи на глибину й закинь свої сіті для лову.
5 Симон же сказав Йому у відповідь: Учителю, ми працювали цілу ніч і нічого не впіймали;
6 І коли вони це зробили, вони заловили велику кількість риби, і їхні сіті порвалися.
7 І вони дали знак своїм товаришам, які були на іншому кораблі, щоб вони прийшли і допомогли їм. І вони прийшли, і наповнили обидва кораблі, так що вони почали тонути.
8 Симон Петро, побачивши це, припав до Ісусових колін, кажучи: Відійди від мене! бо я грішна людина, Господи.
9 Бо здивувався він і всі, хто був із ним, уловом риби, яку вони зловили.
10 Так само був Яків та Іван, сини Зеведеєві, які були спільниками Симона. І сказав Ісус Симону: Не бійся! відтепер ти будеш ловити людей.
11 І коли вони витягли свої кораблі на берег, вони покинули все й пішли за Ним.
12 І сталося, коли він був у одному місті, ось чоловік увесь у проказі; він, побачивши Ісуса, упав на обличчя своє та й благав Його, кажучи: Господи, коли хочеш, можеш мене очистити.
13 І він простяг свою руку, і доторкнувся до нього, кажучи: Хочу, очистися! І зараз проказа зійшла з нього.
14 І він наказав йому нікому не казати, але піди, покажися священику, і принеси жертву за своє очищення, як наказав Мойсей, на свідчення їм.
15 Але тим більше пішла чутка про Нього, і велика кількість людей збиралася, щоб послухати та зцілитися від нього від своїх недуг.
16 І він пішов у пустелю, і молився.
17 І сталося одного дня, коли він навчав, там сиділи фарисеї та законники, що прийшли з усіх міст Галілеї, і Юдеї, і Єрусалиму, і сила Господня був присутній, щоб зцілити їх.
18 І ось люди принесли на ліжку чоловіка, який був паралізований, і шукали способу, щоб внести його та покласти перед ним.
19 І коли через натовп не знайшли, як його ввести, то піднялися на дах і спустили його крізь черепицю з ложем на середину перед Ісуса.
20 І, побачивши їхню віру, він сказав йому: Чоловіче, прощаються тобі твої гріхи.
21 І почали міркувати книжники та фарисеї, кажучи: Хто це такий, що богохульствує? Хто може прощати гріхи, крім одного Бога?
22 Ісус же, зрозумівши їхні думки, сказав їм у відповідь: Що ви міркуєте в серцях своїх?
23 Чи легше сказати: Прощаються тобі гріхи твої? чи сказати: встань і ходи?
24 Але щоб ви знали, що Син Людський має владу на землі прощати гріхи, (сказав до розслабленого:) Я кажу тобі: встань, візьми ложе своє та йди до дому свого.
25 І зараз він устав перед ними, і взяв те, на чому лежав, і пішов до свого дому, славлячи Бога.
26 І всі дивувались, і славили Бога, і сповнювались страху, кажучи: Дивні речі бачили ми сьогодні.
27 Після цього він вийшов і побачив митаря, на ймення Левій, що сидів на митниці, і сказав йому: Йди за мною.
28 І він покинув усе, встав і пішов за ним.
29 І влаштував йому Левій великий бенкет у своєму домі, і був великий натовп митарів та інших, що сиділи з ними.
30 А їхні книжники та фарисеї нарікали на Його учнів, кажучи: Чому ви їсте та п'єте з митниками та грішниками?
31 Ісус же сказав їм у відповідь: здорові не потребують лікаря; але ті, що хворіють.
32 Я прийшов не кликати праведних, а грішників до покаяння.
33 Вони ж сказали Йому: Чому учні Йоана постять часто й моляться, так само й учні фарисеїв? а твій їсть і п'є?
34 І сказав він до них: Чи можете ви змусити дітей весільних постити, поки з ними молодий?
35 Але прийдуть дні, коли молодого заберуть від них, і тоді будуть постити в ті дні.
36 І Він також розповів їм притчу; Ніхто не прикладає шматка нової одежі до старої; якщо інакше, то і нове дає ренту, і частина, взята з нового, не збігається зі старим.
37 І ніхто не наливає нового вина в старі бурдюки; інакше молоде вино розіб'є бурдюки й розіллється, а бурдюки пропадуть.
38 Але нове вино треба наливати в нові бурдюки; і обидва збережені.
39 Ніхто, випивши старого вина, не бажає відразу нового, бо каже: старе краще.

РОЗДІЛ 6

1 І сталося другої суботи після першої, ішов він полями збіжжя; а учні Його зривали колосся та й їли, розтираючи руками.
2 А деякі з фарисеїв сказали їм: Чому ви робите те, чого не годиться робити в суботу?

3 Ісус же сказав їм у відповідь: Хіба ви не читали, що зробив Давид, коли зголоднів сам і ті, що були з ним?
4 Як він увійшов до Божого дому, і взяв, і з'їв хліби показні, і дав також тим, що були з ним; що не годиться їсти, тільки одним священикам?
5 І сказав їм: Син Людський є Господь і суботи.
6 І сталося також в іншу суботу, що Він увійшов до синагоги й навчав; і був там чоловік, у якого права рука була суха.
7 А книжники та фарисеї стежили за ним, чи не зцілить у суботу; щоб вони могли знайти проти нього звинувачення.
8 Але Він знав їхні думки, і сказав до чоловіка, що мав суху руку: Устань і стань посередині. І він устав, і вийшов.
9 Тоді Ісус сказав їм: Я спитаю вас про одне; Чи годиться в суботу робити добро чи зло? врятувати життя чи знищити його?
10 І, оглянувши їх усіх, сказав до чоловіка: Простягни свою руку! І він зробив так: і рука його стала здоровою, як друга.
11 І вони були сповнені божевілля; і говорили один з одним, що їм зробити з Ісусом.
12 І сталося в ті дні, що він вийшов на гору помолитися, і пробув цілу ніч у молитві до Бога.
13 А коли настав день, Він покликав Своїх учнів, і з них вибрав Дванадцятьох, яких і назвав апостолами;
14 Симона, якого він також назвав Петром, і Андрія, брата його, Якова та Івана, Пилипа та Варфоломія,
15 Матвій і Фома, Яків Алфеїв і Симон, званий Зілот,
16 І Юда, брат Якова, і Юда Іскаріот, який також був зрадником.
17 І він зійшов з ними, і став на рівнині, і група Його учнів, і велика безліч народу з усієї Юдеї та Єрусалиму, і з морського узбережжя Тіру та Сидону, що прийшли послухати Його, і бути зціленими від своїх хвороб;
18 І мучені нечистими духами, і вони були зцілені.
19 І ввесь натовп прагнув доторкнутися до Нього, бо сила виходила з Нього й усіх зціляла.
20 І, звівши очі Свої на учнів Своїх, Він сказав: Блаженні вбогі, бо ваше є Царство Боже.
21 Блаженні голодні нині, бо насититесь. Блаженні ви, що плачете нині, бо ви будете сміятися.
22 Блаженні ви, коли зненавидять вас люди, і коли відлучать вас від себе, і ганьблять, і викинуть ім'я ваше, як лихе, за Сина Людського.
23 Радуйтеся того дня та веселіться, бо ось нагорода ваша велика на небі, бо так само чинили їхні батьки пророкам.
24 Але горе вам, багаті! бо ви отримали свою втіху.
25 Горе вам, ситі! бо ви будете голодні. Горе вам, що тепер смієтесь! бо ви будете сумувати та плакати.
26 Горе вам, коли всі люди будуть говорити про вас добре! бо так чинили їхні батьки з фальшивими пророками.
27 А вам, хто слухає, кажу: любіть ворогів ваших, добро робіть тим, хто вас ненавидить,
28 Благословляйте тих, хто проклинає вас, і моліться за тих, хто кривдить вас.
29 А тому, хто вдарить тебе по одній щоці, піднеси й другу; і тому, хто забирає твій плащ, не забороняй також брати твій плащ.
30 Дай кожному, хто просить у тебе; і від того, хто забирає твоє майно, не питай знову.
31 І як бажаєте, щоб люди чинили вам, так і ви чиніть їм.
32 Бо коли ви любите тих, хто любить вас, яка вам за це подяка? бо й грішники люблять тих, хто любить їх.
33 І якщо ви робите добро тим, хто вам чинить добро, яка вам подяка? бо й грішники чинять те саме.
34 І якщо ви позичаєте тим, від кого сподіваєтеся отримати, яка вам подяка? бо й грішники позичають грішникам, щоб отримати стільки ж.
35 А ви любіть своїх ворогів, і робіть добро, і позичайте, нічого не сподіваючись; і нагорода ваша буде великою, і ви будете синами Всевишнього, бо Він добрий до невдячних і до злих.
36 Тож будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний.
37 Не судіть, і не будете суджені; не засуджуйте, і не будете засуджені; прощайте, і вам буде прощено.
38 Давайте, і дасться вам; Добру міру, натиснуту, і струшену, і переповнену дадуть вам у пазуху. Бо якою мірою міряєте, такою відміряють і вам.
39 І Він розповів їм притчу: Чи може сліпий водити сліпого? чи не впадуть обидва в яму?
40 Учень не вище свого вчителя, але кожен досконалий буде, як його вчитель.
41 І чому ти дивишся на засмічку в оці брата свого, а колоди в оці власному не бачиш?
42 Або як ти можеш сказати своєму братові: Брате, дозволь мені вийняти заслінку, що в оці твоєму, коли сам колоди в оці своєму не бачиш? Лицеміре, вийми спочатку колоду з власного ока, а тоді побачиш, як вийняти заслінку з ока брата твого.
43 Бо добре дерево не родить поганих плодів; ані погане дерево не родить доброго плоду.
44 Бо кожне дерево пізнається за своїм плодом. Бо з тернини не збирають фіг, ані з ожинини винограду.
45 Добра людина з доброї скарбниці свого серця виносить добре; а зла людина з лихої скарбниці свого серця виносить лихе, бо про переповнене серце говорять її уста.
46 І чого звете Мене: Господи, Господи, а не робите того, що Я говорю?
47 Кожен, хто приходить до мене і слухає мої слова, і виконує їх, я покажу вам, до кого він подібний.
48 Він схожий на людину, яка збудувала дім, і викопала глибоко, і поклала основу на скелі, а коли розлилася повінь, потік сильно вдарився в той дім, і не міг його похитнути, бо він був заснований на скелі. .
49 А той, хто слухає та не виконує, подібний до людини, що без фундаменту збудувала дім на землі; об який потік таки люто бив, і відразу ж упав; і велика була руїна того дому.

РОЗДІЛ 7

1 Коли Він закінчив усі свої слова перед народом, Він увійшов у Капернаум.
2 А слуга одного сотника, який був йому дорогий, був хворий і лежав на смерті.

3 І коли він почув про Ісуса, він послав до нього старших юдейських, благаючи його, щоб він прийшов і зцілив його слугу.
4 І коли вони прийшли до Ісуса, вони негайно благали Його, кажучи, що Він гідний того, щоб Він це зробив.
5 Бо він любить наш народ і збудував нам синагогу.
6 Тоді Ісус пішов із ними. І коли він був уже недалеко від дому, сотник послав до нього друзів, кажучи йому: Господи, не турбуйся, бо я недостойний, щоб ти увійшов під мій дах.
7 Тому й я не вважав себе гідним прийти до тебе, але скажи одне слово, і одужає мій слуга.
8 Бо й я чоловік підвладний, маючи під собою воїнів, і кажу одному: Іди, і він іде; а іншому: Прийди, і приходить; а моєму слузі: Зроби це, і він робить.
9 Почувши це, Ісус здивувався йому, обернувся та й сказав людям, що йшли за Ним: Кажу вам, ні в Ізраїлі Я не знайшов такої великої віри.
10 Посланці ж, повернувшись до дому, знайшли хворого раба здоровим.
11 І сталося наступного дня, що він пішов до міста, яке зветься Наїн; і з Ним пішло багато Його учнів і багато народу.
12 І коли він наблизився до міської брами, аж ось виносять мертвого чоловіка, єдиного сина своєї матері, а вона була вдова, і багато народу з міста було з нею.
13 І, побачивши її, Господь змилосердився над нею і сказав їй: Не плач!
14 І він підійшов, і доторкнувся до носил, а ті, що несли його, зупинилися. І сказав: Юначе, кажу тобі: встань!
15 І мертвий сів і почав говорити. І він віддав його матері його.
16 І страх обгорнув усіх, і славили Бога, кажучи: Великий пророк повстав між нами; і що Бог відвідав свій народ.
17 І пішла ця чутка про нього по всій Юдеї та по всій околиці.
18 І розповіли йому про все це учні Йоана.
19 Тоді Іван покликав двох із своїх учнів і послав їх до Ісуса, запитаючи: Ти той, що має прийти? чи шукаємо іншого?
20 Коли ті люди прийшли до Нього, то сказали: Іван Христитель послав нас до Тебе запитати: Чи Ти Той, Хто має прийти? чи шукаємо іншого?
21 І в ту саму годину він зцілив багатьох від їхніх недуг і недуг, і від злих духів; і багатьом сліпим подарував зір.
22 Тоді Ісус сказав їм у відповідь: Ідіть і розкажіть Іванові, що ви бачили й чули; як сліпі бачать, криві ходять, прокажені очищаються, глухі чують, мертві воскресають, бідним Євангеліє проповідується.
23 І блаженний, хто не спокуситься через мене.
24 Коли посланці від Івана відійшли, він почав говорити до народу про Івана: Чого дивитися ходили ви в пустиню? Очерет, розхитаний вітром?
25 Але що ви вийшли подивитися? Чоловік, одягнений у м'який одяг? Ось ті, що пишно одягнені та живуть розкішно, перебувають у дворах королів.
26 Але що ви вийшли подивитися? Пророк? Так, кажу вам, і набагато більше, ніж пророк.
27 Це той, про якого написано: Ось Я посилаю Свого посланця перед лицем Твоїм, який приготує Твою дорогу перед Тобою.
28 Кажу бо вам: нема більшого пророка від Івана Хрестителя між народженими жінками, але найменший у Царстві Божому більший від нього.
29 І ввесь народ, що слухав його, і митарі виправдали Бога, охрестившись хрещенням Івановим.
30 А фарисеї та законники відкинули Божу волю проти себе, не охрестившись від нього.
31 І сказав Господь: До чого ж уподібню людей цього покоління? і на що вони схожі?
32 Вони подібні до дітей, що сидять на ринку та гукають одне до одного та кажуть: Ми грали вам на сопілці, а ви не танцювали; ми оплакували вас, а ви не плакали.
33 Бо прийшов Іван Христитель, не їв хліба і не п'є вина; а ви кажете: Він має диявола.
34 Син Людський прийшов, їсть і п'є; а ви кажете: Ось людина ненажера й п’яниця, друг митарів і грішників!
35 Але мудрість виправдовується всіма її дітьми.
36 І один із фарисеїв просив його, щоб він їв із ним. І Він увійшов до дому фарисея, і сів до столу.
37 І ось одна жінка в місті, яка була грішниця, дізнавшись, що Ісус сидить за столом у домі фарисея, принесла алебастрову посудину з миром,
38 І стала біля ніг Його позаду, плачучи, і почала обмивати ноги Його слізьми, і витирала їх волоссям голови своєї, і цілувала ноги Його, і миром намазувала їх.
39 Побачивши це фарисей, що запросив Його, заговорив сам до себе, кажучи: Коли б Він був пророком, то знав би, хто і яка це жінка, що доторкається до Нього, бо вона грішниця.
40 Ісус же сказав йому у відповідь: Симоне, я маю дещо сказати тобі. І він каже: Учителю, кажи.
41 Був один кредитор, що мав двох боржників: один був винен п’ятсот динаріїв, а другий п’ятдесят.
42 І коли вони не мали чим заплатити, він відверто простив їм обом. Тож скажи мені, хто з них полюбить його найбільше?
43 Симон відповів і сказав: Гадаю, той, кому він найбільше простив. І сказав йому: Правильно ти розсудив.
44 І він обернувся до жінки і сказав Симону: Бачиш цю жінку? Я увійшов до твого дому, ти не дав мені води на ноги мої, а вона обмила мої ноги слізьми, і витерла їх волоссям своєї голови.
45 Ти не дав мені поцілунку, але ця жінка, відколи я прийшов, не переставала цілувати мої ноги.
46 Голови Моєї оливою Ти не намастив, але ця жінка миром намастила Мої ноги.
47 Тому я кажу тобі: її гріхи, яких багато, прощено; бо вона багато любила, а кому мало прощається, той мало любить.
48 І він сказав їй: Прощаються тобі гріхи.
49 І ті, що сиділи з ним за столом, почали говорити в собі: Хто це такий, що й гріхи прощає?
50 І сказав до жінки: Віра твоя спасла тебе; іди з миром.

РОЗДІЛ 8

1 І сталося після того, що він ходив по кожному місту та по селах, проповідуючи та звіщаючи Радісну Звістку про Царство Боже; і дванадцять були з ним,
2 І деякі жінки, які були зцілені від злих духів і недуг, Марія, звана Магдалиною, з якої вийшло сім бісів,
3 І Йоанна, дружина Хузи, домоправителя Ірода, і Сусанна, і багато інших, які служили йому своїм майном.
4 І коли зібралося багато народу, і з усіх міст приходили до Нього, Він сказав притчу:
5 Вийшов сіяч сіяти насіння своє, і коли він сіяв, одне впало при дорозі; і було потоптане, і птаство небесне пожерло його.
6 А деякі впали на камінь; і як зійшло, то зів'яло, бо бракувало вологи.
7 А інші впали між терен; і тернина виросла з ним, і заглушила його.
8 А інше впало на добру землю і, зійшовши, принесло стократний плід. І, сказавши це, він скрикнув: Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!
9 І спитали його учні, кажучи: що це за притча?
10 І сказав: Вам дано пізнати таємниці Царства Божого, а іншим у притчах; щоб, дивлячись, не бачили, і слухаючи, не розуміли.
11 Ось така притча: Насіння — це слово Боже.
12 Ті, що при дорозі, це ті, що слухають; потім приходить диявол і забирає слово з їхніх сердець, щоб вони не повірили і не спаслися.
13 Ті, що на скелі, це ті, що, слухаючи, приймають слово з радістю; і ті не мають кореня, що до часу вірують, а під час спокуси відпадають.
14 А те, що впало між терен, це ті, що, почувши, виходять і заглушаються турботами, і багатством, і насолодами цього життя, і не приносять плоду досконалості.
15 А те, що на добрій землі, це ті, що в щирому й доброму серці, почувши слово, дотримуються його і приносять плід у терпінні.
16 Ніхто, запаливши свічку, не накриває її посудиною і не ставить під ліжко; але ставить його на свічнику, щоб ті, хто входить, бачили світло.
17 Бо немає нічого таємного, що не стане явним; ані нічого таємного, що не стане відомим і не вийде.
18 Отож, дивіться, як ви слухаєте: бо хто має, тому дасться; а хто не має, у нього заберуть навіть те, що він, здається, має.
19 Тоді прийшли до Нього мати Його та брати Його, і не могли підійти до Нього через натовп.
20 І розповіли йому дехто, кажучи: Мати твоя і брати твої стоять надворі, бажаючи побачити тебе.
21 І Він відповів і сказав їм: Мати Моя і брати Мої це ті, хто слухає слово Боже і виконує його.
22 І сталося одного дня, Він увійшов до човна з учнями Своїми і сказав їм: Перепливімо на той бік озера. І вони рушили вперед.
23 Коли ж вони пливли, він заснув, і на озеро налетіла буря; і вони були наповнені водою, і були в небезпеці.
24 І підійшли до Нього, і розбудили Його, кажучи: Учителю, Учителю, гинемо! І встав він, і заборонив вітру та буянню води, і вони затихли, і настала тиша.
25 Він же сказав їм: Де ваша віра? А вони, налякавшись, дивувалися, кажучи один до одного: Що це за людина? бо Він наказує навіть вітрам і воді, і вони слухаються Його.
26 І прибули вони в Гадаринський край, що навпроти Галілеї.
27 І коли він вийшов на землю, зустрів його з міста один чоловік, що мав демонів від тривалого часу, і не носив одежі, і не в домі сидів, але в гробах.
28 Побачивши Ісуса, він скрикнув, упав перед Ним і гучним голосом сказав: Що Тобі до мене, Ісусе, Сину Бога Всевишнього? Благаю тебе, не муч мене.
29 (Бо він звелів нечистому духу вийти з чоловіка. Бо часто він ловив його, і він був зв'язаний ланцюгами та в кайданах; і він розірвав пута, і був вигнаний дияволом у пустелю.)
30 І запитав його Ісус, кажучи: Як тобі ім'я? А він сказав: Легіон, бо багато демонів увійшло в нього.
31 І вони благали Його, щоб не звелів їм іти в безодню.
32 А там на горі пасся великий стад свиней, і вони благали Його, щоб дозволив їм увійти до них. І він терпів їх.
33 Тоді демони вийшли з чоловіка й увійшли в свиней, і стадо кинулось із кручі в озеро, і подавилося.
34 Побачивши, що сталося, ті, що пасли їх, повтікали, пішли й розповіли про це в місті та в селі.
35 Тоді вони вийшли подивитися, що сталося; і прийшли до Ісуса, і знайшли чоловіка, з якого вийшли демони, що сидить біля ніг Ісусових, одягнений і при здоровому розумі, і злякалися.
36 І ті, що бачили, розповіли їм, чим уздоровився біснуватий.
37 Тоді ввесь натовп довколишньої Гадаринської країни благав його відійти від них; бо вони були захоплені великим страхом, і він увійшов у човен і повернувся назад.
38 Чоловік же, з якого вийшли демони, благав його, щоб був із ним, але Ісус відпустив його, кажучи:
39 Повернись до свого дому та розкажи, які великі речі вчинив тобі Бог. І пішов він, і по всьому місту оголосив, які великі справи зробив йому Ісус.
40 І сталося, коли Ісус повернувся, люди радо прийняли Його, бо всі чекали на Нього.
41 І ось прийшов чоловік, на ймення Яір, а він був начальником синагоги, і, припавши до ніг Ісуса, благав Його, щоб він увійшов до його дому.
42 Бо була в нього одна єдина донька, близько дванадцяти років, і вона лежала при смерті. Але коли він ішов, люди тиснули його.
43 І жінка, яка дванадцять років страждала від кровотоку, і витратила на лікарів усе своє майно, і ні від кого не могла зцілитися,
44 Підійшовши позаду, доторкнувся краю одежі його, і вмить зупинилася кровотеча її.
45 І сказав Ісус: Хто доторкнувся до Мене? Коли всі зреклися, Петро та ті, що були з ним, сказали: Учителю, натовп тиснеться до Тебе й тисне, а Ти кажеш: Хто доторкнувся до Мене?
46 І сказав Ісус: хтось доторкнувся до мене, бо я бачу, що сила вийшла з мене.
47 Жінка ж, побачивши, що вона не сховалася, підійшла, тремтячи, і, впавши перед ним, розповіла

йому перед усім народом, з якої причини вона доторкнулася до нього і як негайно одужала.
48 І сказав він до неї: Дочко, потішся, віра твоя спасла тебе; іди з миром.
49 Коли він ще говорив, приходить хтось із дому старшого синагоги й каже до нього: Дочка твоя вмерла; біда не Майстра.
50 Ісус же, почувши це, відповів йому, кажучи: Не бійся, тільки віруй, і вона буде здорова.
51 І коли Він увійшов до дому, не дозволив нікому увійти, крім Петра, і Якова, і Івана, і батька та матері дівчини.
52 І всі плакали та голосили за нею, а він сказав: Не плачте! вона не вмерла, а спить.
53 І насміхалися з нього, знаючи, що вона померла.
54 І, випровадивши всіх, він узяв її за руку та й покликав, кажучи: Дівчинко, встань!
55 І повернувся дух її, і вона зараз же встала, і він звелів дати їй їсти.
56 І здивувалися її батьки, але Він наказав їм, щоб нікому не розповідали про те, що сталося.

РОЗДІЛ 9

1 Тоді він скликав Своїх дванадцятьох учнів і дав їм силу та владу над усіма демонами та лікувати хвороби.
2 І послав їх проповідувати Царство Боже та зціляти недужих.
3 Він же сказав їм: Нічого не беріть у дорогу: ні палиці, ні торби, ні хліба, ні грошей; і не мають двох пальто.
4 І в який дім ви ввійдете, там залишайтеся, а звідти виходьте.
5 А хто вас не прийме, то, виходячи з міста того, обтрусіть порох із ніг ваших на свідчення проти них.
6 І пішли вони, і ходили містами, проповідуючи Євангеліє та скрізь зцілюючи.
7 Почув же тетрарх Ірод про все, що зробив він, і був збентежений, бо дехто казав, що Іван воскрес із мертвих.
8 А деякі, що Ілля з'явився; а з інших — що один із давніх пророків воскрес.
9 А Ірод сказав: Йоану я стяв голову, а хто це, про якого я таке чую? І він захотів його побачити.
10 І апостоли, повернувшись, розповіли йому про все, що зробили. І, взявши їх, він пішов наодинці в пусте місце, що при місті, що зветься Віфсаїда.
11 І люди, дізнавшись про це, пішли за ним, і він прийняв їх, і говорив їм про Царство Боже, і зціляв тих, що потребували зцілення.
12 І коли день почав схилятися, тоді прийшли дванадцять і сказали йому: Відпусти натовп, щоб вони пішли по містах і околицях, і ночували, і взяли харчів, бо ми тут у пустельне місце.
13 Він же сказав їм: Дайте ви їм їсти. А вони сказали: Не маємо більше, окрім п’яти хлібів і двох рибин; тільки ми повинні піти і купити м'яса для всього цього народу.
14 Бо їх було близько п'яти тисяч чоловіка. І сказав Він до учнів Своїх: Розсадіть їх по п’ятдесят один одному.
15 І вони так і зробили, і посадили їх усіх.
16 Потім узяв п’ять хлібів і дві рибини, поглянув на небо, поблагословив їх, поламав і дав учням, щоб роздали перед народом.
17 І їли вони, і всі наситилися;
18 І сталось, коли Він сам молився, були з Ним учні Його, і Він запитав їх, кажучи: За кого Мене народ вважає?
19 У відповідь вони сказали: Йоан Хреститель; але деякі кажуть: Ілля; а інші кажуть, що один із давніх пророків воскрес.
20 Він сказав їм: А ви за кого Мене маєте? Петро у відповідь сказав: Христос Божий.
21 І він суворо заборонив їм, і звелів їм нікому не говорити про те;
22 кажучи: Синові людському належить багато постраждати, і бути відкинутим старшими, і первосвящениками, і книжниками, і бути вбитому, і третього дня воскреснути.
23 І промовив до всіх: коли хто хоче йти за мною, нехай зречеться самого себе, візьме щодня хрест свій і йде за мною.
24 Бо хто хоче життя своє зберегти, той погубить його; а хто погубить життя своє заради Мене, той збереже його.
25 Бо яка користь людині, якщо вона здобуде весь світ, а себе занапастить або буде відкинута?
26 Бо хто соромиться Мене та Моїх слів, того посоромиться Син Людський, коли прийде у славі Своїй, і Отця Свого, і святих Анголів.
27 Істинно кажу вам: є деякі з тих, хто тут стоїть, і не скуштують смерті, доки не побачать Царства Божого.
28 І сталося приблизно через вісім днів після цих слів, Він узяв Петра, і Івана, і Якова, і зійшов на гору помолитися.
29 І коли він молився, вигляд обличчя його змінився, і одежа його стала білою та блискучою.
30 І ось розмовляли з ним два чоловіки, а це були Мойсей та Ілля.
31 Який з'явився у славі, і говорив про його смерть, яку він мав завершити в Єрусалимі.
32 Петро ж і ті, що були з ним, були важкі від сну, і, прокинувшись, побачили славу Його та двох мужів, що стояли з Ним.
33 І сталося, коли вони відходили від Нього, Петро сказав Ісусові: Учителю, добре нам тут бути, і зробимо три намети; один для тебе, і один для Мойсея, і один для Іллі, не знаючи, що він сказав.
34 Коли він так говорив, настала хмара й затінила їх, і вони злякалися, як увійшли в хмару.
35 І почувся голос із хмари: Це Син Мій Улюблений, Його слухайте!
36 І коли голос пролунав, Ісус залишився сам. І вони замовчували це, і нікому не розповідали в ті дні нічого з того, що вони бачили.
37 І сталося, що наступного дня, коли вони зійшли з гори, зустріло його багато народу.
38 І ось один чоловік із народу скрикнув, кажучи: Учителю, благаю Тебе, подивись на мого сина, бо він у мене єдина дитина.
39 І ось дух бере його, і він раптом кричить; і це роздирає його, що він знову піниться, і синці його ледь відходять від нього.

40 І я благав твоїх учнів, щоб вигнали його; і не змогли.
41 А Ісус відповів і сказав: О роде невірний і розбещений, доки буду з вами і терпітиму вас? Приведи свого сина сюди.
42 І коли він ще наближався, диявол кинув його та й розтерзав. І Ісус заборонив нечистому духу, і зцілив дитину, і віддав її батькові.
43 І всі були вражені могутньою силою Божою. Але коли всі дивувалися всьому, що чинив Ісус, Він сказав Своїм учням:
44 Нехай ці слова ввійдуть у ваші вуха, бо Син Людський буде виданий у руки людей.
45 Але вони не зрозуміли цього слова, і воно було приховане від них, що вони не зрозуміли його, і вони боялися запитати Його про це слово.
46 Тоді між ними виникла суперечка, хто з них більший.
47 Ісус же, зрозумівши думку серця їхнього, взяв дитину, і поставив її коло себе,
48 І сказав до них: Хто прийме дитину цю в Ім'я Моє, той Мене прийме; а хто прийме Мене, той прийме Того, Хто послав Мене; бо хто найменший між вами всіма, той буде великим.
49 Іоанн відповів і сказав: Учителю, ми бачили, що ім'ям Твоїм виганяє демонів; і ми заборонили йому, бо він не йде з нами.
50 І сказав йому Ісус: Не забороняйте йому, бо хто не проти нас, той за нас.
51 І сталося, коли настав час, щоб його було прийнято, він твердо налаштувався, щоб іти до Єрусалиму,
52 І послав послів перед ним, і вони пішли, і ввійшли в село самарянське, щоб приготувати для нього.
53 І не прийняли його, бо обличчя його було таке, ніби він збирався йти до Єрусалиму.
54 Побачивши це, учні Його, Яків та Іван, сказали: Господи, чи хочеш, щоб ми звели вогонь, щоб зійшов із неба та пожер їх, як Ілля зробив?
55 Але він, обернувшись, заборонив їм і сказав: Ви не знаєте, якого ви духу.
56 Бо Син Людський не прийшов нищити душі людські, але спасти їх. І пішли вони в інше село.
57 І сталося, коли вони йшли дорогою, один чоловік сказав Йому: Господи, я піду за Тобою, куди б Ти не пішов.
58 І сказав йому Ісус: Лисиці мають нори, а птахи небесні — гнізда; а Син Людський не має, де голови прихилити.
59 І сказав іншому: Йди за мною. Але він сказав: Господи, дозволь мені спочатку піти та поховати свого батька.
60 Ісус сказав йому: нехай мертві ховають своїх мертвих, а ти йди та проповідуй Царство Боже.
61 І інший також сказав: Господи, я піду за Тобою; але дозвольте мені спочатку попрощатися з ними, які вдома в моєму домі.
62 І сказав йому Ісус: Ніхто, хто поклав руку на плуг і озирається назад, не годиться для Царства Божого.

РОЗДІЛ 10

1 Після цього призначив Господь також інших сімдесят, і послав їх по двоє перед собою в кожне місто й місце, куди мав прийти Сам.
2 Тому Він сказав їм: Жнива справді великі, а робітників мало; тож благайте Господаря жнив, щоб Він вислав робітників на жнива Своє.
3 Ідіть: ось Я посилаю вас, як ягнят між вовків.
4 Не носіть ні сумки, ні торби, ні взуття, і нікого не вітайте в дорозі.
5 І в який дім увійдете, спершу кажіть: Мир дому цьому!
6 І коли буде там син миру, то спочине на ньому ваш мир; якщо ні, то він знову повернеться до вас.
7 І залишайтеся в цьому домі, їжте та пийте, що дадуть, бо робітник вартий своєї плати. Не ходіть з хати в хату.
8 І коли б ви не ввійшли в місто, і вас приймуть, їжте те, що вам дадуть.
9 І недужих, що в ньому, уздоровлюй, і скажи їм: наблизилося до вас Царство Боже.
10 Але в яке місто ви ввійдете, і вас не приймуть, вийдіть на вулиці його та скажіть:
11 Навіть порох вашого міста, який прилип до нас, ми витираємо з вас, але будьте певні, що наблизилося до вас Царство Боже.
12 Але кажу вам, що того дня Содому буде легше, ніж тому місту.
13 Горе тобі, Хоразіне! горе тобі, Віфсаїдо! бо якби в Тирі та Сидоні вчинилися чуда, що вчинилися в вас, вони давно вже покаялися, сидячи в вереті та в попелі.
14 Але Тиру та Сидону легше буде на суді, ніж вам.
15 І ти, Капернауме, що до неба піднісся, до пекла будеш низвергнутий.
16 Хто вас слухає, мене слухає; і хто погорджує вами, погорджує мною; а хто погорджує мною, погорджує тим, хто послав мене.
17 І вернулися сімдесят із радістю, кажучи: Господи, навіть демони коряться нам через ім'я Твоє.
18 І сказав він до них: Я бачив сатану, як блискавка, що спадав з неба.
19 Ось, Я даю вам владу наступати на змій і скорпіонів, і на всю силу ворога: і ніщо не заподіє вам шкоди.
20 Незважаючи на це, не радійте тому, що духи підкоряються вам; але радійте, бо ваші імена написані на небі.
21 Тієї години Ісус зрадів духом і сказав: Дякую Тобі, Отче, Господи неба й землі, що Ти сховав це від мудрих і розумних і відкрив це немовлятам. бо так було добре в очах твоїх.
22 Усе передане мені від Отця мого, і ніхто не знає, хто є Син, тільки Отець; і хто є Отець, як не Син і той, кому Син захоче відкрити.
23 І, звернувши його до учнів Своїх, сказав наодинці: Блаженні очі, що бачать те, що ви бачите!
24 Бо я кажу вам, що багато пророків і царів бажали побачити те, що ви бачите, і не бачили; і почути те, що ви чуєте, але не чули.
25 І ось один законник устав і, спокушаючи Його, сказав: Учителю, що мені робити, щоб успадкувати життя вічне?

26 Він же сказав йому: Що написано в законі? як ти читаєш?
27 А він у відповідь сказав: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю; і ближнього твого, як самого себе.
28 І сказав він йому: Правильно ти відповів: роби це, і будеш жити.
29 Він же, бажаючи виправдатися, сказав Ісусові: А хто мій ближній?
30 А Ісус відповів і сказав: Один чоловік ішов з Єрусалиму до Єрихону, і потрапив до розбійників, які зняли з нього одежу, поранили його та пішли, залишивши його напівмертвого.
31 Випадково тією дорогою спускався один священик і, побачивши його, пройшов повз.
32 Так само і Левит, коли він був на тому місці, підійшов і побачив його, і пройшов з того боку.
33 А один самарянин, ідучи, прийшов до нього, і, побачивши його, змилосердився над ним,
34 І пішов до нього, і перев'язав йому рани, вливши олії та вина, і посадив його на його власну тварину, і привів його до заїзду, і подбав про нього.
35 А наступного дня, коли він від'їжджав, він вийняв два пенсії, і дав їх господареві, і сказав йому: «Потурбуйся про нього». і що більше витратиш, коли я прийду знову, я відплачу тобі.
36 Хто з цих трьох, на твою думку, був ближнім до того, хто потрапив до розбійників?
37 А той відказав: Той, хто вчинив над ним милосердя. Тоді Ісус сказав йому: Іди, і ти роби так само.
38 І сталося, коли вони йшли, Він увійшов до одного села, і одна жінка, на ймення Марта, прийняла Його до свого дому.
39 І була в неї сестра, на ім'я Марія, що також сиділа в Ісусових ногах і слухала Його слово.
40 Марта ж була заклопотана великою послугою, і, підійшовши до нього, сказала: Господи, чи тобі байдуже, що моя сестра залишила мене служити одну? тож попроси її допомогти мені.
41 А Ісус відповів і сказав їй: Марто, Марто, ти багато про що турбуєшся та журишся.
42 Але одне треба: і Марія вибрала ту добру частку, яка не відніметься від неї.

РОЗДІЛ 11

1 І сталося, коли Він молився в одному місці, як перестав, один із Його учнів сказав Йому: Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив своїх учнів.
2 Він же сказав їм: коли молитеся, кажіть: Отче наш, що єси на небесах, нехай святиться ім'я Твоє! Нехай прийде Царство Твоє. Хай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі.
3 Хліб наш насущний дай нам щодня.
4 І прости нам гріхи наші; бо й ми прощаємо кожному боржнику перед нами. І не введи нас у спокусу; але визволи нас від лукавого.
5 І сказав він до них: хто з вас матиме друга, і піде до нього опівночі та й скаже йому: друже, позич мені три хлібини;
6 Бо друг мій у дорозі прийшов до мене, і я не маю нічого йому подати?
7 А він ізсередини відповість і скаже: Не турбуй мене! Я не можу встати і дати тобі.
8 Кажу вам: хоч він не встане і не дасть йому, тому що він його друг, але через його настирливість він встане і дасть йому стільки, скільки він потребує.
9 А Я кажу вам: просіть, і буде вам дано; шукайте і знайдете; стукайте, і відчинять вам.
10 Бо кожен, хто просить, отримує; і той, хто шукає, знаходить; і тому, хто стукає, відчинять.
11 Якщо син попросить хліба в когось із вас, батька, чи дасть йому камінь? або якщо він попросить риби, чи дасть йому замість риби змія?
12 Або, якщо він попросить яйце, він запропонує йому скорпіона?
13 Отож, коли ви, будучи злими, вмієте добрі дари давати своїм дітям, то тим більше Отець Небесний дасть Духа Святого тим, хто просить у Нього?
14 І він виганяв диявола, а той був німий. І сталося, коли диявол вийшов, німий заговорив; і люди дивувалися.
15 А деякі з них казали: Він виганяє демонів силою Вельзевула, начальника бісів.
16 Інші ж, спокушаючи його, шукали від нього ознаки з неба.
17 Він же, знаючи їхні думки, сказав їм: Кожне царство, що розділилося в собі, запустіє; і дім, розділений на дім, упаде.
18 Якщо й сатана розділився сам у собі, то як устоїть його царство? бо ви кажете, що Вельзевулом Я виганяю демонів.
19 І якщо Я силою Вельзевула виганяю демонів, то чиєю силою виганяють їх ваші сини? тому вони будуть вашими суддями.
20 Але якщо я перстом Божим виганяю демонів, то, без сумніву, прийшло до вас Царство Боже.
21 Коли сильний озброєний стереже свій палац, його майно в мирі,
22 Але коли сильніший за нього нападе на нього і переможе його, він забере в нього всю його зброю, на яку він сподівався, і ділить його здобич.
23 Хто не зі мною, той проти мене, і хто не збирає зі мною, той розкидає.
24 Коли нечистий дух вийде з людини, то ходить безводними місцями, шукаючи відпочинку; і, не знайшовши нікого, каже: вернусь до дому свого, звідки вийшов.
25 І коли він приходить, то знаходить його виметеним і прикрашеним.
26 Тоді він іде і бере до себе сімох інших духів, лютіших за себе; І вони ввійшли та й оселися там, і останнє тому чоловікові гірше від першого.
27 І сталося, коли він говорив це, якась жінка з товариства підняла свій голос і сказала йому: Благословенна утроба, що носила тебе, і груди, які ти ссав.
28 А він відказав: Так, блаженні ті, хто слухає слово Боже й дотримується його.
29 І коли народ зібрався разом, Він почав говорити: Це рід лукавий, він шукає ознаки; і не дасться йому ознака, крім ознаки Йони пророка.

30 Бо як Йона був знаменням для ніневітян, так буде й Син Людський для цього покоління.
31 Південна цариця постане на суді з людьми цього покоління, і засудить їх, бо вона прийшла з краю землі, щоб послухати мудрість Соломона; і ось тут більший від Соломона.
32 Мужі Ніневії постануть на суді з цим поколінням і засудять його, бо вони покаялися через проповідь Йони; і ось тут більший від Йони.
33 Ніхто, запаливши свічку, не ставить її в таємному місці, ані під посудиною, але на свічнику, щоб ті, хто входить, бачили світло.
34 Світило для тіла — око; тому, коли твоє око єдине, то й усе тіло твоє світле; а коли око твоє лихе, то й тіло твоє темне.
35 Отож, стережися, щоб світло, що в тобі, не було темрявою.
36 Отже, якщо все твоє тіло буде сповнене світла, не маючи жодної темної частини, то все буде сповнене світла, як коли яскраве сяйво свічки освітлює тебе.
37 І як він говорив, один фарисей благав його пообідати з ним; і він, увійшовши, сів до столу.
38 Фарисей, побачивши це, здивувався, що Він не вмився перед обідом.
39 І сказав йому Господь: Тепер ви, фарисеї, очищаєте зовнішність чаші та миски; а нутро твоє повне ненажерливості та злоби.
40 Ви, нерозумні, хіба Той, Хто створив зовнішнє, не створив також внутрішнього?
41 Краще подавайте милостиню з того, що маєте; і ось, усе чисте для вас.
42 Але горе вам, фарисеям! бо ви даєте десятину з м'яти, рути та всякої трави, а нехтуєте правосуддям і любов'ю Божою: це вам слід було робити, а іншого не залишати невиконаним.
43 Горе вам, фарисеям! бо ви любите перші місця в синагогах і вітання на ринках.
44 Горе вам, книжники та фарисеї, лицеміри! бо ви немов могили, що не видно, і люди, що ходять по них, не знають про це.
45 Тоді один із законників сказав Йому у відповідь: Учителю, говорячи це, Ти й нас ображаєш.
46 І сказав: Горе й вам, законники! бо ви накладаєте на людей тяжкі тягарі, а самі й пальцем своїм не торкаєтесь тягарів.
47 Горе вам! бо ви будуєте гробниці пророків, а ваші батьки вбили їх.
48 Справді, ви свідчите, що ви допускаєте вчинки ваших батьків: бо вони справді вбили їх, а ви будуєте їхні гробниці.
49 Тому й премудрість Божа сказала: Я пошлю до них пророків і апостолів, і деяких із них вони вб'ють і переслідуватимуть.
50 Щоб кров усіх пророків, яка була пролита від заснування світу, була витребувана від цього покоління;
51 Від крові Авеля до крові Захарії, який загинув між жертовником і храмом: істинно кажу вам, це буде вимагатися від цього покоління.
52 Горе вам, законники! бо ви забрали ключ пізнання: самі ви не ввійшли, і тим, хто входив, перешкодили.
53 І коли Він їм це говорив, книжники та фарисеї почали сильно наполягати на Ньому та провокувати Його говорити про багато речей:
54 Підстерігаючи його, шукаючи щось зловити з уст його, щоб звинуватити його.

РОЗДІЛ 12

1 Тим часом, коли зібралося незліченне безліч людей, так що вони топтали один одного, Він почав говорити перш за все до учнів Своїх: Стережіться фарисейської закваски, яка є лицемірство.
2 Бо немає нічого закритого, що не було б відкрито; ні сховався, що не стане відомо.
3 Тому все, що ви говорили в темряві, буде почуте при світлі; і те, що ви говорили на вухо в комірчинах, буде проголошено на дахах.
4 І я кажу вам, моїм друзям: не бійтеся тих, хто вбиває тіло, а потім нічого більше не може зробити.
5 Але я попереджу вас, кого вам слід боятися: бійтеся того, хто, убивши, має владу вкинути до пекла; так, кажу вам: бійтеся його.
6 Хіба п'ять горобців не продаються за два гроші, і жоден із них не забутий перед Богом?
7 Але вам навіть волосся на голові все пораховано. Тож не бійтеся: ви дорожчі від багатьох горобців.
8 Кажу ж вам: кожного, хто визнає Мене перед людьми, того визнає й Син Людський перед Анголами Божими.
9 А хто відречеться Мене перед людьми, від того відречуться перед ангелами Божими.
10 І коли хто скаже слово проти Сина Людського, йому проститься, а тому, хто хулитиме Духа Святого, не проститься.
11 І коли приведуть вас до синагог, і до начальників, і до влади, не думайте, як чи що вам відповісти, або що ви скажете.
12 Бо Святий Дух навчить вас тієї ж години, що ви повинні говорити.
13 І сказав йому один із товариства: Учителю, поговори з моїм братом, щоб він розділив зі мною спадщину.
14 І сказав йому: Чоловіче, хто поставив мене суддею чи дільником над вами?
15 І сказав він до них: Стережіться зажерливості, бо життя людини не залежить від достатку її маєтку.
16 І Він розповів їм притчу, кажучи: В одного багатого чоловіка рясно вродила земля.
17 І він думав у собі, кажучи: Що мені робити, бо я не маю куди зібрати свої плоди?
18 І сказав він: Оце я зроблю: порозвалю свої комори та збудую більші; і туди я віддам усі свої плоди та свій добро.
19 І скажу я душі своїй: душе, ти маєш багато добра на багато років; заспокойся, їж, пий і веселися.
20 Але Бог сказав йому: Нерозумний, цієї ночі душу твою вимагатимуть від тебе. Чиє ж буде те, що ти приготував?
21 Так буває з тим, хто збирає скарби собі, а не в Богові багатіє.
22 І сказав Він до учнів Своїх: Тому кажу вам: Не турбуйтеся про своє життя, що вам їсти; ані для тіла, у що ви зодягнетесь.

23 Життя більше від їжі, а тіло більше від одежі.
24 Погляньте на круків: вони не сіють і не жнуть; які не мають ні комори, ні комори; і Бог їх годує, чим же ви кращі від птаства?
25 А хто з вас, подумавши, може додати до свого зросту один лікоть?
26 Якщо ви не в змозі зробити те, що є найменшим, чому ви дбаєте про решту?
27 Погляньте на лілеї, як вони ростуть: не трудяться, не прядуть; але я кажу вам, що Соломон у всій своїй славі не одягався так, як один із них.
28 Коли ж Бог траву, що сьогодні в полі, а завтра буде вкинута в піч, так зодягне, скільки більше Він вас зодягне, маловірні?
29 І не шукайте, що ви будете їсти або що ви будете пити, і не будьте сумнівними.
30 Бо всього цього шукають народи світу, і Отець ваш знає, що ви цього потребуєте.
31 Шукайте краще Царства Божого; і все це буде додано вам.
32 Не бійся, мала череда; бо Отець ваш зволив дати вам Царство.
33 Продавайте те, що маєте, і давайте милостиню; Зберігайте собі сумки, що не старіють, скарб на небесах, що не вичерпується, де злодій не наближається, ані міль не нищить.
34 Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше.
35 Нехай ваші стегна будуть підперезані, а ваші світильники горять;
36 І ви самі подібні до чоловіків, які чекають свого пана, коли він повернеться з весілля; щоб, як прийде й постукає, йому негайно відчинили.
37 Блаженні ті слуги, яких пан, прийшовши, знайде пильними: істинно кажу вам, що він підпережеться, і посадить їх до столу, і вийде, і прислужить їм.
38 І якщо він прийде в другу сторожу, або прийде в третю сторожу, і знайде їх так, блаженні ті слуги.
39 І це знайте, що якби господар дому знав, о котрій годині прийде злодій, він би пильнував і не дав би підкопати свій дім.
40 Тож будьте готові й ви, бо Син Людський прийде тієї години, коли ви не думаєте.
41 Тоді Петро сказав Йому: Господи, чи до нас говориш цю притчу, чи до всіх?
42 І Господь сказав: Хто ж той вірний і мудрий управитель, якого його пан поставить правителем над своїм домом, щоб давати їм їхню частину м'яса у належний час?
43 Блаженний той слуга, якого пан, прийшовши, знайде так.
44 По правді кажу вам, що він поставить його правителем над усім, що має.
45 Але якщо той слуга скаже в серці своєму: Мій пан затримується, і почне бити слуг і дівчат, і їсти, і пити, і пити;
46 Господар того слуги прийде в день, коли він не чекає на нього, і в годину, коли він не знає, і розріже його на частини, і призначить йому свою частку з невіруючими.
47 І той слуга, який знав волю свого пана, і не приготувався, і не зробив згідно з його волею, буде багато побитий.
48 А хто не знав і вчинив варте покарання, буде мало побитий. Бо від того, кому багато дано, багато й вимагатиметься, а кому багато доручено, від того більше вимагатимуть.
49 Я прийшов послати огонь на землю; а що я буду, якщо вже розгорівся?
50 Але я маю хрищення, яким христитися; і як я утиснутий, поки це не здійсниться!
51 Чи думаєте ви, що я прийшов дати мир на землю? Кажу тобі, ні; а скоріше поділ:
52 Бо відтепер п'ятеро в одному домі будуть розділені, троє проти двох і двоє проти трьох.
53 Поділиться батько проти сина, і син проти батька; мати проти дочки, а дочка проти матері; свекруха проти невістки, а невістка проти свекрухи.
54 І він також сказав до людей: Коли ви побачите хмару, що піднімається із заходу, ви зараз кажете: Дощ буде; так і є.
55 І коли ви бачите південний вітер, ви говорите: Буде спека; і це збувається.
56 Лицеміри, ви можете розпізнати обличчя неба й землі; але як це ви не розпізнаєте цього часу?
57 Так, і чому ви навіть самі по собі не судите, що є правильним?
58 Коли ти підеш зі своїм супротивником до судді, як ти в дорозі, подбай, щоб тебе врятувати від нього; щоб він не привів тебе до судді, а суддя не віддав тебе слузі, а слуга не кинув тебе до в'язниці.
59 Кажу тобі, ти не вийдеш звідти, доки не віддаси останньої лепти.

РОЗДІЛ 13

1 У той час були присутні деякі, які розповіли йому про галілеян, кров яких Пилат змішав з їхніми жертвами.
2 Ісус же сказав їм у відповідь: Чи думаєте ви, що ці галілеяни були грішніші від усіх галілеян, бо так постраждали?
3 Кажу вам: ні, але якщо не покаєтеся, усі ви так само загинете.
4 Або ті вісімнадцять, на яких упала вежа в Сілоамі та вбила їх, ви думаєте, що вони були грішніші від усіх людей, що жили в Єрусалимі?
5 Я кажу вам: ні, але якщо ви не покаєтеся, ви всі так само загинете.
6 Сказав і цю притчу; Один чоловік мав у своєму винограднику посаджене фігове дерево; і він прийшов, і шукав на ньому плоду, та не знайшов.
7 Тоді він сказав виноградарю свого винограднику: Ось уже три роки я приходжу шукати плоду на цьому фіговому дереві, і не знаходжу; зріж його; навіщо землю обвалювати?
8 Він же сказав Йому у відповідь: Господи, залиш його й цього року, аж поки обкопаю його та погною.
9 І якщо воно принесе плід, добре, а якщо ні, то потім зріжеш його.
10 І Він навчав в одній із синагог у суботу.
11 І ось була жінка, яка мала духа недуги вісімнадцять років, і вона була згорблена, і ніяк не могла підвестися.
12 І, побачивши її, Ісус покликав її і сказав їй: Жінко, ти звільнена від своєї недуги.

13 І Він поклав на неї руки, і вона зараз же випросталась і прославила Бога.
14 І старший синагоги відповів з обуренням, що Ісус зцілив у суботу, і сказав до народу: Є шість днів, у які люди повинні працювати, тому в них приходьте й зцілюйтеся, а не в дні суботній день.
15 Тоді Господь відповів йому і сказав: Лицеміре, чи не відв'язує кожен із вас у суботу свого вола чи осла від ясел, і не веде напувати?
16 І чи не повинна була цю жінку, дочку Авраама, яку сатана зв'язав ось уже вісімнадцять років, звільнити від цих пут у день суботній?
17 І коли він сказав це, усі його противники були засоромлені, а весь народ радів усім славним діям, які він зробив.
18 Тоді він сказав: До чого подібне Царство Боже? і до чого я буду подібним?
19 Воно схоже на гірчичне зерно, яке чоловік узяв і кинув у своєму саду; і воно виросло, і стало великим деревом; і птаство небесне ночувало на віттях його.
20 І знову сказав: До чого прирівняю Царство Боже?
21 Воно подібне до закваски, яку жінка взяла й поклала в три міри муки, аж поки все не вкисло.
22 І він проходив містами та селами, навчаючи та прямуючи до Єрусалиму.
23 Тоді хтось сказав Йому: Господи, хіба мало тих, що спасаються? І він сказав їм:
24 Намагайтесь увійти тісними воротьми, бо багато хто, кажу вам, шукатимуть увійти, та не зможуть.
25 Коли господар дому встане й зачинить двері, а ви почнете стояти надворі й стукати в двері, кажучи: Господи, Господи, відчини нам! і він відповість і скаже вам: Я не знаю вас, звідки ви.
26 Тоді ви почнете говорити: Ми їли та пили перед Тобою, і Ти навчав на наших вулицях.
27 Він же скаже: кажу вам, не знаю вас, звідки ви; відійдіть від мене всі, хто чинить беззаконня!
28 Там буде плач і скрегіт зубів, коли ви побачите Авраама, і Ісака, і Якова, і всіх пророків у Царстві Божому, а вас самих вигнаних геть.
29 І прийдуть вони зі сходу, і з заходу, і з півночі, і з півдня, і сядуть у Царстві Божому.
30 І ось, є останні, які будуть першими, і є перші, які будуть останніми.
31 Того ж дня прийшли деякі з фарисеїв, кажучи до Нього: Вийди та йди звідси, бо Ірод хоче тебе вбити.
32 І сказав він до них: Ідіть і скажіть тій лисиці: Ось я виганяю демонів і зціляю сьогодні й завтра, а третього дня буду довершений.
33 Але я маю ходити сьогодні, і завтра, і наступного дня, бо не може бути, щоб пророк загинув поза Єрусалимом.
34 Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і побиваєш камінням посланих до тебе! Скільки разів хотів я зібрати дітей твоїх, як квочка пташенят своїх під крила, та ви не хотіли!
35 Ось, ваш дім залишається вам пустим: і істинно Я кажу вам, ви не побачите Мене, доки не настане час, коли ви скажете: Благословенний, Хто йде в ім'я Господнє.

РОЗДІЛ 14

1 І сталося, коли Він увійшов у суботу до дому одного з головних фарисеїв їсти хліба, то вони спостерігали за Ним.
2 І ось перед ним був один чоловік, хворий на водянку.
3 І відповів Ісус до законників та фарисеїв, кажучи: чи дозволено зціляти в суботу?
4 І вони мовчали. І він узяв його, і вилікував його, і відпустив його;
5 І відповів їм, кажучи: Хто з вас, коли осел чи віл упаде в яму, не витягне його зараз же в суботу?
6 І вони не могли відповісти йому знову на це.
7 І він подав притчу запрошеним, коли він зазначив, як вони вибирали головні кімнати; кажучи їм,
8 Коли хтось покличе тебе на весілля, не сідай у верхній кімнаті; щоб не попросили від нього більш поважного чоловіка, ніж ти;
9 І той, хто покликав тебе і його, прийти і сказав тобі: Дай місце цьому чоловікові; і починаєш із соромом займати найнижчу кімнату.
10 Коли ж тебе запросять, піди й сідай у найнижчій кімнаті; щоб, як прийде той, хто покликав тебе, він може сказати тобі: «Друже, підійдися вище», тоді тобі буде поклоніння перед тими, що сидять з тобою.
11 Бо кожен, хто підноситься, буде принижений; а хто принижується, буде піднесений.
12 Тоді він також сказав тому, хто запросив його: коли будеш робити обід або вечерю, не клич ні друзів своїх, ні братів своїх, ні родичів своїх, ні сусідів своїх багатих; щоб вони також не запросили тебе знову, і не було зроблено тобі винагороду.
13 Коли ж справляєш бенкет, поклич убогих, калік, кривих, сліпих.
14 І будеш ти благословенний; бо вони не можуть віддати тобі, бо віддасться тобі при воскресінні праведних.
15 І почув це один із тих, що сиділи з Ним при столі, і сказав йому: Блаженний, хто їстиме хліб у Царстві Божому!
16 Тоді він сказав йому: Один чоловік справив велику вечерю і запросив багатьох.
17 І послав свого слугу під час вечері сказати запрошеним: Ходіть! бо вже все готове.
18 І всі разом почали виправдовуватися. Перший сказав йому: Я купив ділянку землі, і мушу піти й подивитись; прошу, вибач мене.
19 А інший сказав: Я купив п'ять пар волів і йду їх випробувати.
20 А інший сказав: Я одружився, тому не можу прийти.
21 І прийшов той слуга, і сповістив це панові своєму. Тоді господар дому, розгнівавшись, сказав своєму слузі: «Вийди швидше на вулиці та провулки міста, і приведи сюди бідних, і калік, і недолугих, і сліпих».
22 І сказав слуга: Пане, зроблено, як ти наказав, і ще є місце.
23 І сказав пан до слуги: Вийди на дороги та загороди, і змуси їх увійти, щоб мій дім наповнився.
24 Кажу бо вам, що ніхто з запрошених не скуштує моєї вечері.
25 І йшло з ним багато народу, і він, обернувшись, сказав їм:

26 Якщо хтось приходить до Мене і не ненавидить свого батька, і матір, і дружину, і дітей, і братів, і сестер, так, і своє власне життя також, він не може бути Моїм учнем.
27 І хто не несе свого хреста і не йде за мною, не може бути моїм учнем.
28 Бо хто з вас, збираючись збудувати башту, не сяде перше й не порахує витрат, чи має він до кінця її?
29 Щоб, коли він заклав основу і не зміг завершити її, усі, хто це бачить, не почали насміхатися з нього,
30 кажучи: Цей чоловік почав будувати, та не міг закінчити.
31 Або який цар, збираючись вести війну проти іншого царя, не сідає спочатку й не радиться, чи зможе він з десятьма тисячами зустріти того, хто йде на нього з двадцятьма тисячами?
32 Або, коли інший ще далеко, він посилає посла і бажає умов миру.
33 Так само кожен із вас, хто не зрікається всього, що має, не може бути Моїм учнем.
34 Сіль — це добре, але якщо сіль втратила смак, чим її приправити?
35 Воно не годиться ні на землю, ні на гній; але люди викидають його. Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає.

РОЗДІЛ 15

1 Тоді наблизились до Нього всі митарі та грішники, щоб послухати Його.
2 А фарисеї та книжники нарікали, кажучи: Він приймає грішників і їсть з ними.
3 І Він розповів їм цю притчу, кажучи:
4 Хто з вас, маючи сотню овець і загубивши одну з них, не залишить дев'яносто дев'ять у пустині та не піде за загубленою, аж поки не знайде її?
5 І, знайшовши, кладе на плечі свої, радіючи.
6 І коли він приходить додому, він скликає своїх друзів і сусідів, кажучи їм: Радійте зі мною; бо я знайшов свою вівцю, що загубилася.
7 Я кажу вам, що так само радість буде на небі за одного грішника, який кається, ніж за дев'яносто дев'ять праведників, які не потребують покаяння.
8 Або яка жінка, маючи десять срібняків, якщо загубить одну срібняк, не запалить свічки, не вимете дому та не шукає старанно, аж поки не знайде?
9 І, знайшовши, скликає друзів та сусідок, кажучи: Радійте зі мною! бо я знайшов частину, яку загубив.
10 Так само кажу вам, що буває радість перед ангелами Божими за одного грішника, який кається.
11 І сказав він: В одного чоловіка було два сини.
12 І сказав молодший із них до свого батька: Батьку, дай мені частину майна, що належить мені. І він розділив їм свій прожиток.
13 І через кілька днів молодший син зібрав усіх, і вирушив у далеку країну, і там розтратив свій маєток, живучи розпусно.
14 І коли він витратив усе, настав великий голод у тій землі; і почав він бідувати.
15 І він пішов і пристав до одного громадянина того краю; і послав його на свої поля пасти свиней.
16 І він хотів наповнити черево своє лушпинням, яке їли свині, але ніхто не давав йому.
17 І, прийшовши до тями, він сказав: Скільки наймитів у мого батька мають надлишок хліба, а я гину з голоду!
18 Я встану, і піду до батька свого, і скажу йому: Отче, я згрішив проти неба і перед тобою,
19 І я вже недостойний зватися сином твоїм: прийми мене до своїх наймитів.
20 І він устав, і прийшов до свого батька. Але коли він був ще далеко, його батько побачив його, і змилосердився, і побіг, і впав йому на шию, і поцілував його.
21 Син же сказав йому: Отче, я згрішив проти неба й перед тобою, і вже не гідний зватися сином твоїм.
22 Та батько сказав своїм слугам: Принесіть найкращу одежу й одягніть його; і дай йому перстень на руку, а взуття йому на ноги.
23 І приведіть сюди відгодоване теля, і заріжте його; і будемо їсти та веселитися:
24 Бо цей мій син був мертвий і ожив; він пропав і знайшовся. І вони почали веселитися.
25 А його старший син був у полі, і коли він прийшов і наблизився до дому, почув музику та танці.
26 І покликав він одного зі слуг, і запитав, що це означає.
27 Він же сказав йому: Брат твій прийшов; і твій батько зарізав відгодоване теля, бо прийняв його здоровим.
28 І розгнівався він, і не хотів увійти, а батько його вийшов і благав його.
29 А він у відповідь сказав своєму батькові: Ось стільки років я служу тобі, і жодного разу не переступив твого наказу, а ти ніколи не дав мені козеня, щоб я міг повеселитися з моїми друзями.
30 Як тільки прийшов цей твій син, що пожер твоє маєток із розпусницями, ти зарізав для нього відгодоване теля.
31 І сказав йому: Сину, ти завжди зі мною, і все, що я маю, твоє.
32 Доречно було нам веселитися та веселитися, бо цей брат твій був мертвий і ожив; і був загублений, і знайшовся.

РОЗДІЛ 16

1 І сказав Він також до своїх учнів: Був один багатий чоловік, що мав управителя; і його звинуватили в тому, що він розтратив своє майно.
2 І він покликав його та й сказав йому: Як це я чую про тебе? дай звіт про своє управління; бо ти більше не можеш бути управителем.
3 Тоді домоправитель сказав сам собі: Що мені робити? бо пан мій забирає від мене управління: я не можу копати; просити Мені соромно.
4 Я вирішив, що робити, щоб, коли я буду звільнений від домоволодіння, вони прийняли мене до своїх домівок.
5 І покликав він кожного з боржників пана свого, і сказав до першого: Скільки ти винен моєму пану?
6 І сказав він: Сто мір олії. І сказав йому: Візьми свою розписку, сідай швидше та напиши п'ятдесят.

7 Потім сказав іншому: А ти скільки винен? А він сказав: Сто мір пшениці. І він сказав йому: Візьми свій рахунок і напиши вісімдесят.
8 І пан похвалив несправедливого управителя за те, що він вчинив мудро: бо діти цього світу в своєму поколінні мудріші за дітей світла.
9 А Я кажу вам: набувайте собі друзів з мамони неправди; щоб, коли ви зазнаєте невдачі, вони могли прийняти вас до вічних осель.
10 Хто вірний у найменшому, вірний і в великому, а хто несправедливий у найменшому, несправедливий і в великому.
11 Отож, якщо ви не були вірні в неправедному багатстві, хто довірить вам правдиве багатство?
12 І якщо ви не були вірні в чужому, хто дасть вам ваше?
13 Жоден слуга не може двом панам служити: бо або одного буде ненавидіти, а другого любити; інакше він буде триматися одного, а зневажатиме іншого. Не можете служити Богові й мамоні.
14 Почули все це й фарисеї, які були зажерливі, і насміхалися з Нього.
15 І він сказав їм: Ви ті, що виправдовуєтесь перед людьми; але Бог знає ваші серця, бо те, що високо цінується серед людей, гидота в очах Бога.
16 Закон і пророки були до Івана; відтоді проповідується Царство Боже, і кожен рветься до нього.
17 І легше небу й землі пройти, аніж одній частині закону пропасти.
18 Кожен, хто відпускає жінку свою та одружується з іншою, чинить перелюб;
19 Був один багатий чоловік, що зодягався в багряницю та тонкий вісон, і щодня харчувався розкішно.
20 І був один убогий, на ім'я Лазар, що лежав біля його воріт, увесь у виразках,
21 І бажаючи насититися крихтами, що падали зі столу багатого, прийшли й пси й лизали рани його.
22 І сталося, що вбогий помер, і ангели віднесли його на лоно Авраамове; і багач помер, і його поховали;
23 І в пеклі, перебуваючи в муках, звів очі свої, і побачив здалека Авраама та Лазаря на лоні його.
24 І він скрикнув і сказав: Отче Авраме, помилуй мене і пошли Лазаря, щоб він умочив кінчик пальця свого у воду і охолодив мій язик; бо я мучуся в цьому полум'ї.
25 Авраам же сказав: Сину, пам'ятай, що ти отримав за свого життя свої блага, а Лазар так само лихе; але тепер він утішається, а ти мучишся.
26 І крім усього цього, між нами і вами встановлена велика прірва, так що ті, хто хоче перейти звідси до вас, не можуть; вони також не можуть пройти до нас, що прийшло б звідти.
27 Тоді він сказав: Тож благаю тебе, батьку, щоб ти послав його до дому мого батька.
28 Бо я маю п'ятеро братів; щоб він засвідчив їм, щоб і вони не прийшли в це місце мук.
29 Каже йому Авраам: Мають Мойсея й пророків; нехай їх почують.
30 А він сказав: Ні, отче Авраме, але якщо хтось із мертвих прийде до них, вони покаються.
31 Він же сказав йому: якщо Мойсея та пророків не слухають, то хоч хто й із мертвих воскресне, не переконаються.

РОЗДІЛ 17

1 Тоді Він сказав до учнів: Неможливо, щоб спокуси не прийшли, але горе тому, через кого вони приходять!
2 Краще б йому повісити жорна на шию й кинути його в море, ніж спокусити одного з малих цих.
3 Стережіться себе: якщо згрішить проти тебе брат твій, докори йому; і якщо він покається, прости йому.
4 І якщо він сім разів на день згрішить проти тебе, і сім разів на день повернеться до тебе, кажучи: Я каюся! ти пробачиш його.
5 І сказали апостоли до Господа: Примножи нашу віру.
6 І Господь сказав: Якби ви мали віру, як гірчичне зерно, ви могли б сказати цьому явору: Вирвися з коренем і посадись у море; і воно повинно вас слухатися.
7 Але хто з вас, маючи слугу, що оре або пасе худобу, скаже йому, коли він прийде з поля: Іди сідай до столу?
8 І не скаже йому краще: Приготуй, що мені повечеряти, і підпережися, і служи мені, аж поки не нап'юся й не нап'юся; а потім будеш їсти й пити?
9 Чи дякує він цьому слузі за те, що він виконав те, що було йому наказано? Я ні.
10 Так само й ви, коли виконаєте все, що вам наказано, кажіть: ми раби нікчемні, ми виконали те, що повинні були зробити.
11 І сталося, коли він ішов до Єрусалиму, то проходив через Самарію та Галілею.
12 І коли він входив у одне село, зустріли його десять прокажених, що стояли здалека.
13 І вони піднесли голос свій і сказали: Ісусе, Учителю, помилуй нас!
14 І, побачивши їх, він сказав їм: Ідіть, покажіться священикам. І сталося, що, як вони йшли, вони очистилися.
15 І один із них, побачивши, що одужав, повернувся та гучним голосом прославив Бога,
16 І впав на обличчя до ніг Його, дякуючи Йому; а він був самарянин.
17 А Ісус відповів і сказав: Чи не десять очистилося? але де дев'ять?
18 Не знайшлося таких, хто повернувся, щоб віддати славу Богові, крім цього чужинця.
19 І сказав йому: Уставай, іди, віра твоя спасла тебе.
20 І коли Його запитали фарисеї, коли прийде Царство Боже, Він відповів їм і сказав: Царство Боже не приходить непомітно.
21 І не скажуть: Ось тут! або, ось там! бо ось Царство Боже всередині вас.
22 І сказав Він до учнів: Прийдуть дні, коли ви забажаєте побачити один із днів Сина Людського, та не побачите.
23 І скажуть вам: Дивіться тут! або дивіться: не йдіть за ними і не слідуйте за ними.
24 Бо як блискавка, що спалахує з однієї частини під небом, світить до іншої частини під небом; так буде й Син Людський свого дня.

25 Але спершу він має багато постраждати, і бути відкинутим цим поколінням.
26 І як було за днів Ноя, так буде й за днів Сина людського.
27 Вони їли, пили, одружувалися, видавали заміж аж до того дня, коли Ной увійшов у ковчег, і прийшов потоп, і знищив їх усіх.
28 Так само, як було за днів Лота; вони їли, пили, купували, продавали, садили, будували;
29 Але того самого дня, коли Лот вийшов із Содому, з неба пролився вогонь і сірка, і знищив їх усіх.
30 Так буде й того дня, коли з'явиться Син Людський.
31 Того дня, хто буде на даху, а речі його в домі, нехай не сходить, щоб забрати їх, а хто на полі, нехай також не повертається назад.
32 Згадайте дружину Лота.
33 Кожен, хто намагатиметься врятувати своє життя, втратить його; і кожен, хто втратить своє життя, збереже його.
34 Кажу тобі: тієї ночі будуть двоє в одному ліжку; один візьметься, а другий залишиться.
35 Дві жінки разом будуть молоти; один візьметься, а другий залишиться.
36 Двоє будуть у полі; один візьметься, а другий залишиться.
37 Вони ж сказали Йому у відповідь: Де, Господи? І сказав він до них: Де буде тіло, там зберуться орли.

РОЗДІЛ 18

1 І Він розповів їм притчу про те, що люди повинні завжди молитися і не падати духом;
2 кажучи: Був у місті один суддя, що Бога не боявся і людей не зважав.
3 І була в тому місті одна вдова; і вона підійшла до нього, кажучи: Відомсти мене супротивникові моїй!
4 І він деякий час не хотів, але потім сказав у собі: Хоч я Бога не боюся і людей не зважаю,
5 Але через те, що ця вдова завдає мені клопоту, я помщуся за неї, щоб вона своїм постійним приходом не втомила мене.
6 І сказав Господь: Послухайте, що говорить неправедний суддя.
7 І хіба Бог не помститься за Своїх обраних, що волають до Нього вдень і вночі, хоч і бариться з ними?
8 Кажу вам, що він швидко помститься за них. Але Син Людський, коли прийде, чи знайде віру на землі?
9 І Він розповів цю притчу до деяких, які вірили в себе, що вони праведні, та зневажали інших.
10 Двоє чоловіків увійшли до храму помолитися; один фарисей, а другий митар.
11 Фарисей, стоячи, молився в собі так: Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди: грабіжники, неправедні, перелюбники або як цей митар.
12 Пощу двічі на тиждень, даю десятину з усього, що маю.
13 Митар же, стоячи здалека, не хотів ані очей звести до неба, але бив себе в груди, кажучи: Боже, будь милостивий до мене грішного!
14 Кажу вам, що цей пішов до дому свого виправданий, а не той, бо кожен, хто підноситься, буде принижений; а хто принижується, буде піднесений.
15 І приносили до Нього також немовлят, щоб Він доторкнувся до них, але учні, побачивши це, заборонили їм.
16 Але Ісус покликав їх і сказав: Пустіть дітей приходити до Мене, і не забороняйте їм, бо таких Царство Боже.
17 Істинно кажу вам: хто не прийме Царства Божого, як дитина, той не ввійде в нього.
18 І запитав його один начальник, кажучи: Учителю добрий, що мені робити, щоб успадкувати вічне життя?
19 І сказав йому Ісус: Чому ти називаєш Мене добрим? ніхто не є добрим, крім одного, тобто Бога.
20 Ти знаєш заповіді: Не чини перелюбу, Не вбивай, Не кради, Не свідкуй неправдиво, Шануй батька свого і матір свою.
21 І сказав він: Усе це я зберіг від юності своєї.
22 Почувши це, Ісус промовив до нього: Одного тобі ще не вистачає: продай усе, що маєш, і роздай убогим, і матимеш скарб на небі, а потім іди за мною.
23 І почувши це, він дуже засмутився, бо був дуже багатий.
24 І коли Ісус побачив, що він дуже засмучений, то сказав: Як важко тим, хто має багатство, увійти в Царство Боже!
25 Бо легше верблюду пройти крізь голчине вушко, ніж багатому ввійти в Царство Боже.
26 А ті, що чули, сказали: Хто ж може спастися?
27 І сказав: Неможливе людям можливе Богові.
28 Тоді Петро сказав: Ось ми покинули все й пішли слідом за Тобою.
29 І сказав він до них: Істинно кажу вам: немає жодної людини, яка б покинула дім, або батьків, або братів, або жінку, або дітей заради Царства Божого,
30 Хто не одержить значно більше в теперішньому часі, а в майбутньому світі життя вічне.
31 Тоді Він взяв до Себе дванадцятьох і сказав їм: Ось ми йдемо в Єрусалим, і здійсниться все, що пророки написали про Сина Людського.
32 Бо він буде виданий поганам, і буде насміхатися з нього, і зневажати, і плювати на нього.
33 І бичують його, і вб'ють, і третього дня він воскресне.
34 І вони нічого з цього не зрозуміли, і це слово було приховане від них, і вони не знали сказаного.
35 І сталося, що коли він наближався до Єрихону, один сліпий сидів при дорозі й жебрав.
36 І, почувши, що натовп проходить, запитав, що це означає.
37 І сказали йому, що Ісус із Назарету проходить.
38 І він скрикнув, кажучи: Ісусе, Сину Давидів, змилуйся надо мною!
39 А ті, що йшли попереду, докоряли йому, щоб він мовчав, але він ще більше кричав: Сину Давидів, помилуй мене!
40 І став Ісус і звелів привести його до Себе, а коли він наблизився, запитав його:
41 кажучи: Що ти хочеш, щоб я зробив тобі? І сказав: Господи, щоб я прозрів.
42 І сказав йому Ісус: Прозри, віра твоя спасла тебе.
43 І зараз він прозрів, і пішов слідом за ним, славлячи Бога; і весь народ, побачивши це, віддав хвалу Богові.

РОЗДІЛ 19

1 І Ісус увійшов і пройшов через Єрихон.
2 І ось був чоловік на ім'я Закхей, який був головним між митниками, і був він багатий.
3 І шукав він побачити Ісуса, ким він був; і не міг для преси, бо був маленького зросту.
4 І він побіг наперед, і виліз на сикомору, щоб побачити його, бо він мав проходити ту дорогу.
5 Коли ж Ісус прийшов на те місце, то підвів очі й побачив його, і сказав йому: Закхею, зійди швидше! бо сьогодні я мушу сидіти в твоєму домі.
6 І він поспішив, і зійшов, і прийняв його з радістю.
7 І, побачивши це, усі почали нарікати, кажучи, що він зайшов до чоловіка грішного.
8 А Закхей устав і сказав до Господа: Ось, Господи, половину майна мого я віддаю вбогим; і якщо я щось відібрав у будь-якої людини через брехливе звинувачення, я повертаю йому в чотири рази.
9 І сказав йому Ісус: Сьогодні спасіння прийшло в цей дім, бо й він син Авраама.
10 Бо Син Людський прийшов шукати й спасти те, що загинуло.
11 І коли вони це почули, Він додав і розповів притчу, бо він був близько Єрусалиму, і тому що вони думали, що Царство Боже має негайно з'явитися.
12 Тоді він сказав: один вельможа пішов у далеку країну, щоб отримати собі царство та повернутися.
13 І він покликав своїх десятьох слуг, і дав їм десять фунтів, і сказав їм: Займіться, поки я не прийду.
14 Але його громадяни ненавиділи його і послали за ним послання, кажучи: Ми не хочемо, щоб цей чоловік царював над нами.
15 І сталося, що коли він повернувся, отримавши королівство, тоді він наказав покликати до себе цих слуг, яким він дав гроші, щоб він міг знати, скільки кожен з них отримав від торгівлі.
16 Тоді прийшов перший і сказав: Пане, твоя міна принесла десять мін.
17 І він сказав йому: Добре, рабе добрий, тому що ти був вірний у малому, тобі буде влада над десятьма містами.
18 І прийшов другий, кажучи: Пане, міна твоя принесла п'ять мін.
19 І сказав також до нього: Будь і ти над п'ятьма містами.
20 І прийшов інший, кажучи: Господи, ось твоя монета, яку я зберіг у серветці.
21 Бо я боявся тебе, бо ти людина сувора: береш те, чого не клав, і жнеш те, чого не сіяв.
22 І каже до нього: твоїми власними устами судитиму тебе, лихий рабе! Ти знав, що я чоловік суворий, беру те, чого не клав, і жну те, чого не сіяв.
23 Чому ж ти не дав моїх грошей до банку, щоб я, прийшовши, міг вимагати свої з лихвою?
24 І сказав він до тих, що стояли поруч: Візьміть від нього фунт і дайте тому, хто має десять фунтів.
25 (І сказали йому: Пане, він має десять фунтів).
26 Кажу бо вам, що кожному, хто має, дасться; і від того, хто не має, від нього заберуть навіть те, що він має.
27 Але тих моїх ворогів, які не хотіли, щоб я царював над ними, приведіть сюди і вбийте їх переді мною.
28 І, сказавши це, він пішов вперед, піднявшись до Єрусалиму.
29 І сталося, коли Він наблизився до Віффагії та Віфанії, до гори, що зветься Оливна, послав двох із Своїх учнів,
30 кажучи: Ідіть у село, що перед вами; увійшовши до нього, ви знайдете прив'язане осля, на яке ще ніхто не сідав; відв'яжіть його та й приведіть сюди.
31 І коли хто запитає вас: Чому ви його відв'язуєте? так скажете йому: бо він потрібен Господу.
32 І пішли ті, що були послані, і знайшли те, що він їм сказав.
33 І коли вони відв'язували осля, господарі його сказали їм: Чого ви відв'язуєте осля?
34 А вони сказали: Він потрібен Господу.
35 І привели його до Ісуса, і поклали свою одежу на осля, і посадили на нього Ісуса.
36 І коли він ішов, вони стелили свій одяг на дорозі.
37 І коли він наблизився до спуску з гори Оливної, вся громада учнів почала радіти і гучним голосом хвалити Бога за всі чудеса, які вони бачили;
38 кажучи: Благословенний Цар, що гряде в ім'я Господнє: мир на небі і слава на висоті!
39 А деякі фарисеї з народу сказали Йому: Учителю, докори Своїм учням.
40 Він же сказав їм у відповідь: кажу вам, що якби вони замовкли, то каміння зараз закричало б.
41 І коли він наблизився, він побачив місто, і заплакав над ним,
42 кажучи: Якби й ти бодай цього дня знав те, що для миру твого! але тепер вони сховані від очей твоїх.
43 Бо прийдуть на тебе дні, коли твої вороги закладуть навколо тебе ров, і оточать тебе навколо, і триматимуть тебе з усіх боків,
44 І покладе тебе з землею, і дітей твоїх у тобі; і не залишать у тобі каменя на камені; бо ти не знав часу відвідин твоїх.
45 І він увійшов до храму, і почав виганяти тих, хто продавав там, і тих, хто купував;
46 кажучи їм: Написано: Мій дім є домом молитви, а ви зробили з нього вертеп розбійників.
47 І він щодня навчав у храмі. Але первосвященики, і книжники, і голови народу шукали Його погубити,
48 І не знайшли, що б зробити, бо ввесь народ був дуже уважний, слухаючи його.

РОЗДІЛ 20

1 І сталося, що одного з тих днів, коли він навчав людей у храмі та проповідував Євангеліє, первосвященики та книжники натрапили на нього зі старшими,
2 І промовив до нього, кажучи: Скажи нам, якою владою Ти це робиш? або хто той, що дав тобі цю владу?
3 Він же відповів і сказав їм: Спитаю й я вас одну річ; і відповісти мені:
4 Хрещення Іванове з неба чи від людей?
5 І міркували вони між собою, кажучи: Якщо скажемо: З неба, він скаже: Чому ж ви йому не повірили?

6 Але коли скажемо: Від людей; увесь народ поб'є нас камінням, бо вони переконані, що Іван був пророк.
7 А вони відповіли, що не можуть сказати, звідки воно.
8 Ісус же сказав їм: і Я вам не скажу, якою владою це чиню.
9 Тоді Він почав говорити людям цю притчу; Один чоловік посадив виноградник і віддав його виноградарям, і пішов у далеку країну на довгий час.
10 І свого часу він послав слугу до виноградарів, щоб вони дали йому з плодів виноградника, але виноградарі побили його й відіслали ні з чим.
11 І знову послав він іншого слугу; і його побили, і зневажили, і відіслали його ні з чим.
12 І знову послав третього, і вони також поранили його та вигнали.
13 Тоді сказав господар виноградника: Що мені робити? Я пошлю свого улюбленого сина: може бути, вони вклоняться йому, коли побачать його.
14 Але виноградарі, побачивши його, міркували між собою, кажучи: Це спадкоємець, ходімо, уб'ємо його, щоб спадщина була наша.
15 І вигнали його з виноградника, і вбили. Що ж зробить їм пан виноградника?
16 Він прийде й вигубить цих виноградарів, а виноградник віддасть іншим. А як почули, то сказали: борони Боже.
17 І Він, поглянувши на них, сказав: Що ж це таке, що написано: Камінь, який відкинули будівничі, той став головою наріжного?
18 Кожен, хто впаде на той камінь, розіб'ється; а на кого воно впаде, того розітріть.
19 І шукали первосвященики та книжники тієї години, щоб накласти на нього руки; і вони боялися народу, бо вони зрозуміли, що Він сказав цю притчу про них.
20 І вони спостерігали за ним, і вислали шпигунів, які мали вдавати себе за праведних людей, щоб вони могли схопити його слова, щоб вони могли видати його владі та авторитету правителя.
21 І запитали Його, кажучи: Учителю, ми знаємо, що Ти правильно говориш і навчаєш, і не приймаєш нікого на обличчя, але правдиво навчаєш шляху Божого.
22 Чи дозволено нам давати данину кесарю, чи ні?
23 Він же, збагнувши їхнє лукавство, сказав їм: Чого ви Мене спокушаєте?
24 Покажи мені пенні. Чиє це зображення і надпис? Вони відповіли й сказали: Кесареве.
25 Він же сказав їм: Віддайте, отже, кесареве кесареві, а Боже Богові.
26 І не могли вони вхопити слова Його перед народом, і вони, дивуючись відповіді Його, мовчали.
27 Тоді прийшли до нього деякі садукеї, які заперечують, що воскресіння є; і вони запитали його,
28 Говорячи: Учителю, Мойсей написав нам: якщо в кого помре брат, маючи жінку, і він помре бездітним, то нехай брат його візьме його жінку і відродить насіння братові своєму.
29 Отож, було семеро братів: і перший узяв жінку, та й помер без дітей.
30 А другий узяв її за жінку, і помер бездітним.
31 І взяв її третій; і так само семеро, і не залишили дітей, і померли.
32 Нарешті померла й жінка.
33 Тож у воскресінні кому з них вона буде дружиною? бо семеро мали її за жінку.
34 Ісус же сказав їм у відповідь: Діти світу цього одружуються та виходять заміж.
35 А ті, що сподобилися отримати той світ і воскресіння з мертвих, не женяться й не виходять заміж.
36 І вмерти вони вже не можуть, бо вони рівні ангелам; і є дітьми Бога, будучи дітьми воскресіння.
37 А що мертві воскресають, то й Мойсей показав біля купини, коли називає Господа Богом Авраама, і Богом Ісака, і Богом Якова.
38 Бо Він не Бог мертвих, але живих, бо для Нього всі живі.
39 Тоді деякі з книжників відповіли: Учителю, ти добре сказав.
40 І після цього вони не наважувалися ставити йому жодного запитання.
41 Він же сказав їм: Як вони кажуть, що Христос є Давидів син?
42 І сам Давид говорить у книзі Псалмів: «Сказав Господь моєму Господу: Сядь праворуч від мене,
43 Поки не покладу Твоїх ворогів підніжком ногам Твоїм.
44 Тому Давид називає Його Господом, як же Він йому син?
45 Тоді, прислухавшись до всього народу, Він сказав Своїм учням:
46 Стережіться книжників, які хочуть ходити в довгих одежах і люблять привітання на ринках, і перші місця в синагогах, і перші кімнати на бенкетах;
47 що пожирають доми вдовиць і напоказ довго моляться, вони зазнають більшого осуду.

РОЗДІЛ 21

1 І він підвів очі й побачив багатіїв, що кидали свої дари до скарбниці.
2 І побачив також одну бідну вдову, яка кинула туди дві лепти.
3 І він сказав: По правді кажу вам, що ця бідна вдова вкинула більше за всіх.
4 Бо всі вони поклали з надлишку свого на жертви Богові, а вона з убогості свого поклала весь прожиток, який мала.
5 І коли деякі говорили про храм, як він прикрашений гарним камінням і дарами, він сказав:
6 Щодо цього, що ви бачите, прийдуть дні, в яких не залишиться каменя на камені, який не буде зруйнований.
7 І запитали Його, кажучи: Учителю, коли це буде? і який знак буде, коли це станеться?
8 І він сказав: Стережіться, щоб вас не звели, бо багато хто прийде в моє ім'я, говорячи: Я Христос; і час наближається, тому не йдіть за ними.
9 Але коли ви почуєте про війни та заворушення, не лякайтеся: бо це має статися спочатку; але кінець не скоро.
10 Тоді Він сказав їм: Повстане народ на народ, і царство на царство.

11 І великі землетруси будуть у різних місцях, і голод, і моровиці; і будуть жахливі види та великі ознаки з неба.
12 Але перед усім цим вони накладуть на вас руки, і будуть вас переслідувати, віддаючи до синагог і до в'язниць, до царів і правителів ведуть за Ім'я Моє.
13 І воно звернеться до вас на свідчення.
14 Тож покладіть у ваші серця не думати перед тим, що вам відповісти:
15 Бо Я дам тобі уста й мудрість, якій не зможуть заперечити й протистояти всі твої вороги.
16 І вас видадуть і батьки, і брати, і родичі, і друзі; і декого з вас уб'ють.
17 І вас будуть ненавидіти всі за ім'я Моє.
18 Та й волосина з вашої голови не пропаде.
19 Терпінням своїм ви збережете свої душі.
20 І коли ви побачите Єрусалим, оточений військом, тоді знайте, що близько його спустошення.
21 Тоді ті, хто в Юдеї, нехай утікають у гори; і нехай ті, хто в ньому, вийдуть геть; і нехай ті, хто в країнах, не входять туди.
22 Бо це будуть дні помсти, щоб все, що написане, могло сповнитися.
23 Але горе вагітним і тим, що годують грудьми, у ті дні! бо буде велика біда на землі, і гнів на цей народ.
24 І впадуть від вістря меча, і будуть відведені в полон до всіх народів, і Єрусалим буде топтаний поганами, аж поки не сповняться часи поган.
25 І будуть ознаки на сонці, і на місяці, і на зірках; і на землі страждання народів, здивування; море і хвилі шумлять;
26 Людські серця втомлюються від страху та від очікування того, що прийде на землю, бо сили небесні захитаються.
27 І тоді вони побачать Сина людського, що йде в хмарі з силою та великою славою.
28 І коли ці речі почнуть збуватися, тоді подивіться і підніміть свої голови; бо твоє викуплення наближається.
29 І Він розповів їм притчу; Ось фігове дерево та всі дерева;
30 Коли вони тепер стріляють, ви бачите і знаєте самі, що літо вже близько.
31 Так само й ви, коли побачите, що це відбувається, знайте, що Царство Боже близько.
32 Істинно кажу вам: Це покоління не мине, доки все не збудеться.
33 Небо й земля проминуться, а слова Мої не пройдуть.
34 Стережіться ж себе, щоб серця ваші не обтяжилися обжерством, і пияцтвом, і життєвими турботами, і щоб той день не спіткав вас зненацька.
35 Бо воно, як пастка, прийде на всіх, хто живе на поверхні всієї землі.
36 Тож пильнуйте й завжди моліться, щоб ви могли бути гідними уникнути всього цього, що має статися, і стати перед Сином Людським.
37 А вдень він навчав у храмі; а вночі він вийшов і осівся на горі, що зветься Оливна гора.
38 І приходив увесь народ рано вранці до Нього в храм, щоб послухати Його.

РОЗДІЛ 22

1 Наближалося свято Опрісноків, що зветься Пасхою.
2 І шукали первосвященики та книжники, як би Його вбити; бо вони боялися народу.
3 Тоді сатана ввійшов у Юду, що звався Іскаріотом, із числа дванадцятьох.
4 І він пішов, і говорив із первосвящениками та старшими, як би видати Його їм.
5 І зраділи вони, і домовилися дати йому грошей.
6 І він пообіцяв і шукав нагоди видати його їм за відсутності натовпу.
7 І настав день Опрісноків, коли треба було заколоти пасху.
8 І послав Петра та Івана, кажучи: Ідіть, приготуйте нам пасху, щоб ми спожили.
9 І сказали йому: Де хочеш, щоб ми приготували?
10 І сказав він до них: Ось, коли ви входите в місто, зустріне вас чоловік, що несе глека з водою; слідуйте за ним до будинку, куди він увійде.
11 І скажете господареві: Учитель каже тобі: Де кімната для гостей, де Я буду їсти пасху з Своїми учнями?
12 І він покаже тобі велику горницю вмебльовану: приготуй там.
13 І вони пішли, і знайшли, як він сказав їм, і приготували пасху.
14 І коли настала година, Він сів, а з Ним дванадцять апостолів.
15 І сказав він до них: Я дуже бажав їсти цю пасху з вами, перш ніж постраждати.
16 Кажу бо вам, що більше не буду їсти його, аж поки воно не сповниться в Царстві Божому.
17 І, взявши чашу, віддав подяку та й сказав: Візьміть оце та розділіть між собою.
18 Кажу бо вам, що не буду пити від плоду виноградного, аж поки не прийде Царство Боже.
19 І, взявши хліб, віддав подяку, поламав і дав їм, кажучи: Це тіло Моє, що за вас віддається, це робіть на спомин про Мене.
20 Так само й чашу після вечері, кажучи: Ця чаша — новий заповіт у Моїй крові, що за вас проливається.
21 Але ось рука того, хто мене зраджує, зі мною на столі.
22 І справді Син Людський іде, як було визначено; але горе тому чоловікові, що Його видасть!
23 І вони почали розпитувати між собою, хто з них мав це зробити.
24 Була також між ними сварка, кого з них вважати більшим.
25 І сказав він до них: Царі народів панують над ними; і ті, хто користується владою над ними, називаються благодійниками.
26 Ви ж не будьте так, а хто з вас більший, нехай буде, як менший; і той, хто головний, як той, хто служить.
27 Бо хто більший: той, хто сидить за столом, чи той, хто прислуговує? чи не той, хто сидить за м'ясом? але я серед вас, як той, хто служить.
28 Ви ті, хто перебував зі мною в моїх спокусах.
29 І Я призначаю вам царство, як Мій Отець призначив Мені;

30 Щоб ви могли їсти та пити за моїм столом у моєму царстві та сидіти на престолах, судячи дванадцять колін Ізраїля.
31 І сказав Господь: Симоне, Симоне, ось сатана забажав мати вас, щоб відсіяти вас, як пшеницю.
32 Але я молився за тебе, щоб віра твоя не ослабла; і коли ти навернешся, зміцни братів своїх.
33 Він же сказав йому: Господи, я готовий іти з тобою і до в'язниці, і на смерть.
34 Він же сказав: Кажу тобі, Петре, не заспіває сьогодні півень, перш ніж ти тричі відречешся, що знаєш мене.
35 І сказав він до них: Коли Я посилав вас без торби, без торби та без взуття, чи бракувало вам чого? А вони сказали: Нічого.
36 Тоді він сказав їм: А тепер, хто має гаманець, нехай візьме його, а також і торбу, а хто не має меча, нехай продасть свій одяг і купить його.
37 Кажу бо я вам, що це написане має ще здійснитися на мені: І він був зарахований до грішників, бо те, що стосується мене, має кінець.
38 А вони сказали: Господи, ось тут два мечі. І він сказав їм: досить.
39 І він, вийшовши, пішов, як звичайно, на гору Оливну; і його учні пішли за ним.
40 І коли Він був на місці, Він сказав їм: Моліться, щоб не впасти в спокусу.
41 І він відійшов від них, як було кинуто каменем, і став навколішки, і молився,
42 кажучи: Отче, коли хочеш, пронеси цю чашу від Мене, але не Моя, а Твоя нехай буде воля.
43 І явився йому ангел із неба, зміцнюючи його.
44 І, перебуваючи в агонії, він молився ще ревніше, і піт його був як великі краплі крові, що падали на землю.
45 І, вставши від молитви, прийшов до учнів Своїх, і знайшов їх сплячими від смутку,
46 І сказав їм: Чого ви спите? встань і молися, щоб не впасти в спокусу.
47 І коли він ще говорив, ось натовп, і той, що зветься Юда, один із дванадцятьох, ішов перед ними, і наблизився до Ісуса, щоб поцілувати його.
48 Ісус же сказав йому: Юдо, чи поцілунком ти Сина Людського зраджуєш?
49 Коли ті, що були навколо нього, побачивши, що буде, сказали йому: Господи, чи нам бити мечем?
50 І один із них ударив слугу первосвященика та відтяв йому праве вухо.
51 А Ісус відповів і сказав: Залиште. І він, доторкнувшись до вуха його, зцілив його.
52 Тоді Ісус сказав первосвященикам, і начальникам храму, і старшим, що прийшли до Нього: Немов на розбійника ви вийшли з мечами та киями?
53 Коли Я був щодня з вами в храмі, ви не простягали на мене рук, але це ваша година і влада темряви.
54 І взяли Його, і повели, і привели в дім первосвященика. А Петро слідував здалека.
55 І коли вони розклали вогонь посеред зали й сіли разом, Петро сів між ними.
56 Але якась служниця побачила його, як він сидів біля вогню, і пильно подивилася на нього, і сказала: Цей чоловік також був із ним.
57 А він відрікся від нього, кажучи: Жінко, я не знаю його.
58 А через деякий час інший побачив його та й сказав: і ти з них. А Петро сказав: «Ні, чоловіче».
59 І приблизно через годину інший твердив, кажучи: Справді й цей був із Ним, бо він галілеянин.
60 А Петро сказав: Чоловіче, я не знаю, що ти кажеш. І зараз, поки він ще говорив, заспівав півень.
61 І обернувся Господь і поглянув на Петра. І згадав Петро слово Господнє, як Він сказав йому: Перш ніж заспіває півень, ти тричі відречешся від Мене.
62 Петро ж, вийшовши, гірко заплакав.
63 А люди, що тримали Ісуса, насміхалися з Нього й били Його.
64 І, зав'язавши йому очі, били його по обличчю та й питали його, кажучи: Пророкуй, хто це вдарив тебе?
65 І багато іншого богохульства говорили проти нього.
66 І як тільки настав день, зібралися старші народу, первосвященики та книжники, і привели Його до своєї ради, кажучи:
67 Ти Христос? розкажіть нам. І Він сказав їм: якщо скажу вам, ви не повірите;
68 І якщо я також запитаю вас, ви не відповісте мені і не відпустите мене.
69 Після цього Син людський сидітиме праворуч сили Божої.
70 Тоді всі сказали: Тож Ти Син Божий? І він сказав їм: Ви кажете, що я.
71 І вони сказали: Що нам ще потрібно свідчення? бо ми самі чули з уст Його.

РОЗДІЛ 23

1 І ввесь натовп їх встав, і привели Його до Пилата.
2 І почали звинувачувати його, кажучи: Ми знайшли цього, що розбещує народ і забороняє давати данину кесареві, називаючи себе Христом Царем.
3 І запитав Його Пилат, кажучи: Чи Ти Цар Юдейський? А він йому у відповідь сказав: ти кажеш.
4 Тоді Пилат сказав до первосвящеників і до народу: Я не знаходжу жодної провини в цьому чоловікові.
5 А вони ще лютішали, кажучи: Він бунтує народ, навчаючи по всій Юдеї, починаючи від Галілеї аж до цього місця.
6 Коли Пилат почув про Галілею, то запитав, чи цей чоловік не галілеянин.
7 І як тільки він дізнався, що він належить до Іродової юрисдикції, він послав його до Ірода, який також був у той час в Єрусалимі.
8 Ірод, побачивши Ісуса, дуже зрадів, бо давно бажав бачити Його, бо багато чув про Нього; і він сподівався побачити якесь чудо, зроблене ним.
9 Тоді він запитав його багатьма словами; але він нічого йому не відповів.
10 А первосвященики й книжники стояли й люто звинувачували Його.
11 Ірод же зі своїми вояками зневажив Його, і насміхався з Нього, і одягнув Його в пишну одежу, і знову відіслав до Пилата.
12 Того ж дня Пилат та Ірод стали друзями, бо раніше ворогували між собою.

13 І Пилат, скликавши первосвящеників, і начальників, і народ,
14 Сказав їм: Ви привели цього чоловіка до мене, як того, що розбещує народ, і ось я, дослідивши його перед вами, не знайшов у цьому чоловікові жодної провини в тому, у чому ви його звинувачуєте.
15 Ні, ані ще Ірод, бо я послав вас до нього; і ось нічого, гідного смерті, не зроблено йому.
16 Тож я його покараю і відпущу.
17 (Бо за потреби він повинен відпустити їм одного на свято).
18 І всі разом закричали, кажучи: Геть цього чоловіка, і відпусти нам Варавву!
19 (Котрий був укинутий до в'язниці за якийсь бунт у місті та за вбивство).
20 Тоді Пилат, бажаючи відпустити Ісуса, знову промовив до них.
21 Але вони кричали, кажучи: Розіпни, розіпни Його!
22 І сказав він їм утретє: Яке зло вчинив Він? Я не знайшов у ньому жодної причини смерті, тому я покараю його і відпущу.
23 І вони почали гучним голосом, вимагаючи, щоб Його розп'яли. І перемогли голоси їхні та первосвящеників.
24 І наказав Пилат, щоб було так, як вони хотіли.
25 І він відпустив їм того, хто за бунт і вбивство був укинутий до в'язниці, кого вони жадали; але він передав Ісуса на їхню волю.
26 І, ведучи його, схопили якогось Симона кирінеянина, що виходив із поля, і поклали на нього хреста, щоб він ніс його за Ісусом.
27 І йшов за Ним великий натовп людей і жінок, які також плакали та голосили за Ним.
28 Ісус же, обернувшись до них, сказав: Дочки єрусалимські, не плачте наді мною, але плачте над собою та над дітьми вашими.
29 Бо ось наступають дні, коли скажуть: Блаженні неплідні, і утроби, що не родили, і груди, що не годували.
30 Тоді почнуть говорити горам: Упадіть на нас! і до пагорбів: Покрий нас!
31 Бо якщо це роблять із зеленим деревом, то що буде зроблено із сухим?
32 І ще двоє інших злочинців вели з ним на смерть.
33 І коли вони прийшли на місце, що зветься Голгофа, там розіп'яли Його і злочинців, одного праворуч, а другого ліворуч.
34 Тоді Ісус сказав: Отче, прости їм! бо вони не знають, що роблять. І розділили одежу його, і кинули жереб.
35 А народ стояв і дивився. І старші також з ними насміхалися з нього, кажучи: Він інших спасав; нехай спасеться сам, якщо він Христос, обранець Божий.
36 Насміхалися з нього й вояки, підходячи до нього й пропонуючи йому оцет,
37 І кажучи: Якщо Ти Цар Юдейський, то спаси Себе.
38 І напис був написаний над ним грецькими, і латинськими, і єврейськими літерами: ЦЕ ЦАР ЮДЕЙСЬКИЙ.
39 І один із повішених злочинців лаяв Його, кажучи: Якщо Ти Христос, то спаси Себе й нас!
40 А другий, відповідаючи, докоряв йому, кажучи: Хіба ти не боїшся Бога, коли й сам засуджений?
41 І справді ми справедливо; бо ми отримуємо належну нагороду за наші вчинки, але цей чоловік не зробив нічого злого.
42 І сказав він до Ісуса: Господи, згадай мене, коли прийдеш у Царство Твоє.
43 І сказав йому Ісус: Істинно кажу тобі: сьогодні будеш зі Мною в раю.
44 Було ж близько шостої години, і сталася темрява по всій землі аж до години дев'ятої.
45 І сонце затьмарилось, і завіса храму роздерлась посередині.
46 І, скрикнувши гучним голосом, Ісус промовив: Отче, у руки Твої віддаю дух мій! І, сказавши це, віддав духа.
47 Коли сотник побачив, що сталося, то прославив Бога, кажучи: Справді, праведний був цей чоловік.
48 І ввесь народ, що зібрався на те видовище, побачивши, що сталось, билися в груди свої та й поверталися.
49 І всі його знайомі та жінки, що йшли за ним із Галілеї, стояли здалека, дивлячись на це.
50 І ось був чоловік на ім’я Йосип, радник; і він був доброю людиною і справедливою:
51 (Він не погодився з порадою та вчинком їх;) він був з Ариматеї, міста юдейського, який і сам чекав Царства Божого.
52 Цей чоловік пішов до Пилата й благав тіла Ісусового.
53 І він зняв його, і загорнув у полотно, і поклав у гробницю, висічену в камені, де ніколи раніше не клали людину.
54 І був той день приготування, і наближалася субота.
55 І жінки, що прийшли з Ним із Галілеї, пішли слідом і побачили гріб, і як було покладене тіло Його.
56 І вони повернулися, і приготували пахощі та масла; і спочив суботній день згідно з заповіддю.

РОЗДІЛ 24

1 А в перший день тижня, дуже рано вранці, вони прийшли до гробу, несучи пахощі, які приготували, та деякі інші з ними.
2 І знайшли камінь відвалений від гробу.
3 І ввійшли вони, але не знайшли тіла Господа Ісуса.
4 І сталося, коли вони були дуже збентежені з цього приводу, ось двоє чоловіків стали біля них у сяючих одежах:
5 І коли вони злякались і схилили обличчя свої до землі, вони сказали їм: Чого ви шукаєте живого серед мертвих?
6 Нема Його тут, Він воскрес; згадайте, як Він говорив вам, коли був ще в Галілеї,
7 Кажучи: Син людський повинен бути виданий у руки грішних людей, і бути розп’ятим, і третього дня воскреснути.
8 І згадали вони слова його,
9 І, повернувшись від гробу, розповів усе це одинадцятьом і всім іншим.
10 Це були Марія Магдалина, і Йоанна, і Марія, мати Якова, та інші жінки, що були з ними, які розповіли це апостолам.
11 І здалися їм слова їхні марними, і не повірили їм.

12 Тоді Петро встав і побіг до гробу; і, нахилившись, побачив полотнища, що лежали окремо, і пішов, дивуючись у собі тому, що сталося.
13 І ось двоє з них пішли того дня в село, що зветься Еммаус, що було від Єрусалиму за шістдесят стадій.
14 І вони говорили між собою про все те, що сталося.
15 І сталося, коли вони розмовляли разом і міркували, сам Ісус підійшов і пішов з ними.
16 Але очі їхні були стримані, щоб не пізнали Його.
17 І сказав він до них: Що це за розмова між собою, як ви ходите та сумуєте?
18 А один із них, на ім'я Клеопа, сказав йому у відповідь: Ти тільки приходь в Єрусалимі й не знаєш того, що сталось там цими днями?
19 Він же сказав їм: Що? І сказали йому: Про Ісуса з Назарету, який був пророк, могутній у ділі й слові перед Богом і всім народом:
20 І як первосвященики та наші правителі видали Його на смерть і розіп'яли.
21 Але ми вірили, що це Він мав визволити Ізраїль; і крім усього цього, сьогодні третій день, відколи це сталося.
22 Так, і деякі жінки з нашої компанії також здивували нас, які були рано біля гробу;
23 І, не знайшовши тіла його, прийшли, кажучи, що бачили також видіння ангелів, які сказали, що він живий.
24 І дехто з тих, що були з нами, пішли до гробу, і знайшли так, як казали жінки, а Його не бачили.
25 Тоді Він сказав їм: О, нерозумні й повільні серцем, щоб вірити всьому, що пророки говорили!
26 Хіба не мав Христос постраждати й увійти в славу Свою?
27 І, починаючи від Мойсея та від усіх пророків, Він пояснював їм те, що про Нього було, у всьому Писанні.
28 І наблизилися вони до села, куди йшли, а він зробив так, ніби хотів іти далі.
29 Але вони змушували Його, кажучи: Залишайся з нами, бо вже вечір, і день уже скінчився. І він увійшов, щоб залишитися з ними.
30 І сталося, коли Він сидів з ними за столом, то взяв хліб, і поблагословив, і поламав, і дав їм.
31 І відкрилися їм очі, і вони пізнали Його; і він зник з їхніх очей.
32 І сказали вони один до одного: Чи не горіло серце наше в нас, коли Він розмовляв з нами дорогою, і коли відкривав нам Писання?
33 І вставши тієї години, повернувся до Єрусалиму, і знайшов зібраних одинадцятьох і тих, що були з ними,
34 кажучи: Воістину воскрес Господь і явився Симону.
35 І вони розповіли, що було в дорозі, і як вони впізнали Його при ламанні хліба.
36 І коли вони про це говорили, сам Ісус став посеред них і сказав до них: Мир вам!
37 Але вони були налякані та налякані, і думали, що бачать духа.
38 І сказав їм: Чого ви стривожені? і чому думки виникають у ваших серцях?
39 Подивіться на руки мої та на ноги мої, це я сам; доторкніться до мене й побачте; бо дух тіла й кісток не має, як бачите, маю я.
40 І, промовивши це, Він показав їм руки та ноги.
41 І коли вони ще не вірили з радості й дивувалися, Він сказав їм: Чи є у вас тут якась їжа?
42 І дали йому шматок печеної риби та стільника меду.
43 І взяв він, і їв перед ними.
44 І він сказав їм: Це ті слова, які Я говорив вам, коли Я ще був із вами, що має сповнитися все, що написано в законі Мойсея, і в пророків, і в псалмах, щодо мене.
45 Тоді Він відкрив їм розум, щоб вони могли зрозуміти Писання,
46 І сказав їм: Так написано, і так належало постраждати Христові, і третього дня воскреснути з мертвих.
47 І щоб покаяння та відпущення гріхів проповідувалися в Його ім’я серед усіх народів, починаючи з Єрусалиму.
48 І ви є свідками цього.
49 І ось Я посилаю на вас обітницю Мого Отця, а ви залишайтеся в місті Єрусалимі, доки не зодягнетесь силою з висоти.
50 І Він вивів їх аж до Віфанії, і, піднявши руки Свої, поблагословив їх.
51 І сталося, коли Він благословляв їх, Він відділився від них і був піднесений на небо.
52 І вони вклонилися йому, і повернулися до Єрусалиму з великою радістю.
53 І постійно перебували в храмі, славлячи й благословляючи Бога. Амінь.

Джон

РОЗДІЛ 1

1 На початку було Слово, і Слово було в Бога, і Слово було Бог.
2 Це було на початку в Бога.
3 Усе створив Ним; і без Нього не постало нічого, що постало.
4 У ньому було життя; і життя було світлом для людей.
5 І світло світить у темряві; і темрява не осягла цього.
6 Був чоловік, посланий від Бога, на ім'я Іван.
7 Він прийшов на свідоцтво, щоб свідчити про Світло, щоб усі увірували через нього.
8 Він не був тим Світлом, але був посланий свідчити про те Світло.
9 То було правдиве Світло, що просвічує кожну людину, що приходить на світ.
10 Він був у світі, і світ через Нього постав, і світ Його не пізнав.
11 Він прийшов до своїх, і свої не прийняли Його.
12 А всім, хто прийняв Його, дав владу синами Божими стати, тим, хто вірує в ім'я Його.
13 які народилися не від крові, ані від хотіння тіла, ані від хотіння мужа, але від Бога.
14 І Слово стало тілом, і оселилося між нами (і ми бачили славу Його, славу, як Єдинородного від Отця), повне благодаті та істини.
15 Іван засвідчував про Нього і вигукував, кажучи: Це був той, про кого я казав: Той, Хто прийде за мною, став переді мною, бо був переді мною.
16 І від Його повноти всі ми прийняли, і благодать на благодать.
17 Закон бо дав через Мойсея, а благодать і правда через Ісуса Христа.
18 Бога ніхто ніколи не бачив; Єдинородний Син, що в лоні Отця, Він об'явив.
19 І ось розповідь Івана, коли юдеї послали священиків і левитів з Єрусалиму, щоб запитати його: Хто ти?
20 І він зізнався, і не відрікся; але зізнався, що я не Христос.
21 І запитали його: що ж тоді? Ти Еліас? А він каже: ні. Ти той пророк? І він відповів: Ні.
22 Тоді сказали йому: хто ти? щоб ми могли дати відповідь тим, хто послав нас. Що ти скажеш про себе?
23 Він сказав: Я голос того, хто волає в пустині: Випростуйте дорогу Господню, як сказав пророк Ісая.
24 Послані ж були з фарисеїв.
25 І спитали його та сказали йому: Чому ж ти христиш, якщо ти не Христос, ані Ілля, ані пророк?
26 Йоан відповів їм, кажучи: Я хрещу водою, але стоїть між вами, Якого ви не знаєте;
27 Це Той, Хто йде за мною, перше за мене, Кому я недостойний розв'язати ремінця від черевика Його.
28 Це сталося у Віфаварі за Йорданом, де Іван хрестив.
29 Наступного дня Іван бачить Ісуса, що йде до нього, і каже: Ось Агнець Божий, що бере на Себе гріх світу.
30 Це Той, про Кого я сказав: За мною прийде Чоловік, Який попереду мене, бо він був переді мною.
31 І я не знав Його, але щоб Він був явлений Ізраїлю, тому я прийшов христити водою.
32 І засвідчив Іоанн, кажучи: Я бачив Духа, що сходив із неба, як голуб, і перебував на Ньому.
33 І я не знав Його, але Той, Хто послав мене хрестити водою, сказав мені: На Кого побачиш Духа, що сходить і зостанеться на Ньому, Той і христить Духом Святим.
34 І я побачив і засвідчив, що це Син Божий.
35 Наступного дня знову стояв Іван і двоє з його учнів.
36 І, дивлячись на Ісуса, як він ішов, він сказав: Ось Агнець Божий!
37 І почули два учні, як він говорив, і пішли за Ісусом.
38 Тоді Ісус обернувся й побачив, що вони йдуть за ним, і сказав їм: Чого ви шукаєте? Вони сказали Йому: Равві, (що означає: Учителю), де Ти живеш?
39 Каже їм: Ідіть і подивіться. Вони прийшли й побачили, де він живе, і перебули в нього того дня, бо було близько десятої години.
40 Один із двох, що чули Івана, і пішли за ним, був Андрій, брат Симона Петра.
41 Він спочатку знаходить свого брата Симона і каже йому: Ми знайшли Месію, що означає Христос.
42 І привів його до Ісуса. А Ісус, глянувши на нього, сказав: Ти Симон, син Йони, ти будеш називатися Кифа, що в перекладі означає камінь.
43 Наступного дня Ісус хотів вийти в Галілею, і знаходить Пилипа, і каже йому: Йди за Мною.
44 Пилип був із Віфсаїди, міста Андрія та Петра.
45 Пилип знаходить Натанаїла і каже йому: Ми знайшли Того, про Кого писав Мойсей у Законі та пророки, Ісуса, сина Йосипового, з Назарету.
46 І сказав йому Нафанаїл: Чи може бути щось добре з Назарету? Каже йому Пилип: Піди й подивись.
47 Ісус побачив Нафанаїла, що йде до Нього, і сказав про нього: Ось справді ізраїльтянин, у якому немає лукавства!
48 Каже Йому Нафанаїл: Звідки ти мене знаєш? Ісус відповів і сказав йому: Перш ніж покликав тебе Пилип, Я бачив тебе, коли ти був під фіговим деревом.
49 Натанаїл відповів і сказав Йому: Учителю, Ти єси Син Божий; Ти Цар Ізраїля.
50 Ісус відповів і сказав йому: Ти віриш тому, що Я сказав тобі: Я бачив тебе під фіговим деревом? ти побачиш більше, ніж це.
51 І він каже до нього: Поправді, поправді кажу вам: віднині ви побачите небо відкрите, і ангелів Божих, що сходять і спускаються до Сина Людського.

РОЗДІЛ 2

1 А третього дня було весілля в Кані Галілейській; і мати Ісуса була там:
2 І був покликаний і Ісус, і його учні на весілля.
3 І коли їм бракувало вина, Ісусова мати каже Йому: Не мають вина.
4 Каже їй Ісус: Що тобі до мене, жінко? Моя година ще не настала.
5 Його мати каже до слуг: усе, що він вам скаже, зробіть.
6 І було там поставлено шість кам'яних горщиків для води, за звичаєм очищення юдейського, що містило по дві чи три фіркіни.
7 Ісус каже до них: Наповніть посудини водою. І заповнили їх доверху.

8 І він каже до них: Наберіть тепер і віднесіть до намісника бенкету. І вони це оголили.
9 Коли начальник бенкету скуштував води, що стала вином, і не знав, звідки вона, (але знали слуги, що набрали води), начальник бенкету покликав молодого,
10 І каже до нього: Кожен на початку ставить добре вино; а коли добре вип'ють, то гірше, а добре вино ти зберіг досі.
11 Такий початок чудес учинив Ісус у Кані Галилейській і явив Свою славу; і увірували в Нього учні Його.
12 Після цього він зійшов у Капернаум, він і мати його, і брати його, і учні його, і пробули вони там небагато днів.
13 Наближалася юдейська Пасха, і Ісус пішов до Єрусалиму,
14 І знайшов у храмі тих, що продавали волів, овець і голубів, і міняйлів, що сиділи.
15 І, зробивши бич із мотузок, вигнав усіх із храму, і овець, і волів; і розсипав гроші міняйлам, і перекинув столи;
16 І сказав продавцям голубів: Заберіть це звідси; не робіть дім Мого Отця домом торгівлі.
17 І пригадали його учні, що написано: Ревність дому Твого з'їла мене.
18 Тоді юдеї відповіли й сказали Йому: Яку ознаку дасиш нам, коли це робиш?
19 Ісус відповів і сказав їм: Зруйнуйте цей храм, і Я за три дні відновлю його.
20 Тоді юдеї сказали: Сорок шість років будувався храм цей, а Ти за три дні поставиш його?
21 Він же говорив про храм тіла Свого.
22 Коли ж Він воскрес із мертвих, згадали Його учні, що Він сказав їм це; і вони повірили Писанню та слову, яке сказав Ісус.
23 Коли ж Він був у Єрусалимі на Пасху, у день свята, багато-хто увірували в Його Ім'я, побачивши чуда, які Він творив.
24 Але Ісус не довірився їм, бо Він знав усіх людей,
25 І не мав потреби, щоб хто свідчив про людину, бо Він знав, що в людині.

РОЗДІЛ 3

1 Був один чоловік із фарисеїв, на ім’я Никодим, начальник юдейський.
2 Він прийшов до Ісуса вночі та й сказав Йому: Учителю, ми знаємо, що Ти від Бога прийшов Учитель, бо ніхто не може творити таких чудес, які Ти чиниш, якщо Бог не буде з ним.
3 Ісус відповів і сказав йому: Поправді, поправді кажу тобі: коли хто не народиться згори, не може побачити Царства Божого.
4 Каже Йому Никодим: Як може людина народитися, будучи старою? чи може він увійти вдруге в утробу матері своєї і народитися?
5 Ісус відповів: Поправді, поправді кажу тобі: коли хто не народиться від води й Духа, не може ввійти в Царство Боже.
6 Народжене тілом є тіло; а народжене від Духа є дух.
7 Не дивуйся тому, що Я сказав тобі: Ви повинні народитися згори.
8 Вітер віє, де хоче, і ти чуєш голос його, але не знаєш, звідки він приходить і куди йде: так буває з кожним, хто народився від Духа.
9 Никодим відповів і сказав Йому: Як це може бути?
10 Ісус відповів і сказав йому: Ти пан Ізраїля, і цього не знаєш?
11 Істинно, істинно кажу тобі: Ми говоримо те, що знаємо, і свідчимо те, що ми бачили; і ви не приймаєте нашого свідчення.
12 Коли Я сказав вам про земне, і ви не вірите, як повірите, коли Я скажу вам про небесне?
13 І ніхто не зійшов на небо, крім того, хто зійшов із неба, Сина людського, що на небі.
14 І як Мойсей підняв змія в пустелі, так має бути піднятий і Син Людський:
15 Щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне.
16 Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Єдинородного, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне.
17 Бо не послав Бог Сина Свого у світ, щоб засудити світ; але щоб через нього світ був спасений.
18 Хто вірує в Нього, не буде засуджений, а хто не вірує, той уже засуджений, бо не увірував в ім’я Єдинородного Сина Божого.
19 Осуд же такий, що світло прийшло на світ, а люди більше полюбили темряву, ніж світло, бо їхні вчинки були злі.
20 Кожен бо, хто чинить зло, ненавидить світло і не йде до світла, щоб не були викриті вчинки його.
21 Хто ж чинить правду, іде до світла, щоб виявилися вчинки його, бо вони в Бозі вчинені.
22 Після цього прийшов Ісус з учнями Його в землю Юдейську. і там він перебував із ними та хрестив.
23 І Іван також христив в Еноні поблизу Саліму, бо там було багато води; і прийшли вони, і охристилися.
24 Бо Іван ще не був укинутий до в'язниці.
25 Тоді виникла суперечка між деякими з учнів Йоана та юдеями про очищення.
26 І прийшли вони до Івана та й сказали йому: Учителю, той, що був з тобою по той бік Йордану, про якого ти свідчив, ось він христить, і всі йдуть до нього.
27 Іван відповів і сказав: Людина нічого не може прийняти, якщо їй не буде дано з неба.
28 Ви самі мені свідки, що я сказав: Я не Христос, але я посланий перед Ним.
29 Хто має наречену, той молодий, а друг молодого, що стоїть і слухає його, радіє вельми голосом молодого: оце сповнилась радість моя.
30 Йому рости, а мені зменшуватися.
31 Хто згори приходить, той над усіма; хто від землі, той земний і земним говорить; хто з неба приходить, той над усіма.
32 І що він бачив і чув, про те він свідчить; і ніхто не приймає його свідчення.
33 Хто прийняв Його свідчення, той запечатав, що Бог правдивий.
34 Бо Той, Кого послав Бог, говорить слова Божі, бо не мірою Бог дає йому Духа.
35 Отець любить Сина, і все дав у Його руку.

36 Хто вірує в Сина, той має життя вічне, а хто не вірує в Сина, не побачить життя; але гнів Божий перебуває на ньому.

РОЗДІЛ 4

1 Коли ж Господь довідався, як фарисеї почули, що Ісус набрав і хрестив більше учнів, ніж Іван,
2 (хоча сам Ісус не хрестив, а Його учні,)
3 Він залишив Юдею і знову пішов у Галілею.
4 І він повинен був пройти через Самарію.
5 Тоді він приходить до самарійського міста, яке зветься Сихар, поблизу ділянки землі, яку Яків дав своєму синові Йосипу.
6 А була там криниця Якова. Ісус же, стомлений дорогою, сів над криницею, а було близько години шостої.
7 Приходить одна самарянка набрати води; Ісус каже їй: Дай мені напитися.
8 (Бо учні Його відійшли до міста купити м'яса).
9 Тоді самарянка каже Йому: Як це Ти, юдей, просиш пити в мене, самарянки? бо юдеї не мають справи з самарянами.
10 Ісус відповів і сказав їй: Якби ти знала дар Божий, і хто той, що каже тобі: дай мені пити; ти просив би в нього, і він дав би тобі живої води.
11 Каже Йому жінка: Пане, тобі нема чим зачерпнути, а колодязь глибокий, звідки ж у тебе вода жива?
12 Чи ти більший від нашого батька Якова, що дав нам ту криницю, і сам із неї пив, і діти його, і худоба його?
13 Ісус відповів і сказав їй: Кожен, хто п'є цю воду, знову запрагне.
14 А кожен, хто буде пити воду, що Я йому дам, не матиме спраги повік; але вода, яку Я дам йому, стане в ньому джерелом води, що тече в життя вічне.
15 Жінка каже Йому: Пане, дай мені цієї води, щоб я не прагнула і не приходила сюди черпати.
16 Каже їй Ісус: Іди, поклич свого чоловіка та йди сюди.
17 Жінка відповіла й сказала: Нема в мене чоловіка. Ісус сказав їй: Добре ти сказала, що не маю чоловіка.
18 Бо ти мала п'ятьох чоловіків; і той, кого ти маєш тепер, не є твоїм чоловіком; це ти правду сказала.
19 Жінка каже Йому: Я бачу, пане, що ти пророк.
20 Наші батьки поклонялися на цій горі; і ви кажете, що в Єрусалимі є місце, де люди повинні поклонятися.
21 Каже їй Ісус: Повір мені, жінко, що надходить година, коли ви не будете вклонятися Отцеві ні на цій горі, ні в Єрусалимі.
22 Ви вклоняєтеся невідомо чому; ми знаємо, чому вклоняємося, бо спасіння від юдеїв.
23 Але приходить час, і вже є, коли правдиві поклонники вклонятимуться Отцеві в дусі й правді, бо Отець шукає таких поклонників Собі.
24 Бог є Дух, і ті, хто Йому вклоняється, мають вклонятися Йому в дусі та в правді.
25 Жінка каже Йому: Я знаю, що прийде Месія, що зветься Христос: коли Він прийде, Він розповість нам усе.
26 Каже їй Ісус: Це Я, що говорю з тобою.
27 Тоді прийшли Його учні, і дивувалися, що Він розмовляє з жінкою, але ніхто не сказав: Чого ти шукаєш? або: Чого ти з нею розмовляєш?
28 Жінка покинула свій горняк і пішла до міста, та й каже людям:
29 Ходіть, подивіться на чоловіка, який сказав мені все, що я зробив: чи не Христос це?
30 Тоді вони вийшли з міста й прийшли до Нього.
31 Тим часом учні благали Його, кажучи: Учителю, їж!
32 Він же сказав їм: Я маю їсти, якої ви не знаєте.
33 Тоді учні казали між собою: Чи хто приніс Йому їсти?
34 Ісус каже до них: Моя їжа — чинити волю Того, Хто послав Мене, і довершити Його справу.
35 Чи не кажете ви: Ще чотири місяці, а потім настануть жнива? ось, Я кажу вам: підведіть очі ваші та подивіться на поля; бо вони вже білі до жнив.
36 І той, хто жне, одержує плату, і збирає плід у життя вічне, щоб і той, хто сіє, і той, хто жне, раділи разом.
37 І в цьому приказка правдива: Один сіє, а інший жне.
38 Я послав вас жати те, над чим ви не працювали: інші люди працювали, а ви ввійшли до їхніх праць.
39 І багато самарян того міста увірували в Нього за словом жінки, яка свідчила: Він сказав мені все, що я зробила.
40 Коли самаряни прийшли до нього, вони благали його, щоб він залишився з ними, і він пробув там два дні.
41 І багато більше увірували через його власне слово;
42 І сказав до жінки: «Тепер ми віруємо не через твоє слово, бо ми самі чули і знаємо, що це справді Христос, Спаситель світу».
43 Через два дні він вийшов звідти й пішов у Галілею.
44 Сам бо Ісус засвідчив, що пророк не має пошани у своїй батьківщині.
45 Коли ж Він прибув у Галілею, галілеяни прийняли Його, бо бачили все, що Він зробив у Єрусалимі на святі, бо й вони ходили на свято.
46 Тоді Ісус знову прийшов у Кану Галілейську, де перетворив воду на вино. І був один вельможа, син якого хворів у Капернаумі.
47 Почувши, що Ісус прийшов із Юдеї в Галілею, він пішов до Нього і благав Його, щоб прийшов і зцілив його сина, бо він був при смерті.
48 Тоді Ісус сказав йому: не повірите, якщо не побачите ознак і чудес.
49 Вельможа каже до нього: Пане, зійди, поки моя дитина не померла.
50 Каже йому Ісус: Іди; твій син живий. І той чоловік повірив слову, яке сказав йому Ісус, і пішов своєю дорогою.
51 І коли він уже спускався, його слуги зустріли його та й донесли йому, кажучи: Син твій живий.
52 Тоді він спитав у них години, коли він почав виправлятися. І сказали йому: Вчора о сьомій годині гарячка покинула його.
53 І пізнав батько, що це була та година, коли Ісус сказав йому: Син твій живий, і увірував сам і ввесь дім його.
54 Це знову друге чудо, яке зробив Ісус, коли прийшов із Юдеї в Галілею.

РОЗДІЛ 5

1 Після цього було свято юдейське; і Ісус пішов до Єрусалиму.
2 А в Єрусалимі біля овечого ринку є купальня, що по-єврейськи зветься Віфезда, що має п'ять ґанків.
3 У них лежала велика кількість безсилого народу, сліпих, мертвих, висохлих, які чекали руху води.
4 Бо в певний час ангел сходив у купальню та збурив воду; хто тоді першим увійшов туди після збурення води, той одужав, хоч би яку хворобу мав.
5 І був там один чоловік, що хворів тридцять вісім років.
6 Ісус, побачивши його, що лежить, і довідавшись, що він вже давно в такому стані, каже до нього: чи хочеш бути здоровим?
7 Відповів Йому той безсилий: «Пане, нема в мене людини, яка б опустила мене в купальню, коли хвилюється вода, але поки я йду, інший сходить передо мною».
8 Каже йому Ісус: Устань, візьми ложе своє та й ходи.
9 І зараз той чоловік одужав, і взяв постіль свою, і ходив. І того самого дня була субота.
10 Тоді юдеї сказали до оздоровленого: Сьогодні субота, не годиться тобі носити постіль свою.
11 Він відповів їм: Той, Хто мене зцілив, сказав мені: Візьми ложе своє та ходи.
12 Тоді запитали Його: Хто той чоловік, що сказав тобі: Візьми ложе своє та й ходи?
13 І той, хто був зцілений, не знав, хто це був, бо Ісус пішов геть, коли на тому місці був натовп.
14 Після цього Ісус знаходить його в храмі і каже йому: Ось ти одужав, не гріши більше, щоб тобі не сталося чогось гіршого.
15 Чоловік той пішов і сказав юдеям, що це Ісус уздоровив його.
16 І тому юдеї переслідували Ісуса і шукали Його вбити за те, що Він робив це в суботу.
17 Ісус же відповів їм: Отець Мій досі працює, і Я працюю.
18 Тому юдеї ще більше шукали, щоб убити його, бо він не тільки порушував суботу, але й називав Бога своїм Отцем, урівнюючи себе з Богом.
19 Тоді Ісус відповів і сказав їм: Поправді, поправді кажу вам: Син нічого не може робити Сам від Себе, але те, що Він бачить, що робить Отець; бо те, що Він робить, те робить і Син.
20 Бо Отець любить Сина, і показує Йому все, що Сам робить, і покаже Йому діла більші від цих, щоб ви дивувалися.
21 Бо як Отець воскрешає мертвих і оживляє їх; так і Син, кого хоче, оживляє.
22 Бо Отець не судить нікого, а ввесь суд віддав Синові.
23 Щоб усі люди шанували Сина, як шанують Батька. Хто не шанує Сина, той не шанує Отця, що послав Його.
24 Істинно, істинно кажу вам: Хто слухає Мого слова та вірує в Того, Хто послав Мене, той має життя вічне, і не прийде на суд; але переходить від смерті до життя.
25 Поправді, поправді кажу вам: Надходить година, і вже настала, коли мертві почують голос Сина Божого, а ті, що почують, оживуть.
26 Бо як Отець має життя в Собі, так Він дав Синові мати життя в Собі;
27 І дав Йому владу також чинити суд, бо Він Син Людський.
28 Не дивуйтеся цьому, бо надходить година, коли всі, хто в гробах, почують його голос,
29 І вийде; ті, що чинили добро, до воскресіння життя; а ті, що чинили зло, на воскресіння прокляття.
30 Я нічого не можу зробити сам від себе: як чую, так суджу, і суд мій справедливий; бо Я не шукаю Своєї волі, а волі Отця, що послав Мене.
31 Якщо я сам про себе свідчу, то свідчення моє неправдиве.
32 Є інший, що свідчить про мене; і я знаю, що свідчення, яким він свідчить про мене, правдиве.
33 Ви послали до Івана, і він засвідчив правду.
34 Але Я не приймаю свідчення від людини, але кажу це, щоб ви спаслись.
35 Він був світильником, що палав і сяяв, і ви хотіли деякий час порадіти світлом його.
36 Але Я маю свідчення більше, ніж Іванове, бо діла, які Отець дав Мені закінчити, ті самі діла, які Я чиню, свідчать про Мене, що Отець послав Мене.
37 І сам Отець, що послав мене, засвідчив про мене. Ви ані голосу Його ніколи не чули, ані постаті Його не бачили.
38 І ви не маєте слова Його, щоб перебувати в вас, бо ви не вірите в Кого Він послав.
39 Досліджуйте Писання; бо ви думаєте, що в них маєте вічне життя, і вони свідчать про Мене.
40 І ви не хочете прийти до мене, щоб мати життя.
41 Я не приймаю честі від людей.
42 Але я знаю вас, що ви не маєте в собі Божої любові.
43 Я прийшов в ім'я Отця мого, і ви не приймаєте мене; коли інший прийде в ім'я своє, того ви приймете.
44 Як ви можете вірувати, коли шану приймаєте один від одного, а слави, що від Бога одного, не шукаєте?
45 Не думайте, що Я буду звинувачувати вас перед Отцем: є хтось звинувачує вас, це Мойсей, на якого ви надієтеся.
46 Бо коли б ви вірили Мойсеєві, ви б вірили мені, бо він писав про мене.
47 Але якщо ви не вірите його писанням, як ви повірите моїм словам?

РОЗДІЛ 6

1 Після цього Ісус перейшов море Галілейське, тобто Тиверіадське.
2 І йшов за Ним великий натовп, бо бачили Його чудеса, які Він творив над недужими.
3 І зійшов Ісус на гору, і там сидів з учнями Своїми.
4 А наближалася Пасха, свято юдейське.
5 Коли ж Ісус звів очі й побачив, що до Нього йде велика громада, то каже до Пилипа: Де нам купити хліба, щоб вони поїли?
6 І це він сказав, щоб випробувати його, бо сам знав, що мав зробити.
7 Пилип відповів йому: Не вистачить їм хліба на двісті динаріїв, щоб кожен узяв трохи.
8 Каже Йому один із учнів Його, Андрій, брат Симона Петра:

9 Є тут хлопець, який має п'ять ячмінних хлібів і дві рибки, але що це таке серед такої кількості?
10 І сказав Ісус: Змусьте людей сісти. Тепер на тому місці було багато трави. І сіли ті люди числом близько п'яти тисяч.
11 І взяв Ісус хліби; і, подякувавши, роздав учням, а учні тим, що сиділи; і так само з рибами, скільки забажають.
12 Коли вони наситилися, Він сказав своїм учням: Зберіть уламки, що залишилися, щоб нічого не пропало.
13 Тому вони зібрали їх разом і наповнили дванадцять кошиків шматками від п’яти ячмінних хлібів, що залишилися в тих, хто їв.
14 Тоді ті люди, побачивши чудо, яке вчинив Ісус, сказали: Це справді той пророк, що має прийти на світ.
15 Коли ж Ісус побачив, що вони хочуть прийти й схопити Його, щоб зробити царем, знову пішов на гору сам один.
16 Коли ж настав вечір, учні Його зійшли до моря,
17 І, увійшовши в човен, поплив через море до Капернауму. І було вже темно, а Ісус не приходив до них.
18 І море піднялося від сильного вітру, що подув.
19 Отож, пропливши двадцять п’ять чи тридцять стадій, бачать Ісуса, що йде по морю та наближається до човна, і злякалися.
20 Він же каже до них: Це я; не бійся.
21 Тоді вони охоче прийняли його в човен, і негайно човен був біля берега, куди вони йшли.
22 Наступного дня, коли люди, які стояли по той бік моря, побачили, що там нема іншого човна, крім того, в який увійшли Його учні, і що Ісус не увійшов зі Своїми учнями в човен, а що Його учні пішли самі;
23 (Однак інші човни припливли з Тиверіади близько до місця, де вони їли хліб, після того, як Господь віддав подяку.)
24 Коли люди побачили, що нема ні Ісуса, ні Його учнів, то й вони сідали на корабель і прибули в Капернаум, шукаючи Ісуса.
25 І, знайшовши Його на тому боці моря, сказали Йому: Учителю, коли Ти прийшов сюди?
26 Ісус відповів їм і сказав: Поправді, поправді кажу вам: ви шукаєте Мене не тому, що бачили чуда, а тому, що ви їли хліб і наситилися.
27 Працюйте не про їжу, що гине, а про їжу, що зостається на вічне життя, яку дасть вам Син Людський, бо на Ньому позначив Бог Отець.
28 Тоді сказали йому: Що нам робити, щоб творити діла Божі?
29 Ісус відповів і сказав їм: Це діло Боже, щоб ви вірували в Того, Кого Він послав.
30 Вони ж сказали до нього: Який же знак ти даєш, щоб ми побачили й повірили тобі? чим ти працюєш?
31 Батьки наші їли манну в пустелі; як написано: Він дав їм хліб з неба їсти.
32 Тоді Ісус сказав їм: Поправді, поправді кажу вам: не Мойсей дав вам той хліб із неба; але мій Отець дає вам правдивий хліб із неба.
33 Хліб бо Божий — це Той, Хто з неба сходить і життя світові дає.
34 Тоді сказали Йому: Господи, дай нам завжди цього хліба.
35 І сказав їм Ісус: Я є хліб життя. і хто вірує в Мене, не буде спраглим повік.
36 Але Я сказав вам, що й ви бачили Мене, та не вірите.
37 Усе, що дає Мені Отець, прийде до Мене; і того, хто приходить до мене, я не вижену геть.
38 Бо Я зійшов із неба не для того, щоб чинити волю Свою, але волю Того, Хто послав Мене.
39 І це воля Отця, що послав Мене, щоб із усього, що Він Мені дав, Я нічого не втратив, але воскресив це в останній день.
40 А це воля Того, Хто послав Мене, щоб кожен, хто бачить Сина й вірує в Нього, мав життя вічне, і Я воскрешу його останнього дня.
41 Тоді юдеї нарікали на Нього за те, що Він сказав: Я хліб, що з неба зійшов.
42 Вони сказали: Чи це не Ісус, син Йосипів, якого батька й матір ми знаємо? як же він каже: Я зійшов із неба?
43 Ісус же сказав їм у відповідь: Не ремствуйте між собою.
44 Ніхто не може прийти до Мене, якщо Отець, що послав Мене, не притягне його, і Я воскрешу його в останній день.
45 У пророків написано: І всі будуть навчені Богом. Тож кожен, хто почув і навчився від Отця, приходить до Мене.
46 Не те, щоб хтось бачив Отця, крім того, Хто від Бога, він бачив Отця.
47 Поправді, поправді кажу вам: Хто вірує в Мене, той має життя вічне.
48 Я той хліб життя.
49 Батьки ваші їли манну в пустині й померли.
50 Це хліб, що з неба сходить, щоб людина споживала його й не вмерла.
51 Я хліб живий, що з неба зійшов: коли хто їсть цей хліб, той житиме повік; а хліб, який Я дам, це тіло Моє, яке Я віддам за життя світу.
52 Тоді юдеї сперечалися між собою, кажучи: Як Він може дати нам їсти своє тіло?
53 Тоді Ісус сказав їм: Істинно, істинно кажу вам: якщо не споживатимете тіла Сина Людського й не питимете Його крови, то не матимете в собі життя.
54 Хто їсть Моє тіло і п’є Мою кров, той має життя вічне; і Я воскрешу його останнього дня.
55 Бо тіло Моє справді їжа, а кров Моя то справді пиття.
56 Хто тіло моє їсть і кров мою п’є, той у мені перебуває, а я в ньому.
57 Як живий Отець послав Мене, і Я живу Отцем, так і той, хто споживає Мене, житиме Мною.
58 Це той хліб, що зійшов із неба: не так, як батьки ваші їли манну й померли: хто їсть цей хліб, той житиме повік.
59 Це Він говорив у синагозі, навчаючи в Капернаумі.
60 Багато-хто з учнів Його, почувши це, казали: Важке це слово! хто це може почути?
61 Ісус, знаючи в собі, що Його учні нарікають на це, сказав їм: Чи це вас спокушає?
62 Що і якщо ви побачите Сина Людського, що піднімається туди, де Він був раніше?
63 Це дух, що оживляє; тіло нічого не користує: слова, що Я вам говорю, вони дух і життя.

64 Але є деякі з вас, які не вірять. Бо Ісус від початку знав, хто такі невіруючі, і хто має зрадити Його.
65 І він сказав: Тому Я сказав вам, що ніхто не може прийти до Мене, якщо це не буде дано йому від Мого Батька.
66 З того часу багато з Його учнів відійшли назад і більше не ходили з Ним.
67 Тоді Ісус сказав до дванадцятьох: Чи й ви відійдете?
68 Відповів Йому Симон Петро: Господи, до кого ми підемо? Ти маєш слова життя вічного.
69 І ми віруємо й впевнені, що Ти Христос, Син Бога Живого.
70 Ісус відповів їм: Чи не дванадцятьох Я вибрав вас, і один із вас диявол?
71 Він говорив про Юду Іскаріота, сина Симонового, бо він мав зрадити Його, будучи одним із дванадцятьох.

РОЗДІЛ 7

1 Після цього Ісус ходив по Галілеї, бо не хотів ходити по Юдеї, бо юдеї шукали Його вбити.
2 Наближалося юдейське свято Кучок.
3 Сказали до нього брати його: іди звідси та йди до Юдеї, щоб і учні твої побачили діла, які ти робиш.
4 Бо немає людини, яка б робила щось таємно, і сама вона прагне бути відомим. Якщо ти робиш це, покажи себе світові.
5 Бо й брати його не повірили в нього.
6 Тоді Ісус сказав їм: Мій час ще не настав, а ваш час завжди готовий.
7 Світ не може вас ненавидіти; але Мене ненавидить, бо Я свідчу про нього, що діла його злі.
8 Ідіть ви на це свято. Я ще не піду на це свято; бо Мій час ще не настав.
9 Сказавши їм ці слова, Він залишився в Галілеї.
10 Коли ж брати його пішли, то й він пішов на свято не явно, але ніби таємно.
11 Тоді юдеї шукали його на святі й казали: де він?
12 І було багато нарікань на Нього в народі: бо одні казали, що Він добра людина, а інші казали: Ні; але він обманює людей.
13 Але ніхто не говорив про нього відкрито через страх перед юдеями.
14 А в середині свята Ісус увійшов у храм і навчав.
15 І дивувалися юдеї, кажучи: як Він знає грамоти, не вчившись?
16 Ісус відповів їм і сказав: Моя наука не Моя, але Того, Хто послав Мене.
17 Коли хто хоче чинити Його волю, той пізнає науку, чи вона від Бога, чи Я від Себе говорю.
18 Хто говорить сам від себе, шукає слави собі, а хто шукає слави Того, Хто послав Його, Той істинний, і нема в Ньому неправди.
19 Хіба не Мойсей дав вам закону, а ніхто з вас не виконує закону? Чому ти збираєшся вбити мене?
20 Люди відповіли й сказали: Ти маєш демона, хто збирається вбити Тебе?
21 Ісус відповів і сказав їм: Я зробив одне діло, і ви всі дивуєтеся.
22 Тому Мойсей дав вам обрізання; (не тому, що це від Мойсея, але від батьків), і ви в суботу обрізуєте чоловіка.
23 Коли хтось обрізається в день суботній, щоб закон Мойсеїв не був порушений; Ви гніваєтеся на мене, що я оздоровив людину в суботу?
24 Не судіть за зовнішністю, але судіть справедливим судом.
25 Тоді деякі з єрусалимлян сказали: Чи це не той, що його шукають убити?
26 Але ось він говорить сміливо, і йому нічого не кажуть. Чи знають правителі, що це самий Христос?
27 Але ми знаємо цього чоловіка, звідки він; коли ж Христос прийде, ніхто не знає, звідки він.
28 Тоді Ісус скрикнув у храмі, навчаючи, кажучи: І ви знаєте Мене, і знаєте, звідки Я, і Я не сам від Себе прийшов, але правдивий Той, Хто послав Мене, Якого ви не знаєте.
29 Але я знаю Його, бо я від Нього, і Він послав Мене.
30 Тоді шукали Його схопити, але ніхто не наклав на Нього руки, бо ще не прийшла Його година.
31 І багато людей увірували в Нього, і казали: Коли Христос прийде, Чи Він учинить більше чудес, ніж ті, які Він учинив?
32 Фарисеї почули, що люди такі нарікали про Нього. і фарисеї та первосвященики послали слуг схопити Його.
33 Тоді Ісус сказав їм: Ще короткий час Я з вами, а потім піду до Того, Хто послав Мене.
34 Ви будете шукати Мене, і не знайдете, і де Я, туди ви не можете прийти.
35 Тоді юдеї казали між собою: Куди Він піде, що ми Його не знайдемо? Чи піде Він до розпорошених між поганами, і навчатиме поган?
36 Що це за слово, яке Він сказав: Ви будете шукати Мене, і не знайдете, і де Я, туди ви не можете прийти?
37 В останній день, у той великий день свята, Ісус стояв і кликав, кажучи: Коли хто спраглий, нехай прийде до Мене й п'є.
38 Хто вірує в Мене, як сказано в Писанні, у того з утроби потечуть ріки живої води.
39 (Це ж сказав Він про Духа, Якого мали прийняти віруючі в Нього, бо Дух Святий ще не був даний, бо Ісус ще не був прославлений).
40 Багато людей, почувши це слово, казали: «Це справді пророк».
41 Інші казали: Це Христос. А деякі казали: Хіба Христос прийде з Галілеї?
42 Хіба не сказано в Писанні, що Христос прийде з насіння Давидового, і з міста Віфлеєма, де був Давид?
43 І був через нього розбрат між людьми.
44 І деякі з них хотіли взяти Його; але ніхто не наклав на нього рук.
45 Тоді прийшли слуги до первосвящеників і фарисеїв; і вони сказали їм: Чому ви не привели його?
46 Слуги відповіли: Ніколи людина не говорив так, як цей чоловік.
47 Відповіли їм тоді фарисеї: Чи й ви зведені?
48 Чи хтось із правителів чи фарисеїв увірував у Нього?
49 Але цей народ, який не знає закону, проклятий.
50 Каже їм Никодим (той, що приходив до Ісуса вночі, був один із них),
51 Чи закон наш судить когось, перш ніж вислухає його й не дізнається, що він робить?
52 Вони сказали йому у відповідь: Чи й ти не з Галилеї? Дослідіть і подивіться: бо з Галілеї не вийде пророк.

53 І пішов кожен до свого дому.

РОЗДІЛ 8

1 Ісус пішов на гору Оливну.
2 А рано вранці він знову прийшов у храм, і ввесь народ приходив до нього; і він сів, і навчав їх.
3 І книжники та фарисеї привели до Нього жінку, спійману в перелюбі; і коли вони поставили її посередині,
4 Кажуть Йому: Учителю, цю жінку схопили в перелюбі під час самого вчинку.
5 А Мойсей у законі наказав нам побивати таких камінням, а ти що скажеш?
6 Це вони говорили, спокушаючи Його, щоб мати звинувачення. Але Ісус нахилився і писав пальцем на землі, ніби не чув їх.
7 А коли вони продовжували його питати, він підвівся і сказав їм: Хто з вас без гріха, нехай перший кине в неї камінь.
8 І знову нахилився, і писав на землі.
9 А ті, що почули, докоряючись власним сумлінням, виходили один за одним, починаючи від старших аж до останніх, і зостався сам Ісус і жінка, що стояла посередині.
10 Коли Ісус підвівся і не побачив нікого, крім жінки, він сказав їй: Жінко, де ті, що обвинувачували тебе? ніхто тебе не засудив?
11 Вона сказала: Ніхто, Господи! А Ісус сказав їй: І Я не засуджую тебе: іди й не гріши більше.
12 Тоді Ісус знову промовив до них, кажучи: Я світло для світу: хто йде вслід за мною, не буде ходити в темряві, але матиме світло життя.
13 Фарисеї ж сказали Йому: Ти Сам про Себе свідчитьш; твій запис неправдивий.
14 Ісус відповів і сказав їм: хоч Я сам про себе свідчу, але свідоцтво моє правдиве, бо я знаю, звідки прийшов і куди йду; але ви не можете сказати, звідки я прийшов і куди йду.
15 Ви судите за тілом; Я не суджу жодної людини.
16 А коли й суджу, то суд мій правдивий, бо не сам я, але я та Отець, що послав мене.
17 І в законі вашому написано, що свідчення двох людей правдиве.
18 Я сам про себе свідчу, і Отець, що послав мене, свідчить про мене.
19 Тоді сказали йому: Де твій Отець? Ісус відповів: Ви не знаєте ні Мене, ні Отця Мого; коли б ви знали Мене, то знали б і Отця Мого.
20 Ці слова сказав Ісус у скарбниці, коли навчав у храмі, і ніхто не наклав на Нього руки; бо його година ще не прийшла.
21 Тоді Ісус знову сказав їм: Я йду, а ви будете шукати Мене, і помрете в своїх гріхах; куди Я йду, ви не можете прийти.
22 Тоді юдеї сказали: Чи він уб'є себе? бо Він каже: Куди Я йду, ви не можете прийти.
23 І він сказав їм: Ви знизу; Я згори: ви від світу цього; Я не від світу цього.
24 Тому Я сказав вам, що ви помрете в своїх гріхах; бо якщо ви не повірите, що це Я, ви помрете в своїх гріхах.
25 Тоді сказали йому: хто ти? І Ісус каже до них: те саме, що Я вам казав від початку.
26 Я маю багато сказати й судити про вас, але той, хто послав мене, правдивий; і я говорю світові те, що чув про нього.
27 Вони не зрозуміли, що Він говорив їм про Отця.
28 Тоді Ісус сказав їм: Коли ви піднесете Сина Людського, тоді пізнаєте, що це Я, і що Я нічого не роблю від Себе; але як Отець Мене навчив, Я це говорю.
29 І Той, Хто послав Мене, перебуває зі Мною: Отець не залишив Мене самого; бо я завжди роблю те, що подобається йому.
30 Коли він говорив ці слова, багато-хто увірували в нього.
31 Тоді Ісус сказав до тих юдеїв, які увірували в Нього: якщо ви перебуватимете в слові Моїм, то ви справді учні Мої;
32 І ви пізнаєте правду, і правда зробить вас вільними.
33 Вони відповіли Йому: Ми насіння Авраамове, і ніколи не були в рабстві нікому. Як Ти кажеш: Ви станете вільними?
34 Ісус відповів їм: Поправді, поправді кажу вам: кожен, хто чинить гріх, той слуга гріха.
35 І не слуга пробуває в домі повік, а Син пробуває повік.
36 Отже, коли Син вас визволить, справді вільними будете.
37 Я знаю, що ви насіння Авраамове; але ви хочете вбити мене, бо слово моє не вміщується в вас.
38 Я говорю те, що бачив у Свого Отця, а ви робите те, що бачили у свого батька.
39 Вони відповіли й сказали Йому: Отець наш Авраам. Ісус каже до них: Якби ви були дітьми Авраама, ви чинили б діла Авраама.
40 А тепер ви хочете вбити Мене, Чоловіка, що сказав вам правду, яку я чув від Бога: цього не робив Авраам.
41 Ви чините вчинки свого батька. Тоді сказали йому: Ми не народжені від розпусти; у нас один Отець, Бог.
42 Ісус сказав їм: Якби Бог був вашим Отцем, ви б любили Мене, бо Я вийшов і прийшов від Бога; і я не сам від себе прийшов, але Він послав мене.
43 Чому ви не розумієте моєї мови? навіть тому, що ви не можете почути мого слова.
44 Ваш батько диявол, і ви будете виконувати похоті свого батька. Він був душогуб споконвіку, і не встояв у правді, бо немає правди в ньому. Коли він говорить неправду, він говорить від свого, бо він брехун і батько неправди.
45 А оскільки Я говорю вам правду, ви не вірите Мені.
46 Хто з вас докорить мені гріх? А якщо я говорю правду, чому ви не вірите мені?
47 Хто від Бога, той слухає слова Божі; тому ви не слухаєте їх, бо ви не від Бога.
48 Тоді юдеї сказали Йому у відповідь: Хіба ми не добре говоримо, що Ти самарянин і демона в тобі?
49 Ісус відповів: Я не маю демона; але Я шаную Свого Отця, а ви зневажаєте Мене.
50 І я не шукаю своєї слави: є той, хто шукає і судить.
51 Істинно, істинно кажу вам: якщо хтось слово Моє додержуватиме, не побачить смерті повік.

52 Тоді юдеї сказали Йому: Тепер ми знаємо, що Ти маєш демона. Авраам помер, і пророки; а ти кажеш: хто слово моє додержуватиме, не скуштує смерті повіки.
53 Ти більший за нашого батька Авраама, що помер? і пророки померли, ким ти себе робиш?
54 Ісус відповів: коли Я славлю Себе Самого, то Моя слава ніщо: Отець Мій шанує Мене; про якого ви кажете, що він ваш Бог.
55 Та ви не пізнали Його; але я знаю його, і коли скажу, що не знаю його, буду неправдомовцем, як і ви; але я знаю його, і слова його держуся.
56 Авраам, батько ваш, радів побачити день мій, і побачив, і зрадів.
57 Сказали йому тоді юдеї: Тобі ще немає п'ятдесяти років, і ти бачив Авраама?
58 Ісус сказав їм: Поправді, поправді кажу вам: перш ніж був Авраам, Я є.
59 Тоді вони взяли каміння, щоб кинути в нього; але Ісус сховався, і вийшов із храму, пройшовши між ними, і так пройшов повз.

РОЗДІЛ 9

1 І коли Ісус проходив, побачив чоловіка, сліпого від народження.
2 І спитали його учні, кажучи: Учителю, хто згрішив, він чи батьки його, що він народився сліпим?
3 Ісус відповів: Не згрішив ані він, ані батьки його, але щоб діла Божі виявились на ньому.
4 Мені треба робити діла Того, Хто послав Мене, доки є день; приходить ніч, коли ніхто не може працювати.
5 Доки я на світі, я світло для світу.
6 Сказавши це, він плюнув на землю, зробив зі слини глину, і глиною помазав очі сліпому,
7 І сказав йому: Іди, умийся в купелі Сілоам, що перекладається як посланий. І він пішов, і вмився, і прийшов видючим.
8 Тоді сусіди й ті, що бачили його раніше, що він був сліпий, казали: Чи не той це, що сидів і жебрав?
9 Одні казали: Це він, інші казали: Він схожий на нього, а він казав: Це я.
10 І сказали йому: Як відкрилися твої очі?
11 Він відповів і сказав: Чоловік, що зветься Ісус, зробив багно, і помазав мої очі, і сказав мені: «Іди до купальні Сілоам і вмийся». Я пішов, умився і прозрів.
12 Тоді йому сказали: Де він? Він сказав: «Я не знаю».
13 Привели до фарисеїв того, хто колись був сліпим.
14 Була ж субота, коли Ісус зробив глину й відкрив йому очі.
15 І фарисеї знову спитали його, як він прозрів. Він сказав їм: глину поклав на мої очі, і я вмився, і бачу.
16 Тому деякі з фарисеїв казали: Цей чоловік не від Бога, бо не держить суботи. Інші казали: як може грішна людина творити такі чуда? І був між ними розкол.
17 Знову кажуть до сліпого: Що ти скажеш про Нього, що Він тобі очі відкрив? Він сказав: Він пророк.
18 Але юдеї не повірили йому, що він був сліпим і прозрів, аж поки не покликали батьків того, хто прозрів.
19 І запитали їх, кажучи: Чи це ваш син, про якого ви кажете, що народився сліпим? як же він тепер бачить?
20 Батьки його відповіли їм і сказали: Ми знаємо, що це наш син, і що він народився сліпим.
21 Але як він тепер бачить, ми не знаємо; або хто йому відкрив очі, ми не знаємо: він повнолітній; спитай його: він сам за себе скаже.
22 Це сказали батьки його, бо боялися юдеїв, бо юдеї вже змовилися, щоб хтось, хто визнає себе Христом, був виключений із синагоги.
23 Тому батьки його сказали: Він повнолітній; запитайте його.
24 Тоді знову покликали чоловіка, який був сліпим, і сказали йому: Слава Богові: ми знаємо, що цей чоловік грішний.
25 Він відповів і сказав: чи грішник він, чи ні, не знаю; одне знаю, що коли я був сліпим, то тепер бачу.
26 І сказали йому знову: Що Він зробив тобі? як він відкрив тобі очі?
27 Він відповів їм: Я вже казав вам, та ви не чули; навіщо хочете знову почути? чи й ви будете його учнями?
28 Тоді вони зневажили його й сказали: Ти його учень; але ми учні Мойсея.
29 Ми знаємо, що Бог говорив до Мойсея, а цей не знаємо, звідки він.
30 Чоловік відповів і сказав до них: Ось що дивно, що ви не знаєте, звідки він, і все ж він відкрив мені очі.
31 Знаємо ж, що грішників Бог не слухає, але хто шанує Бога і виконує Його волю, того слухає.
32 Від віку не було чути, щоб хто відкрив очі сліпому від народження.
33 Якби цей чоловік не був від Бога, він нічого не міг би зробити.
34 Вони відповіли й сказали Йому: Ти весь у гріхах народився, і ти нас навчаєш? І вони вигнали його.
35 Ісус почув, що вони вигнали його; і, знайшовши його, сказав йому: Чи віруєш ти в Сина Божого?
36 Він відповів і сказав: Хто Він, Господи, щоб я вірував у Нього?
37 І сказав йому Ісус: і ти бачив його, і це він, що розмовляє з тобою.
38 Він же сказав: Вірую, Господи. І він поклонився йому.
39 І сказав Ісус: Я на суд прийшов у світ цей, щоб бачили невидючі; і щоб ті, хто бачить, могли стати сліпими.
40 І почули ці слова деякі з фарисеїв, що були з Ним, і сказали Йому: Чи й ми сліпі?
41 Ісус сказав їм: Якби ви були сліпі, то не мали б гріха; а тепер ви говорите: Ми бачимо; тому ваш гріх залишається.

РОЗДІЛ 10

1 Поправді, поправді кажу вам: хто не дверима входить до кошари, а перелазить іншим шляхом, той злодій і грабіжник.
2 А хто дверима входить, той вівцям пастир.
3 Йому воротар відчиняє; і вівці слухають його голос, і він кличе своїх овець по імені та й виводить їх.

4 І коли він виводить своїх овець, то йде перед ними, а вівці йдуть за ним, бо вони знають його голос.
5 І за чужим не підуть, але втечуть від нього, бо не знають голосу чужого.
6 Цю притчу сказав їм Ісус, але вони не зрозуміли, що таке те, що Він їм говорив.
7 Тоді Ісус знову сказав їм: Поправді, поправді кажу вам: Я двері для овець.
8 Усі, хто був переді мною, то злодії та розбійники, але вівці їх не послухали.
9 Я двері: хто через мене ввійде, той спасеться, і ввійде, і вийде, і пасовище знайде.
10 Злодій приходить лише для того, щоб украсти, і вбити, і знищити.
11 Я добрий пастир: добрий пастир життя своє віддає за овець.
12 Наймит же, а не пастух, якому вівці не свої, бачить вовка, що йде, і покидає вівці, і тікає, а вовк ловить їх і розганяє вівці.
13 Наймит утікає, бо він наймит і не дбає про вівці.
14 Я добрий пастир, і знаю своїх овець, і мої знають мене.
15 Як Отець знає Мене, так і Я знаю Отця, і за вівці кладу своє життя.
16 Є в мене й інші вівці, що не з цієї кошари; і буде одна отара й один пастир.
17 Тому Отець любить Мене, що Я кладу Своє життя, щоб знову прийняти його.
18 Ніхто не забирає його в Мене, але Я від Себе віддаю його. Я маю владу віддати його, і маю владу взяти його знову. Цю заповідь Я отримав від Свого Отця.
19 Через ці слова знову між юдеями виникла суперечка.
20 І багато з них казали: Він має демона і божевільний; чому ви його слухаєте?
21 Інші казали: Це не слова того, хто має біса. Чи може диявол відкрити очі сліпим?
22 І було в Єрусалимі свято освячення, і була зима.
23 І ходив Ісус у храмі в притворі Соломоновому.
24 Тоді юдеї обступили Його й сказали Йому: Доки ти змушуєш нас сумніватися? Якщо Ти Христос, скажи нам прямо.
25 Ісус відповів їм: Я вам казав, та ви не ввірували; діла, які Я чиню в Ім'я Отця Мого, вони свідчать про Мене.
26 Але ви не вірите, бо ви не з Моїх овець, як Я вам сказав.
27 Мої вівці слухаються мого голосу, і я знаю їх, і вони йдуть за мною.
28 І Я даю їм вічне життя; і вони не загинуть повік, і ніхто не вирве їх із моєї руки.
29 Мій Отець, що дав їх Мені, більший від усіх; і ніхто не може вирвати їх із руки Мого Отця.
30 Я і Отець мій одно.
31 Тоді юдеї знову схопили каміння, щоб укаменувати його.
32 Ісус відповів їм: Багато добрих діл показав Я вам від Отця Мого; за яку з тих справ ви каменуєте мене?
33 Відповіли Йому юдеї, кажучи: За добре діло Тебе не каменуємо; але за богохульство; і тому, що ти, будучи людиною, робиш себе Богом.
34 Ісус відповів їм: Чи не написано в законі вашому: Я сказав: ви боги?
35 Якщо він назвав богами тих, до яких було слово Боже, і писання не може бути порушене;
36 Скажіть про Того, Кого Отець освятив і послав у світ: Ти хулиш; бо Я сказав: Я Син Божий?
37 Якщо Я не творю діл Отця Мого, не вірте Мені.
38 Коли ж роблю, то хоч ви не вірите Мені, вірте ділам, щоб ви знали й увірували, що Отець у Мені, а Я в Ньому.
39 І знову шукали вони, щоб схопити його, але він утік із їхніх рук,
40 І знову пішов за Йордан на те місце, де Іван перше хрестив; і там він осівся.
41 І багато хто звертався до нього, кажучи: Іоан не вчинив чуда, але все, що Іван говорив про цього чоловіка, було правдою.
42 І багато-хто там увірували в нього.

РОЗДІЛ 11

1 Був же хворий один чоловік, на ймення Лазар, із Віфанії, міста Марії та її сестри Марти.
2 (Це була та Марія, що намазала Господа миром і обтерла своїм волоссям ноги Його, брат якої Лазар був хворий).
3 Тому сестри послали до Нього, говорячи: Господи, ось той, кого Ти любиш, хворий.
4 Почувши це, Ісус сказав: Ця хвороба не на смерть, але на славу Божу, щоб через неї прославився Син Божий.
5 Ісус любив Марту, і сестру її, і Лазаря.
6 Коли він почув, що він хворий, то пробув ще два дні на тому місці, де був.
7 Після цього Він каже своїм учням: Ходімо знову до Юдеї.
8 Його учні кажуть Йому: Учителю, нещодавно юдеї хотіли побити Тебе камінням; і ти знову йдеш туди?
9 Ісус відповів: Хіба в добі не дванадцять годин? Хто ходить удень, не спотикається, бо бачить світло цього світу.
10 А коли хто ходить уночі, він спіткнеться, бо нема в ньому світла.
11 Це сказав Він, а потім каже до них: Друг наш Лазар спить; але я йду, щоб розбудити його від сну.
12 Тоді учні Його сказали: Господи, якщо він заснув, то здоровий.
13 Але Ісус говорив про його смерть, а вони думали, що Він говорив про спочинок уві сні.
14 Тоді Ісус сказав їм прямо: Лазар помер.
15 І я радий за вас, що мене там не було, щоб ви могли повірити; однак підемо до нього.
16 Тоді Хома, званий Близнюк, сказав до своїх співучнів: Ходімо й ми, щоб померти з ним.
17 Тоді Ісус, прийшовши, побачив, що він лежить у гробі вже чотири дні.
18 А Віфанія була недалеко від Єрусалиму, стадій близько п'ятнадцяти.
19 І багато юдеїв приходили до Марти й Марії, щоб потішити їх за брата.
20 Марта, як тільки почула, що йде Ісус, пішла назустріч Йому, а Марія сиділа в домі.
21 Тоді Марта сказала до Ісуса: Господи, якби Ти був тут, не вмер би мій брат.

22 Але я знаю, що й тепер, чого б ти не попросив у Бога, Бог дасть тобі.
23 Ісус каже до неї: Твій брат воскресне.
24 Каже Йому Марта: Знаю, що Він воскресне у воскресінні останнього дня.
25 Ісус сказав їй: Я є воскресіння і життя: хто вірує в Мене, хоч і вмре, оживе.
26 І кожен, хто живе та вірує в мене, не вмре повіки. Ти в це віриш?
27 Каже Йому: Так, Господи, я вірую, що Ти Христос, Син Божий, що має прийти у світ.
28 І, сказавши це, пішла й покликала таємно Марію, сестру свою, кажучи: Учитель прийшов і кличе тебе.
29 Почувши це, вона швидко встала й прийшла до нього.
30 Ісус ще не прийшов у місто, але був на тому місці, де Марта зустріла Його.
31 Тоді юдеї, що були з нею в домі та потішали її, як побачили Марію, що вона поспішно встала та вийшла, пішли за нею, кажучи: вона йде до гробу, щоб там плакати.
32 Коли ж Марія прийшла туди, де був Ісус, і побачила Його, то впала до ніг Йому й сказала Йому: Господи, якби Ти був тут, не вмер би мій брат.
33 Коли ж Ісус побачив її, що плаче, і юдеїв, що прийшли з нею, як плачуть, то застогнав духом і збентежився,
34 І сказав: Де ви його поклали? Вони сказали Йому: Господи, прийди й побач.
35 Ісус плакав.
36 Тоді юдеї сказали: Дивіться, як він любив його!
37 І деякі з них сказали: Чи не міг цей чоловік, що відкрив очі сліпому, зробити так, щоб і цей чоловік не помер?
38 Ісус же знову, зітхаючи в собі, приходить до гробу. Це була печера, а на ній лежав камінь.
39 Ісус сказав: Віднесіть камінь. Каже Йому сестра померлого Марта: Господи, вже смердить, бо він уже чотири дні помер.
40 Каже їй Ісус: Чи не казав Я тобі, що коли віруватимеш, то побачиш славу Божу?
41 Тоді вони відібрали камінь від місця, де був покладений мертвий. А Ісус підвів очі й промовив: « Отче, дякую Тобі, що Ти почув мене».
42 Я знав, що Ти завжди слухаєш мене, але я сказав це заради народу, який стоїть поруч, щоб увірували, що ти послав мене.
43 Сказавши це, Він скрикнув гучним голосом: Лазарю, вийди геть!
44 І вийшов померлий, обв'язаний по руках і ногах покривалом, а обличчя його було обв'язане серветкою. Каже їм Ісус: Розв'яжіть його, і нехай іде.
45 Тоді багато юдеїв, які приходили до Марії і бачили, що вчинив Ісус, увірували в Нього.
46 А деякі з них пішли до фарисеїв і розповіли їм, що вчинив Ісус.
47 Тоді первосвященики та фарисеї зібрали нараду й сказали: що нам робити? бо цей чоловік творить багато чудес.
48 Якщо ми залишимо його в спокої, усі люди повірять у нього, і римляни прийдуть і заберуть і наше місце, і націю.
49 І один із них, на ймення Кайяфа, будучи того самого року первосвящеником, сказав їм: Ви нічого не знаєте,
50 І не вважайте, що для нас корисно, щоб одна людина померла за людей, а щоб не загинув увесь народ.
51 І це він говорив не від себе, але, будучи того року первосвящеником, пророкував, що Ісус помре за той народ.
52 І не тільки для того народу, але й для того, щоб зібрати в одне ціле дітей Божих, які були розпорошені.
53 І з того дня вони нарадилися, щоб убити його.
54 Тому Ісус більше не ходив відкрито між юдеями; але пішов звідти в край поблизу пустелі, в місто, що зветься Єфрем, і там залишився з учнями Своїми.
55 Наближалася ж Пасха юдейська, і багато-хто пішли з краю до Єрусалиму перед Пасхою, щоб очиститися.
56 Тоді вони шукали Ісуса і говорили між собою, стоячи в храмі: Як вам здається, що Він не прийде на свято?
57 І первосвященики, і фарисеї дали наказ, щоб, коли хто пізнає, де він, нехай сповістить, щоб схопити його.

РОЗДІЛ 12

1 Тоді Ісус за шість днів до Пасхи прибув до Віфанії, де був мертвий Лазар, якого Він воскресив із мертвих.
2 Там приготували йому вечерю; і Марта прислуговувала, а Лазар був один із тих, що сиділи з ним за столом.
3 Тоді Марія взяла фунт миро з нарду, дуже дорогоцінного, і намазала ноги Ісуса, і витерла ноги Його своїм волоссям, і дім наповнився запахом миро.
4 Тоді один із учнів Його, Юда Іскаріот, син Симона, який мав Його зрадити,
5 Чому це миро не було продано за триста динаріїв і не роздано бідним?
6 Він сказав це не тому, що піклувався про бідних; а тому, що він був злодієм, і мав мішок, і виніс те, що туди клали.
7 Тоді Ісус сказав: Залиште її, вона зберегла це на день мого поховання.
8 Бо вбогих завжди маєте з собою; але мене ти маєш не завжди.
9 І довідалося багато юдеїв, що Він там, і прийшли не тільки заради Ісуса, але щоб побачити й Лазаря, якого Він воскресив із мертвих.
10 Але первосвященики порадилися, щоб і Лазаря вбити;
11 Через нього багато юдеїв відходили й увірували в Ісуса.
12 Наступного дня багато народу, що зійшовся на свято, почувши, що Ісус йде до Єрусалиму,
13 Узяв пальмове віття, вийшов йому назустріч і взивав: Осанна: Благословенний Цар Ізраїлів, що йде в ім'я Господнє!
14 Ісус же, знайшовши ослика, сів на нього; як написано,
15 Не бійся, дочко Сіону, ось Цар твій іде, сидячи на ослячому ослячі.
16 Його учні спочатку не зрозуміли цього; але коли Ісус був прославлений, вони згадали тоді, що це було написано про Нього, і що вони це зробили Йому.

17 Люди ж, що були з Ним, коли Він викликав Лазаря з гробу та воскресив його з мертвих, засвідчили.
18 Тому й люди зустріли його, бо чули, що він учинив це чудо.
19 Тоді фарисеї сказали між собою: Чи бачите, що нічого не досягаєте? ось світ іде за ним.
20 І серед тих, що прийшли поклонитися на свято, були деякі греки.
21 Він прийшов до Пилипа, що був із Віфсаїди Галилейської, і благав його, кажучи: Пане, ми хочемо побачити Ісуса.
22 Пилип приходить і розповідає Андрію; і знову Андрій і Пилип говорять Ісусові.
23 А Ісус відповів їм, кажучи: Настала година прославитись Сину Людському.
24 Істинно, істинно кажу вам: якщо пшеничне зерно, впавши в землю, не помре, воно залишиться одне; якщо ж помре, то принесе рясний плід.
25 Хто кохає душу свою, той погубить її; а хто ненавидить життя своє на цьому світі, той збереже його для життя вічного.
26 Хто мені служить, нехай іде за мною; і де Я, там буде і слуга Мій. Коли хто служить Мені, того пошанує Отець Мій.
27 Тепер душа моя тривожиться; і що я скажу? Отче, спаси мене від цієї години, але для цього я прийшов у цю годину.
28 Отче, прослав ім'я твоє. Тоді почувся голос із неба, що промовив: Я прославив і знову прославлю.
29 Люди ж, що стояли й чули, казали, що загриміло; інші казали: Ангол говорив до нього.
30 Ісус відповів і сказав: Цей голос пролунав не через Мене, але заради вас.
31 Тепер суд цьому світові: тепер князь цього світу буде вигнаний геть.
32 І якщо я буду піднятий із землі, усіх людей притягну до себе.
33 Це Він сказав, даючи зрозуміти, якою смертю Він має померти.
34 Люди відповіли Йому: Ми чули із Закону, що Христос перебуває повік; хто цей Син Людський?
35 Тоді Ісус сказав їм: Ще короткий час світло з вами. Ходіть, поки маєте світло, щоб темрява не обгорнула вас, бо хто ходить у темряві, не знає, куди йде.
36 Поки маєте світло, віруйте в світло, щоб ви були синами світла. Це сказав Ісус, і пішов, і сховався від них.
37 Але хоч Він перед ними зробив стільки чудес, вони не вірували в Нього.
38 Щоб збулося слово пророка Ісаї, яке він сказав: Господи, хто повірив нашій чутці? і кому відкрилася рамена Господня?
39 Тому вони не могли повірити тому, що Ісая знову сказав:
40 Він засліпив їхні очі й закам'янив їхні серця; щоб вони не бачили своїми очима, ні не розуміли своїм серцем, і не навернулися, і Я зцілю їх.
41 Це сказав Ісая, коли побачив славу Його та говорив про Нього.
42 Проте багато хто в Нього увірував і серед старших; але через фарисеїв не визнавали Його, щоб не відлучити їх від синагоги.
43 Бо хвалу людську вони любили більше, ніж хвалу Божу.
44 Ісус, скрикнувши, сказав: Хто вірує в Мене, вірує не в Мене, а в Того, Хто послав Мене.
45 І хто бачить мене, той бачить того, хто послав мене.
46 Я світло прийшов у світ, щоб кожен, хто вірує в Мене, не перебував у темряві.
47 І коли хто почує мої слова та не повірить, Я не суджу його, бо Я прийшов не судити світ, але спасти світ.
48 Хто відкидає мене й не приймає слів моїх, той має суддю: слово, яке я говорив, воно судитиме його останнього дня.
49 Бо я не від себе говорив; але Отець, що послав Мене, Він дав Мені заповідь, що маю говорити і що говорити.
50 І я знаю, що Його заповідь — життя вічне: отже, усе, що Я говорю, як Отець сказав Мені, так Я говорю.

РОЗДІЛ 13

1 А перед святом Пасхи, коли Ісус знав, що прийшла Його година відійти від світу цього до Отця, Він полюбив Своїх, що в світі, до кінця їх полюбив.
2 Коли закінчилася вечеря, диявол уже вклав у серце Юді Іскаріотському, синові Симона, зраду його;
3 Знаючи Ісус, що Отець усе дав у руки Йому, і що Він від Бога вийшов і до Бога пішов,
4 Він встав від вечері й відклав одежу свою; і взяв рушник, і підперезався.
5 Після того він налив води в умивальницю, і почав обмивати ноги учням, і витирати їх рушником, яким був підперезаний.
6 Потім приходить до Симона Петра, а Петро каже Йому: Господи, Ти обмиєш мені ноги?
7 Ісус відповів і сказав йому: що Я роблю, ти тепер не знаєш; але ти дізнаєшся далі.
8 Каже Йому Петро: Ти не обмиєш мені ніг повік. Ісус відповів йому: якщо не обмию тебе, то не матимеш частки зі мною.
9 Каже Йому Симон Петро: Господи, не тільки ноги мої, але й руки й голову.
10 Каже йому Ісус: Обмитому треба лише ноги обмити, бо він увесь чистий, і ви чисті, але не всі.
11 Бо він знав, хто зрадить його; Тому він сказав: Не всі ви чисті.
12 Після того, як Він обмив їм ноги, і взяв Свою одежу, і знову сів, Він сказав їм: Чи знаєте ви, що Я вам зробив?
13 Ви звете Мене Учителем і Господом, і добре кажете; бо я такий.
14 Отож, якщо Я, Господь і Учитель, обмив вам ноги, і ви повинні вмивати ноги один одному.
15 Бо Я дав вам приклад, щоб ви чинили так, як Я зробив вам.
16 Поправді, поправді кажу вам: Раб не більший за свого пана; ані посланець не більший за того, хто послав його.
17 Коли ви це знаєте, то щасливі ви, коли це виконуєте.
18 Не про всіх вас говорю: Я знаю, кого Я вибрав, але щоб справдилось Писання: Хто їсть ізо Мною хліб, той підняв на Мене свою п’яту.

19 Тепер Я кажу вам, перш ніж це станеться, щоб, коли це станеться, ви повірили, що це Я.
20 Істинно, істинно кажу вам: Хто приймає того, кого Я посилаю, мене приймає; а хто приймає мене, той приймає того, хто послав мене.
21 Сказавши це, Ісус стривожився в дусі, засвідчив і сказав: Поправді, поправді кажу вам, що один із вас видасть Мене.
22 Тоді учні споглядали один на одного, сумніваючись, про кого Він говорить.
23 А один із Його учнів, якого Ісус любив, лежав на грудях Ісуса.
24 Тоді Симон Петро махнув йому, щоб спитав, хто той, про кого він говорить.
25 Тоді той, лежачи на грудях Ісуса, каже Йому: Господи, хто це?
26 Ісус відповів: Це той, кому я дам кусочок, умочивши його. І, вмочивши кусок, дав його Юді Іскаріотському, синові Симона.
27 І по кушку сатана ввійшов у нього. Тоді Ісус сказав йому: Що робиш, роби швидше.
28 Ніхто з тих, хто сидів за столом, не знав, з якою метою він йому це сказав.
29 Бо деякі з них думали, що Юда мав торбу, що Ісус сказав йому: Купи те, що нам потрібно на свято; або щоб він дав щось бідним.
30 Він же, взявши кусок, негайно вийшов, а була ніч.
31 Тому, коли він вийшов, Ісус сказав: Нині прославився Син Людський, і Бог прославився в Ньому.
32 Коли Бог прославився в Ньому, то й Бог прославить Його в Собі, і зараз прославить Його.
33 Дітоньки, ще недовго я з вами. Ви будете шукати Мене, і як Я сказав юдеям: Куди Я йду, ви не можете прийти; тож тепер я тобі кажу.
34 Нову заповідь даю вам, щоб ви любили один одного; як Я полюбив вас, любіть і ви один одного.
35 По тому пізнають усі, що ви мої учні, якщо будете мати любов між собою.
36 Сказав Йому Симон Петро: Господи, куди Ти йдеш? Ісус відповів йому: куди Я йду, ти не можеш тепер іти за Мною; але ти підеш за мною потім.
37 Петро сказав Йому: Господи, чому я не можу тепер іти за Тобою? За Тебе я життя своє віддам.
38 Ісус відповів йому: душу свою за Мене покладеш? Істинно, істинно кажу тобі: не заспіває півень, доки ти тричі не відречешся від мене.

РОЗДІЛ 14

1 Нехай не тривожиться серце ваше: ви віруєте в Бога, віруйте й у мене.
2 У домі Отця Мого багато осель: коли б не так, Я сказав би вам. Я йду приготувати тобі місце.
3 І коли піду й приготую вам місце, прийду знову й візьму вас до себе; щоб де я, там були й ви.
4 А куди Я йду, ви знаєте, і дорогу знаєте.
5 Говорить Йому Хома: Господи, не знаємо, куди йдеш; і як ми можемо знати дорогу?
6 Каже йому Ісус: Я є дорога, і правда, і життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки через Мене.
7 Якби ви знали Мене, то знали б і Отця Мого, і віднині ви знаєте Його, і бачили Його.
8 Каже Йому Пилип: Господи, покажи нам Отця, і буде нам досить.
9 Каже йому Ісус: Стільки часу Я з вами, а ти не пізнав Мене, Пилипе? хто бачив мене, той бачив Отця; і як же Ти кажеш: Покажи нам Отця?
10 Хіба ти не віриш, що Я в Отці, а Батько в Мені? Слова, які Я вам говорю, не від Себе говорю, але Отець, що живе в Мені, Він творить діла.
11 Вірте Мені, що Я в Отці, а Отець у Мені, або ж вірте Мені заради самих діл.
12 Істинно, істинно кажу вам: Хто вірує в Мене, діла, які Я чиню, і він учинить; і більші діла, ніж ці, він зробить; бо йду до Отця мого.
13 І чого тільки попросите в ім'я моє, те зроблю, щоб прославився Отець у Сині.
14 Якщо чогось попросите в ім'я Моє, Я зроблю.
15 Якщо ви любите Мене, зберігайте Мої заповіді.
16 І Я вблагаю Отця, і Він дасть вам іншого Утішителя, щоб перебував з вами навіки;
17 Навіть Дух правди; Його світ прийняти не може, бо не бачить і не знає Його; а ви знаєте Його; бо Він з вами перебуває, і в вас буде.
18 Не залишу вас сиротами, прийду до вас.
19 Ще трохи, і світ уже не побачить мене; але ви бачите мене, тому що я живу, то й ви будете жити.
20 Того дня пізнаєте ви, що Я в Отці Моєму, і ви в Мені, і Я в вас.
21 Хто має Мої заповіді та їх дотримується, той любить Мене; а хто любить Мене, того полюбить мій Отець, і Я полюблю його, і об'явлюсь йому.
22 Каже Йому Юда, не Іскаріот: Господи, як це Ти хочеш об'явитися нам, а не світові?
23 Ісус відповів і сказав йому: « Як хто любить Мене, той слова Мої збереже, і Отець Мій полюбить його, і Ми прийдемо до нього, і оселю в нього створимо».
24 Хто не любить Мене, той не береже Моїх слів, і слово, яке ви чуєте, не Моє, але Отця, що послав Мене.
25 Це Я сказав вам, будучи ще з вами.
26 Утішитель же, Дух Святий, Якого Отець пошле в Ім'я Моє, Він навчить вас усього, і нагадає вам усе, що Я вам сказав.
27 Мир залишаю вам, мир мій даю вам: Я даю вам не так, як дає світ. Нехай не тривожиться серце ваше і не лякається.
28 Ви чули, як Я сказав вам: Я йду й прийду знову до вас. Якби ви любили Мене, ви б раділи, що Я сказав: Я йду до Отця, бо Мій Отець більший від Мене.
29 І тепер Я сказав вам, перш ніж це сталося, щоб, коли це станеться, ви повірили.
30 Віднині я не буду багато говорити з вами, бо приходить князь цього світу, і нічого не має в мені.
31 Але щоб світ знав, що Я люблю Отця; і як дав Мені Отець, так і роблю. Вставай, ходімо звідси.

РОЗДІЛ 15

1 Я — правдива виноградна лоза, а Отець Мій — виноградар.
2 Кожну галузку в Мене, що плоду не приносить, Він відтинає, а кожну, що плід приносить, очищає, щоб більше плоду приносила.
3 Тепер ви чисті через слово, яке Я вам говорив.

4 Перебувайте в Мені, а Я в вас. Як гілка не може
приносити плоду сама по собі, якщо не буде на
виноградній лозі; більше не можете, якщо не
перебуватимете в Мені.
5 Я — виноградна лоза, ви — галузки. Хто в Мені
перебуває, а Я в ньому, той приносить рясний плід, бо
без Мене нічого не можете робити.
6 Хто в Мені не перебуватиме, буде викинутий геть, як
галузка, і всохне; і люди збирають їх, і кидають у
вогонь, і вони згоряють.
7 Якщо ви перебуватимете в мені, і слова мої
перебуватимуть у вас, просіть, чого хочете, і станеться
вам.
8 Отець мій прославляється в цьому, щоб ви приносили
багато плоду; тож ви будете моїми учнями.
9 Як Отець полюбив Мене, так і Я полюбив вас:
перебувайте в Моїй любові.
10 Якщо ви будете зберігати Мої заповіді, ви
перебуватимете в Моїй любові; як і Я зберіг заповіді
Отця Мого, і перебуваю в Його любові.
11 Це Я сказав вам, щоб Моя радість перебувала в вас,
і щоб ваша радість була повною.
12 Це Моя заповідь, щоб ви любили один одного, як Я
вас полюбив.
13 Ніхто не має більшої любові над ту, коли хто душу
свою покладе за друзів своїх.
14 Ви мої друзі, якщо чините все, що я вам наказую.
15 Віднині я не називаю вас рабами; бо слуга не знає,
що робить його пан, але я назвав вас друзями; бо все,
що Я чув від Мого Отця, Я вам об’явив.
16 Не ви вибрали Мене, але Я вибрав вас і настановив
вас, щоб ви йшли і приносили плід, і щоб плід ваш
залишався, щоб усе, чого ви попросите в Отця в ім’я
Моє, Він дав вам .
17 Це заповідую вам, щоб ви любили один одного.
18 Якщо світ ненавидить вас, знайте, що Мене він
зненавидів раніше вас.
19 Якби ви були від світу, то світ любив би своє; але
що ви не від світу, але Я вас зі світу вибрав, тому світ
вас ненавидить.
20 Пам’ятайте слово, яке Я сказав вам: Раб не більший
від свого пана. Якщо Мене переслідували, то й вас
будуть переслідувати; якщо моє слово зберегли, то й
ваше збережуть.
21 Але все це зроблять вам за ім'я Моє, бо не знають
Того, Хто послав Мене.
22 Якби Я не прийшов і не говорив до них, вони не
мали б гріха, а тепер вони не мають клопоту за свій
гріх.
23 Хто ненавидить мене, той ненавидить і Отця мого.
24 Якби Я не вчинив між ними тих діл, яких ніхто
інший не вчинив, вони не мали б гріха; а тепер і бачили,
і зненавиділи і Мене, і Мого Отця.
25 Але це сталося, щоб справдилось слово, написане в
їхньому законі: Вони зненавиділи мене без причини.
26 Коли ж прийде Утішитель, Якого Я пошлю вам від
Отця, Дух правди, що від Отця походить, Він
засвідчить про Мене.
27 І ви також будете свідчити, бо ви були зі мною від
початку.

РОЗДІЛ 16

1 Це Я сказав вам, щоб ви не спокусилися.
2 Виженуть вас із синагог, і настане час, коли кожен,
хто вас уб'є, буде думати, що служить Богові.
3 І це зроблять вам, бо не пізнали ні Отця, ні Мене.
4 Але це Я сказав вам, щоб, коли прийде час, ви могли
згадати, що Я казав вам про це. І цього Я не говорив
вам спочатку, бо був із вами.
5 А тепер я йду до Того, Хто послав мене; і ніхто з вас
не питає мене: куди ти йдеш?
6 Але через те, що Я сказав вам це, смуток сповнив
ваше серце.
7 Але я кажу вам правду; Для вас краще, щоб Я пішов,
бо коли Я не піду, Утішитель не прийде до вас; але як
піду, то пошлю його до вас.
8 І коли Він прийде, Він докорить світові про гріх, і
про справедливість, і про суд.
9 Від гріха, бо не вірують у Мене;
10 За правду, що Я йду до Свого Отця, і ви вже не
побачите Мене;
11 Про суд, бо засуджений князь цього світу.
12 Я маю ще багато речей вам сказати, але ви зараз не
можете цього винести.
13 Коли ж прийде Він, Дух істини, то наставить вас на
всю правду, бо не від Себе буде говорити; але що він
почує, те скаже, і сповістить вам про майбутнє.
14 Він Мене прославить, бо від Мого візьме, і
сповістить вам.
15 Усе, що має Отець, — це Моє; тому Я сказав, що
Він візьме з Мого і розповість вам.
16 Ще трохи, і ви не побачите Мене, і знову, трохи, і ви
побачите Мене, бо Я йду до Отця.
17 Тоді деякі з Його учнів сказали між собою: Що це
таке, що Він нам каже: Ще трохи, і ви не побачите
Мене; батько?
18 Вони ж сказали: Що це таке, що Він каже: Невдовзі?
ми не можемо сказати, що він говорить.
19 Ісус же пізнав, що вони бажають Його спитати, і
сказав їм: чи питаєте ви між собою про те, що Я сказав:
ще трохи, і ви не побачите мене, і знову, трохи, і ви
побачите мене ?
20 Істинно, істинно кажу вам, що ви будете плакати й
ридати, а світ радітиме, і ви будете сумувати, але ваша
скорбота обернеться на радість.
21 Жінка під час пологів має скорботу, бо прийшла її
година, але як тільки вона народить дитину, не
пам’ятає вже туги, бо радіє, що народився чоловік на
світ.
22 І тепер ви маєте смуток, але Я знову побачу вас, і
серце ваше зрадіє, і радості вашої ніхто не відбере від
вас.
23 І того дня ви не спитаєте мене ні про що. Істинно,
істинно кажу вам: усе, чого ви попросите в Отця в ім’я
Моє, Він дасть вам.
24 Досі ви нічого не просили в Ім'я Моє: просіть, і
отримаєте, щоб радість ваша була повна.
25 Це Я говорив вам притчами, але настає час, коли Я
більше не буду говорити вам притчами, а об’являтиму
вам ясно про Отця.
26 Того дня ви проситимете в ім’я Моє, а Я не кажу
вам, що Я буду молити Отця за вас.

27 Бо сам Отець любить вас, бо ви полюбили Мене й увірували, що Я від Бога вийшов.
28 Я від Отця вийшов і прийшов у світ; знову покидаю світ і йду до Отця.
29 Його учні сказали Йому: Ось Ти тепер говориш прямо, і не говориш жодної приказки.
30 Тепер ми певні, що Ти знаєш усе, і не маєш потреби, щоб хтось питав Тебе; через це ми віруємо, що Ти вийшов від Бога.
31 Ісус відповів їм: Тепер ви віруєте?
32 Ось настає година, так, уже настала, що ви розпорошитесь, кожен до себе, і залишите Мене одного: та все ж Я не сам, бо Батько зі Мною.
33 Це Я вам сказав, щоб у Мені ви мали мир. У світі зазнаєте лиха, але будьте бадьорі! Я переміг світ.

РОЗДІЛ 17

1 Ці слова сказав Ісус, і звів очі Свої до неба, і сказав: Отче, настала година; прослав Свого Сина, щоб і Твій Син Тебе прославив.
2 Як Ти дав Йому владу над кожним тілом, щоб Він дав вічне життя всім, кого Ти дав Йому.
3 А це життя вічне, щоб пізнали Тебе, єдиного правдивого Бога, та Ісуса Христа, що послав Ти Його.
4 Я прославив Тебе на землі, я скінчив діло, яке Ти дав мені виконати.
5 І нині прослав Ти, Отче, Мене в Себе Самому тією славою, яку Я мав у Тебе перед створенням світу.
6 Я відкрив ім'я Твоє людям, яких Ти дав Мені зі світу: Твої вони були, і Ти дав їх Мені; і вони зберегли Твоє слово.
7 Тепер вони дізналися, що все, що Ти дав мені, від Тебе.
8 Бо я дав їм слова, які ти дав мені; і вони прийняли їх, і точно пізнали, що я вийшов від тебе, і повірили, що ти послав мене.
9 Я молюся за них: не молюся за світ, але за тих, кого Ти дав Мені; бо вони твої.
10 І все моє — твоє, і твоє — моє; і Я прославився в них.
11 І вже нема мене на світі, але вони на світі, а я йду до тебе. Святий Отче, тих, кого Ти дав Мені, збережи в імені Своєму, щоб були одно, як і ми.
12 Поки Я був із ними на світі, Я зберіг їх у Твоєму імені; тих, що Ти дав Мені, Я зберіг, і ніхто з них не пропав, тільки син погибелі; щоб сповнилося Писання.
13 А тепер я йду до тебе; і це Я говорю в світі, щоб вони мали радість Мою повну в собі.
14 Я дав їм слово Твоє; і світ зненавидів їх, бо вони не від світу, як і Я не від світу.
15 Я благаю не про те, щоб Ти взяв їх зі світу, але щоб Ти зберіг їх від лукавого.
16 Вони не від світу, як і я не від світу.
17 Освяти їх правдою Твоєю: слово Твоє правда.
18 Як Ти мене послав у світ, так і я їх у світ послав.
19 І за них я освячую себе, щоб і вони були освячені правдою.
20 Не тільки за них я благаю, але й за тих, що через їхнє слово увірують у Мене.
21 Щоб усі були одно; як Ти, Отче, в Мені, а Я в Тобі, щоб і вони в Нас були одно, щоб увірував світ, що Ти послав Мене.
22 І славу, яку Ти дав Мені, Я передав їм; щоб вони були одно, як ми одно:
23 Я в них, а Ти в мені, щоб вони були досконалі в одно; і щоб світ пізнав, що Ти послав Мене і полюбив їх, як полюбив Мене.
24 Бажаю, Отче, щоб і ті, яких ти дав мені, були зі мною там, де я є; щоб вони бачили Мою славу, яку Ти дав Мені, бо Ти полюбив Мене перед заснуванням світу.
25 Отче праведний, світ не пізнав Тебе, але Я пізнав Тебе, і вони пізнали, що Ти послав Мене.
26 І Я відкрив їм ім'я Твоє й об'являтиму, щоб любов, якою Ти полюбив Мене, була в них, а Я в них.

РОЗДІЛ 18

1 Промовивши ці слова, Ісус вийшов із Своїми учнями за потік Кедрон, де був сад, у який увійшов Він та Його учні.
2 І Юда, що зрадив Його, знав це місце, бо Ісус часто прибував туди з учнями Своїми.
3 Тоді Юда, прийнявши ватагу та слуг від первосвящеників та фарисеїв, приходить туди з ліхтарями, смолоскипами та зброєю.
4 Ісус же, знаючи все, що має статися з Ним, вийшов і сказав їм: Кого ви шукаєте?
5 Йому відповіли: Ісуса Назарянина. Каже їм Ісус: Це Я. І Юда, що зрадив Його, стояв з ними.
6 Як тільки він сказав їм: Це Я, вони відступили назад і впали на землю.
7 Потім знову запитав їх: Кого ви шукаєте? А вони сказали: Ісуса Назарянина.
8 Ісус відповів: Я сказав вам, що це Я; отже, коли ви шукаєте Мене, нехай вони йдуть.
9 Щоб справдилось слово, що Він сказав: Я нікого не загубив із тих, кого Ти Мені дав.
10 Тоді Симон Петро, маючи меча, вихопив його, і вдарив слугу первосвященика, і відтяв йому праве вухо. Слугу звали Малх.
11 Тоді Ісус сказав до Петра: Вклади меча в піхви;
12 Тоді ватага, сотник і слуги юдейські схопили Ісуса та зв'язали Його,
13 І повів його перше до Анни; бо він був тестем Кайяфи, який того самого року був первосвящеником.
14 А Кайяфа був тим, хто радив юдеям, що краще, щоб одна людина померла за людей.
15 І пішов за Ісусом Симон Петро, а також інший учень: той учень був відомий первосвященикові, і він увійшов з Ісусом до палацу первосвященика.
16 А Петро стояв у дверях надворі. Тоді вийшов той другий учень, що був знайомий з первосвящеником, і сказав до сторожки, і ввів Петра.
17 Тоді дівчина, що сторожила, каже до Петра: Чи й ти не з учнів цього чоловіка? Він каже, я ні.
18 А слуги та слуги стояли там, розклавши вугілля; бо було холодно, і вони грілися, а Петро стояв із ними та грівся.
19 Тоді первосвященик запитав Ісуса про Його учнів і про Його науку.

20 Ісус відповів йому: Я говорив відкрито світові; Я завжди навчав у синагозі та в храмі, куди завжди звертаються євреї; і по секрету я нічого не сказав.
21 Чому ти мене питаєш? Запитай тих, хто слухав мене, що я їм сказав: ось вони знають, що я сказав.
22 І коли він це сказав, один із слуг, що стояли поруч, ударив Ісуса долонею, кажучи: Чи так відповідаєш первосвященикові?
23 Ісус відповів йому: якщо Я сказав зле, засвідчи, що зле; якщо ж добре, то за що ти мене б'єш?
24 Анна ж відіслав його зв'язаного до первосвященика Кайяфи.
25 А Симон Петро стояв і грівся. Сказали ж йому: Чи й ти не з Його учнів? Він заперечив і сказав: Ні.
26 Один із слуг первосвященика, родич йому, якому Петро відтяв вухо, каже: Чи не бачив я тебе в саду з ним?
27 Тоді Петро знову відрікся, і зараз же заспівав півень.
28 Тоді повели Ісуса від Кайяфи в преторій. а самі вони не входили в преторію, щоб не осквернитись; але щоб вони могли їсти пасху.
29 Тоді Пилат вийшов до них і сказав: У чому ви звинувачуєте цього чоловіка?
30 Вони відповіли і сказали йому: Якби він не був злочинцем, ми б не видали його тобі.
31 Тоді Пилат сказав їм: Візьміть Його ви та за вашим законом судіть Його. Тоді юдеї сказали йому: Нам не дозволено нікого вбивати.
32 Щоб збулося слово Ісусове, що Він сказав, даючи зрозуміти, якою смертю Він має вмерти.
33 Тоді Пилат знову ввійшов у преторій і, покликавши Ісуса, сказав Йому: Чи Ти Цар Юдейський?
34 Ісус відповів йому: Чи ти це від себе кажеш, чи інші тобі сказали про Мене?
35 Пилат відповів: Хіба я юдей? Твій народ і первосвященики видали тебе мені; що ти зробив?
36 Ісус відповів: Царство Моє не від світу цього; коли б Царство Моє було від світу цього, то слуги Мої воювали б, щоб Мене не видали юдеям; але тепер Царство Моє не звідси.
37 Тоді Пилат сказав Йому: Тож Ти Цар? Ісус відповів: Ти кажеш, що Я цар. Я на те народився і на те прийшов у світ, щоб свідчити про правду. Кожен, хто від правди, слухає мого голосу.
38 Каже Йому Пилат: Що є правда? І, сказавши це, він знову вийшов до юдеїв і сказав їм: Я не знаходжу в ньому ніякої провини.
39 Але у вас є звичай, щоб я відпускав вам одного на Пасху, чи хочете, щоб я відпустив вам Царя Юдейського?
40 Тоді знову закричали всі, кажучи: Не Його, а Варавву. А Варавва був розбійником.

РОЗДІЛ 19

1 Тоді Пилат узяв Ісуса та й бичував Його.
2 І воїни, сплівши вінець із терну, поклали Йому на голову, і зодягли на Нього багряницю,
3 І сказав: Радій, Царю Юдейський! і вони били його своїми руками.
4 Тоді Пилат знову вийшов і каже до них: Ось я виводжу Його до вас, щоб ви знали, що я не знаходжу в Ньому жодної провини.
5 Тоді вийшов Ісус у терновому вінку та багряниці. І Пилат каже до них: Ось чоловік!
6 Побачивши Його первосвященики та слуги, вони закричали, кажучи: Розіпни, розіпни Його! Каже їм Пилат: візьміть Його ви та розіпніть, бо я не знаходжу в Ньому жодної провини.
7 Відповіли йому юдеї: Ми маємо закон, і за нашим законом він повинен померти, бо зробив себе Сином Божим.
8 Як почув Пилат це слово, то ще більше злякався;
9 І знову ввійшов у преторій і каже до Ісуса: Звідки Ти? Але Ісус не дав йому відповіді.
10 Тоді каже до нього Пилат: Чи ти не говориш до мене? Хіба ти не знаєш, що я маю владу розіп'яти тебе і маю владу відпустити тебе?
11 Ісус відповів: Ти не мав би надо Мною ніякої влади, якби не було дано тобі зверху; тому більший гріх на тому, хто видав Мене тобі.
12 І відтоді Пилат шукав відпустити його, але юдеї кричали, кажучи: Якщо відпустиш цього, то ти не друг кесаря: кожен, хто робить себе царем, виступає проти кесаря.
13 Пилат, почувши те слово, вивів Ісуса геть і сів на судилище на місці, що зветься Постільна, а по-єврейськи Гавбата.
14 І був час приготування Пасхи, близько шостої години, і Він каже до юдеїв: Ось ваш Цар!
15 Вони ж кричали: Геть, геть, розіпни Його! Каже їм Пилат: Царя вашого розіп'яти? Первосвященики відповіли: Нема в нас царя, крім кесаря.
16 Тоді Він видав Його їм на розп'яття. І взяли Ісуса, і повели.
17 І він, несучи свій хрест, вийшов на місце, що зветься Лобним, що по-єврейськи зветься Голгофа.
18 Там розіп'яли Його та з Ним двох інших, по обидва боки одного, а Ісуса посередині.
19 І написав Пилат заголовок і поставив його на хресті. А було написано: ІСУС НАЗОРЯнин, ЦАР ЮДЕЙСЬКИЙ.
20 Цей заголовок читали тоді багато юдеїв, бо місце, де Ісус був розп'ятий, було недалеко від міста, і було написано єврейською, грецькою та латинською мовами.
21 Тоді первосвященики юдейські сказали до Пилата: Не пиши: Цар юдейський! але що Він сказав: Я Цар Юдейський.
22 Пилат відповів: Що я написав, те написав.
23 Тоді воїни, коли розіп'яли Ісуса, взяли Його одежу та розділили на чотири частини, кожному воїну по частині; а також його хітон: тепер хітон був без швів, витканий з верху в усюди.
24 І сказали вони між собою: Не будемо роздирати його, а киньмо жереб на нього, чиїй буде, щоб справдилось Писання, що каже: Розділили між собою одежу Мою, а за одежу Мою кинули жереб. Отже, солдати зробили це.
25 А біля хреста Ісусового стояли мати Його, і сестра матері Його, Марія, жінка Клеофова, і Марія Магдалина.

26 Коли Ісус побачив матір Свою та учня, що стояв поруч, якого Він любив, то сказав до матері: Жінко, ось син твій!
27 Тоді Він каже до учня: Ось мати твоя! І з тієї години той учень забрав її до свого дому.
28 Після цього Ісус, знаючи, що вже все збулося, щоб справдилось Писання, каже: Я спраглий.
29 Там же стояла посудина, повна оцту, і губку, наповнену оцтом, поклали на ісоп і піднесли до уст Його.
30 Коли ж Ісус прийняв оцту, то сказав: Звершилось! І, схиливши голову, віддав духа.
31 Тож юдеї, оскільки це було приготування, щоб тіла не залишалися на хресті в суботу, бо та субота була великим днем, благали Пилата, щоб перебити їм голінки та щоб їх було забрали.
32 Тоді прийшли воїни, і першому перебили голінки, і другому, розіп'ятому з Ним.
33 Коли ж вони підійшли до Ісуса й побачили, що Він уже мертвий, то не зламали Йому голінок.
34 Але один із воїнів списом проткнув йому бік, і звідти витекла кров і вода.
35 І той, хто бачив, засвідчив, і його свідчення правдиве, і він знає, що правду говорить, щоб ви повірили.
36 Це бо сталося, щоб справдилось Писання: Кість Його не буде зламана.
37 І знову інше Писання говорить: Подивляться на Того, Кого прокололи.
38 Після цього Йосиф із Ариматеї, будучи учнем Ісуса, але таємно через страх перед юдеями, благав Пилата, щоб він зняв тіло Ісуса; і Пилат дозволив йому. Тож він прийшов і взяв тіло Ісуса.
39 І прийшов також Никодим, який перше приходив до Ісуса вночі, і приніс суміш мирри та алое, близько ста фунтів ваги.
40 Тоді вони взяли тіло Ісуса і загорнули його в льняну одежу з пахощами, як ховають у юдеїв.
41 А на місці, де його розп'яли, був сад; а в саду нова гробниця, де ще ніколи не було покладено людини.
42 Там же поклали Ісуса через день приготування юдейський; бо гріб був близько.

РОЗДІЛ 20

1 Першого дня тижня приходить Марія Магдалина рано, коли було ще темно, до гробу, і бачить, що камінь відвалений від гробу.
2 Тоді вона біжить і приходить до Симона Петра та до другого учня, якого любив Ісус, і каже їм: Забрали Господа з гробу, і ми не знаємо, де Його поклали.
3 Петро ж вийшов і другий учень, і прийшли до гробу.
4 І побігли обидва разом, а другий учень випередив Петра й першим прийшов до гробу.
5 І, нахилившись, заглянувши всередину, побачив, що лежить полотно; але він не зайшов.
6 Тоді приходить Симон Петро за ним, і ввійшов до гробу, і бачить, що полотно лежить,
7 І хустка, що була на голові Його, не лежала разом із льняною одежею, але окремо згорнута.
8 Тоді увійшов і другий учень, що перший прийшов до гробу, і побачив, і увірував.
9 Бо вони ще не знали Писання, що Він мусить воскреснути з мертвих.
10 Тоді учні знову пішли до свого дому.
11 Марія ж стояла назовні біля гробу і плакала; і, плачучи, нахилилась і подивилася на гріб,
12 І бачить двох ангелів у білому, що сидять, один біля голови, а другий біля ніг, де лежало тіло Ісуса.
13 І кажуть їй: Жінко, чого ти плачеш? Вона каже до них: бо забрали Господа мого, і я не знаю, де його поклали.
14 І, сказавши це, вона обернулася, і побачила Ісуса, що стоїть, і не пізнала, що це Ісус.
15 Ісус каже їй: Жінко, чого ти плачеш? кого ти шукаєш? Вона, гадаючи, що він садівник, каже до нього: Пане, якщо ти виніс його, скажи мені, де ти його поклав, і я заберу його.
16 Каже їй Ісус: Маріє! Вона обернулася та й каже йому: Раввуні! тобто, Майстер.
17 Ісус каже їй: Не доторкайся до мене; бо Я ще не вознісся до Свого Отця, але піди до Моїх братів і скажи їм: Я йду до Свого Отця і вашого Отця; і моєму Богові, і вашому Богові.
18 Марія Магдалина прийшла й розповіла учням, що бачила Господа, і що Він їй це сказав.
19 Того ж дня ввечері, першого дня тижня, коли двері були зачинені, де зібралися учні через страх перед юдеями, прийшов Ісус, став посередині та й промовив до них: Мир вам!
20 І, сказавши це, показав їм руки і бік. Тоді зраділи учні, побачивши Господа.
21 Тоді Ісус знову сказав їм: Мир вам! Як Отець послав Мене, так і Я посилаю вас.
22 І, промовивши це, дихнув на них і каже до них: Прийміть Духа Святого!
23 Кому відпустите гріхи, відпустяться їм; і чиї гріхи ви затримаєте, вони затримаються.
24 А Хоми, одного з дванадцятьох, на ім'я Близнюк, не було з ними, коли прийшов Ісус.
25 Тоді інші учні сказали йому: Ми бачили Господа. Але він сказав їм: якщо не побачу на руках Його рани від цвяхів, і не вкладу свого пальця в рани від цвяхів, і не вкладу моєї руки в бік Його, не повірю.
26 А через вісім днів знову були всередині Його учні та Хома з ними. Тоді прийшов Ісус, коли двері були замкнені, і став посередині та й сказав: Мир вам!
27 Потім каже до Фоми: простягни пальця свого сюди й подивися на руки мої; і простягни руку твою, і вклади її в бік мій, і не будь невіруючим, але віруючим.
28 Хома відповів і сказав Йому: Господь мій і Бог мій!
29 Каже йому Ісус: Томо, ти увірував, бо побачив Мене; блаженні ті, що не бачили та увірували.
30 І багато інших ознак учинив Ісус перед своїми учнями, про які не написано в цій книзі:
31 Це ж написано, щоб ви вірували, що Ісус є Христос, Син Божий; і щоб, віруючи, ви могли мати життя через Його ім'я.

РОЗДІЛ 21

1 Після цього Ісус знову з'явився Своїм учням біля Тиверіадського моря. і це показав він сам.

2 Разом були Симон Петро, і Фома, званий Близнюк, і Нафанаїл із Кани Галилейської, і сини Зеведеєві, і ще двоє з його учнів.
3 Каже до них Симон Петро: Я йду ловити рибу. Вони кажуть йому: і ми йдемо з тобою. Вони вийшли, і зараз увійшли в човен; і тієї ночі вони нічого не зловили.
4 Коли вже настав ранок, Ісус став на березі, але учні не знали, що то Ісус.
5 Тоді Ісус каже до них: Діти, чи є у вас їжа? Вони відповіли йому: ні.
6 І сказав він до них: Закиньте сіті з правого боку човна, і знайдете. Тож вони кинули, і тепер не могли витягнути через велику кількість риби.
7 Тому той учень, якого любив Ісус, каже Петрові: Це Господь. Симон Петро, почувши, що то Господь, підперезав свою рибальську одежу, бо був нагий, і кинувся в море.
8 А інші учні припливли на човні; (бо вони були недалеко від землі, але ліктів двісті), тягнучи сітку з рибою.
9 Як тільки вони вийшли на землю, то побачили вогонь, розкладений вугіллям, і рибу, що лежала на ньому, і хліб.
10 Каже їм Ісус: Принесіть риби, яку ви зараз наловили.
11 Симон Петро пішов і витягнув на землю сітку, повну великих риб, сто п'ятдесят і три; і попри таку кількість їх було, але сітка не розірвалася.
12 Ісус каже до них: Ходіть обідати. І ніхто з учнів не наважився запитати Його: хто ти? знаючи, що це був Господь.
13 Тоді приходить Ісус, бере хліб і дає їм, також і рибу.
14 Це вже третій раз Ісус явився Своїм учням після того, як Він воскрес із мертвих.
15 Коли ж вони пообідали, Ісус каже Симону Петру: Симоне Йонин, чи любиш ти мене більше, ніж вони? Він каже Йому: Так, Господи! ти знаєш, що я тебе кохаю. Каже йому: Паси ягнят моїх.
16 Знову каже до нього вдруге: Симоне Йонин, чи кохаєш ти мене? Він каже Йому: Так, Господи! ти знаєш, що я тебе кохаю. Каже йому: Паси мої вівці.
17 Каже йому втретє: Симоне Йонин, чи кохаєш ти мене? Петро засмутився, бо втретє сказав йому: Чи кохаєш ти мене? І сказав йому: Господи, ти все знаєш; ти знаєш, що я тебе кохаю. Каже йому Ісус: Паси вівці Мої.
18 Істинно, істинно кажу тобі: Коли ти був молодим, ти підперізувався сам і ходив, куди хотів, а коли постарієшся, простягнеш руки свої, і інший підпереже тебе, і понесе, куди ти не хотів би.
19 Це Він сказав, даючи зрозуміти, якою смертю має прославити Бога. І, промовивши це, каже до нього: Йди за мною.
20 Тоді Петро, обернувшись, бачить, що йде за ним учень, якого любив Ісус. яка й на вечері схилилась до грудей Його й сказала: Господи, хто зрадить Тебе?
21 Петро, побачивши його, каже до Ісуса: Господи, а що йому робити?
22 Каже йому Ісус: якщо Я хочу, щоб він лишився, доки прийду, що тобі до того? іди за мною.
23 Тоді між братами розійшлася ця мова, що той учень не вмре. Але Ісус не сказав йому: Він не вмре; але якщо я хочу, щоб він залишився, доки я прийду, що тобі до того?
24 Це той учень, який про це свідчить і написав це, і ми знаємо, що його свідчення правдиве.
25 Є також багато інших речей, які зробив Ісус, про які, якби вони були написані кожне, я думаю, що навіть сам світ не міг би вмістити книги, які повинні бути написані. Амінь.

Діяння апостолів

РОЗДІЛ 1

1 Перший трактат я склав, о Теофіле, про все, що Ісус почав і робити, і навчати,
2 Аж до того дня, коли Він був вознесений, після того як Святим Духом дав заповіді апостолам, яких вибрав:
3 Йому він також показав себе живим після страждань своїх багатьма безпомилковими доказами, будучи перед ними сорок днів і говорячи про Царство Боже.
4 І, зібравшись із ними, наказав їм не відходити від Єрусалиму, але чекати обітниці Отця, про яку ви чули від Мене.
5 Бо Іван справді хрестив водою; але ви будете охрищені Святим Духом не через багато днів.
6 І зібравшись, вони питали Його, кажучи: Господи, чи цього часу відновиш Ізраїлеві царство?
7 І Він сказав їм: Не вам знати часи чи пори року, які Отець дав у Своїй владі.
8 Але ви приймете силу, як зійде на вас Дух Святий, і будете Моїми свідками в Єрусалимі, і в усій Юдеї, і в Самарії, і аж до останнього краю землі.
9 І коли він сказав це, коли вони дивилися, він піднявся; і хмара прийняла Його з-під їхніх очей.
10 І поки вони пильно дивилися на небо, коли він піднімався, ось двоє чоловіків стали біля них у білому вбранні;
11 Котрий також сказав: Галілейські мужі, чого стоїте, дивлячись на небо? цей самий Ісус, що вознісся від вас на небо, прийде так само, як ви бачили, як він ішов на небо.
12 Тоді вони повернулися до Єрусалиму з гори, що зветься Оливною, що від Єрусалиму за день суботній дороги.
13 І, увійшовши, піднялися до горниці, де сиділи Петро, і Яків, і Іван, і Андрій, Пилип, і Хома, Варфоломій і Матвій, Яків, син Алфеїв, і Симон Зелот, і Юда, брат Якова.
14 Усі вони однодушно перебували в молитві та благанні з жінками та Марією, матір'ю Ісуса, та з братами Його.
15 І в ті дні Петро встав посеред учнів і сказав: (кількість імен разом була близько ста двадцяти),
16 Мужі й брати, це Писання повинно було сповнитися, яке Святий Дух устами Давида промовив перед тим про Юду, який був провідником для тих, що схопили Ісуса.
17 Бо він був зарахований до нас і отримав частку цього служіння.
18 Тепер цей чоловік придбав поле за винагороду за беззаконня; і, впавши стрімголов, він розлетівся посередині, і все його нутро вийшло.
19 І це стало відомо всім мешканцям Єрусалиму; оскільки це поле називається їхньою мовою Акельдама, тобто поле крові.
20 Бо написано в книзі Псалмів: Нехай оселя його стане спустошенням, і нехай ніхто не живе в ньому, а єпископство його нехай займе інший.
21 Тому з цих людей, які були з нами весь час, поки Господь Ісус входив і виходив між нами,
22 Починаючи від Іванового хрищення аж до того самого дня, коли він був взятий від нас, треба бути висвяченим, щоб бути з нами свідком Його воскресіння.
23 І призначили двох: Йосипа, званого Варсавою, що звався Юстом, і Маттія.
24 І вони помолилися й сказали: Ти, Господи, що знаєш серця всіх людей, покажи, кого з цих двох Ти вибрав,
25 Щоб він міг взяти участь у цьому служінні та апостольстві, від якого через переступ відпав Юда, щоб піти на своє місце.
26 І вони дали свої жеребки; і жереб упав на Матіаса; і він був зарахований до одинадцяти апостолів.

РОЗДІЛ 2

1 І коли настав день П'ятидесятниці, усі вони були однодушно в одному місці.
2 І раптом почувся шум із неба, немов би бурхливий порив, і наповнив увесь дім, де вони сиділи.
3 І явились їм розділені язики, як вогняні, і сів по одному на кожного з них.
4 І сповнилися всі Духом Святим, і почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм промовляти.
5 І жили в Єрусалимі юдеї, люди побожні, з усякого народу під небом.
6 Коли пролунав цей шум, зібрався натовп і був збентежений, бо кожен чув, як вони говорили його мовою.
7 І дивувалися всі та дивувалися, кажучи один до одного: Чи не всі ці, що говорять, галілеяни?
8 І як ми чуємо кожен свою мову, в якій ми народилися?
9 Парфяни, і мідяни, і еламіти, і мешканці Месопотамії, і Юдеї, і Каппадокії, Понту та Азії,
10 Фрігія та Памфілія, в Єгипті та в частинах Лівії навколо Кірени, і прибульці Риму, євреї та прозеліти,
11 Крит і араби, ми дійсно чуємо, як вони говорять нашими мовами про чудові діла Божі.
12 І дивувалися всі, і сумнівалися, кажучи один до одного: Що це значить?
13 Інші ж, насміхаючись, казали: Ці люди напилися молодого вина.
14 Петро ж, вставши з одинадцятьма, підвищив свій голос і сказав до них: Мужі Юдеї та всі ви, що живете в Єрусалимі, нехай це буде вам відомо, і послухайте моїх слів!
15 Бо вони не п'яні, як ви думаєте, бо зараз лише третя година дня.
16 Але це те, що сказав пророк Йоіл;
17 І станеться в останні дні, говорить Бог, Я виллю від Свого Духа на кожне тіло, і ваші сини та ваші дочки будуть пророкувати, і ваші юнаки будуть бачити видіння, і ваші старі будуть снити сни. :
18 І на рабів Моїх і на невільниць Моїх Я виллю в ті дні Свого Духа; і вони будуть пророкувати:
19 І дам чуда на небі вгорі, і знаки на землі долі; кров, і вогонь, і випари диму:
20 Сонце обернеться на темряву, а місяць на кров, перш ніж настане день Господній, великий і славний.
21 І станеться, що кожен, хто покличе ім'я Господнє, буде спасенний.
22 Мужі ізраїльські, послухайте ці слова; Ісуса з Назарету, мужа, визнаного Богом між вами чудами, і

чудами, і знаменами, які Бог учинив через Нього серед вас, як і самі знаєте.
23 Його, визволеного за визначеною порадою та передбаченням Божим, ви взяли, розіп'яли й убили нечестивими руками.
24 Його Бог воскресив, розв'язавши муки смерті, бо неможливо було втримати Його.
25 Бо Давид говорить про нього: Я завжди передбачав Господа перед собою, бо Він праворуч від мене, щоб я не захитався.
26 Тому зраділо моє серце і звеселився мій язик; також тіло моє спочине в надії:
27 Бо Ти не залишиш душі моєї в пеклі, і не даси Святому Твоєму побачити тління.
28 Ти відкрив мені дороги життя; Ти наповниш мене радістю обличчям Своїм.
29 Мужі та брати, дозвольте мені відверто сказати вам про патріарха Давида, що він і мертвий, і похований, і його гробниця з нами до цього дня.
30 Тому, будучи пророком і знаючи, що Бог клятвою присягнув йому, що від плоду стегон його, за тілом, він підійме Христа, щоб сісти на престолі його;
31 Він, побачивши це наперед, сказав про воскресіння Христа, що душа його не залишилася в пеклі, ані тіло його не бачило тління.
32 Цього Ісуса Бог воскресив, чого ми всі свідки.
33 Отож, будучи правицею Божою вознесений і прийнявши від Отця обітницю Святого Духа, Він пролив це, що ви бачите й чуєте.
34 Бо Давид не вознісся на небо, а сам каже: Сказав Господь Господеві моєму: Сядь праворуч Мене,
35 Доки не покладу ворогів твоїх підніжком ніг твоїх.
36 Тому нехай твердо знає ввесь Ізраїлів дім, що Господом і Христом учинив Бог Того Ісуса, Якого ви розіп'яли.
37 Почувши це, вони вразилися серцем своїм і сказали до Петра та до решти апостолів: Що нам робити, мужі-браття?
38 Тоді Петро сказав їм: Покайтеся, і нехай кожен із вас охриститься в ім'я Ісуса Христа на відпущення гріхів, і ви отримаєте дар Святого Духа.
39 Бо обітниця для вас, і для ваших дітей, і для всіх, хто далеко, саме тих, кого покличе Господь, Бог наш.
40 І багатьма іншими словами він свідчив і закликав, кажучи: Рятуйтеся від цього лукавого роду.
41 Тоді ті, що радо прийняли його слово, охристилися, і того ж дня до них приєдналося близько трьох тисяч душ.
42 І вони перебували в апостольській науці, і в спільноті, і в ламанні хліба, і в молитвах.
43 І страх обійняв кожну душу, і багато чуд і знамен творили апостоли.
44 І всі віруючі були разом і мали все спільне;
45 І продали їхні маєтки та добра, і розділили їх усім людям, як кожен мав потребу.
46 І вони щодня однодушно перебували в храмі, ламаючи хліб від дому до дому, їли їжу з радістю та простотою серця,
47 Хвалити Бога і мати милість у всього народу. І Господь щоденно додавав до Церкви тих, хто спасався.

РОЗДІЛ 3

1 Петро та Іван увійшли разом до храму на годину молитви, а була година дев'ята.
2 І носили одного чоловіка, кульгавого від утроби матері своєї, і клали його щодня біля воріт храму, що зветься Прекрасними, щоб просити милостині в тих, хто входив до храму;
3 Він, побачивши Петра та Івана, що збиралися входити до храму, просив милостині.
4 Петро ж з Іваном подивився на нього й сказав: Подивись на нас!
5 І він зважав на них, сподіваючись отримати щось від них.
6 Тоді Петро сказав: Срібла й золота нема в мене; але те, що маю, даю тобі: В ім'я Ісуса Христа з Назарету встань і ходи.
7 І, взявши його за правицю, підвів його, і відразу зміцнилися його ноги та гомілки.
8 І він, підскочивши, став, і ходив, і ввійшов з ними до храму, ходячи, і стрибаючи, і славлячи Бога.
9 І ввесь народ бачив, як він ходив і хвалив Бога:
10 І вони знали, що це був той, хто сидів для милостині біля Прекрасних воріт храму: і вони були сповнені подиву та здивування тим, що з ним сталося.
11 І коли той кульгавий чоловік, який був зцілений, тримав Петра та Івана, увесь народ збігся до них у притвор, що зветься Соломоновим, дуже дивуючись.
12 Петро ж, побачивши це, відповів до народу: Ізраїльтяни, чого дивуєтеся цьому? або чому ви так пильно дивитесь на нас, ніби своєю власною силою чи святістю ми змусили цього чоловіка ходити?
13 Бог Авраама, і Ісака, і Якова, Бог батьків наших, прославив Сина Свого Ісуса; Якого ви видали, і відреклися Його перед Пилатом, коли він постановив відпустити Його.
14 Але ви відреклися Святого і Праведного, і хотіли, щоб вам дарували вбивцю;
15 і вбив Князя життя, якого Бог воскресив із мертвих; свідками чого ми є.
16 І Його ім'я через віру в Його ім'я зміцнило цього чоловіка, якого ви бачите і знаєте: так, віра, що від нього, дала йому цю повну здоровість перед усіма вами.
17 І тепер, брати, я знаю, що ви зробили це через незнання, як і ваші правителі.
18 Але те, що Бог передвістив устами всіх Своїх пророків, що Христос має страждати, Він так виконав.
19 Отже, покайтеся ви і наверніться, щоб ваші гріхи могли бути стерті, коли часи освіження прийдуть від присутності Господа;
20 І пошле Ісуса Христа, проповідуваного вам раніше.
21 Його мусить небо прийняти аж до часів відновлення всього, що пророк Бог устами всіх Своїх святих пророків від віку.
22 Бо Мойсей справді сказав батькам: Пророка поставить вам Господь, Бог ваш, із ваших братів, як мене; Його ви будете слухати в усьому, що він вам скаже.
23 І станеться, що кожна душа, яка не послухає того пророка, буде винищена з-поміж людей.
24 Так, і всі пророки від Самуїла та тих, хто йшов після них, стільки, хто говорив, також передрікали ці дні.

25 Ви сини пророків і заповіту, який Бог уклав із нашими батьками, кажучи до Авраама: І в насінні твоєму будуть благословенні всі племена землі.
26 До вас спочатку Бог, воскресивши Свого Сина Ісуса, послав Його благословити вас, щоб відвернути кожного з вас від своїх беззаконь.

РОЗДІЛ 4

1 І коли вони говорили до народу, священики, і начальник храму, і садукеї підступили до них,
2 Засмучені тим, що навчали людей і проповідували через Ісуса воскресіння з мертвих.
3 І вони наклали на них руки, і віддали їх до наступного дня, бо був уже вечір.
4 Та багато з тих, хто слухав слово, увірували; а число людей було близько п'яти тисяч.
5 І сталося наступного дня, що їхні начальники, і старші, і книжники,
6 І первосвященик Анна, і Кайяфа, і Іван, і Олександр, і всі, хто був із роду первосвященика, зібралися в Єрусалимі.
7 І коли вони поставили їх посередині, вони запитали: Якою силою чи яким іменем ви це зробили?
8 Тоді Петро, сповнений Святого Духа, сказав їм: «Начальники народу та старші Ізраїля!
9 Якщо ми сьогодні будемо досліджуватися щодо доброго вчинку, зробленого безсилій людині, за допомогою чого він одужає;
10 Нехай буде відомо всім вам і всьому народу Ізраїля, що в ім’я Ісуса Христа з Назарету, Якого ви розіп’яли, Якого Бог воскресив із мертвих, саме Ним цей чоловік стоїть тут перед вами здоровим.
11 Це той камінь, який ви, будівничі, відкинули, він став головою наріжного.
12 І немає ні в якому іншому спасіння, бо немає іншого імені під небом, даного людям, яким би ми мали спастися.
13 Побачивши ж сміливість Петра та Івана, і зрозумівши, що вони люди неосвічені та невігласи, вони дивувалися; і пізнали їх, що вони були з Ісусом.
14 І побачивши зціленого чоловіка, що стояв з ними, вони нічого не могли сказати проти.
15 Але коли вони наказали їм вийти з ради, вони порадилися між собою,
16 кажучи: Що нам робити з цими людьми? бо те, що вони справді зробили визначне чудо, є очевидним для всіх, хто живе в Єрусалимі; і ми не можемо цього заперечити.
17 Але щоб це більше не поширювалося в народі, рішуче погрозімо їм, щоб вони більше ні з ким не говорили про це ім’я.
18 І вони покликали їх і наказали їм зовсім не говорити й не навчати в ім’я Ісуса.
19 А Петро та Іван сказали їм у відповідь: Розсудіть, чи справедливо перед Богом слухатися вас більше, ніж Бога.
20 Бо ми не можемо не говорити того, що бачили й чули.
21 Отож, погрожуючи їм ще більше, вони відпустили їх, не знайшовши нічого, як би їх покарати, через людей, бо всі прославляли Бога за те, що сталося.
22 Бо чоловікові було більше сорока років, над яким було здійснене це чудо зцілення.
23 І, як їх відпустили, вони пішли до своїх і розповіли все, що сказали їм первосвященики та старші.
24 І, почувши це, вони однодушно піднесли свій голос до Бога та сказали: Господи, Ти Бог, що створив небо, і землю, і море, і все, що в них є.
25 Ти устами раба Твого Давида сказав: Чому народи лютують, і народи задумують марне?
26 Царі земні повстали, і князі зібралися разом проти Господа та проти Христа Його.
27 Бо справді зібралися проти Твого святого Сина Ісуса, Якого Ти помазав, і Ірод, і Понтій Пилат з поганами та народом Ізраїля,
28 Щоб зробити все, що твоя рука і твоя рада наперед постановили, щоб було зроблено.
29 А тепер, Господи, подивися на їхні погрози: і дай Своїм слугам, щоб вони з усією сміливістю могли говорити Твоє слово,
30 Простягнувши руку Свою, щоб зцілити; і щоб знамення та чудеса творилися іменем Твого святого дитя Ісуса.
31 І коли вони помолилися, місце, де вони були зібрані, затрясло; і всі вони були сповнені Духом Святим, і вони проповідували слово Боже з відвагою.
32 І багато тих, що ввірували, мали одне серце й одну душу. але у них було все спільне.
33 І з великою силою свідчили апостоли про воскресіння Господа Ісуса, і велика благодать була на них усіх.
34 І серед них не було жодного злидаря, бо всі, хто володів землями чи будинками, продавали їх і приносили ціни проданого,
35 І поклав їх до ніг апостолів, і роздали кожному за потребою.
36 І Йосей, якого апостоли прозвали Варнавою, що в перекладі означає Син розради, Левит і з Кіпру,
37 Маючи землю, продав її, а гроші приніс і поклав до ніг апостолів.

РОЗДІЛ 5

1 Але один чоловік на ім’я Ананія з Сапфірою, своєю жінкою, продав майно,
2 І сховав частину від ціни, оскільки його жінка також знала про це, і приніс певну частину, і поклав до ніг апостолів.
3 Але Петро сказав: Ананію, чому сатана наповнив твоє серце, щоб ти збрехав Святому Духові та приховав частину ціни землі?
4 Хіба воно було не твоє? і після того, як він був проданий, чи це не було в твоїй владі? чому ти задумав це в серці своєму? ти збрехав не людям, а Богові.
5 І Ананія, почувши ці слова, впав і віддав духа, і страх великий обгорнув усіх, хто це чув.
6 І встали юнаки, згорнули його, винесли та й поховали.
7 Минуло близько трьох годин, як увійшла його жінка, не знаючи, що сталося.
8 А Петро відповів їй: Скажи мені, чи за стільки ви продали землю? І вона сказала: «Так, за стільки».

9 Тоді Петро сказав їй: Як це ви змовилися спокусити Духа Господнього? ось ноги тих, що поховали твого чоловіка, при дверях і винесуть тебе.
10 Тоді вона зараз же впала до його ніг і віддала духа; і юнаки, увійшовши, знайшли її мертвою, і, винісши її, поховали біля чоловіка її.
11 І великий страх огорнув всю церкву і всіх, хто чув це.
12 І руками апостолів було вчинено багато ознак і чудес серед людей; (І всі вони були однодушно в Соломоновому ґанку.
13 А з решти ніхто не наважувався приєднатися до них, але народ звеличував їх.
14 І віруючих додалося до Господа ще більше, безліч чоловіків і жінок.)
15 Так виносили хворих на вулицю й клали на ліжках і ложах, щоб хоч тінь Петра, що проходив повз, осіняла когось із них.
16 Також до Єрусалиму приходило багато людей із навколишніх міст, несучи недужих і мучених нечистими духами, і всі були зцілені.
17 Тоді піднявся первосвященик і всі, хто був із ним (тобто секта саддукеїв), і сповнилися гніву,
18 І наклали руки на апостолів, і посадили їх до загальної в'язниці.
19 Ангол же Господній уночі відчинив двері в'язниці, вивів їх і сказав:
20 Іди, стань і промовляй у храмі до людей усі слова цього життя.
21 Вони ж, почувши це, увійшли рано вранці до храму й навчали. Але прийшов первосвященик і ті, що були з ним, і скликали синедріон і ввесь старший із синів Ізраїля, і послали до в'язниці привести їх.
22 Коли ж слуги прийшли й не знайшли їх у в'язниці, то повернулися й сказали:
23 кажучи: В’язниця справді знайшла нас закритою з усією безпекою, а сторожі стояли назовні перед дверима; але, відчинивши, не знайшли всередині нікого.
24 А коли первосвященик, і начальник храму, і первосвященики почули це, вони сумнівалися в них, до чого це прийде.
25 Тоді прийшов один і сповістив їх, кажучи: Ось ті люди, яких ви посадили в темницю, стоять у храмі й навчають людей.
26 Тоді пішов сотник із слугами, і привів їх без насильства, бо боялися народу, щоб їх не побили камінням.
27 І, привівши їх, поставили перед радою, і запитав їх первосвященик:
28 кажучи: Хіба ми не наказували вам суворо не навчати в Ім'я це? і ось ви наповнили Єрусалим своїм вченням і маєте намір навести на нас кров цього чоловіка.
29 Тоді Петро та інші апостоли відповіли й сказали: Богові треба коритися більше, ніж людям.
30 Бог наших батьків воскресив Ісуса, якого ви вбили й повісили на дереві.
31 Його підніс Бог правицею Своєю на Начальника й Спаса, щоб дати Ізраїлеві покаяння й прощення гріхів.
32 І ми є Його свідками цього; так само й Святий Дух, що його Бог дав тим, хто Йому кориться.
33 Коли вони почули це, вони розлютились серцем і зрадилися вбити їх.
34 Тоді в синедріоні встав один фарисей, на ймення Гамаліїл, законознавець, який мав славу в усьому народі, і звелів вивести апостолів трохи вперед;
35 І сказав до них: Ізраїльтяни, бережіть себе, що ви збираєтеся зробити щодо цих людей.
36 Бо перед цими днями повстав Тевда, пишаючись кимось; до якого приєдналося кілька чоловік, близько чотирьох сотень: який був убитий; і всі, хто слухався його, були розпорошені та знищені.
37 Після цього чоловіка повстав Юда Галілеянин у дні перепису, і потягнув за собою багато народу; і він загинув; і всі, навіть ті, хто йому корився, були розсіяні.
38 І тепер я кажу вам: утримайтеся від цих людей і залиште їх у спокої, бо якщо ця порада чи ця робота від людей, вони зійдуть нанівець;
39 Але якщо воно від Бога, ви не можете його зруйнувати; щоб не виявилося, що ви воюєте проти Бога.
40 І вони погодилися з ним; і, покликавши апостолів, побили їх і наказали їм не говорити в ім'я Ісуса, і відпустили їх.
41 І вони відійшли від синедріону, радіючи, що сподобились перенести ганьбу за ім’я Його.
42 І щоденно в храмі та в кожному домі не переставали навчати та проповідувати Ісуса Христа.

РОЗДІЛ 6

1 І в ті дні, коли число учнів помножилося, знялося нарікання греків на євреїв за те, що їхні вдови були занедбані в щоденному служінні.
2 Тоді дванадцять покликали натовп учнів і сказали: Не личить нам залишити слово Боже та служити до столів.
3 Отже, браття, виберіть серед себе сім чоловік чесної слави, сповнених Святого Духа й мудрості, яких ми можемо призначити над цією справою.
4 Але ми будемо постійно віддаватись молитві та служінню слову.
5 І сподобалось це слово всій юрбі, і вибрали Стефана, чоловіка, повного віри й Святого Духа, і Пилипа, і Прохора, і Ніканора, і Тимона, і Пармена, і Миколая, проселіта з Антіохії.
6 Їх поставили перед апостолами, і вони, помоливши, поклали на них руки.
7 І слово Боже зростало; і число учнів в Єрусалимі дуже помножилось; і велика група священиків була слухняна вірі.
8 І Степан, сповнений віри та сили, чинив великі чуда та чуда серед людей.
9 Тоді повстали деякі із синагоги, що зветься синагогою лібертинів, і киренійців, і александрійців, і з них з Кілікії та Азії, сперечаючись зі Стефаном.
10 І вони не змогли встояти перед мудрістю та духом, якими він говорив.
11 Тоді вони підтримали людей, які сказали: Ми чули, як він говорив блюзнірські слова на Мойсея та на Бога.
12 І підбурили вони народ, і старших, і книжників, і напали на нього, і схопили його, і привели до ради,

13 І поставили неправдивих свідків, які казали: Цей чоловік не перестає говорити блюзнірські слова проти цього святого місця та закону.
14 Бо ми чули, як він говорив, що цей Ісус Назарянин зруйнує це місце і змінить звичаї, які передав нам Мойсей.
15 І всі, хто сидів у синедріоні, дивлячись на нього пильно, побачили обличчя його, як обличчя ангела.

РОЗДІЛ 7

1 Тоді первосвященик сказав: Чи так це?
2 І сказав: Мужі, брати й батьки, слухайте! Бог слави явився нашому батькові Авраму, коли він був у Месопотамії, перш ніж він оселився в Харрані,
3 І сказав до нього: Вийди з краю свого та з родини своєї, і прийди до краю, який Я покажу тобі.
4 Потім він вийшов із землі халдейців і оселився в Харрані; і звідти, коли помер його батько, він переселив його в цю землю, де ви зараз живете.
5 І він не дав йому спадщини в ньому, ні, навіть навіть для того, щоб ступити на нього; але він пообіцяв, що він дасть його на володіння йому та його потомству після нього, коли він ще не мав дитини .
6 І сказав Бог так: щоб потомство його перебувало в чужій землі; і щоб вони привели їх у рабство та заподіяли їм зло чотириста років.
7 І судитиму народ, якому вони будуть у рабстві, сказав Бог, і після цього вони вийдуть і будуть служити Мені на цьому місці.
8 І дав йому заповіта обрізання, і Авраам породив Ісаака, і обрізав його восьмого дня. а Ісак породив Якова; а Яків породив дванадцять патріархів.
9 І патріархи з заздрості продали Йосипа до Єгипту, але Бог був із ним,
10 І визволив його від усіх його скорбот, і дав йому ласку та мудрість в очах фараона, царя Єгипту. і він настановив його намісником над Єгиптом та над усім домом своїм.
11 І настав голод на всю єгипетську та ханаанську землю та велика біда, і наші батьки не знаходили поживи.
12 Коли Яків почув, що в Єгипті є збіжжя, він послав перших наших батьків.
13 І вдруге Йосип був відомий своїм братам; і рід Йосипа був відомий фараонові.
14 І послав Йосиф, і покликав до себе Якова, батька свого, і всю свою родину, сімдесят і п'ятнадцять душ.
15 І зійшов Яків до Єгипту, і помер він та наші батьки,
16 І були перенесені в Сихем, і покладені в гробницю, яку Авраам купив за гроші від синів Еммора, батька Сихема.
17 Коли ж наближався час обітниці, якою Бог поклявся Авраамові, народ ріс і множився в Єгипті,
18 Аж поки не став інший цар, який не знав Йосипа.
19 Він підступно поводився з нашим родом, і зловживав нашими батьками, щоб вони вигнали дітей своїх, щоб вони не жили.
20 Того часу народився Мойсей, і був він дуже гарний, і годувався в домі свого батька три місяці.
21 І коли він був вигнаний, дочка фараона взяла його і вигодувала його собі за сина.
22 І був Мойсей навчений усієї єгипетської мудрості, і був сильним у словах і в ділах.
23 І коли йому виповнилося сорок років, спало йому на серце відвідати своїх братів, Ізраїлевих синів.
24 І, побачивши одного з них, він захистив його, і помстився за пригнобленого, і вразив єгиптянина.
25 Бо він думав, що його брати зрозуміють, як Бог його рукою визволить їх, але вони не зрозуміли.
26 І наступного дня він з'явився до них, коли вони сварилися, і хотів знову змирити їх, кажучи: Панове, ви брати; чому ви кривдите один одного?
27 Але той, хто кривдив свого ближнього, відштовхнув його, кажучи: Хто тебе поставив над нами володарем і суддею?
28 Чи хочеш ти вбити мене, як учора ти вбив єгиптянина?
29 І втік Мойсей за цим словом, і став приходьком у землі Мадіян, де він породив двох синів.
30 І коли минуло сорок років, з'явився йому в пустині гори Сінай Ангол Господній у полум'ї вогняного куща.
31 Коли Мойсей побачив це, то здивувався цьому видовищу; і коли він наблизився, щоб побачити це, голос Господній був до нього:
32 кажучи: Я Бог батьків твоїх, Бог Авраама, і Бог Ісака, і Бог Якова. Тоді Мойсей затремтів і не наважився побачити.
33 Тоді Господь сказав йому: Здійми взуття з ніг своїх, бо місце, де ти стоїш, то свята земля.
34 Я бачив, Я бачив біду Свого народу, що в Єгипті, і почув Я їхній стогін, і зійшов, щоб визволити їх. А тепер іди, я відішлю тебе до Єгипту.
35 Цей Мойсей, якого вони відкинули, кажучи: Хто поставив тебе начальником і суддею? того ж послав Бог володарем і визволителем через ангела, що явився йому в кущі.
36 Він вивів їх, учинивши чудеса та ознаки в єгипетській землі, і в Червоному морі, і в пустелі сорок років.
37 Це той Мойсей, що сказав Ізраїлевим синам: Пророка поставить вам Господь, Бог ваш, із ваших братів, як мене; його ви почуєте.
38 Це той, хто був у церкві в пустелі з ангелом, який говорив до нього на горі Сіна, і з нашими батьками: хто отримав живі пророцтва, щоб дати нам:
39 Його не хотіли наші батьки коритися, але відкинули його від себе, і в своїх серцях повернулися назад до Єгипту,
40 кажучи до Аарона: Зроби нам богів, щоб вони йшли перед нами, бо щодо цього Мойсея, який вивів нас із єгипетської землі, ми не знаємо, що з ним сталося.
41 І вони зробили теля в ті дні, і принесли жертву ідолу, і раділи витворам своїх рук.
42 Тоді Бог обернувся і дав їм поклонятися воїнству небесному; Як написано в книзі пророків, о доме Ізраїлів, чи приносили ви Мені забитих звірів і жертви протягом сорока років у пустелі?
43 Так, ви взяли скинію Молоха та зірку вашого бога Ремфана, образи, які ви зробили, щоб поклонятися їм, і Я переведу вас за Вавилон.
44 Наші батьки мали скинію свідчення в пустелі, як він призначив, промовляючи до Мойсея, щоб він зробив її згідно з образом, який він бачив.

45 Котрий також наші батьки, що прийшли після того, принесли з Ісусом у володіння поган, яких Бог вигнав з-перед обличчя наших батьків, аж до днів Давида.
46 Він знайшов милість перед Богом і бажав знайти скинію для Бога Якова.
47 Але Соломон збудував йому дім.
48 Проте Всевишній живе не в рукотворних храмах; як каже пророк,
49 Небо — мій престол, а земля — підніжок моїм ногам: який дім збудуєте мені? говорить Господь, або яке місце спокою мого?
50 Хіба не моя рука створила все це?
51 Ви, твердошиї та необрізані серцем і вухами, ви завжди противитесь Святому Духу: як ваші батьки, так і ви.
52 Кого з пророків не переслідували ваші батьки? і вони вбили тих, хто передвістив про прихід Праведного; зрадниками та вбивцями якого ви стали тепер.
53 Які прийняли закон через розпорядження ангелів і не додержали його.
54 Почувши це, вони вразилися серцем і скрегочуть на нього своїми зубами.
55 Він же, сповнений Духа Святого, поглянув пильно на небо, і побачив славу Божу та Ісуса, що стояв по правиці Бога,
56 І сказав: Ось я бачу небо відкрите, і Сина Людського, що стоїть по правиці Бога.
57 Тоді вони закричали гучним голосом, і заткнули свої вуха, і однодушно кинулися на нього,
58 І вигнали його за місто, і побили його камінням, а свідки поклали свій одяг біля ніг юнака, на ім'я Савл.
59 І побили камінням Степана, який взивав до Бога й казав: Господи Ісусе, прийми дух мій!
60 І він упав на коліна, і скрикнув гучним голосом: Господи, не залічи їм цього гріха. І, сказавши це, заснув.

РОЗДІЛ 8

1 І Савл погоджувався на його смерть. І в той час було велике гоніння на церкву, що була в Єрусалимі; і всі вони були розпорошені по краях Юдеї та Самарії, крім апостолів.
2 І благочестиві мужі віднесли Стефана до його поховання, і вчинили великий плач по ньому.
3 Щодо Савла, то він руйнував церкву, входив у кожен дім і, виманюючи чоловіків та жінок, віддавав їх до в'язниці.
4 Тому ті, що були розпорошені, ходили всюди, проповідуючи слово.
5 Тоді Пилип зійшов до міста Самарії, і проповідував їм Христа.
6 І народ однодушно прислухався до того, що говорив Пилип, слухаючи і бачачи чуда, які він творив.
7 Бо нечисті духи, кричачи гучним голосом, виходили з багатьох одержимих ними, і багато розслаблених і кульгавих були зцілені.
8 І була велика радість у тому місті.
9 Але був один чоловік, на ім'я Симон, який раніше в тому самому місті чаклував і зачаровував народ Самарії, видаючи себе за якогось великого.
10 Його слухали всі, від малого аж до великого, кажучи: Цей чоловік — сила Божа велика.
11 І зважали на Нього, бо він довго чарував їх чарами.
12 Коли ж вони повірили Пилипу, що проповідував Царство Боже та ім'я Ісуса Христа, то охристилися чоловіки й жінки.
13 Тоді й сам Симон увірував і, охристившись, був із Пилипом і дивувався, дивлячись на чудеса та знамення, що діялися.
14 Коли ж апостоли, які були в Єрусалимі, почули, що Самарія прийняла слово Боже, то послали до них Петра та Івана,
15 Який, зійшовши, молився за них, щоб вони прийняли Духа Святого.
16 (Бо ні на одного з них він ще не зійшов, тільки вони були охрищені в ім'я Господа Ісуса).
17 Тоді вони поклали на них руки, і вони отримали Святого Духа.
18 І коли Симон побачив, що через покладання рук апостолів дається Святий Дух, він запропонував їм гроші,
19 кажучи: Дай і мені цю владу, щоб кожен, на кого я покладу руки, прийняв Духа Святого.
20 Петро ж сказав йому: Гроші твої нехай будуть з тобою на загибель, бо ти подумав, що дар Божий можна придбати за гроші.
21 Нема тобі в цій справі ані частки, ані долі, бо твоє серце не праве перед Богом.
22 Отож, покайся в цій злобі своїй і молися до Бога, щоб, можливо, була тобі прощена думка серця твого.
23 Бо я бачу, що ти в гіркій жовчі та в кайданах беззаконня.
24 Тоді Симон відповів і сказав: Моліться ви до Господа за мене, щоб нічого з того, що ви сказали, не спіткало мене.
25 І вони, засвідчивши та проповідуючи слово Господнє, повернулися до Єрусалиму, і проповідували Євангеліє в багатьох селах самарійських.
26 І ангел Господній промовив до Пилипа, кажучи: Устань та йди на південь, на дорогу, що спускається з Єрусалиму до Гази, а вона пустельна.
27 І він устав і пішов, аж ось чоловік з Ефіопії, євнух великої влади під керівництвом Кандаки, цариці Ефіопської, який мав опіку над усіма її скарбами, і прибув до Єрусалиму для поклоніння,
28 Вертався, і, сидячи на колісниці, читав пророка Ісаю.
29 Тоді Дух сказав Пилипу: Підійди й пристань до цієї колісниці.
30 І Пилип підбіг до нього, і почув, як він читає пророка Ісаю, і сказав: Чи розумієш ти, що читаєш?
31 І він сказав: Як я можу, якби хтось не наставив мене? І він просив Пилипа, щоб він піднявся й сів із ним.
32 Місце Писання, яке він читав, було таке: Його, як вівцю, на заклання вели; і як ягня німе перед тим, хто його стриже, так він не відкрив своїх уст.
33 У приниженні його відірвався суд його, і хто сповістить про його рід? бо його життя взято з землі.
34 А євнух відповів Пилипові й сказав: про кого пророк говорить це? себе чи іншої людини?
35 Тоді Филип відкрив уста свої, і почав з того самого Писання, і проповідував йому Ісуса.

36 І коли вони йшли своєю дорогою, вони прийшли до однієї води. І сказав євнух: Дивіться, ось вода; що мені заважає хреститися?
37 І Пилип сказав: Якщо ти віруєш усім своїм серцем, то можеш. А він відповів і сказав: Вірую, що Ісус Христос є Син Божий.
38 І він звелів зупинити колісницю, і обидва зійшли у воду, Пилип і євнух. і він охрестив його.
39 І коли вони вийшли з води, Дух Господній забрав Пилипа, і скопець уже не бачив його, і він пішов своєю дорогою, радіючи.
40 Пилип же знайшовся в Азоті, і, проходячи, проповідував по всіх містах, аж поки не прийшов у Кесарію.

РОЗДІЛ 9

1 І Савл, ще дихаючи погрозами та вбивством на учнів Господніх, пішов до первосвященика,
2 І вимагав від нього листів у Дамаск до синагог, щоб, якщо він знайде когось із цього шляху, чи то чоловіки, чи жінки, зв’язаними привести їх до Єрусалиму.
3 І коли він ішов, наблизився до Дамаску, і раптом осяяло його світло з неба.
4 І він упав на землю, і почув голос, що говорив йому: Савле, Савле, чому ти Мене переслідуєш?
5 І сказав: Хто ти, Господи? І сказав Господь: Я Ісус, Якого ти гониш: важко тобі проти колючих бити.
6 І він, тремтячи та здивований, сказав: Господи, що ти хочеш, щоб я зробив? І сказав йому Господь: Устань та йди до міста, і буде сказано тобі, що ти маєш робити.
7 А люди, що йшли з ним, стояли безмовні, чуючи голос, але нікого не бачачи.
8 І піднявся Саул із землі; і коли його очі відкрилися, він нікого не побачив, але вони повели його за руку, і привели його в Дамаск.
9 І був він три дні незрячим, і не їв, і не пив.
10 І був у Дамаску один учень, на ймення Ананія; і сказав йому Господь у видінні: Ананіє! І він сказав: Ось я, Господи.
11 І сказав йому Господь: Устань і піди на вулицю, що зветься Пряма, і розпитай у Юдиному домі про тарсіянина, якого звуть Савл, бо ось він молиться,
12 І бачив у видінні чоловіка на ім'я Ананія, який входив і клав на нього руку, щоб він прозрів.
13 Тоді Ананія відповів: Господи, я чув від багатьох про цього чоловіка, скільки зла він учинив Твоїм святим в Єрусалимі.
14 І тут він має владу від первосвящеників зв'язувати всіх, хто кличе ім'я Твоє.
15 Але Господь сказав йому: Іди, бо він для мене вибрана посудина, щоб нести моє ім’я перед поганами, і царями, і синами Ізраїлевими.
16 Бо Я покажу йому, як багато він повинен постраждати за ім'я Моє.
17 І пішов Ананія, і ввійшов до дому; і, поклавши на нього руки, сказав: Брате Савле, Господь Ісус, що з’явився тобі в дорозі, якою ти йшов, послав мене, щоб ти прозрів і сповнився Святого Духа.
18 І зараз відпало з очей його ніби луска, і він зараз прозрів, і встав, і охрестився.
19 І коли він прийняв м'ясо, він зміцнився. Тоді Савл був кілька днів з учнями, що були в Дамаску.
20 І зараз проповідував у синагогах Христа, що Він є Син Божий.
21 Усі ж, хто слухав, дивувалися й казали: Хіба це не той, хто вигубив тих, хто призиває це ім'я в Єрусалимі, і прийшов сюди з тим наміром, щоб привести їх зв'язаними до первосвящеників?
22 Але Савл ставав ще більш сильним і збентежив юдеїв, які жили в Дамаску, довівши, що це Христос.
23 І як минуло багато днів, юдеї зрадилися вбити його.
24 Але Савл знав про їхнє очікування. І вони стерегли ворота день і ніч, щоб убити його.
25 Тоді учні взяли його вночі й спустили за стіну в кошику.
26 І коли Савл прийшов до Єрусалиму, він намагався приєднатися до учнів, але всі боялися його, і не вірили, що він учень.
27 А Варнава взяв його, і привів до апостолів, і розповів їм, як він бачив Господа в дорозі, і що Він говорив з ним, і як він сміливо проповідував у Дамаску в Ім'я Ісуса.
28 І він був із ними, входячи й виходячи в Єрусалимі.
29 І він сміливо промовляв в ім'я Господа Ісуса і сперечався з греками, але вони хотіли вбити його.
30 Довідавшись про це, брати привели його до Кесарії, а в Тарс відіслали.
31 Тоді Церкви мали спокій по всій Юдеї, Галілеї та Самарії та будувались; і ходили в страху Господньому та в потісі Святого Духа, були розмножені.
32 І сталося, коли Петро обходив усі сторони, він зійшов і до святих, що жили в Лідді.
33 І знайшов там одного чоловіка на ім'я Еней, який вісім років лежав у ліжку і був розслаблений.
34 І сказав йому Петро: Енею, Ісус Христос спасає тебе, встань і постелі собі. І він негайно встав.
35 І всі, хто мешкав у Лідді та Сароні, побачили його та навернулися до Господа.
36 Була в Йоппії одна учениця на ймення Тавіта, що в перекладі зветься Сарною: ця жінка була сповнена добрих справ і милостині, яку чинила.
37 І сталося в ті дні, що вона занедужала й померла; її, обмивши, поклали в горниці.
38 Оскільки Лідда була недалеко від Йоппії, і учні почули, що Петро там, то послали до нього двох чоловіків, благаючи, щоб він не зволікав прийти до них.
39 Тоді Петро встав і пішов з ними. Коли він прийшов, вони привели його до горниці, і всі вдови стояли біля нього, плачучи та показуючи шати та шати, які Сарна пошила, коли була з ними.
40 Петро ж випровадив усіх геть, і, ставши на коліна, молився. і, повернувши його до тіла, сказав: Тавіто, вставай! І вона відкрила очі, і, побачивши Петра, сіла.
41 І він подав їй руку, і підняв її, і, покликавши святих і вдовиць, поставив її живою.
42 І стало відомо по всій Йоппії; і багато-хто увірували в Господа.
43 І сталося, що він багато днів пробув в Йоппії в якогось Симона-гарбаря.

РОЗДІЛ 10

1 Був у Кесарії один чоловік, на ім’я Корнилій, сотник полку, який називався італійським,
2 Чоловік побожний і богобоязливий з усім своїм домом, який давав багато милостині людям і завжди молився Богові.
3 Очевидно, близько дев’ятої години дня він побачив у видінні ангела Божого, який увійшов до нього та сказав йому: Корнилію!
4 І, поглянувши на нього, він злякався і сказав: Що це, Господи? І він сказав йому: Твої молитви і твоя милостиня зійшли на пам'ять перед Богом.
5 А тепер пошли до Йоппії людей і поклич Симона, на прізвище Петро.
6 Він гостює в якогось гарбаря Симона, дім якого на березі моря: він скаже тобі, що тобі робити.
7 І коли ангел, який говорив з Корнилієм, відійшов, він покликав двох із своїх домашніх слуг і побожного воїна з тих, хто постійно служив йому;
8 І коли він розповів їм усе це, він послав їх до Йоппії.
9 На другий день, коли вони вирушали в дорогу й наближалися до міста, Петро близько шостої години зійшов на дах будинку помолитися.
10 І він дуже зголоднів, і хотів їсти, але поки вони готували, він упав у транс,
11 І побачив небо відкрите, і якусь посудину, що спускалася до нього, наче велике покривало, пов’язане на чотирьох кутах і спущене на землю.
12 У ньому були всі чотириногі земні звірі, і дикі звірі, і плазуни, і птахи небесні.
13 І голос почувся до нього: Устань, Петре! убий і з'їж.
14 Петро ж сказав: Ні, Господи! бо я ніколи не їв нічого поганого чи нечистого.
15 І голос знову промовив до нього вдруге: Що Бог очистив, того не вважай нечистим!
16 Це було зроблено тричі, і посудина знову піднялася на небо.
17 І коли Петро сумнівався в собі, що мало б означати це видіння, яке він бачив, ось люди, послані від Корнилія, розпитали про дім Симона і стали перед брамою,
18 І, покликавши, запитав, чи Симон, що звався Петром, ночує там.
19 Коли Петро розмірковував над видінням, Дух сказав йому: Ось троє людей шукають тебе.
20 Отже, встань, зійди та йди з ними, не сумніваючись, бо Я послав їх.
21 Тоді Петро зійшов до людей, посланих до нього від Корнилія. і сказав: Ось я той, кого ви шукаєте. Яка причина, чому ви прийшли?
22 І сказали вони: Корнилій сотник, чоловік справедливий і богобоязливий, і славетний серед усього народу юдейського, був попереджений від Бога святим ангелом послати по тебе до свого дому і почути слова твої.
23 Тоді він покликав їх і прийняв. Назавтра Петро пішов із ними, а з ним були деякі брати з Йоппії.
24 А наступного дня вони ввійшли до Кесарії. І Корнилій чекав на них, і скликав своїх родичів і близьких друзів.
25 І коли Петро входив, Корнилій зустрів його, і, припавши до ніг його, вклонився йому.
26 Петро ж підвів його, кажучи: Устань! Я сам теж чоловік.
27 І, розмовляючи з ним, він увійшов і знайшов багатьох зібраних.
28 І він сказав їм: Ви знаєте, що єврею заборонено спілкуватися або приходити до іншого народу; але Бог показав мені, щоб я не називав жодної людини нечистою чи нечистою.
29 Тому я прибув до вас, не сперечаючись, як тільки мене покликали; отже, я питаю, для чого ви послали по мене?
30 І сказав Корнилій: Чотири дні тому я постив аж до цієї години; і о дев'ятій годині я молився в своєму домі, і ось чоловік став переді мною в яскравому одязі,
31 І сказав: Корнилію, молитва твоя почута, і милостиня твоя згадана в очах Бога.
32 Тож пошли до Йоппії, і поклич Симона, на прізвище Петро; він живе в домі якогось Симона, гарбаря на березі моря; він, коли прийде, розмовлятиме з тобою.
33 Тож я негайно послав до тебе; і ти добре зробив, що прийшов. Отже, ми всі тут перед Богом, щоб почути все, що Бог наказав тобі.
34 Тоді Петро, відкривши уста свої, сказав: Поправді я бачу, що Бог не привидиться.
35 Але в кожному народі той, хто боїться Його і чинить правду, приймає Його.
36 Слово, яке Бог послав до Ізраїлевих синів, проповідуючи мир через Ісуса Христа: (Він Господь над усім:)
37 Це слово, я кажу, ви знаєте, яке було опубліковано по всій Юдеї, і почалося з Галілеї, після хрещення, яке Іван проповідував;
38 Як Бог Духом Святим і силою помазав Ісуса з Назарету: Він ходив, добро чинячи та зцілюючи всіх, пригноблених дияволом; бо Бог був із ним.
39 І ми є свідками всього, що він зробив і в країні юдейській, і в Єрусалимі; якого вони вбили і повісили на дереві:
40 Його Бог воскресив третього дня, і показав йому;
41 Не всім людям, а свідкам, обраним Богом, і нам, які їли й пили з ним після того, як він воскрес із мертвих.
42 І він наказав нам проповідувати людям і свідчити, що це Він, Кого було призначено Богом бути Суддею живих і мертвих.
43 Про Нього свідчать усі пророки, що кожен, хто вірує в Нього, одержить відпущення гріхів Його Ім'ям.
44 Коли Петро ще говорив ці слова, зійшов Святий Дух на всіх, хто слухав слово.
45 І ті з обрізаних, які ввірували, всі, хто прийшов з Петром, дивувалися тому, що дар Святого Духа вилився і на поган.
46 Бо вони чули, як вони говорили іншими мовами та звеличували Бога. Тоді Петро відповів:
47 Чи може хто заборонити водою не христитися тим, що отримали Святого Духа, як і ми?
48 І він звелів їм охреститися в ім'я Господнє. Тоді вони молилися, щоб він пробув певні дні.

РОЗДІЛ 11

1 І почули апостоли та брати, які були в Юдеї, що й погани прийняли слово Боже.
2 Коли ж Петро прийшов до Єрусалиму, то обрізані сперечалися з ним,
3 кажучи: ти до людей необрізаних ходив і їв із ними.
4 Але Петро повторив це з самого початку і пояснив їм це за наказом, кажучи:
5 Я був у місті Йоппії, молячись, і в трансі бачив я видіння: Якась посудина спускалася, неначе велике покривало, спущене з неба за чотири кути; і навіть до мене дійшло:
6 На що, коли я звернув очі мої, я поглянув, і побачив чотириногих земних звірів, і диких звірів, і плазунів, і птахів небесних.
7 І почув я голос, який казав мені: Встань, Петре! заріжте і з'їжте.
8 Але я сказав: ні, Господи, бо ніколи нічого поганого чи нечистого не входило в мої уста.
9 Але знову відповів мені голос із неба: Що Бог очистив, того не вважай нечистим!
10 І це було зроблено тричі, і все було знову взято на небо.
11 І ось зараз же до дому, де я був, уже прийшли три чоловіки, послані до мене з Кесарії.
12 І Дух звелів мені піти з ними, не сумніваючись. Крім того, ці шестеро братів супроводжували мене, і ми ввійшли в дім того чоловіка.
13 І він розповів нам, як він побачив ангела в своєму домі, який став і сказав йому: Пошли людей до Йоппії та поклич Симона, якого звуть Петро;
14 Хто скаже тобі слова, якими спасешся ти та ввесь дім твій.
15 І коли я почав говорити, Святий Дух зійшов на них, як і на нас спочатку.
16 Тоді я згадав слово Господнє, як Він сказав: Іван хрестив водою; але ви будете охрищені Святим Духом.
17 Тому що Бог дав їм такий самий дар, як і нам, що увірували в Господа Ісуса Христа; ким я був, що міг протистояти Богові?
18 Почувши це, вони замовкли і прославили Бога, кажучи: Отож і поганам Бог дав покаяння в життя.
19 А ті, що були розпорошені через гоніння, що знялося через Степана, прибули аж до Фінікії, і Кіпру, і Антіохії, не проповідуючи слово нікому, крім юдеїв.
20 І деякі з них були мужі з Кіпру та Кірінеї, які, прийшовши до Антіохії, говорили до греків, проповідуючи Господа Ісуса.
21 І рука Господня була з ними, і велика кількість увірувала й навернулася до Господа.
22 Тоді вістка про це дійшла до вух церкви, що була в Єрусалимі, і послали вони Варнаву, щоб він пішов аж до Антіохії.
23 Він, прийшовши й побачивши благодать Божу, зрадів і заохотив усіх, щоб цілим серцем вони прилягали до Господа.
24 Бо він був добрий чоловік, повний Святого Духа та віри, і багато народу було прилучено до Господа.
25 Тоді Варнава пішов до Тарсу, щоб шукати Савла.
26 І, знайшовши його, привів до Антіохії. І сталось, що цілий рік вони збиралися в церкві, і багато людей навчали. І першими в Антіохії учнів назвали християнами.
27 І в ці дні прибули пророки з Єрусалиму до Антіохії.
28 І підвівся один із них, на ім'я Агаб, і вказав Духом, що буде великий голод по всьому світу: що й сталося за днів Клавдія Цезаря.
29 Тоді учні, кожен за силами своїми, постановили послати допомогу братам, які жили в Юдеї.
30 Що й зробили, і послали до старших через Варнаву й Савла.

РОЗДІЛ 12

1 Приблизно в той час цар Ірод простягнув руки, щоб досадити деяким із церкви.
2 І вбив Якова, брата Івана, мечем.
3 І оскільки він побачив, що це подобається юдеям, він пішов далі, щоб узяти й Петра. (Тоді були дні опрісноків.)
4 І коли він схопив його, він посадив його у в'язницю, і віддав його чотирьом кватерніонам воїнів, щоб стерегли його; маючи намір після Пасхи вивести його до людей.
5 Отож, Петра тримали у в'язниці, але Церква безперестанно молилася до Бога за нього.
6 І коли Ірод хотів його вивести, тієї ночі Петро спав між двома воїнами, закутий двома ланцюгами, а сторожа перед дверима стерегла в'язницю.
7 І ось ангел Господній з'явився йому, і світло осяяло в'язницю; І спали ланцюги з його рук.
8 І сказав йому ангел: Підпережись і взуй сандалі свої. Так він і зробив. І каже йому: Накинь свою одежу та йди за Мною.
9 І він вийшов, і пішов за ним; і не знав, що те, що було зроблено ангелом, було правдою; але думав, що бачив видіння.
10 Коли вони минули першу та другу варту, вони підійшли до залізної брами, що веде до міста; І вони, вийшовши, пройшли однією вулицею. і ангел негайно відійшов від нього.
11 І коли Петро прийшов до тями, він сказав: Тепер я знаю напевно, що Господь послав Свого Ангола, і визволив мене з руки Ірода та від усього сподівання народу юдейського.
12 І, обміркувавши це, він прийшов до дому Марії, матері Івана, на прізвище якого було Марко; де багато хто зібрався разом молитися.
13 І коли Петро постукав у двері воріт, прийшла послухати дівчина, на ймення Рода.
14 І, пізнавши голос Петра, не відчинила воріт з радості, а вбігла й розповіла, як Петро стоїть перед воротями.
15 І сказали їй: Ти божевільна! Але вона постійно стверджувала, що це так. Тоді вони сказали: Це його ангел.
16 Петро ж продовжував стукати; і, відчинивши двері, побачивши його, здивувалися.
17 Але він, махнувши їм рукою, щоб мовчали, розповів їм, як Господь вивів його з в'язниці. І він сказав: Іди, розкажи про це Якову та братам. І пішов він, і пішов у інше місце.

18 Як тільки настав день, між вояками зчинився немалий хвилювання, що сталося з Петром.
19 Ірод, шукаючи його і не знайшовши, допитав сторожів і звелів убити їх. І він зійшов із Юдеї до Кесарії, і там перебував.
20 Ірод був дуже незадоволений тирянами та сидонянами; але вони однодушно прийшли до нього, і, зробивши своїм евнухом царя Власта, побажали миру; тому що їх країна живилася країною царя.
21 І в призначений день Ірод, зодягнувшись у царський одяг, сів на своєму престолі й промовив до них.
22 І народ закричав, кажучи: Це голос Бога, а не людини.
23 І Ангол Господній зараз уразив його, бо він не віддав слави Богові, і він був з'їдений червами, і він відійшов.
24 Але слово Боже росло й множилося.
25 І повернулися Варнава та Савл із Єрусалиму, виконавши своє служіння, і взяли з собою Йоана, на прізвище якого було Марко.

РОЗДІЛ 13

1 У церкві, що в Антіохії, були деякі пророки та вчителі; як Варнава, і Симеон, якого звали Нігер, і Луцій з Кірени, і Манаїн, який виховувався з тетрархом Іродом, і Савл.
2 Коли вони служили Господу та постили, Святий Дух сказав: Відділіть Мені Варнаву та Савла на діло, до якого Я їх покликав.
3 І, постивши та помолившись, поклали на них руки та відпустили їх.
4 Тож вони, послані Святим Духом, пішли до Селевкії; а звідти вони попливли на Кіпр.
5 І коли вони були в Саламіні, вони проповідували Слово Боже в синагогах юдейських, і мали також Івана за свого служителя.
6 І, пройшовши через острів до Пафосу, вони знайшли одного чаклуна, лжепророка, юдея, на ім'я Барісус.
7 Який був із намісником країни Сергієм Павлом, людиною розважливою; Він покликав Варнаву та Савла, і бажав почути слово Боже.
8 Але чарівник Еліма (бо так перекладається його ім'я) протистояв їм, намагаючись відвернути намісника від віри.
9 Тоді Савл, що також зветься Павлом, сповнившись Святого Духа, поглянув на нього,
10 І сказав: О, повний усякої хитрості та всякого лиха, дитино диявола, ворог усієї праведності, чи не перестанеш ти спотворювати правильні шляхи Господа?
11 І тепер ось рука Господня на тобі, і ти будеш сліпим, не бачитимеш сонця якийсь час. І зараз на нього впала імла й темрява; і він ходив, шукаючи когось, щоб вести його за руку.
12 Тоді намісник, побачивши, що сталось, увірував, дивуючись науці Господній.
13 Коли ж Павло та його товариство відпливли з Пафосу, то прибули до Пергії в Памфілії; а Іван, покинувши їх, повернувся до Єрусалиму.
14 Вийшовши ж із Пергії, прибули в Антіохію Пісідійську, і в суботу ввійшли до синагоги, і сіли.
15 Після прочитання закону й пророків начальники синагоги послали до них, кажучи: Мужі-браття, якщо маєте якесь слово заохочення до народу, говоріть.
16 Тоді Павло встав і, махнувши рукою, сказав: Ізраїльтяни та ви, що боїтеся Бога, слухайте!
17 Бог цього ізраїльського народу вибрав наших батьків, і підніс народ, коли вони жили як чужинці в єгипетській землі, і високою рукою вивів їх із неї.
18 І близько сорока років він терпів їхні звичаї в пустині.
19 І коли він винищив сім народів у землі Ханаан, він жеребком розділив їм їхню землю.
20 І після того він дав їм суддів приблизно на чотириста п’ятдесят років, аж до пророка Самуїла.
21 А потім вони жадали царя, і Бог дав їм Саула, сина Кіса, чоловіка з племені Веніяминового, на сорок років.
22 І коли він усунув його, він поставив їм Давида, щоб він був їхнім царем; Йому він засвідчив і сказав: Я знайшов Давида, Єссеєвого сина, чоловіка за серцем своїм, який виконає всю волю мою.
23 Із насіння цього чоловіка Бог, згідно зі Своєю обітницею, воскресив Ізраїлеві Спасителя, Ісуса.
24 Коли Іван перед своїм приходом уперше проповідував хрещення покаяння всьому народу Ізраїля.
25 І коли Іван закінчив свій шлях, він сказав: За кого ви мене вважаєте? Я не він. Але ось за мною йде той, що я недостойний розв’язати взуття з ніг Його.
26 Мужі-браття, сини роду Авраамового, і всі, хто боїться Бога, вам послане слово цього спасіння.
27 Бо ті, хто живе в Єрусалимі, і їхні правителі, оскільки не знали ні Його, ні голосів пророків, що читаються щосуботи, вони сповнили їх, засудивши Його.
28 І хоч вони не знайшли в ньому жодної причини смерті, але просили Пилата, щоб він був убитий.
29 І коли виповнилося все, що було про Нього написане, вони зняли Його з дерева і поклали в гріб.
30 Але Бог воскресив його з мертвих:
31 І багато днів показувався тим, що прийшли з ним із Галілеї до Єрусалиму, які є свідками Його перед народом.
32 І ми проголошуємо вам радісну новину про те, що обіцянка, дана батькам,
33 Бог виконав те саме для нас, їхніх дітей, воскресивши Ісуса знову; як і в другому псалмі написано: Ти Син Мій, Я сьогодні Тебе породив.
34 А щодо того, що Він воскресив Його з мертвих, щоб він більше не повертався до тління, Він сказав таким чином: Я дам тобі певну милість Давида.
35 Тому й в іншому псалмі він каже: Не даси Святому Твоєму побачити тління.
36 Бо Давид, послуживши своєму роду з волі Божої, заснув, і був покладений до своїх батьків, і побачив тління.
37 Але Той, Кого Бог воскресив, не бачив тління.
38 Тож нехай буде вам відомо, мужі брати, що через Нього благовіщається вам прощення гріхів.
39 І всі, хто вірує, Ним виправдовуються в усьому, у чому ви не могли б виправдатися законом Мойсея.
40 Отож, стережіться, щоб не спіткало вас те, про що сказано в пророків;

41 Дивіться, ви, зневажливі, і дивуйтеся, і гинете: бо Я творю роботу за ваших днів, роботу, якій ви не повірите, навіть якщо хтось розповість вам про це.
42 І коли юдеї вийшли із синагоги, язичники благали, щоб ці слова могли бути проповідувані їм наступної суботи.
43 Коли ж громада розійшлася, багато юдеїв і релігійних прозелітів пішли слідом за Павлом і Варнавою, які, промовляючи до них, переконували їх перебувати в благодаті Божій.
44 А наступної суботи майже все місто зібралося послухати слово Боже.
45 Але юдеї, побачивши натовп, сповнилися заздрощів, і сперечалися та хулили те, що говорив Павло.
46 Тоді Павло та Варнава осмілились і сказали: Вам треба було спочатку проголошувати Слово Боже, але коли ви відкидаєте його та вважаєте себе недостойними вічного життя, то ось ми звертаємось до поган. .
47 Бо так заповів нам Господь, кажучи: Я поставив тебе світлом для поган, щоб ти був на спасіння аж до краю землі.
48 Почувши це, погани зраділи та прославили слово Господнє, і всі, хто був призначений для життя вічного, увірували.
49 І проголошено слово Господнє по всій країні.
50 Але юдеї підбурили побожних і поважних жінок і старших людей міста, і підняли гоніння на Павла та Варнаву, і вигнали їх із своїх країв.
51 Вони ж обтрусили з них порох із ніг своїх і прийшли в Іконію.
52 І сповнились учні радості та Святого Духа.

РОЗДІЛ 14

1 І сталося в Іконії, що обидва вони пішли разом до юдейської синагоги і так говорили, що увірувала велика кількість як юдеїв, так і греків.
2 Але невіруючі юдеї підбурили язичників і злили їхні думки проти братів.
3 Отож, вони довго перебували, сміливо промовляючи в Господі, Який засвідчив слово благодаті Своєї, і дозволив, щоб знаки та чуда творилися їхніми руками.
4 Але натовп міста розділився: частина була з юдеями, а частина з апостолами.
5 І коли був здійснений напад як з боку поган, так і з боку юдеїв з їхніми правителями, щоб використати їх зневажливо та побити їх камінням,
6 Вони, довідавшись про це, втекли до Лістри та Дервії, міст Лікаонії, та до околиць, що лежать навколо.
7 І там вони проповідували Євангелію.
8 І сидів один чоловік у Лістрі, безсилий на ногах, будучи калікою від утроби матері своєї, який ніколи не ходив.
9 Він чув Павла, що говорив, і, дивлячись на нього, і побачивши, що він має віру на зцілення,
10 Сказав гучним голосом: Стань на ноги свої! І він стрибнув і пішов.
11 А народ, побачивши, що зробив Павло, підніс свій голос, кажучи лікаонською мовою: Боги зійшли до нас у подобі людській.
12 І назвали Варнаву Юпітером; і Павло, Меркурій, тому що він був головним промовцем.
13 Тоді жрець Юпітера, який був перед їхнім містом, привів биків і вінки до воріт і хотів принести жертву з людьми.
14 Коли про це почули апостоли Варнава й Павло, то роздерли одежу на собі й побігли між народом, кричачи:
15 І кажуть: Панове, чому ви це робите? Ми також люди подібних пристрастей, як і ви, і проповідуємо вам, щоб ви навернулися від цих марнот до Бога Живого, Який створив небо, і землю, і море, і все, що в них.
16 Хто в минулі часи дозволив усім народам ходити своїми дорогами.
17 Проте Він не залишив Себе без свідчення, бо чинив добро, дав нам дощ із неба та врожайні пори, наповнюючи наші серця їжею та радістю.
18 І цими словами вони ледве стримали людей, щоб вони не приносили їм жертви.
19 І прибули деякі юдеї з Антіохії та Іконії, які переконали людей і, побивши Павла камінням, витягли його з міста, вважаючи, що він мертвий.
20 Але коли учні стали навколо нього, він устав і прийшов до міста, а наступного дня пішов із Варнавою до Дервії.
21 І коли вони проповідували Євангеліє тому місту і багатьох навчили, вони повернулися до Лістри, і до Іконії, і до Антіохії,
22 Утверджуючи душі учнів і заохочуючи їх перебувати у вірі, і що через велику скорботу нам належить увійти в Царство Боже.
23 І, поставивши їм пресвітерів у кожній церкві, і помолившись з постом, вони віддали їх Господеві, в Якого вони увірували.
24 І, пройшовши всю Пісідію, вони прибули до Памфілії.
25 І, проповідуючи слово в Пергії, вони зійшли в Атталію.
26 А звідти відпливли до Антіохії, звідки вони були рекомендовані Божій благодаті для діла, яке вони виконали.
27 І коли вони прийшли і зібрали церкву разом, вони розповідали про все, що Бог зробив з ними, і як Він відкрив двері віри поганам.
28 І пробули там з учнями довгий час.

РОЗДІЛ 15

1 А деякі люди, що прибули з Юдеї, навчали братів і казали: якщо ви не обріжетеся за звичаєм Мойсея, то не можете спастися.
2 Отож, коли між Павлом і Варнавою виникла невелика суперечка та суперечка, вони постановили, щоб Павло та Варнава та деякі інші з них пішли в Єрусалим до апостолів і старших щодо цього питання.
3 І, проводжені церквою, вони проходили через Фінікію та Самарію, звіщаючи навернення язичників, і викликали велику радість у всіх братів.
4 І коли вони прибули до Єрусалиму, їх прийняла церква, і апостоли, і старші, і вони розповіли про все, що Бог зробив із ними.

5 Але повстали деякі з фарисейської секти, які увірували, кажучи, що треба обрізати їх і наказати їм зберігати закон Мойсея.
6 І зібралися апостоли та старші, щоб розглянути цю справу.
7 І коли була велика суперечка, Петро встав і сказав до них: Мужі-браття, ви знаєте, що Бог давно вибрав між нами, щоб язичники через мої уста почули слово Євангелія, і вірити.
8 І Бог, що знає серця, засвідчив їм, давши їм Святого Духа, як і нам;
9 І ніякої різниці між нами та ними не роби, вірою очищаючи їхні серця.
10 Чому ж тепер ви спокушуєте Бога, щоб покласти на шию учнів ярмо, якого не могли нести ні батьки наші, ні ми?
11 Але ми віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа спасемося, як і вони.
12 Тоді ввесь народ замовк і слухав Варнаву та Павла, які розповідали, які чудеса та чуда Бог утворив через них між поганами.
13 І коли вони замовкли, Яків відповів, кажучи: Мужі брати, послухайте мене!
14 Симеон розповів, як Бог спочатку відвідав поган, щоб вибрати з них народ для свого імені.
15 І з цим погоджуються слова пророків; як написано,
16 Після цього Я вернуся, і знову збудую Давидову скинію, що впала; і знову відбудую руїни його, і відновлю його.
17 Щоб решта людей шукала Господа, і всі погани, на яких прикликано ім'я Моє, говорить Господь, що робить усе це.
18 Богові відомі всі Його діла від початку світу.
19 Тому мій вирок полягає в тому, щоб ми не турбували тих, хто з поган навернувся до Бога.
20 Але щоб ми написали до них, щоб вони утримувались від скверни ідолів, і від розпусти, і від задушеного, і від крові.
21 Бо Мойсей від давніх-давен має проповідників у кожному місті, що читається в синагогах щосуботи.
22 Тоді апостоли та старші з усією церквою зволили послати вибраних людей до Антіохії з Павлом і Варнавою; а саме Юда, прозваний Варсавою, і Сила, головні мужі між братами:
23 І вони писали ними листи таким чином; Апостоли, і старші, і брати вітають братів з поган в Антіохії, і Сирії, і Кілікії:
24 Оскільки ми чули, що деякі, які вийшли від нас, занепокоїли вас словами, спотворивши ваші душі, кажучи: Обрізайтеся та додержуйтеся Закону, яким ми не давали такого наказу.
25 Нам, однодушно зібраним, було добре послати до вас вибраних мужів з нашими улюбленими Варнавою та Павлом,
26 Людей, які ризикували своїм життям за ім'я Господа нашого Ісуса Христа.
27 Тож ми послали Юду та Силу, які також скажуть вам те саме устами.
28 Бо Святому Духові та нам було добре не покладати на вас тягаря більшого, ніж ці необхідні речі;
29 Щоб ви утримувалися від ідольських жертв, і від крові, і від задушеного, і від розпусти; якщо ви стережетесь цього, вам буде добре. Будь добре.
30 Отож, коли їх відпустили, вони прибули до Антіохії, і, зібравши натовп, передали послання:
31 Прочитавши це, вони зраділи втіхою.
32 А Юда та Сила, будучи й самі пророками, багатьма словами заохочували братів і утверджували їх.
33 І після того, як вони там побули деякий час, брати відпустили їх з миром до апостолів.
34 Незважаючи на це, Сайласу було приємно залишатися там досі.
35 А Павло та Варнава перебували в Антіохії, навчаючи та проповідуючи слово Господнє з багатьма іншими.
36 Через кілька днів після того, як Павло сказав Варнаві: Ходімо знову та відвідаймо наших братів у кожному місті, де ми проповідували слово Господнє, і подивимось, як вони.
37 І вирішив Варнава взяти з собою Івана, на прізвище Марко.
38 Але Павло вважав недоречним брати з собою того, хто відлучився від них із Памфілії і не пішов із ними на діло.
39 І суперечка була така гостра між ними, що вони розійшлись один від одного; і тому Варнава, взявши Марка, відплив на Кіпр;
40 І вибрав Павло Силу, і пішов, відданий братами Божій благодаті.
41 І пройшов він через Сирію та Кілікію, утверджуючи церкви.

РОЗДІЛ 16

1 Тоді він прибув до Дервії та Лістри, і ось там був один учень, на ім'я Тимофій, син однієї жінки, яка була юдейкою та увірувала; але його батько був греком:
2 Про що добре розповіли брати, що були в Лістрі та Іконії.
3 Павло мав би піти з ним; і взяв, і обрізав його через юдеїв, які були в тих краях, бо всі знали, що батько його був еллін.
4 І коли вони проходили містами, вони передавали їм для дотримання постанови, які були висвячені апостолами та старшими, що були в Єрусалимі.
5 І так церкви були утверджені у вірі, і кількість їх щодня зростала.
6 Коли вони пройшли Фрігію та область Галатії, і Святий Дух заборонив їм проповідувати слово в Азії,
7 Після того, як вони прибули до Мізії, вони намагалися піти до Віфінії, але Дух не допустив їх.
8 І, пройшовши Мізію, вони спустилися до Троади.
9 Уночі Павлові було видіння; Один македонянин стояв і благав його, кажучи: «Прийди до Македонії та допоможи нам».
10 І після того, як він побачив видіння, ми негайно спробували піти до Македонії, певно розуміючи, що Господь покликав нас проповідувати їм євангелію.
11 Тому, вийшовши з Троади, ми прийшли прямим курсом до Самофракії, а наступного дня до Неаполя;

12 А звідти до Филипів, що є головним містом тієї частини Македонії та колонією; і ми пробули в тому місті певні дні.
13 А в суботу ми вийшли з міста на річку, де була звичай молитися; і ми сіли, і поговорили з жінками, які прибували туди.
14 І послухала нас одна жінка, на ймення Лідія, продавка пурпуру з міста Тіатир, яка шанувала Бога; їй Господь відкрив серце, щоб вона зважала на те, що говорив Павло.
15 І коли вона була охрищена та її дім, вона благала нас, кажучи: Якщо ви визнали мене вірною Господеві, увійдіть до мого дому та живіть там. І вона нас стримувала.
16 І сталося, коли ми йшли на молитву, одна дівчина, одержима духом віщування, зустріла нас, яка принесла своїм панам багато прибутку через ворожіння:
17 Він ішов за Павлом і за нами, і кричав, кажучи: Ці люди — слуги Бога Всевишнього, що показують нам дорогу спасіння.
18 І робила це вона багато днів. Але Павло, засмучений, обернувся і сказав до духа: Ім'ям Ісуса Христа наказую тобі вийти з неї. І він вийшов тієї ж години.
19 І коли її господарі побачили, що надія на їхні прибутки пропала, вони схопили Павла та Силу і потягли їх на ринок до начальників,
20 І привів їх до начальників, кажучи: Ці люди, будучи євреями, завдають великого клопоту нашому місту,
21 І навчайте звичаїв, яких нам, римлянам, не годиться ні приймати, ні дотримуватися.
22 І натовп піднявся проти них, і начальники здерли з них одяг і наказали бити їх.
23 І, наклавши на них багато поранень, вони кинули їх до в'язниці, наказавши в'язничному сторожеві стерегти їх.
24 Він, отримавши такий наказ, кинув їх до внутрішньої в'язниці, а їхні ноги заклав у колоди.
25 А опівночі Павло й Сила молилися й співали хвалу Богові, і в'язні слухали їх.
26 І раптом стався великий землетрус, так що підвалини в'язниці захиталися, і відразу відчинилися всі двері, і з усіх послабилися пута.
27 Прокинувшись зі сну в'язничний сторож і побачивши двері в'язниці відчинені, він вихопив свій меч і хотів убити себе, гадаючи, що в'язні втекли.
28 Але Павло скрикнув гучним голосом, кажучи: Не чини собі зла, бо ми всі тут.
29 Тоді він попросив світла, і вскочив, і, тремтячи, упав перед Павлом і Силою,
30 І вивів їх, і сказав: Панове, що мені робити, щоб спастися?
31 А вони сказали: Віруй в Господа Ісуса Христа, і спасешся ти та дім твій.
32 І вони проповідували слово Господнє йому та всім, хто був у його домі.
33 І він узяв їх тієї ж години ночі, і обмив їхні рани; і охрестився, він і всі його, негайно.
34 І, ввівши їх до свого дому, він поставив перед ними їжу, і радів, увірувавши в Бога, з усім своїм домом.
35 Коли настав день, начальники послали слуг, кажучи: Відпустіть тих людей.
36 В'язничний сторож сказав Павлу це слово: Начальники послали відпустити вас; тепер же вийди та йди з миром.
37 А Павло сказав їм: Нас, римлян, явно побили, не засудивши, і посадили до в'язниці; а тепер нас таємно виганяють? ні справді; але нехай вони самі прийдуть і виведуть нас.
38 І слуги сказали ці слова магістратам, і вони злякалися, коли почули, що вони римляни.
39 І вони прийшли, і благали їх, і вивели їх, і просили, щоб вони пішли з міста.
40 І вийшли вони з в'язниці, і ввійшли в дім Лідії, і, побачивши братів, потішили їх і пішли.

РОЗДІЛ 17

1 Пройшовши Амфіполь і Аполлонію, вони прибули до Солуня, де була юдейська синагога.
2 І Павло за своїм звичаєм увійшов до них і три суботи розмовляв із ними з Писання,
3 Розкриваючи та стверджуючи, що Христос повинен був постраждати та воскреснути з мертвих; і що цей Ісус, Якого я вам проповідую, є Христос.
4 І деякі з них увірували й приєдналися до Павла та Сили; і побожних греків велика кількість, і провідних жінок не мало.
5 Але юдеї, які не увірували, керуючись заздрістю, взяли до себе деяких розпусних хлопців низького роду, і зібрали групу, і збурили все місто, і напали на дім Ясона, і намагалися вивести їх. до людей.
6 І коли вони не знайшли їх, вони потягли Ясона та деяких братів до правителів міста, кричачи: Ці, що перевернули світ, прийшли також сюди;
7 Якого прийняв Ясон, і всі вони чинять проти указів кесаря, кажучи, що є інший цар, Ісус.
8 І вони занепокоїли людей і правителів міста, почувши це.
9 І коли вони взяли заставу Ясона та іншого, вони відпустили їх.
10 І брати негайно відіслали Павла та Силу вночі до Верії; вони, прибувши туди, пішли до юдейської синагоги.
11 Ці були шляхетніші від тих, що в Солуні, бо вони прийняли слово з повною охотою і щоденно досліджували Писання, чи це так.
12 Тому багато з них увірували; також почесних жінок, які були гречанками, і чоловіків, не мало.
13 Коли ж солунські юдеї довідалися, що Павло проповідує Слово Боже в Верії, то прибули й туди й підбурили народ.
14 Тоді брати негайно відіслали Павла, щоб він пішов ніби до моря; а Сила та Тимофій залишилися там.
15 А ті, що проводжали Павла, привели його до Афін, і, отримавши наказ до Сили та Тимофія, щоб якнайшвидше прийшли до нього, вони пішли.
16 Коли Павло чекав на них в Афінах, його дух заворушився в ньому, коли він побачив місто, повністю віддане ідолопоклонству.
17 Тому він сперечався в синагозі з юдеями та з благочестивими, і щодня на ринку з тими, хто зустрічався з ним.

18 Тоді деякі філософи епікурейців і стоиків зустріли його. А деякі казали: Що скаже цей балакун? інші, здається, він проповідник чужих богів, тому що він проповідував їм Ісуса та воскресіння.
19 І взяли його, і привели в Ареопаг, кажучи: Чи можемо ми знати, що це за нове вчення, про яке ти говориш?
20 Ти доносиш до наших вух дивні речі, щоб ми знали, що це означає.
21 (Бо всі афіняни та чужинці, що були там, ні на що інше не витрачали часу, як тільки на те, щоб розповісти або почути щось нове.)
22 Тоді Павло став посеред Марсового пагорба й сказав: «Мужі афіняни! Я бачу, що ви в усьому надто забобонні».
23 Бо коли я проходив і дивився на ваші святині, я знайшов жертовник із таким написом: НЕВІДОМОМУ БОГУ. Отже, Кого ви несвідомо поклоняєтеся, того я вам оголошую.
24 Бог, що створив світ і все, що в ньому, будучи Господом неба й землі, живе не в рукотворних храмах;
25 І не вклоняється людськими руками, ніби він чогось потребує, бо Він дає всім життя, і дихання, і все;
26 І створив з однієї крові всі народи людей, щоб жити на всьому лиці землі, і визначив наперед призначені часи та межі їхнього проживання;
27 Щоб вони шукали Господа, чи не намацають Його й знайдуть, хоча Він недалеко від кожного з нас.
28 Бо в Ньому ми живемо, і рухаємося, і існуємо; як і деякі з ваших поетів сказали: Бо й ми його потомство.
29 Оскільки ми є родом Божим, ми не повинні думати, що Божество подібне до золота, або срібла, або каменю, вирізаного мистецтвом і людським задумом.
30 І на часи цього невігластва Бог підморгнув; але тепер наказує всім людям всюди покаятися:
31 Тому що Він призначив день, коли Він буде судити світ по правді через Того чоловіка, якого Він призначив; про що Він дав запевнення всім людям, воскресивши Його з мертвих.
32 І як почули про воскресіння мертвих, одні насміхалися, а інші казали: Ми ще послухаємо тебе про це.
33 Тоді Павло відійшов від них.
34 Але деякі люди пристали до нього й увірували: серед них був Діонісій Ареопагіт і жінка на ім'я Дамарія та інші з ними.

РОЗДІЛ 18

1 Після цього Павло вийшов з Афін і прибув у Коринф.
2 І знайшов одного юдея, на ймення Акіла, родом із Понту, нещодавно прибулого з Італії, з його жінкою Прісциллою; (тому що Клавдій наказав усім євреям залишити Рим) і прийшов до них.
3 І оскільки він був того самого ремесла, він залишився з ними та працював, бо за своїм заняттям вони виготовляли намети.
4 І він розмовляв у синагозі кожної суботи, і переконував юдеїв та греків.
5 Коли ж Сила й Тимофій прийшли з Македонії, Павло, підданий духом, свідчив юдеям, що Ісус є Христос.
6 І коли вони противилися та богохульствували, він обтрусив свою одежу і сказав до них: Ваша кров на ваших головах; Я чистий: відтепер піду до поган.
7 І, пішовши звідти, він увійшов у дім одного чоловіка, на ймення Юст, який поклонявся Богу, а дім його був неподалік від синагоги.
8 І Крисп, начальник синагоги, увірував у Господа з усім домом своїм; і багато коринтян, які слухали, увірували й охристилися.
9 Тоді Господь промовив до Павла вночі у видінні: Не бійся, але говори й не мовчи!
10 Бо Я з тобою, і ніхто не накинеться на тебе, щоб заподіяти тобі зло, бо маю багато народу в цьому місті.
11 І пробув він там рік і шість місяців, навчаючи їх слова Божого.
12 Коли Галліон був намісником Ахаї, юдеї однодушно повстали проти Павла і привели його до суду,
13 кажучи: Він переконує людей поклонятися Богові всупереч закону.
14 І коли Павло вже хотів відкрити свої уста, Галліон сказав юдеям: «Якби це була справа чи зла розпуста, о ви, юдеї, я б терпів вас:
15 Але якщо йдеться про слова та імена та про ваш закон, подивіться на це; бо я не буду суддею в таких справах.
16 І він вигнав їх із суду.
17 Тоді всі греки схопили Сосфена, начальника синагоги, і били його перед судом. І Галліо не переймався цими речами.
18 Після цього Павло пробув там ще досить довго, а потім попрощався з братами і відплив звідти до Сирії, а з ним Прискилла й Акила; обстригши голову в Кенхреї, бо мав обітницю.
19 І прибув він до Ефесу, і залишив їх там, а сам увійшов до синагоги та сперечався з юдеями.
20 Коли вони просили, щоб він побув у них довше, він не погодився;
21 Але попрощався з ними, кажучи: Мені обов'язково треба святкувати це свято, що має бути в Єрусалимі, але я повернуся до вас, якщо буде Божа воля. І він відплив із Ефеса.
22 І, прибувши в Кесарію, піднявшись і привітавши церкву, він пішов до Антіохії.
23 І, пробувши там деякий час, він пішов і обійшов по порядку всю країну Галатії та Фрігії, зміцнюючи всіх учнів.
24 І прибув до Ефеса один юдей, на ймення Аполлос, родом з Олександрії, чоловік красномовний і знаючий Писання.
25 Цей чоловік був навчений дороги Господньої; і, будучи палаючим духом, він говорив і старанно навчав про Господнє, знаючи тільки хрещення Іванове.
26 І почав він сміливо говорити в синагозі; Акила та Прискилла, почувши його, взяли його до себе, і виклали йому дорогу Божу досконаліше.
27 І коли він мав перейти до Ахаї, брати написали, закликаючи учнів прийняти його; вони, коли він прийшов, багато допомогли їм, які увірували через благодать:
28 Бо він сильно переконував юдеїв, і то публічно, показуючи через Писання, що Ісус був Христос.

РОЗДІЛ 19

1 І сталося, що коли Аполлос був у Коринті, Павло, пройшовши верхів'я, прибув до Ефесу, і знайшовши деяких учнів,
2 Він сказав їм: Чи ви отримали Святого Духа, оскільки увірували? А вони сказали Йому: Ми навіть не чули, чи є Дух Святий.
3 Він же сказав їм: у що ж ви христилися? А вони сказали: До Іванового хрещення.
4 Тоді Павло сказав: Іван хрестив хрещенням покаяння, кажучи людям, щоб вірували в Того, Хто прийде по ньому, тобто в Христа Ісуса.
5 Почувши це, вони охристилися в ім'я Господа Ісуса.
6 І коли Павло поклав на них руки, зійшов на них Святий Дух. і говорили мовами, і пророкували.
7 А всіх чоловіків було близько дванадцяти.
8 І він увійшов до синагоги, і сміливо говорив три місяці, сперечаючись і переконуючи про Царство Боже.
9 Коли ж деякі затверділи й не повірили, але лихословили цей шлях перед натовпом, він відступив від них і відділив учнів, щодня сперечаючись у школі якогось Тирана.
10 І це тривало протягом двох років; так що всі, хто живе в Азії, чули слово Господа Ісуса, і юдеї, і греки.
11 І Бог творив особливі чуда руками Павла:
12 Так що з його тіла приносили хворим хустки або фартухи, і хвороби відходили від них, і злі духи виходили з них.
13 Тоді деякі з юдеїв-бродяг, екзорцисти, почали закликати над тими, що мали злих духів, Ім'я Господа Ісуса, кажучи: Заклинаємо вас Ісусом, Якого Павло проповідує.
14 І було семеро синів якогось Скеви, юдея, голови священиків, які зробили це.
15 А злий дух відповів і сказав: Ісуса знаю, і Павла знаю; але хто ти?
16 І кинувся на них чоловік, у якому був злий дух, і переміг їх, і здолав їх, так що вони голі та поранені втекли з того дому.
17 І це було відомо всім юдеям і грекам, що жили в Ефесі; і страх напав на них усіх, і звеличувалося Ім'я Господа Ісуса.
18 І багато з тих, що увірували, приходили, і сповідалися, і виявляли вчинки свої.
19 Багато з тих, хто користувався дивовижними мистецтвами, зібрали свої книги та спалили їх перед усіма людьми, і вони порахували їхню ціну, і знайшли п'ятдесят тисяч срібняків.
20 Так сильно росло і перемагало слово Боже.
21 Після того як це скінчилося, Павло в дусі задумав, пройшовши через Македонію та Ахаю, піти до Єрусалиму, кажучи: Побувши там, я повинен побачити й Рим.
22 Тож він послав до Македонії двох із тих, що служили йому, Тимофія та Ераста; але сам він залишився в Азії на сезон.
23 І тим часом здійнявся немалий переполох навколо того шляху.
24 Бо якийсь чоловік на ім'я Деметріус, срібник, який робив срібні святині для Діани, приніс немалий прибуток майстрам;
25 Він скликав їх разом із робітниками подібних занять і сказав: Панове, ви знаєте, що цим ремеслом ми маємо наше багатство.
26 Крім того, ви бачите і чуєте, що не тільки в Ефесі, але майже по всій Азії цей Павло переконав і відвернув багато людей, кажучи, що вони не боги, які руками зроблені.
27 Щоб не тільки це наше ремесло було під загрозою бути зневаженим; але також щоб храм великої богині Діани був зневажений і її пишність повинна бути знищена, якій поклоняється вся Азія та весь світ.
28 І, почувши ці слова, вони сповнилися гніву, і закричали, кажучи: Велика Діана Ефеська!
29 І все місто було сповнене сум'яття: і, схопивши Гая та Аристарха, македонян, супутників Павла в дорозі, вони однодушно кинулися до театру.
30 І коли Павло хотів увійти до народу, учні не допустили його.
31 І дехто з провідників Азії, які були його друзями, послали до нього, щоб він не брав участь у театрі.
32 Тож одні кричали одне, а інші інше, бо громада була збентежена; і більша частина не знала, навіщо вони зібралися разом.
33 І витягли Олександра з натовпу, юдеї висунули його вперед. І Олександр поманив рукою, щоб захистити свій народ.
34 Коли ж довідалися, що він юдей, то всі в один голос близько двох годин вигукували: Велика Діана Ефеська!
35 І коли міський писар заспокоїв людей, він сказав: «Мужі ефесяни, яка людина не знає, що місто Ефес поклоняється великій богині Діані та боввану, який впав з Юпітера». ?
36 Отож, бачачи, що цьому не можна заперечити, ви повинні мовчати і не робити нічого необдуманого.
37 Бо ви привели сюди цих людей, які не є ані грабіжниками церков, ані богохульниками вашої богині.
38 Отже, якщо Деметрій і ремісники, які з ним, мають справу проти будь-якої людини, закон відкритий, і є заступники: нехай вони звинувачують один одного.
39 Але якщо ви запитуєте про щось інше, це буде вирішено на законних зборах.
40 Бо нам загрожує небезпека бути обвинуваченим через сьогоднішній бунт, оскільки немає жодної причини, за якою ми могли б пояснити це збіговисько.
41 І, сказавши це, він розпустив збори.

РОЗДІЛ 20

1 Коли заколот ущух, Павло, покликавши учнів, обняв їх і пішов, щоб іти в Македонію.
2 І, перейшовши ті краї, і багато напучував їх, прибув до Греції,
3 І пробув там три місяці. І коли юдеї підстерігали його, коли він збирався пливти до Сирії, він мав намір повернутися через Македонію.
4 І супроводжував його до Азії Сопатер з Верії; і з солунян Аристарх і Секунд; і Гай Дервійський, і Тимофій; а з Азії Тихик і Трофим.
5 Ці йшли перед нами в Троаді.

6 І відпливли ми з Филипів після днів Опрісноків і за п'ять днів прибули до них у Троаду; де ми пробули сім днів.
7 І в перший день тижня, коли учні зібралися, щоб переломити хліб, Павло проповідував їм, готовий наступного дня піти; і продовжив свою промову до півночі.
8 І було багато вогнів у горниці, де вони зібралися разом.
9 І сидів у вікні один юнак, на ймення Євтих, і заснув глибоким сном; і, коли Павло довго проповідував, він увійшов у сон, і впав із третього горища, і був піднятий мертвий.
10 Павло ж зійшов, упав на нього і, обійнявши його, сказав: Не турбуйтеся! бо життя його в ньому.
11 І коли він знову піднявся, і поламав хліб, і поїв, і говорив довго, аж до світанку, то він пішов.
12 І привели юнака живого, і не мало втішилися.
13 І ми пішли наперед до корабля, і відпливли до Асса, маючи намір прийняти там Павла, бо так він звелів, маючи намір піти пішки.
14 І коли він зустрівся з нами в Ассі, ми прийняли його й прийшли до Мітілени.
15 І ми відпливли звідти, і наступного дня прибули проти Хіоса; а наступного дня ми прибули на Самос і зупинилися в Трогілії; а наступного дня ми прибули в Мілет.
16 Бо Павло вирішив пропливти повз Ефес, бо не хотів залишатися в Азії, бо він поспішав, якщо було б йому можливо, бути в Єрусалимі в день П’ятидесятниці.
17 А з Мілету він послав до Ефесу і покликав пресвітерів церкви.
18 І коли вони прийшли до нього, він сказав їм: Ви знаєте, від першого дня, як я прибув до Азії, як я був у вас у всі часи,
19 Служу Господеві з усією смиренністю, і з багатьма слізьми та спокусами, що спіткали мене через засідку юдейську,
20 І як я не приховував нічого, що було б для вас корисним, але показував вам і навчав вас публічно та від дому до дому,
21 Засвідчуючи і юдеям, і грекам покаяння перед Богом і віру в Господа нашого Ісуса Христа.
22 І тепер, ось, я йду зв’язаним духом до Єрусалиму, не знаючи того, що мене там спіткає:
23 Тільки Дух Святий свідчить у кожному місті, кажучи, що кайдани та страждання чекають мене.
24 Але ніщо з цього не зворушує мене, і я не вважаю своїм життям дорогим для себе, щоб я міг закінчити свою дорогу з радістю та служіння, яке я отримав від Господа Ісуса, щоб свідчити Євангеліє благодаті Божої. .
25 І тепер, ось, я знаю, що ви всі, серед кого я ходив, проповідуючи царство Боже, більше не побачите мого обличчя.
26 Тому я засвідчую вам цей день, що я чистий від крові всіх людей.
27 Бо я не цурався сповіщати вам усю волю Божу.
28 Отож, пильнуйте себе та все стадо, над яким Дух Святий поставив вас наглядачами, щоб ви пасли Церкву Бога, яку Він придбав Своєю власною кров’ю.
29 Бо я знаю це, що після мого відходу ввійдуть між вас люті вовки, які не щадять отари.
30 І з вас самих постануть люди, які будуть говорити перекручене, щоб потягнути за собою учнів.
31 Тож пильнуйте та пам’ятайте, що протягом трьох років я не переставав кожного дня й ночі зі сльозами перестерігати.
32 А тепер, браття, віддаю вас Богові та слову благодаті Його, що може збудувати вас і дати вам спадщину між усіма освяченими.
33 Я не бажав ні срібла, ні золота, ні одежі.
34 Так, ви самі знаєте, що ці руки служили моїм потребам і потребам тих, хто був зі мною.
35 Я показав вам усе, що так працюючи, ви повинні підтримувати немічних і пам’ятати слова Господа Ісуса, як Він сказав: Більше щастя давати, ніж брати.
36 І, промовивши це, впав на коліна та помолився з усіма ними.
37 І всі вони сильно плакали, і падали на шию Павла, і цілували його,
38 Найбільше сумуючи через слова, які Він сказав, щоб вони більше не побачили обличчя Його. І вони супроводжували його до корабля.

РОЗДІЛ 21

1 І сталося, що після того, як ми відійшли від них і відчалили, ми прибули прямим курсом до Куса, а наступного дня до Родосу, а звідти до Патари:
2 І знайшовши корабель, що плив до Фінікії, ми сіли на нього та й рушили.
3 Коли ми відкрили Кіпр, ми залишили його ліворуч і попливли до Сирії та пристали до Тиру, бо там корабель мав розвантажити свій тягар.
4 І, знайшовши учнів, ми пробули там сім днів; вони сказали Павлові через Духа, щоб він не йшов до Єрусалиму.
5 І коли ми скінчилися ті дні, ми вирушили й пішли; і всі вони провели нас із жінками та дітьми, аж поки ми не вийшли з міста; і ми стали навколішки на березі та помолилися.
6 І коли ми попрощалися один з одним, ми сіли в корабель; і вони знову повернулися додому.
7 І коли ми закінчили нашу дорогу з Тиру, ми прибули до Птолемаїди, і привітали братів, і пробули в них один день.
8 А наступного дня ми, що були з Павлом, вирушили й прийшли до Кесарії, і ввійшли в дім євангеліста Пилипа, який був одним із семи; і перебувала з ним.
9 І мав той чоловік чотири дочки дів, що пророкували.
10 І коли ми пробули там багато днів, прибув із Юдеї один пророк, на ймення Агав.
11 І коли він прийшов до нас, він узяв пояс Павла, і зв’язав собі руки й ноги, і сказав: Так говорить Святий Дух: Так юдеї в Єрусалимі зв’яжуть чоловіка, що володіє цим поясом, і видадуть його до руками язичників.
12 І коли ми це почули, і ми, і ті місцеві благали його не йти до Єрусалиму.
13 Тоді Павло відповів: нащо ви плачете та розбиваєте моє серце? бо я готовий не тільки бути зв'язаним, але й умерти в Єрусалимі за ім'я Господа Ісуса.

14 І коли він не міг переконатися, ми замовкли, кажучи: Нехай буде воля Господня!
15 І після тих днів ми взяли наші вози та й пішли в Єрусалим.
16 Пішли з нами також деякі з учнів з Кесарії, і привели з собою одного Мнасона з Кіпру, старого учня, у якого ми повинні були ночувати.
17 І коли ми прийшли в Єрусалим, брати прийняли нас радо.
18 Наступного дня Павло прийшов з нами до Якова; і всі старші були присутні.
19 І, привітавши їх, він особливо розповів, що Бог учинив між поганами через його служіння.
20 Почувши це, вони прославили Господа і сказали йому: Бачиш, брате, скільки є тисяч юдеїв, що увірували; і всі вони ревнителі закону:
21 І вони повідомлені про тебе, що ти навчаєш усіх юдеїв, які серед поган, покинути Мойсея, кажучи, щоб вони не обрізували своїх дітей і не ходили за звичаями.
22 Що це таке? мусить зібратися натовп, бо почують, що ти прийшов.
23 Отже, зроби те, що ми говоримо тобі: Ми маємо чотирьох мужів, які мають обітницю;
24 Візьми їх, і очистися з ними, і покарай їх, щоб вони могли поголити свої голови, і всі можуть знати, що те, про що їм було сказано про тебе, є ніщо; але щоб і ти сам ходив у порядку та додержувався закону.
25 Щодо поган, які вірують, ми написали та зробили висновок, що вони нічого такого не дотримуються, окрім того, що вони тримаються жертви ідолам, і крові, і задушеної, і блуду.
26 Тоді Павло взяв тих людей і наступного дня, очистившись із ними, увійшов до храму, щоб означити завершення днів очищення, поки не буде принесена жертва за кожного з них.
27 І коли сім днів майже скінчилися, юдеї, що були з Азії, побачивши його в храмі, підбурили весь народ і наклали на нього руки,
28 Кричучи, мужі ізраїльські, допоможіть: Це той чоловік, що всіх людей скрізь повчає проти народу, і закону, і цього місця; і далі також увів греків у храм, і осквернив це святе місце.
29 (Бо перед тим бачили з ним у місті ефесянина Трофима, якого гадали, що Павло ввів у храм).
30 І здригнулося все місто, і збігся народ, і, схопивши Павла, витягли його геть із храму, і негайно зачинилися двері.
31 І коли вони збиралися його вбити, до старшого ватаги дійшла звістка, що ввесь Єрусалим збунтувався.
32 Він негайно взяв вояків і сотників, і побіг до них, і, побачивши тисячника та вояків, перестали бити Павла.
33 Тоді тисячник підійшов, узяв його та й звелів скувати двома ланцюгами; і запитав, хто він і що він зробив.
34 І одні кричали одне, інші інше серед натовпу; і коли він не міг знати певності через метушню, він наказав віднести його до замку.
35 І коли він вийшов на сходи, то так і сталося, що його несли солдати за насильство народу.
36 За ним ішов натовп народу, кричачи: Геть із ним!
37 І коли Павла мали ввести в замок, він сказав до тисячника: Чи можу я поговорити з тобою? Хто сказав: ти вмієш говорити по-грецьки?
38 Хіба ти не той єгиптянин, що перед цими днями здійняв бунт і вивів у пустелю чотири тисячі чоловіка-вбивці?
39 А Павло сказав: Я юдей із Тарса, міста Кілікії, громадянин незвичайного міста; і, благаю тебе, дозволь мені говорити до народу.
40 І коли той дозволив йому, Павло став на сходах і махнув рукою до народу. І коли настала велика тиша, він звернувся до них єврейською мовою, кажучи:

РОЗДІЛ 22

1 Мужі, брати й батьки, послухайте мій захист, який я зараз висловлюю перед вами.
2 (І коли вони почули, що він говорить до них єврейською мовою, вони ще більше мовчали, і він сказав:)
3 Я дійсно євреєм, народженим у Тарсі, місті в Кілікії, але вихованим у цьому місті біля ніг Гамаліїла, і навченим згідно з досконалим законом батьків, і був ревним до Боже, як усі ви сьогодні.
4 І я переслідував цей шлях аж до смерті, зв'язуючи та віддаючи до в'язниць чоловіків і жінок.
5 Про що свідчать мені і первосвященик, і вся старшина, від яких я також отримав листи до братів, і пішов до Дамаску, щоб зв'язаних там привести до Єрусалиму на покарання.
6 І сталося, що коли я йшов і наближався до Дамаску опівдні, раптом осяяло мене з неба велике світло.
7 І я впав на землю, і почув голос, який говорив мені: Савле, Савле, чому ти мене переслідуєш?
8 І я відповів: хто ти, Господи? І сказав він мені: Я Ісус Назарянин, Якого ти гониш.
9 І ті, що були зі мною, справді побачили світло та злякалися; але вони не чули голосу Того, Хто говорив до мене.
10 І я сказав: Що мені робити, Господи? І сказав мені Господь: Устань та йди в Дамаск; і там буде сказано тобі про все, що призначено тобі робити.
11 І коли я не міг бачити через славу того світла, мене вели за руку ті, що були зі мною, я прибув у Дамаск.
12 І якийсь Ананія, чоловік побожний згідно з законом, про якого добре знають усі юдеї, що там жили,
13 Прийшов до мене, став і сказав мені: Брате Савле, прозри! І тієї ж години я подивився на нього.
14 І сказав він: Тебе вибрав Бог батьків наших, щоб ти знав Його волю, і бачив Праведника, і чув голос уст Його.
15 Бо ти будеш йому свідком перед усіма про те, що ти бачив і чув.
16 А тепер чому ти зволікаєш? встань і охрестись, і змий гріхи свої, прикликавши ім'я Господнє.
17 І сталося, що коли я повернувся до Єрусалиму, навіть коли я молився в храмі, я був у трансі;
18 І бачив, як він до мене каже: Поспіши й вийди швидше з Єрусалиму, бо вони не приймуть твого свідчення про мене.
19 І я сказав: Господи, вони знають, що я ув'язнив і бив у кожній синагозі тих, хто вірив у Тебе.

20 І коли проливалася кров твого мученика Степана, я також стояв і погоджувався на його смерть, і зберігав одежу тих, що його вбили.
21 І сказав він мені: Іди, бо Я пошлю тебе далеко до поган.
22 І вони вислухали його на це слово, а потім підняли свій голос і сказали: Геть такого з землі, бо не годиться йому жити.
23 І коли вони кричали, і скидали свій одяг, і кидали порох у повітря,
24 Головний сотник наказав привести його в замок і наказав, щоб його дослідили бичуванням; щоб він міг знати, чому вони так кричали проти нього.
25 І як зв'язали його ремінцями, Павло сказав до сотника, що стояв поруч: Чи дозволено вам бичувати римлянина, і то без засудження?
26 Почувши про це сотник, пішов і доніс до тисячника, кажучи: Стережися, що ти робиш, бо цей чоловік римлянин.
27 Тоді тисячник підійшов і сказав йому: Скажи мені, чи ти римлянин? Він сказав: Так.
28 І відповів тисяцький: За велику суму я здобув цю свободу. А Павло сказав: Але я народився вільним.
29 Тоді негайно відступили від нього ті, що мали його допитати; і тисяцький також злякався, дізнавшись, що він римлянин, і тому, що зв'язав його.
30 Назавтра, бажаючи точно знати, чому його звинуватили юдеї, він випустив його з кайданів, і звелів первосвященикам і всій їхній синедріон з'явитися, і привів Павла, і поставив його перед ними.

РОЗДІЛ 23

1 А Павло, придивившись до синедріону, сказав: Мужі-браття, я жив перед Богом чистим сумлінням аж до цього дня.
2 І первосвященик Ананія наказав тим, що стояли біля нього, бити його по устах.
3 Тоді Павло сказав до нього: Бог битиме тебе, стіно побілена!
4 А ті, що стояли поруч, сказали: Архиєрея Божого ти лаєш?
5 Тоді Павло сказав: Не знав я, браття, що він був первосвящеником, бо написано: Не злослови начальника народу твого.
6 Коли ж Павло побачив, що одна частина садукеї, а друга фарисеї, то вигукнув у синедріоні: Мужі-браття, я фарисей, син фарисея, я покликаний надією й воскресінням мертвих. під питанням.
7 І коли він це сказав, виникла суперечка між фарисеями та саддукеями, і натовп розділився.
8 Бо садукеї кажуть, що немає воскресіння, ані ангела, ані духа, а фарисеї визнають і те, і інше.
9 І піднявся великий крик, і повстали книжники з фарисеїв, і сварилися, кажучи: Ми не знаходимо зла в цьому чоловікові, але якщо дух або ангел промовляв до нього, не будемо боротися проти нього. Бог.
10 І коли виникла велика суперечка, тисячник, боячись, щоб вони не розтерзали Павла, наказав воякам зійти, силою взяти його з-поміж них і привести до замку.
11 А наступної ночі Господь став перед ним і сказав: Будь бадьорий, Павле, бо як ти свідчив про Мене в Єрусалимі, так мусиш тобі свідчити й у Римі.
12 А коли настав день, деякі з юдеїв зібралися разом і закляли себе, сказавши, що не будуть ні їсти, ні пити, доки не вб'ють Павла.
13 І було більше сорока тих, що зробили цю змову.
14 І прийшли вони до первосвящеників і старших і сказали: Ми закляли себе великим прокляттям не їсти нічого, доки не вб'ємо Павла.
15 Отже, тепер ви з радою дайте знак сотнику, щоб він привів його до вас завтра, ніби ви хочете розпитати про нього щось докладніше: і ми, або коли він наблизиться, готові вбити його.
16 Як почув син сестри Павла про їхню засідку, то пішов, увійшов у замок і розповів Павлові.
17 Тоді Павло покликав одного з сотників і сказав: Відведіть цього юнака до тисячника, бо він має йому щось сказати.
18 І взяв він його, і привів до тисячника, і сказав: Павло в'язень покликав мене до себе і благав, щоб я привів до тебе цього юнака, який має щось тобі сказати.
19 Тоді тисяцький узяв його за руку, і пішов із ним набік, і запитав його: Що ти маєш мені сказати?
20 І сказав він: Юдеї змовилися вимагати від тебе, щоб ти завтра привів Павла до синедріону, неначе вони хочуть розпитати про нього дещо точніше.
21 Але ти не піддавайся їм, бо на нього підстерігає понад сорок чоловік із них, які присягнули не їсти й не пити, доки не вб'ють його. А тепер вони готові, чекаю від тебе обіцянки.
22 Тож тисячник відпустив юнака і наказав йому: Дивись, нікому не кажи, що ти це мені розповів.
23 І він покликав до себе двох сотників, кажучи: Приготуйте двісті воїнів, щоб іти до Кесарії, і сімдесят вершників, і двісті списоносців на третю годину ночі;
24 І дайте їм худоби, щоб вони посадили Павла та привели його здоровим до правителя Фелікса.
25 І він написав листа таким чином:
26 Клавдій Лісій до преславного правителя Фелікса вітає.
27 Цього чоловіка взяли юдеї, і вони повинні були його вбити; тоді я прийшов із військом і врятував його, довідавшись, що він римлянин.
28 І коли я хотів знати причину, за яку вони звинуватили його, я вивів його до їхньої ради.
29 Я бачив, що його звинувачують у питаннях їхнього закону, але він не має нічого гідного смерті чи кайданів.
30 І коли мені розповіли, що юдеї підстерігають цього чоловіка, я негайно послав до тебе і наказав також його обвинувачам сказати перед тобою, що вони мають проти нього. Прощання.
31 Тоді воїни, як їм було наказано, узяли Павла і привели його вночі до Антипатриди.
32 Назавтра вони залишили вершників, щоб іти з ним, і повернулися до замку.
33 Вони, прибувши до Кесарії та передавши послання до правителя, поставили перед ним і Павла.
34 Намісник, прочитавши листа, запитав, з якої він провінції. І коли він зрозумів, що він з Кілікії,

35 Я послухаю тебе, сказав він, коли прийдуть і твої обвинувачі. І він звелів стерегти його в преторі Іродовому.

РОЗДІЛ 24

1 А через п'ять днів прибув первосвященик Ананія зі старійшинами та з одним оратором на ім'я Тертул, який доніс намісникові проти Павла.
2 І коли його покликали, Тертул почав звинувачувати його, кажучи: «Побачивши, що завдяки тобі ми насолоджуємося великою тишею, і що завдяки твоєму провидінню цьому народу вчиняються дуже гідні справи,
3 Ми приймаємо це завжди і в усіх місцях, благородний Феліксе, з усією вдячністю.
4 Незважаючи на те, що я не буду ще більше стомлювати вас, я прошу вас, щоб ви вислухали нас про своє милосердя кілька слів.
5 Бо ми знайшли цього чоловіка чумою, підбурювачем заколотів серед усіх євреїв у всьому світі та ватажком секти назореїв:
6 Він також збирався осквернити храм, котрого ми взяли й хотіли судити за нашим законом.
7 Але тисяцький Лісій прийшов до нас і з великою силою взяв його з наших рук,
8 Він наказує своїм обвинувачам прийти до тебе; дослідивши їх, ти зможеш пізнати все те, у чому ми його звинувачуємо.
9 І юдеї також погодилися, кажучи, що це так.
10 Тоді Павло, після того, як намісник махнув йому, щоб поговорити, відповів: Оскільки я знаю, що ти був багато років суддею цього народу, я відповідаю з радістю для себе.
11 Бо щоб ти зрозумів, що ще дванадцять днів, як я пішов до Єрусалиму на поклоніння.
12 І не знайшли мене ні в храмі, щоб я ні з ким сперечався, ні підбурював людей, ні в синагогах, ні в місті.
13 І вони не можуть довести те, у чому тепер звинувачують мене.
14 Але я зізнаюся тобі в цьому, що згідно зі шляхом, який вони називають єрессю, я так поклоняюся Богові батьків моїх, вірячи всьому, що написано в законі та в пророків:
15 І майте надію на Бога, яку вони самі допускають, що буде воскресіння мертвих, як праведних, так і неправедних.
16 І я стараюся завжди мати чисте сумління перед Богом і перед людьми.
17 Тепер, після багатьох років, я прийшов, щоб принести милостиню своєму народу та приношення.
18 Тоді деякі юдеї з Азії знайшли мене очищеного в храмі, ні з натовпом, ні з шумом.
19 Хто мав би бути тут перед тобою і заперечити, якби вони мали щось проти мене.
20 Або нехай ці тут скажуть, якщо вони знайшли в мені якийсь злий чин, коли я стояв перед радою,
21 За винятком цього єдиного голосу, що я вигукнув, стоячи серед них, торкаючись воскресіння мертвих, ви мене сьогодні заперечуєте.
22 І коли Фелікс почув ці речі, маючи досконалі знання про той шлях, він відклав їх і сказав: Коли прийде тисячник Лісій, я довідаюся про вашу справу до кінця.
23 І він наказав сотникові стерегти Павла, і щоб він мав свободу, і щоб він не забороняв нікому зі своїх знайомих служити чи приходити до нього.
24 Через кілька днів Фелікс прийшов із дружиною своєю Друзиллою, яка була юдейкою, і послав покликати Павла, і вислухав його про віру в Христа.
25 І коли він міркував про справедливість, стриманість і майбутній суд, Фелікс затремтів і відповів: Іди поки що; коли мені буде зручна пора, я покличу тебе.
26 Він також сподівався, що Павло дав би йому гроші, щоб відпустити його; тому посилав по нього частіше та розмовляв з ним.
27 Але через два роки до кімнати Фелікса прийшов Порцій Фест; і Фелікс, бажаючи вдовольнити юдеїв, залишив Павла ув'язненим.

РОЗДІЛ 25

1 Коли Фест прибув у провінцію, через три дні він піднявся з Кесарії до Єрусалиму.
2 Тоді первосвященик і голови юдейські наговорили йому на Павла і благали його,
3 І бажав ласки проти нього, щоб він послав його до Єрусалиму, ставлячи засаду на дорозі, щоб убити його.
4 Але Фест відповів, що Павла слід стерегти в Кесарії, і що він сам незабаром поїде туди.
5 Отож, сказав він, хто з вас може, нехай піде зі мною та звинуватить цього чоловіка, якщо в ньому є якесь зло.
6 І, пробувши серед них понад десять днів, він пішов до Кесарії; А наступного дня, сівши на судилище, звелів привести Павла.
7 Коли ж він прибув, юдеї, що прийшли з Єрусалиму, стали довкола та висували на Павла численні та тяжкі скарги, яких не могли довести.
8 А він відповів сам за себе: Ні проти закону юдейського, ні проти храму, ні проти кесаря я нічим не скривдився.
9 А Фест, бажаючи догодити юдеям, відповів Павлові й сказав: Чи хочеш ти піднятися в Єрусалим, і там будеш переді мною суджений за це?
10 Тоді Павло сказав: Я стою на судилищі кесаревому, де мене судити треба; юдеям я не вчинив жодної кривди, як ти добре знаєш.
11 Бо якщо я злочинець або вчинив щось, гідне смерті, я відмовляюся не померти; але якщо немає нічого з того, у чому ці звинувачують мене, ніхто не може видати мене їм. Я звертаюся до кесаря.
12 Тоді Фест, порозмовлявши з радою, відповів: Ти до кесаря оскаржився? до кесаря ти підеш.
13 Через кілька днів цар Агріппа та Вереніка прибули до Кесарії, щоб привітати Феста.
14 І коли вони пробули там багато днів, Фест розповів про Павла цареві, кажучи: Є один чоловік, якого Фелікс залишив у кайданах.
15 Про якого, коли я був у Єрусалимі, сповістили мене первосвященики та старші юдейські, бажаючи отримати суд над ним.

16 Кому я відповів: у римлян не прийнято віддавати будь-кого на смерть, перш ніж обвинувачуваний матиме обвинувачів віч-на-віч і матиме право відповісти за себе щодо злочину, висунутого проти нього.
17 Отже, коли вони прийшли сюди, я без жодного зволікання сів на суддівське місце наступного дня і наказав вивести чоловіка.
18 Проти якого, коли обвинувачі виступили, вони не висунули жодного звинувачення в таких речах, як я гадав:
19 Але мали проти нього певні сумніви щодо їхнього власного марновірства та щодо якогось Ісуса, який був мертвий, про якого Павло стверджував, що він живий.
20 І оскільки я сумнівався в таких питаннях, я запитав його, чи не піде він до Єрусалиму, і там буде суджений у цих справах.
21 Але коли Павло попросив залишити його на розгляд Августа, я наказав тримати його під вартою, доки не відішлю його до кесаря.
22 Тоді Агріппа сказав Фесту: «Я б хотів і сам вислухати цього чоловіка». Завтра, сказав він, ти почуєш його.
23 А на другий день, коли Агріппа та Верніка прийшли з великою пишністю, і ввійшли до місця слухання разом із сотниками та головними мужами міста, за наказом Феста було приведено Павла.
24 І сказав Фест: Царю Агріппо, і всі люди, які тут присутні з нами, ви бачите цього чоловіка, про якого говорила мені вся юрба юдеїв як в Єрусалимі, так і тут, кричачи, щоб він не мав жити далі.
25 Але коли я виявив, що він не вчинив нічого, гідного смерті, і що він сам звернувся до Августа, я вирішив послати його.
26 Про нього я не маю нічого певного, щоб написати моєму панові. Тому я привів його перед тобою, а особливо перед тобою, о царю Агріппо, щоб після дослідження я міг щось написати.
27 Бо мені здається нерозумним посилати в'язня, а не означати злочини, які йому висуваються.

РОЗДІЛ 26

1 Тоді Агріппа сказав Павлу: Тобі дозволено говорити за себе. Тоді Павло, простягнувши руку, відповів за себе:
2 Я вважаю себе щасливим, царю Агріппо, тому що я відповім за себе сьогодні перед тобою за все, в чому мене звинувачують юдеї:
3 Особливо тому, що я знаю тебе як знавця в усіх звичаях і питаннях, які є серед юдеїв; тому я благаю тебе вислухати мене терпеливо.
4 Усі юдеї знають мій спосіб життя від молодості моєї, яка була спочатку серед мого власного народу в Єрусалимі;
5 Які знали мене від початку, якби засвідчили, що за найтісніше сектою нашої релігії я жив фарисеєм.
6 І тепер я стою і мене судять за надію на обітницю, дану Богом нашим батькам:
7 До цієї обіцянки наші дванадцять племен, миттєво служачи Богові день і ніч, сподіваються прийти. Заради якої надії, царю Агріппо, мене звинувачують юдеї.
8 Чому ви вважаєте за неймовірне те, що Бог воскрешає мертвих?
9 Я справді думав про себе, що я повинен робити багато речей проти імені Ісуса з Назарету.
10 Що я й зробив в Єрусалимі, і багатьох святих замкнув у в'язниці, отримавши владу від первосвящеників; і коли вони були вбиті, я подав свій голос проти них.
11 І я часто карав їх у кожній синагозі, і примушував їх богохульити; і, будучи надзвичайно лютим на них, я переслідував їх навіть до чужих міст.
12 Тому, коли я йшов до Дамаску з повноваженням і дорученням первосвящеників,
13 Опівдні, о царю, я побачив на дорозі світло з неба, понад сяйво сонця, яке осяяло мене та тих, що йшли зі мною.
14 І коли ми всі впали на землю, я почув голос, який промовляв до мене, і казав єврейською мовою: Савле, Савле, чому ти мене переслідуєш? важко тобі ногою проти колючок.
15 І я сказав: хто ти, Господи? А той сказав: Я Ісус, Якого ти гониш.
16 Але встань і стань на свої ноги: бо Я явився тобі з цією метою, щоб зробити тебе служителем і свідком і того, що ти бачив, і того, у чому Я покажуся тобі;
17 Звільняючи тебе від народу й від поган, до яких посилаю тебе тепер,
18 Щоб відкрити їхні очі, і навернути їх від темряви до світла, і від влади сатани до Бога, щоб вони могли отримати прощення гріхів і спадщину між тими, хто освячений вірою в Мене.
19 Через що, о царю Агріппо, я не був непокірним небесному видінню:
20 Але сповіщав спочатку їм у Дамаску, і в Єрусалимі, і по всій території Юдеї, а потім і поганам, щоб вони покаялися і навернулися до Бога, і чинили діла, гідні покаяння.
21 За ці причини юдеї схопили мене в храмі й хотіли вбити.
22 Отож, отримавши допомогу від Бога, я перебуваю аж до цього дня, свідчачи малим і великим, не кажучи нічого іншого, крім того, що пророки та Мойсей казали, що має статися:
23 Щоб Христос постраждав, і щоб Він був першим, хто воскресне з мертвих, і щоб просвітити людям і поганам.
24 І коли він так говорив сам за себе, Фест сказав гучним голосом: Павле, ти не в собі! багато навчання зводить тебе з розуму.
25 Але він сказав: Я не божевільний, благородний Фесте; але говоріть слова правди й розсудливості.
26 Бо про це знає цар, перед яким я також говорю відкрито; бо я переконаний, що ніщо з цього не приховано від нього; бо це не робилося в кутку.
27 Царю Агріппо, ти віриш пророкам? Я знаю, що ти віриш.
28 Тоді Агріппа сказав до Павла: Ти мало не переконуєш мене стати християнином.
29 А Павло сказав: Молив би я Бога, щоб не тільки ти, але й усі, хто слухає мене сьогодні, були і майже, і зовсім такі, як я, крім цих пут.

30 І коли він сказав це, цар піднявся, і намісник, і Берніка, і ті, що сиділи з ними:
31 І, відійшовши, вони розмовляли між собою, кажучи: Цей чоловік не робить нічого, гідного смерті чи кайданів.
32 Тоді Агріппа сказав Фесту: Цей чоловік міг би бути звільнений, якби він не звернувся до кесаря.

РОЗДІЛ 27

1 І коли було вирішено, що ми повинні плисти в Італію, вони передали Павла та деяких інших в'язнів одному на ім'я Юлій, сотнику з полку Августа.
2 І сівши на корабель Адрамітію, ми відпливли, маючи на увазі плисти біля узбережжя Азії; якийсь Аристарх, македонянин із Солуня, був з нами.
3 А наступного дня ми прибули до Сидону. І Юлій ввічливо ставився до Павла і дозволив йому піти до своїх друзів підкріпитися.
4 І вирушивши звідти, ми підпливли під Кіпр, бо вітри були супротивні.
5 І, перепливши море Кілікії та Памфілії, ми прибули до Мири, міста Лікійського.
6 І там сотник знайшов олександрійський корабель, що плив до Італії; і він посадив нас туди.
7 І коли ми повільно пливли багато днів і, ледь підійшовши до Кніда, вітер не терпів нас, ми попливли під Кріт, навпроти Салмона;
8 І, насилу проминувши її, прийшов до місця, що зветься Прекрасними Пристанями; неподалік від якого було місто Ласея.
9 А коли минуло багато часу, і коли плавання стало вже небезпечним, бо піст уже минув, Павло наставляв їх,
10 І сказав їм: Панове, я бачу, що ця подорож буде завдана шкоди та великої шкоди не лише вантажу та кораблю, але й нашим життям.
11 Але сотник більше вірив господареві та власникові корабля, ніж тому, що говорив Павло.
12 І оскільки притулок був незручним для зимівлі, більша частина радила також піти звідти, якщо якимось чином вони зможуть дістатися до Фінікії і там перезимувати; який є притулком Криту, і лежить на південному заході та північному заході.
13 І коли південний вітер подув тихо, вважаючи, що вони досягли своєї мети, вони відпливли звідти та підпливли до Криту.
14 Але невдовзі знявся проти нього бурхливий вітер, званий євроклідон.
15 І коли корабель був підхоплений і не міг протистояти вітру, ми дозволили йому їхати.
16 І підпливши до одного острова, який зветься Клавда, ми мали багато роботи, щоб дістатися човном.
17 Коли вони підняли його, то використовували допомогу, підперезавши корабель; і, боячись, щоб вони не впали в плавні піски, натягнули вітрило, і так їх погнали.
18 І нас сильно кидала буря, наступного дня вони полегшили корабель;
19 А третього дня ми своїми руками викинули корабельні речі.
20 І коли багато днів не з'являлося ані сонця, ані зірок, і невелика буря налягла на нас, усяка надія на спасіння зникла.
21 Але після довгої стриманості Павло виступив посеред них і сказав: Панове, ви повинні були мене послухати і не відпливати з Криту, щоб отримати цю шкоду та збиток.
22 А тепер я благаю вас бути бадьорими, бо серед вас ніхто не загине, окрім корабля.
23 Бо цієї ночі стояв біля мене Ангол Бога, Якому я є і Якому служу,
24 кажучи: Не бійся, Павле! ти повинен бути приведений до кесаря, і ось Бог дав тобі всіх, хто пливе з тобою.
25 Тому, панове, бадьоріться, бо я вірю Богові, що буде так, як мені сказано.
26 Однак ми повинні бути викинуті на певний острів.
27 Але коли настала чотирнадцята ніч, коли нас гнали туди-сюди по Адрії, близько півночі корабельники вважали, що вони наблизилися до якоїсь країни;
28 І вимірювали, і знайшли, що двадцять сажнів; і, відійшовши трохи далі, вони знову вимірювали, і знайшли, що п'ятнадцять сажнів.
29 Тоді, боячись, щоб ми не впали на скелі, вони кинули чотири якорі з корми, і бажали дня.
30 І коли судноплавці збиралися втекти з корабля, коли вони спустили човен у море, під кольором, ніби вони збиралися кинути якір з передньої частини корабля,
31 Павло сказав сотнику й воякам: якщо вони не залишаться в кораблі, ви не зможете врятуватися.
32 Тоді солдати відрізали мотузки човна і дозволили йому впасти.
33 А коли настав день, Павло благав усіх прийняти їжу, кажучи: Сьогодні чотирнадцятий день, як ви чекаєте й постите, нічого не споживаючи.
34 Тому я благаю вас, їжте трохи м'яса, бо це для вашого здоров'я, бо жодна волосина не впаде з голови жодного з вас.
35 І, промовивши це, він узяв хліб і подякував Богові перед усіма, і, розломивши, почав їсти.
36 Тоді всі збадьорилися, і вони також скуштували м'яса.
37 А всього нас було на кораблі двісті сімдесят шістнадцять душ.
38 І, наївшись, вони полегшили корабель і викинули пшеницю в море.
39 І коли настав день, вони не знали землі, але вони виявили певний струмок із берегом, у який вони хотіли, якщо це можливо, заштовхнути корабель.
40 І коли вони підняли якорі, вони кинулися до моря, і послабили пов'язки керма, і підняли грот за вітром, і попрямували до берега.
41 І, впавши в місце, де зливалися два моря, вони сіли корабель на мілину; і передня частина міцно застрягла, і залишилася непорушною, а задня частина була розбита силою хвиль.
42 І рада солдатів була вбити полонених, щоб ніхто з них не виплив і не втік.
43 Але сотник, бажаючи врятувати Павла, утримав їх від їхнього наміру; і наказав, щоб ті, хто вміє плавати, першими кинулися в море і вийшли на сушу:

44 А решта, хто на дошках, а хто на уламках корабля. І так сталося, що всі вони живі втекли на землю.

РОЗДІЛ 28

1 І коли вони втекли, то дізналися, що острів зветься Меліта.
2 І варварський народ виявив нам не малу ласку: бо вони розпалили вогонь і прийняли нас усіх через поточний дощ і через холод.
3 І коли Павло назбирав оберемок дров і поклав на вогонь, змія вийшла з спеки й причепилася до його руки.
4 І коли варвари побачили отруйного звіра, що висів на його руці, вони сказали між собою: Безсумнівно, цей чоловік є вбивцею, якому, хоча він і врятувався від моря, але помста не дає жити.
5 І він струснув звіра в огонь, і не зазнав жодної шкоди.
6 Однак вони дивилися, коли він мав би опухнути або раптово впасти мертвим. Але після того, як вони довго дивилися, і не побачили, що йому не сталося нічого поганого, вони змінили свою думку і сказали, що він був богом.
7 У тих самих кварталах були володіння головного чоловіка острова, якого звали Публій; який прийняв нас і ввічливо гостив три дні.
8 І сталося, що батько Публія лежав хворий на лихоманку та на приплив; Павло увійшов до нього, помолився і, поклавши на нього руки, зцілив його.
9 Коли це сталося, прийшли й інші, які мали на острові хвороби, і зцілилися.
10 Він також удостоїв нас багатьох почестей; і коли ми йшли, вони навантажили нас усім необхідним.
11 А через три місяці ми вирушили на кораблі Олександрії, який зимував на острові, знаком якого були Кастор і Поллукс.
12 І, прибувши в Сиракузах, ми пробули там три дні.
13 І звідти ми взяли компас і прибули до Регії; і через день подув південний вітер, і наступного дня ми прибули до Путеолі.
14 Де ми знайшли братів, і були побажані залишитися з ними сім днів, і так ми пішли до Риму.
15 А звідти, почувши про нас, брати вийшли назустріч нам аж до Аппієвого форуму та трьох шинків; Павло, побачивши їх, подякував Богові та підбадьорився.
16 Коли ми прибули до Риму, сотник передав в'язнів начальнику сторожі, а Павлу дозволили жити окремо з воїном, який стерег його.
17 І сталося, що через три дні Павло скликав юдейських старшин, і коли вони зібралися, сказав їм: «Мужі-браття, хоч я нічого не вчинив проти народу чи звичаїв наших батьків». , але я був доставлений в'язнем з Єрусалиму в руки римлян.
18 Вони, допитавши мене, відпустили б мене, бо не було в мені причини смерті.
19 Але коли юдеї виступили проти цього, я змушений був звернутися до кесаря; не те, що я повинен був звинувачувати свою націю.
20 Тому я покликав вас, щоб побачити вас і поговорити з вами, бо за надію Ізраїлеву я зв'язаний цими кайданами.
21 Вони сказали йому: Ми не отримували жодних листів з Юдеї про тебе, і ніхто з братів, що приходили, не показував і не говорив про тебе нічого поганого.
22 Але ми хочемо почути від тебе, що ти думаєш, бо ми знаємо, що скрізь проти цієї секти говорять про неї.
23 І коли вони призначили йому день, багато прийшло до нього в його помешкання; їм він пояснював і свідчив про Царство Боже, переконуючи їх про Ісуса, і з Закону Мойсея, і з пророків, від ранку до вечора.
24 І одні повірили сказаному, а інші не повірили.
25 І коли вони не погоджувалися між собою, вони розійшлися після того, як Павло сказав одне слово: Добре сказав Святий Дух через пророка Ісаю до наших батьків,
26 кажучи: Іди до цього народу та скажи: Слухом ви почуєте, та не зрозумієте; і очима будете бачити, і не побачите.
27 Бо загрубіло серце цього народу, і вуха їхні не чують, і очі свої вони заплющили; щоб вони не бачили своїми очима, і не чули своїми вухами, і не розуміли своїм серцем, і не навернулися, і Я зцілив їх.
28 Тож нехай буде вам відомо, що поганам послане спасіння Боже, і вони почують його.
29 І коли він промовив ці слова, юдеї відійшли і мали велику суперечку між собою.
30 І пробув Павло цілих два роки у своєму найнятому домі, і приймав усіх, хто приходив до нього,
31 Проповідуючи Царство Боже і навчаючи про Господа Ісуса Христа з усією відвагою, ніхто не забороняє йому.